

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy.pdf\Hvorecky_Michal-Lovci&sberaci_SK.PDB

PDB Name: Hvorecky_Michal-Lovci&sberaci_S

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 12.10.2003

Modification Date: 12.10.2003

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

MICHAL HVORECKÝ

LOVCI & ZBERAČI

Päť literárnych jázd po svete popkultúry
od autora bestselleru Silný pocit čistoty

Dvojica chorobne závislá od sledovania TV seriálov. Tajomná supermodelka obeťou nezvyčajného sprisahania. Okultné vraždy vo veľkomeste, ktorého história je celkom iná, než si myslíte. Bizarné odhalenie zákulisia street parties a demon-štrácií proti globalizácii. Supermarkety budúcnosti, kde nie my konzumenti zháňame produkty, ale tovar si kupuje nás. Preto-že podľa správania ľudí v obchodných palácoch je zrejmé, že v jadre sme zostali Lovci & zberači.

"Intenzívny overdrive súčasným popkultúrnym svetom..."
Pavol MINÁR

"Hvorecký pôsobí ako skutočné zjavení. Autorova irónia, nadhľad a hlboké intelektuálni zázemí z
některých příběhů tvoří svéráznou postmoderní metaprózu."
IKARIE

"Táto kniha je určená tým, ktorí trpia dnes pomerne nezvyčajnou úchylkou premýšľať. Je o tom, ako gigantický megastroj informatický vyspelej spoločnosti vlastne pracuje, kto ho riadi, kto je jeho súčiasťou a kto palivom. A za akú cenu!"

Jozef KELEMEN

Ohlasy na predchádzajúcu knihu

Michala Hvoreckého

"Nazývať to, čo nás obklopuje skutočne (takmer) pra-vými menami a vytvoriť z toho zručnú literárnu záležitosť, ktorá je až bestsellerovo čitateľná, to nie je vôbec jedno-duché... Príklad Michal Hvoreckého, vychádzajúcej hviezdy slovenskej poviedky, je viac ako vydarený výkrik s patričnouozvenou."

Pravda

"Kniha zaujme nápaditosťou, hravosťou, štylistickou ľahkosťou, textom nechýba irónia, kritický osten, reflexívny tón... Z ponúkajú-cich sa možností stvárňovania katastrofic-kých vízií, ktoré k nášmu typu spoločnosti už jednoducho patria, si Michal Hvorecký vybral tie zaujímavejšie. A že to zvládol, o tom niet pochýb."

RAK

"Autor je vynikajúci vypraváč, jazyk je podstatným sugestívnym prostriedkom, jímž je čtenář vtahován do jeho svérázné reality, až už jde o přízračný svět budoucnosti, či o humorné parodickou hru."

Texty

"Hvorecký... zaujal najmä svojím sebavedomým a pre-myslene štruktúrovaným anarchistickým gestom, neseným prepracovaným literárnym výrazivom, ktorého slovenčina v tejto oblasti zatiaľ veľa neponúka." Romboid

"Križovatky paradigiem, na ktorých sa miešavajú jazy-ky, znaky a významy a na ktorých sme sa ocitli (a zdá sa, že akosi sa z nich stále nepohýname), zachycuje Hvorecký do svojho autentického senzora."

SME

Michal HvoreckýTM (1976)
debutoval knihou Silný pocit čistoty (1998).
Sporadicky píše publicistiku pre denníky
a časopisy u nás i v Českej republike.
Je editorom webstránok music.5d.sk. Orga-nizuje (spolu s Tiborom Holodom)
hudobný festival Wilsonic. Žije v Bratislave.

Autorské práva na obchodné známky
Copyright © Holoda & Hvorecký s.r.o.
Všetky práva vyhradené.
Michal Hvorecký™, techno.sk™, Brand Party™,
PartyGirl™, Almost Accurate™, Wilsonov™ a Wilsonic™
sú obchodnými známkami spoločnosti
Holoda & Hvorecký s.r.o.

nové médium

"Svet je možno tvorený prvkami vedomia."

Erwin Schrödinger, My View of the World
(Cambridge 1964)

V jej očiach som videl gauč. Sýtomodrý pot'ah sa v zre-ničkách leskol. Helis vôbec nežmurkala, takže som detail-ne pozoroval, ako si zmenšená manželka v kuchynskej zá-stere sadá na matrac. Ružové nylonky na zelenej dúhovke takmer svietili. Preložila si nohu a hovorila o najdlhšom sexe vo svojom živote. Bol som ako omámený a nezachytil som jej slová presne. Šlo o sekundy. Zaburácal štúdiový smiech.

Helis spustila žalúzie, dlhé tenké tiene porozdeľovali predmety.

Na širokom gauči na obrazovke už sedeli tri postavy a rozprávali sa o veľkosti podprsieniek. Počul som tučného policajta hovoriť čísla mínus jeden a nula. Zaznel hurónsky rehot. Vtedy sa program vypol. Prepadol som dopredu. Zvlhli mi dlane. Na čele mi vy-razili mrazi-vé kvapôčky. Ležal som lícom na koberci a tlačil som sa nižšie. Pichľavý tlak sa na okamih stal niečím, na čo som sa dokázal sú-strediť. Dostal som triašku. Na obrazov-ke chvíľu pestrofarebne svietil monoskop a potom sa spus-til šum. "Vstaň, ty bastard!" zarevala na mňa Helis. Z jej tváre si vybavu-jem len očné tiene. Pravdu povediac, vymýšľam si. Mal som taký silný abst'ák, že si nespomínam na nič. Okrem jej výkriku: "Vypadni! Okamžite! A vráť sa, iba ak niečo zoženieš!"

Možno to povedala inak, ale zmysel bol približne tento. Od ťažko závislej mladej ženy nemôžete chcieť, aby úplne to isté zakaždým formulovala úplne inak.

Úvodná fáza je najťažšia. Jej prvý vrchol som rozpoznal po pár sekundách. Tupý tlak ma zovrel presne uprostred brucha. Zmietali mnou kľče. Šlo mi roztrhnúť črevá. Napínalo ma. Nutkalo ma škra-bať sa po celom tele. Chvel som sa strašnou zimou, no lial sa zo mňa pot.

Na druhej strane som sa ale v tých minútach dokázal chvíľami až chorobne intenzívne sústrediť.

Rozpomínam sa, ako te-levízna obrazovka Helisinu nízku postavu prežarovala. Biele svetlo zvýraznilo siluetu vychudnutého tela.

Vtedy som sa ešte na Helis dokázal aspoň pozerat'. Krátko, upre-ne. Bolest', ktorá mnou vo vlnách prenikala, ma prinútila vnímať črty jej tváre celým telom. Drobný nos zakončený mierne dohora. Oblá čiara vystúpených lícných kostí. Hrdzavé pehy. Rubínové plné pery. Výrazná vystúpená brada. Vlasý pred tro-ma mesiacmi zafarbené nahnedo.

No už po pár sekundách sa mi ostré tvary v mysli zaoblili a zliali do neurčitého celku. Rozmanité farby sa zmiešali do je-dinej škvrny. V ústach som mal sucho. Pokúšal som sa prehĺtať. Omdlel som.

"Preber sa, ty sviňa! Nenechávaj ma v tom samu! Zobud' sa!" kri-čala.

Keď som konečne otvoril oči, Helisine napudrované líca a čelo pokrývali flakaté tiene. Vrieskala na mňa a posielala ma preč. Stačil mi jediný pohľad a vedel som, že už je na tom rov-nako bledo ako ja.

Prevrátil som sa na bok. Jedným okom som zbadal úžasne zväč-šený arabský nápis a deformovaný šesťuholník zo vzoru koberca. Zvlhlo mi druhé líce. Nos mi pokryl sliz. V mdlo-bách som vracal.

Kyselinu.

Nechcel som sa pozerat' na Helisinu vystrašenú tvár. Pohľad mi prebehol po tmavom interiéri. V rozľahlej izbe v blikajúcom šedo-bielom lúči víril prach a dym z cigariet. V kanvici na nízkom stole sa lúhoval čaj. Tretí deň. Displej veže žiadal, aby sme na-stavili presný čas. Blikanie hranatých digitálnych číslíc sa v mo-jej hlave zmenilo na rytmické údery do spánkov. Stlačil som si hlavu prstami a zosilňoval tlak. Tričko sa mi prisalo na chrbát a svrbelo. Uprene som civel na televízor a dúfal, že sa spustí pro-gram. Hocakým spôsobom. Omylom, zázrakom, náhodou. Pokúšal som sa v tisíckach sivkastých bodov vysledovať zákoni-tosť, podľa ktorej sa vyformuje tvar postavy. Ale nijaké kontúry sa nezjavili.

Z tlmeného šumu nevystúpila titulná melódia ani hlas hlavného hrdinu. Dostal som záchvat.

Zmietal som sa po koberci a Helis som strhol so sebou. Spomí-nam si na presvedčenie, že jej nesmiem rozstrapatiť účes. Nosila retrobinge s chlapčenskou ofinou a zadnými vlasmi zostrihnutými do stratená. Objala ma. Čerň okolo jej očí rozmazali slzy. Po lícach jej viedli krivé čiary maškary.

"Bud' so mnou, prosím! Chod' von, ale vráť sa. Rýchlo sa vráť! A prines aj mne," opakovala stále dookola, keď sme sa prevaľovali každý so svojou bolesťou. Narazili sme o ra-diátor a zastali sme. Chytil som Helisinu ruku, ktorá sa v ne-uveriteľne rýchlych tikoch klepala. Jej drobnú dlaň som vi-del asi na desiatich miestach naraz.

Nad našimi hlavami sa ligotal štvorec okna. Bol svetlý a mrazivý spln. Vedel som, že prichádza najhoršia časť abst'áku. Paradoxne práve počas nej už dokážem vyjsť von po zásoby.

Fyzicky je to príšerné. Telo mi pokryla vlhká vrstva. Išlo o hlavu. Doslova. Frekvenčný rozsah môjho mozgového vnímania by ste v tej chvíli namerali dosť ťažko. Počet fun-gujúcich okruhov neuropre-nášačov je sakramentsky nízky, ale postačia, aby som sa cítil pres-ne tak zle ako predtým dobre. A predtým mi bolo naozaj veľmi dob-re.

V mrákotách som vstal. Hľadal som bundu. Ako v polo-spánku som sa otáčal dookola. Na zlomok sekundy mi na sietnici explodo-vali farby. Zastal som. Bol som presvedče-ný, že sa zapol monoskop, čo by mohlo nasvedčovať, že sa onedlho predsa len začne program. Nedokázal som určiť, kde je televízor. Okamžite som zabúdal. To, čo sa udialo pred sekundou, mi pripadalo strašne vzdialené. Ani pri naj-väčšej vôli som to z úlomkov pamäti nedokázal vyvolať. Potom som zbadal šedý obdĺžnik. Zízal som naň. Vôbec sa nemenil. Nič. Vnímanie som mal opäť jasné. Dúha farieb sa začala v sklenom ťažidle na stole a končila sa v nootropickom asociovaní mojich abstinenčných príznakov.

Využil som príhodnú chvíľu, strhol som z vešiaka bundu a vyrazil som von. Na nákup.

Keď ste ťažko závislý, rýchlo si nájdite svojho dealera. Stane sa pre vás najdôležitejším človekom. Ja som si našiel Hirataniho. Po polroku som sa zorientoval na trhu a nene-chal som sa odrbávať.

Dlho som kráčal treskúcou zimou a dymovomodrou tmou. Popri rieke. Olejové škvrny sa farebne leskli, kde-tu plávala na hladine ľadová kryha. Na ľavej strane sa mihla nočná električka. Výhľad rámcovali dva poloprázdne hypermarkety. Sneh pod nohami vízgal.

Po polhodine som sa dotrmácal na miesto, odkiaľ už vidieť lami-nátové strechy hangárov obchodníckej štvrte. Mesiac prežiaril hviezdy a rozbeľal sa. Šiel som ďalej popri stromoch, ktoré vrhali tieň na záveje, lesknúce sa kovo-vými iskričkami. Konáre lemovalo striebro.

Hiratani zrejme nepotrebuje spať. Zbadal som ho už z diaľ-ky. S rukami vo vreckách páperovej vetrovky sa prechádzal pred mod-rastým výkladom rozžiarenej videopožičovne, otvo-renej nonstop. Na úrovni jeho vysokého krku stál rad ázijských svalovcov s nunčakmi a katanami. Svetlo z elektrickej lampy sa odrážalo od alumíniových stien. Hiratani má na viacerých miestach tváre stvrdnutú kožu. Hlboké jazvy neskryli ani ope-rácie. Okolo malých uší sa mu trblietali sinavé chlípky. Pozdravil som ho a priložil som si skrehnuté prsty na mokrú tvár.

Hiratani kšeftuje so snami. Má úzke a bystré šedomodré oči. A závratne veľa programov. Predáva prístupy. Ak kú-pim, predáva mňa. Je šikovný. Z môjho obstarožného dvad-saťštyriročného tela dokázal vytĺcť dosť. Vypýtal som si.

"Už nemám. Fakt," precedil. Zakaždým ma zaskočilo, ako skvele hovorí po nemecky. Pokračoval: "Ten sitcom sa skončil. Šlus. Ďalšie diely jednoducho nie sú."

Ledva som sa držal na nohách, no vytočil ma poriadne. V po-slednom čase sa Hiratani správal férovo, nechápal som, prečo zrazu robí problémy. "Žartuješ. Ale ja sa ne-smejem," vyjachtal som. "Ak ti ide o cenu..."

Usmial sa.

"Už som ti povedal, že ten sitcom prestali vysielat'. Nemajú ďalšie pokračovania," vysvetľoval Hiratani.

"To ti ich mám ísť nakrútiť"? Sračku, ktorú si si obľúbil, zakázali. Bol to iba experiment. Musíš si vybrať inú sériu."

Vedel som, čo má na mysli. Dostalo sa mi do uší, že se-riál stiahli z vysielania kvôli skrytej reklame. V správach to nazvali pokusom o psychologickú manipuláciu. Nezmyselné dokumenty o zákernosti médií dnes nájdete na kaž-dom TV programe. Sitcomy ako psycho-zbrane. Metalogika. Biofotóny v

televíznom žiarení. Mimozmyslová špionáž. No nemal som najmenšiu chuť rozprávať sa. Potreboval som akurát nakúpiť a okamžite sa vrátiť domov.

"Nežartuj," oponoval som. "Skúšal som prestať. Ale nejde to. Sám dobre vieš, aké to je..."

"Sklapni!" prerušil ma Hiratani. "Neviem. Nikdy som nebol vidaho-lic. Ja iba pančujem káble."

Hovoril pravdu. Nechcel som ho uraziť. Dealer si to ne-zaslúži. Bolo mi pod psa. Predstavil som si osamotenú Helis v miestnosti plnej šedého svetla. Náhle som jasne vi-del obrovský mihotavý tieň, ktorý jej trasúce sa telo vrhá na steny. Počul som praskanie parkiet pod kobercom. Začalo snežiť Zbesilé vločky pohlcovali posledné stopy nočných chodcov. Dlhو som mlčal.

"Som závislý," povedal som. "Helis tiež."

Pokračovania si vyše roka zháňam na čiernom trhu. Nedokážem to ovládnuť.

"Pokúšal si sa vyliečiť?"

Pozeral som dohora. Spoza strechy sa ukázal sivý mrak. Z diaľky k nám doľahlo zabuchnutie okeníc. Pokrútil som hlavou.

"A chceš sa vôbec liečiť?"

Ostrý chlad ma opájal. Mal som pocit, že som na konci. Dochá-dzalo mi, že sitcom od Hirataniho nezískam. Modrastý ospanlivý vzduch k nám privial vôňu cigaretové-ho dymu. Nedokázal som sa skoncentrovať.

"Vieš..." začal som, ale dlho som nevedel nájsť správne slová. "Nám... mne a Helis, nikto nepovedal, čo sa stane. Celé sa to po-sralo... my... My nie sme skurvení feťáci! Akurát sme spolu radi pozerávali televíziu. Najmä sitcomy. Chceli sme, aby... Nie, ne-čcem sa ísť liečiť. Čcem iba... Prosím ťa... Pomôž mi!"

Hiratani neodpovedal. Pohol sa za roh. Vo vzduchu po ňom zos-tali dve biele pierka. Vnikal do zamatových hlbín bezmenných ulíc. Päťkrát v chvate telefonoval. Nasledoval som ho. Spoza továren-ských hál, postavených narýchlo z prefabrikátov, presvitala žiara neónok.

Prechádzali sme pozdĺž dlhej fasády, ktorá sa zvažova-la do tem-noty. Na zlomok sekundy som zastal, aby som si oddýchol, ale Hiratani nezvoľnil krok. Počul som ozveny našľapujúcich opätkov.

Spomínam si, že sa odsunula závoja na bráne z cédrového dre-va. Zaplavilo ma teplo. Nad stálezelenou záhra-dou, ohraničenou vyrezávanými hrebeňovými hradami, znel ženský chichot. Prešiel som popri rade tmavomodrých limuzín. Zblízka na mňa hľadela jedna ázijská a dve čer-nošské tváre. Natlačili ma k baru pod vyso-kým gingkom. Vypil som nápoj, z ktorého sa mi dvojnásobne zrýchlil pulz. Ťažko sa mi dýchalo. Správal som sa nemožné. Chcel som si opláchnuť ústa v hlbokom jazierku s červenými kaprami. Rozosmial som spoločnosť a rozosmutnil vyhadzovačov. Odviedli ma do rohu a opreli o parapet arkierových okien. Biele ventilátory rozochvievali listy bambusových kríkov. Nepamätám si presne, čo sa odohralo neskôr.

V mysli sa mi odkrýva obraz starej práchnivejúcej ve-randy a Hi-rataniho vyhrnuté rukávy. Vybavujem si aj spote-né mäkké nechty. Obnažené bedrá mi prefukoval vietor. Zrejme sa dialo niečo ohavné. Okolo oranžových štvorcov lúčov sa trepotali snehové vločky. Roz-horúčenou myslou mi prebleskovalo svetlo šialenstva. Treštiacu hlavu som si oprel o mriežkované okno. Vzduch naplnila vôňa vlhkého dreva. Odkedy lietam v závislosti, vôbec nemám sex. Keď mi Hiratani robil, čo má tak nesmierne rád, vôbec som ne-postrehol, kedy bol koniec. Možno tesne pred tým, ako sme vyšli z tepla do fujavice, ktorá sa medzitým rozzúrila na mrazivej ulici. Oslepili ma čelné svetlá kamióna. Chvíľu som kľáchal na záveji mŕtveho snehu.

A potom som dlhé hodiny ležal so zavretými očami. Do žily mi prúdilo teplo infúzie a zoznámil som sa s Tedom Seriosom.

"Mali ste pravdu, kolega. S podobným prípadom som sa doteraz nestretol. Objaviť médium, schopné vnímať na diaľku, sa rovná objavu geniálneho umelca či vedca," ho-voril Serios. Nie mne.

"Tento muž pravdepodobne patrí k výnimočne nada-ným osob-nostiam, akých sa v dejinách vyskytlo veľmi má-lo. Za všetkých spo-meniem Inga Swanna, Uriho Gellera, fotografku Hellu Hammidovú alebo spisovateľa Richarda Bacha. Ďakujem ti, Hiratani." Nemecký Japonec sa mierne uklonil. Na ľahkom domácom kimone mal pre-hodený žu-pan so zlatými drakmi.

"Kam som sa, kurva, dostal? Kto, preboha, ste? Policajti?" ozval som sa zo svojho bieleho

styropenového ležadlá. Prekvapilo ma, že už necítim abstinénčné príznaky. V nemocničnej miestnosti bez okien sa prevažoval ho-rúci vydýchaný vzduch. Hiratani mlčal a jeho tvár bola bez výrazu. Presne nad hlavou sa mu otáčali ramená striebor-ného ventilátora. Neznámy po jeho boku prehovoril:

"Ahoj! Ja som doktor Ted Series. Si v rádiofyzikálnom oddelení podzemného laboratória. Mojm hlavným odbo-rom sú lasery, plaz-ma, kvantová mechanika, optika a vá-kuová technika. Ale najnovšie sa na zákazku venujem skú-maniu mediálnych manipulácií. Hneď na úvod ti poviem, že máš na výber: zostať tu a podrobiť sa ESP tes-tom, alebo vyjsť von a zomrieť na abst'ák. Ďakujem, rozhodol si sa správne," mlel. Okamžite mi bolo jasné, že som hotový. O haluci-načných abst'ákoch som dosiaľ iba počul. Sú sil-nejšie, než som si dokázal predstaviť.

"Teraz si myslíš, že prežívaš halucinácie, ale medzi na-mi ide o mimotelovú skúsenosť. Nemožno ju zamieňať za drogové opojenie či patologický stav," rozprával Series a ja som pochopil, že je to ešte horšie. Ja abst'ák nemám, ale hovorím s niekým, kto ho má. Najskôr heroínový.

"Preskúmal som bioplazmovú zložku tvojho vedo-mia. Si ťažko závislý od špecifického druhu zábavného televízneho programu. Ak sa z toho chceš dostať, potom sa vzájomne potrebujeme. Ak nie, maj sa na ulici fajn.

V prípade, že súhlasíš s mojím návrhom, najprv si ťa mu-sím pre-veriť, aby..."

"Nesúhlasím!" prerušil som ho. Jeho dlhá pretiahnu-tá tvár, za-končená hriadkou, sa ani nepohla. Modré oči, umiestnené blízko seba, nežmurkli. Všimol som si, že nosí kontaktné šošovky a má mrkvovitú plet'.

"Čo sa tu, doboha, deje? Nech som kdekôľvek, určite tu nie som dobrovoľne. Šiel som s Hiratanim a..."

"...zlyhalo ti srdce. Slabý infarkt," skočil mi do reči Series. "Hira-tani ťa mal zrejme nechať. Ako každého iného. Závislého."

Prenikla ma príšerná, mučivá úzkosť. Pohľadom som prechádzal po bledomodrých stenách. Pokúšal som sa v duchu zrátať monitory počítačov. Úplne som sa rozklepal. Mal som pocit, že sa pomôčim. Snažil som sa ovládať, ale vyhrkli mi slzy.

"Pane!" vzlykal som. "Ak ma chcete akýmkoľvek spôso-bom zne-užiť, nech sa páči. Je mi tak strašne zle, že mi to vôbec nebude prekážať. Ani to nepocítim. Som zvyknutý. Robte si, čo chcete, len ma potom nechajte odísť! Prosím!"

Prekvapilo ma, že som ešte schopný formulovať súvislé vety. No niekde vzadu v hlave som si uvedomoval, že fyzic-ky mi je o dosť lepšie.

"Pochybujem, že mi uveríš, ale úplne ťa chápem," od-vetil Series. "Si výnimočne senzitivny mladý človek. Inak by sa u teba závislosť nemohla postupne rozšíriť na schop-nosť prenosu záporných emo-cionálnych impulzov."

Kecal. Nechápal som o čom. Nevnímal som ho, pretože som si spomenul na Helis. Zatmelo sa mi pred očami. Nasucho som prehl-tol. Neskutočne som zatúžil pozrieť si svoj obľúbený sitcom.

"Prosím vás, pane. Na začiatku, keď ste hovorili, že som mal in-farkt... Spomínali ste, že abst'ák by som neprežil. Áno?"

"Presne tak. Šanca fyzicky prežiť viac ako dva dni je pri podob-ných príznakoch veľmi nízka," vysvetľoval bez emó-cií Series.

"Pýtam sa, pretože v byte ma čaká priateľka..."

Hiratani prvýkrát prehovoril. V japončine. Zosypal som sa. Pre-mohol ma smútok. Series mlčky prikyvoval. Drkotal som zubami. Ventilátor zastal. Vôbec som nechá-pal, čo sa deje. Series ku mne natiahol neznesiteľ-ne veľkú dlaň. Nehybná miestnosť ma desila. Počul som sa prenikavo kričať. Zrútil som sa z ležadlá. Prepadol som sa do tmy.

Neviem, po akom čase som sa prebral. Myslel som mal úplne čistú. Hľadel som na kríž, hviezdu, pruh, štvorec a vlnovku.

"Zenerove karty slúžia na testovanie mimozmyslového vnímania," vysvetľoval mi Series a s priateľským úsmevom ma poklepkával po pleciach. Nieko mi obliekol žltu-zelenú teplákovú bundu s oboj-stranným zipsom. Sedel som na ča-lúnenom otáčacom kresle. Ne-krútil som sa.

"Pre prenos na krátku vzdialenosť sú najlepšie jed-noduché kódo-vé kombinácie. Táto sada obsahuje 5 krát 5 symbolov, ktoré musíš správne určiť. Pozorne si ich pre-zri a zapamätaj. Budem sedieť pri tamtej

stene a karty roz-ložím pred seba. Sústred' sa," poučal ma Serios.

Priznám sa, väčšmi než divnú seansu a tajomné karty som vní-mal mužov v tmavých oblekoch, ktorí stáli za Seriosom. Marketingo-ví experti a veľké zvieratá reklamné-ho biznisu. Nachádzali sme sa v rozľahlej štvorhrannej sá-le. Polovicu ľavej steny zaberala projekčná obrazovka. Na stene viseli obrázky štvorstupňového jogínskeho cvičenia zakončeného stavom samadhi. Do tváre mi mierila video-kamera. Zablikala oranžová kontrolka. Serios poprosil Hirataniho, aby ukázal na jednu z piatich kariet. Keď prilo-žil ruku, v mysli sa mi prepojili čiary. Bleskové abstraktné asociácie sa zjednotili. Mimovoľ-ne zo mňa vyšlo: "Hviezda."

Hiratani zdvihol kartu. Strašne ma rozbolela hlava. Sálou sa roz-ľahli výkriky. Nemohol som sa nadýchnuť. Nepohnute som civel na strop. Padali na mňa geometrické vzory. Omdlel som.

Keď som precitol, ihneď som si posunul respirátor. Poistná gu-mička ma rezala do spoteného krku.

Seriosovi medzičasom narástla brada. Miestnosť sa zmenšila asi o polovicu. Usmievali sa na mňa mladé tváre závratne bo-hatých predajcov mediálneho času. Čerstvý kyslík ma úžasne osviežoval. Serios žiaril. Displej tlakomera na chró-movanom pracovnom stole sa vynuloval, skôr než som stihol prečítať hodnoty. Černošská sestrička mi rozviazala gumový uzol na ramene. Cítil som, ako sa mi znova poriad-ne rozprúdila krv. Keď som si spomenul na Helis, bolo mi nanič. Nechcel som si pripustiť, že je nedosiahnuteľ-ne d'a-leko a ja vôbec nedokážem ovplyvniť, čo sa s ňou stane.

"Môže mi niekto z vás vysvetliť, o čo tu celý čas ide? A nech to nie je o cieľovej skupine, ani o korporátnej iden-tite, prosím!" rozkričal som sa. Netušil som, kde som po-chytil také slovíčka. Ukecaný Serios ma nenechal premýšľať a okamžite vysvetľoval:

"Veľmi rýchlo sa učíš. Preto by som chcel začať trochu z inej strany. V princípe ide o to, že paranoické myslenie sa skončilo s dvadsiatym storočím. Nijaká Y2K katastrofa sa nekonala. Mediálne manipulácie boli v minulosti zamerané predovšetkým na vyvolávanie všeobecnej paranoje. Tajné sprisahania.

Komploty. Sekty. Nevidi-teľní agenti. Tieňoví vládcovia sveta a podobné nezmysly. Cieľom psycholog-kej propagandy bol ideologický rozklad a zlomenie aké-ho-koľvek odporu nás. Možno ti niečo povedia mená: vo fyzi-ke Wigner, v biológii Bohr, v literatúre Pynchon a tak ďalej."

Pozoroval som Seriosove lesklé oči. Všimol si to a usmial sa. Prekvapilo ma, že približne rozumiem, čo sa mi snaží vysvetliť. Vtedy som si uvedomil, že na seba hľadím jeho očami. Mal som plnú hlavu Helis. Trávili sme spolu pri obrazovke nádherné, neza-budnuteľné chvíle. To sa nená-vratne stratilo. Zdalo sa mi, že už chápem zmysel televíz-neho vysielania. Aj sitcomov. Zobrazujú obyčajné veci tak, ako sa budú odrážať v láskavých zrkadlách budú-cich čias. Napadlo mi, že hoci sa všetko rozpadlo, zostala ešte jedna vec, ktorú môžem urobiť.

Serios pokračoval: "Pomocou výnimočných ľudských jedincov, akým si aj ty, sa riadili prieniky do centier výkon-nej moci. Do politic-kých ústredí, leteckých a ponorkových základní, do výskumných ústavov či muničných skladov. Zväčša neboli úspešné. Navyše, po skončení studenej voj-ny a počas krízy globálneho kapitalizmu sa o nemotornú propagandu už nik nezaujímal, takže..."

"Mňa skurvená politika nezaujíma! Radšej mi povedzte, kde vlastne som! Vysvetlite mi konečne, čo odo mňa chce-te? A prečo na mňa mŕiate toľko toho, čo máte najradšej?" oboril som sa na Seriosa a jeho sponzorov. Ale už som ve-del svoje. Serios si totiž vôbec nechránil myseľ.

"Týchto ľudí možno politika zaujíma menej než teba," zareagoval Serios s pobaveným úsmevom. "Sú tu strate-gickí plánovači z prezie-ravých agentúr aj zástupcovia kon-cernov pre nové médiá. Ale už smerujem k tomu hlavnému. Tvoja závislosť od sitcomov dokazuje mimoriadne význam-ný fakt. Ak naozaj dokážeš mentálne zasiahnúť vyššie bio-hladiny a tým rozšíriť svoje vedomie, vieš stimulovať aj prechod myšlienkových objektov do našej reality. Takýto proces dokážeme spustiť aj cez televízny signál. Zrejme tušíš, že zo všet-kých supertajných stratégií prežila len jedi-ná: komerčný úspech produktu za každú cenu. Riadených psychologických útokov sa chopili reklamkári. Dlho sa mys-lelo, že jediným reálnym ohrozením kapitalizmu je od čias Marxovho Kapitálu iba diaľkový ovládač a -"

"Diaľkový ovládač? Preboha, prečo?" prerušil som Seriosa, lebo som mu vôbec nerozumel.

"Kvôli zipping-zappingu, čiže divákovej možnosti pre-pnúť prog-ram alebo pretočiť video ihneď, ako sa začne re-klamný blok, a nepozrieť si teda ani jediný spot. No ja mám dojem, že pre kon-zumentov si najnovším a najväčším ne-bezpečenstvom ty. Ak sa ti to celé naďalej zdá neskutočné, tak ti pripomínam,

čo tvrdil už Jung: paranormálne procesy sa dajú pretvoriť na iné médium, na mikrofy-ziku hmoty. Pochop, že na niekoho, ako si ty, čakáme už celé roky! Spravím s tebou ešte zopár skúšok, a potom ťa konečne nechám zbohatnúť," rozosmial sa Serios. Zatváril som sa neurčito. Vedel som, že si musím dávať bacha.

V najbližších dňoch ma dopovali guaranou a dookola rozprávali, čo som už poznal. Novodobé techniky marke-tingovej psychológie pracujú oveľa jemnejšími metódami než kedysi tajné služby. Počú-val som prednášky, ale nepý-tajte sa ma, čo som sa dozvedel. Pokú-šal som sa zapa-mätať si čo najviac detailov z priestorov, do ktorých ma vo-dili. Chcel som zistiť, kde sa vlastne nachádzam. Ale nič. Nijaké šípky, informačné tabule ani iné znaky. V celom komplexe som bol jediným hosťom.

V prázdnej jedálni ma štyri razy denne krmili oddele-nou stravou. Napchávali ma kvasinkami, ktoré podpo-rujú uvoľňovanie slabého mitogénneho žiarenia zo sva-lov a z očných rohoviek. Pribral som sedem kilogramov. Väčšinu času som trávil výučbou meditačných techník v modernej telocvični. O televízii mi v rámci krutej absti-nenčnej terapie zakázali hovoriť. Chodil som do sauny aj na masáže akupunktúrnych meridiánov. Prikyvoval som a pri psychologických testoch som robil správny počet chýb.

Serios ku mne zašiel, keď som si v žltej vykachličkovanej prezlie-karni uvoľňoval stuhnuté údy a svaly. Práve som ukončil krátky kata-leptický stav vedomia. Trénoval som fakt drsne. Kvôli Helis.

"Teraz sa rozhodne," začal Serios. "Vyskúšame, či do-kážeš mentálne posilniť rytmizované svetelné blikanie s frekvenciou 10 hertzov. U pokusnej osoby by to malo vy-volať synchrónne mozgové vlny."

"Ako to bude prebiehať?" opýtal som sa, hoci som z je-ho mozgu poznal odpoveď.

"Vystavíme dospelávajúceho človeka zábleskom, trvajú-cim okolo jednej dvadsaťmilióntiny sekundy.

Mali by sa dostať kvázi epilep-tické záchvaty. A chvenie očí, podobné tikom. Závisí to od teba."

Neodpovedal som. Ukladal som prepotenú froté súpravu do športového batoha. Zapol som suchý zips.

O hodinu som už osprchovaný stál v rohu vysvieteného labáku. V susednej miestnosti sa tlačil dav v drahých oble-koch so slnečnými okuliarmi na očiach. Oproti mne posa-dili k písaciemu stolu asi šesť-násťročného chalana s vyráž-kami na celej tvári. Viečka mu prílepili o čelo krikl'avou izo-lačnou páskou. Na spánky mu prísavkami pripli drobné senzory. Rovnaké ako mne. Na sebe mal tričko kanadského hokejového klubu, okolo krku slúchadlá discmana. Ofinu mu mama zostrihla nakrivo. Mierne pokyvoval hlavou. Pôsobil pokojne. Serios mávol dlhočiznou rukou. Zhaslo svetlo.

Spustilo sa závrtné biele mihotanie, ako na šialene zrýchlenej house party. Bolo mi to ľahostajné. Dal som si na čas. Nechcel som mládencovi odpáliť hypofýzu. Išlo mi iba o premenu bioenergie na bunečných tkanivách mozgo-vej kôry na elektrický prúd a fotóny. Zatiaľ mi, našťastie, ne-prikázali tlačiť mu do hlavy logo nejakého úžasného pro-duktu.

Dlho sa vôbec nič nedialo. Jasne som vnímal nepokoj za dymo-vým sklom. Značkové oblečenie divákov šušťalo až ku mne. Chla-pec na mňa nechápavo pozerál. Usmial sa. Vtom položil hlavu na stôl. Prudko a hlučne sa roztriasol. Křčovito sa chytil krajných rohov stola, ktorý sa krištál'ovo leskol. Neovládateľné sa mu rozochvela tvár. Zo všetkých síl sa pe-rami pritisol k chladnému kovu. Na strieb-ristej ploche sa rozprskla bordová krv.

Dostal som triašku. Práve keď som chcel skončiť, od-niekiaľ zo-zadu ku mne priskočil robustný černoch a asi za dve sekundy mi nasadil zvieraciú kazajku. Krútil mnou tak, až to vyzeralo, že som sa bránil. Takmer mi zlomil pred-laktie. Chlapec rumázgal a ja som mu nemohol pomôcť. Serios mi dával prednášku o pracovnej disciplíne. Ešte som vedel málo, a tak som radšej pokorne mlčal.

Nenechali ma ani prezliecť si tielko a košeľu. Do miest-nosti sa nahrnuli otcovia rodín vo veku od 35 do 40 rokov s vysokými me-sačnými príjmami. Takto som si vývoj ne-predstavoval. Prinútil som sa dotknúť Seriosovho pleca.

Súhlasne prikývol a odviezol ma na chodbu. Gratulovali mi nez-námi ľudia. Na okamih som mal oči vo výške vlhkého fialového obočia akejsi mladej ženy. Vôňa potu a manda-rínkového dezodo-rantu ma trýznila.

"Môžem niečo povedať?" spýtal som sa.

"Iste," odpovedalo asi desať hlasov naraz.

"Najprv mi rozprávate, že vek paranoje sa skončil a všetko je i-nak. Teraz sa ma zasa pokúšate

presvedčiť, že ja sám dokážem ovplyvniť viac než celé armády. Obľubujem síce akčných hrdinov, ale toto je aj na mňa priveľa." Naivne tárať mi nerobilo problém.

Zabralo to. Serious sa chápavo usmial. "Neboj sa. Dočkáš sa od-meny, ktorá ti vynaloženú námahu vynahradí. Teraz už takmer s istotou môžem povedať, že si mimoriadne silné psychokinetické médium na úrovni slávnych predchodcov ako Willie G. alebo Masu-aki Kijota. Lenže ani jeden z nich netrpel vzácnym nedostatkom serotonínu v čelových lalokoch, nehovoriac o závislosti od televízneho žiarenia. To znamená, že ty -"

"Ale ako to celé súvisí so sitcomom, kvôli ktorému som sa sem dostal?" skočil som mu do reči. Stále som v tom ne-mal jasno. Tušil som náznaky, ale chýbali mi presné údaje. Evidentne som svojim hosťom robil radosť. Pokyvovali hlavami. Ich na kratučko zostrihané vlasy pokrýval nezne-siteľne precízne nanesený gél.

"Vieš, veľká väčšina divákov upadá po istom čase pri obrazovke do hypnagogického stavu. Sú od nudných programov a reklám na hranici spánku. Psychologické pôsobenie na ľudskú myseľ je v takej chvíli umožnené hneď tromi zložkami naraz. Úspešnosť závisí od presnosti mentálnych asociácií, čiže od schopnosti divákov porovnať obrazové a slovné informácie uložené v podvedomí s tými, ktoré dostali vedomie vo forme televízneho žiarenia. Ešte donedávna sa takéto úvahy považovali za vykonštruované špekulácie, no dnes existujú presvedčivé dôkazy. Napríklad slávny fyzik Wolfgang Pauli už vo svojej dobe pre-sadzoval jednotný spôsob sledovania kvality a kvantity fyzikálnych a psychických dejov. Chápal ich ako dopĺňajúce sa aspekty tej istej reality. No neviem, či ťa v škole bavila kvantová fyzika," zasmial sa Serious a zástup za ním sa tlmene pridali.

"Nedostudoval som, lebo ma viac bavilo sledovať telku." Konečne som im pripadal smiešny. Zato ja som sa na nich práve prestal zabávať.

"Experiment, ktorý teraz urobíme, raz vstúpi do histórie ako prelomová udalosť v dejinách komerčných televízií," pateticky prednášal Serious. Spozornel som.

"Spustíme televízne vysielanie na nízkej nosnej frekvencii a zároveň tvoje modulované mentálne signály. Obrazy vysielané cez satelit sa v mysliach skupiny mužov zmenia na fotóny, viditeľné častice svetla. Tvoj riadený zásah do ich vedomia spôsobí, že signál sa na očnej sietnici oddelí od elektromagnetického nosiča."

Nedopovedal. Zvyšok som si prečítal v jeho hlave. V centrálnnej nervovej sústave nastane chaos. Pri dlhšom účinku spôsobuje nízkofrekvenčná infiltrácia v mozgu úplné peklo.

"Pane, ja vám nerozumiem," odvetil som. "Je toho na mňa priveľa. O fyzike neviem vôbec nič. Vyznám sa iba v sitcomoch. Jedno-ducho mi povedzte, čo mám spraviť, a ja to urobím."

Na tvár som nasadil zlomený výraz. Nebol to až taký problém. Stačilo, aby som si v mysli vybavil Helis.

"Prepáč, chlapče," ospravedlňoval sa Serious a strojene úctivý dav mu dával za pravdu. Serious mi dokonca dlhými prackami pohladkal vlasy. Odtiahol som sa. Bolo mi z tej divnej skupinky na vracanie.

"Nebolí ťa hlava? Nie si unavený? Môžeme pokus odložiť," líškal sa.

Ešte to tak! Pokrútil som hlavou a zošpúlil pery do úsmevu. Prvý raz som uvidel Seriousa žmurknúť.

"Prosím, prejdime spolu do vedľajšej sály," hovoril Serious a pohol sa. Strop chodby tvorili modré kruhy. Naľavo stál rad prepojených pevných diskov.

"V laboratóriu, ktoré teraz uvidíte, sa intenzívne venuje-ma utajovaným vedným odborom.

Elektromagnetizmu, retrokognícii, ortoro-tácii, radiestézií a telehypnóze. Práve tu sa zrodila známa teória superstruny, ktorá sa opiera o existenciu hyperpriestoru s jedenásťmi rozmermi." Seriousove široké gestá zapratali chodbu. Hlas sa mu dojatím chvel. Reklamári nechápali. Už som si bol istý len v jednom: Serious je buď génius, alebo šarlatán a poloblázon.

Vošli sme do rozľahlej vysvietenej nafukovacej haly. Z toho, čo som uvidel, som sa dlho nedokázal spamätať. Kroky po betónovej podlahe sa doširoka rozliehali a po odraze o rozblikané zariadenia sa vracali v ozvenách. Z rohov znelo bzučanie obrovských ventilátorov. Neznámi experimentátori mali k dispozícii fantastickú techniku.

Prechádzali sme popri robotizovaných automatoch a s otvorenými ústami počúvali Seriousov obsiahly výklad. Spoznali sme chronálnu pušku - zbraň na vyžarovanie ča-su, zloženú z jeho najmenších jednotiek, chronónov. Synchronizátor mozgových vln, ktorý slúži na hypnotizovanie skupín aj

autohypnózu. Psychointerferometer, vojen-ské zariadenie hromadného ničenia, rozkladajúce normál-nu elektric-kú vlnu na dve skalárne s rôznymi rýchlosťami. Elektromagnetické nádoby - pulzné štruktúry na zneviditeľňovanie hmoty a posuny v čase. Transkomunikátor, za-riadenie na kontakt s vedomím mŕtvych, ktoré sa po teles-nej smrti osamostatnilo. Pletyzmograf, prístroj na meranie objemových zmien na končatinách, ktorým sa dokazujú te-lepatické kontakty. Fotozosilňovač na objavovanie ultraslabého mito-génneho žiarenia.

Čakal som všeličo, ale to, čo som videl, mi vyrazilo dych. Za ató-movým mikroskopom, približne v polovici, sa hala rozdeľovala. Za jednosmerným plexisklom sedelo v kreslách osem mužov v stred-nom veku, ktorých som už poznal. Civali na štvorcovú obrazovku televízora s uhlo-priečkou niekoľko metrov. Zašiel som sa zboku pozrieť, čo im púšťajú. Sledovali program, ktorý pripomínal prezen-tač-nú videokazetu sekty jehovistov. Odtiahol som sa, lebo som sa zľakol recidívy. Vedľa kresiel sa začínal široký zele-ný trávnik. Ne-d'aleko stála záhradná chatka na náradie, spojená s garážou. Oran-žový rozstrekovač v ležatých osmičkách prskal vodu. Nechápavo som krútil hlavou.

"Upokojujú sa," pošepol mi Serios. "Už o chvíľu to bu-dú mať dosť ťažké..." Slizký úškrn, ktorý vylúdlil, zrejme predstavoval sprisahanecký výraz. Zúrilo som.

Posadil som sa na nízku drevenú stoličku, ako mi priká-zali. Vyso-ký Ind v modrej kombinéze položil pred mňa na stôl bielu parabolu. Displej na malom monitore bol zatiaľ posiaty nulami. Ind namieril tanier s metrovým priemerom na skupinu pred veľkým televízorom.

"Títo ôsmi muži sú otcovia stabilných rodín. Patria k spoločenskej elite s najvyšším sociálnym statusom," čítal Serios z papierov, ktoré mu podali. "Žijú v súkromných do-moch so záhradami. Práve tento fakt je pre nás dôležitý. Marketingový prieskum ukázal, že vlastnia nemecké elek-trické kosačky Landers. No tvoria cieľovú skupinu pre ame-rické motorové kosačky novej generácie McCoy, ktoré sym-bolizujú hodnoty ako rodina, tradícia, bohatstvo, sexuálny i spo-lo-čenský úspech. Naším cieľom je vsugerovať im pozi-tívne vnímanie logá McCoy. Presvedčiť ich, aby nespoľ'ahli-vé nemecké kosačky prestali používať a kúpili si namiesto nich kvalitné moderné americ-ké McCoy s desať-ročnou zá-rukou na motor a ročným bezplatným servisom."

Pred očami sa mi ocitlo logo McCoy, čerpajúce z kov-bojskej iko-nografie, a krátky zoznam kľúčových slov. Samé šialenosti ako "navždy zbohom, burina!", "nekompromis-ný kontakt s divokou príro-dou", "kosenie je odteraz vzru-šujúce dobrodružstvo" a podobne. Masa luxusných pra-cháčov za mojím chrbtom sa chvela vzrušením.

Začal som s brušným dýchaním, aby som sa skoncen-troval. No cítil som, že pulz sa mi od nervozity neustále zrý-chľuje. Na čele mi vystúpili kvapôčky potu. Serios prepol te-levízny program.

"Teraz im pustíme reportáž o francúzskych súkromných parkoch," vysvetľoval. Súdiate podľa reakcií, mužov to evi-dentne zaujalo. Se-rios na mňa kývol. Tváril som sa, že ho nevidím. Spozornel a spravil netrepezlivé gesto. Privrel som oči. Vedel som, že to bude ťažké, lebo záhradkári sú ešte svieži. Serios sa nahol nad notebook a začal vyťukávať čís-la, na ktoré som tak dlho čakal.

Pozorne som sledoval displej na parabole. Serios pre-pol systém na nízkofrekvenčné pole. Mysel' som intenzívne zameral na tvar logá McCoy. Serios vyťukal prvé číslo frek-vencie. Druhé. Tretie. Pri náraze celého spektra sa mi pre-vrátili zreničky. Takmer som ich nedostal naspäť.

6,36 hertzov! Dočkal som sa. Od tejto chvíle to bude hračka. Vy-slal som prvú mentálnu informáciu, modulovanú na nosnej frekven-cii. Dvaja muži si skryli hlavy do dlaní. Ostatní zívali a popíjali bel-gické pivo z pestrofarebných ple-choviek. Rozhodol som sa individuálne namodulovať jed-notlivé fotóny elektromagnetických vln. Jednému otcovi sta-bilnej rodiny okamžite sčervenela pokožka. Ďalší zívali na obrazovku, pôsobili rozrušené a žmurkali očnými viečkami.

Už som nevnímal, čo sa okolo mňa deje. Zaprel som sa do stolič-ky. Zovrel som päsť. Zaťal som zuby. Cítil som, ako zvol'na prepa-dám do kataleptického stavu. Rozširovalo sa mi vedomie. Telo mi zalial pot. Zosynchronizoval som myseľ s frekvenciou televízneho vysielania. Spustil som psychoaktívny neuronálny útok. Šialené následky som led-va stíhal vnímať.

Pred mojimi očami sa strhla surová bitka. Nesprávny rozptyl svetla spôsobil prudké zvýšenie maskulínnej agresivity. Také čosi som ešte nevidel. Muži vyskočili z pohodl-ných kresiel a zúrivo sa na seba vrhli. Kopali sa. Škriabali sa nechtami. Skákali po sebe. Hrýzli sa do krkov.

Rýchlo som usmernil ich emočné správanie, ale zrejme vinou chybnéj intenzity frekvencie u nich následne došlo k dezorientácii. Rozbehli sa, zastali. Vrážali do seba. Padali na kolená. Plazili sa po štyroch a šmátrali rukami.

Šlo mi roztrhnúť hlavu. Serious sa postavil pred mňa a pobúrené gestikuloval. Nasratý som ho odstrčil. Premýšľal som, ako usmerniť popletených divákov.

Mozgové vlny cicavcov sú magnetickým poľom zeme vedené ku kmitaniu v rovnakom rytme. Práve vďaka nemu sa sťahovavé zvieratá dokážu orientovať. Predĺžil som reakčný čas a zosúladiť som vysielaciu frekvenciu s biolo-gickými hladinami mužov a s biorytmom. Od námahy ma naplo na vracanie. Pozrel som pred seba a myslel som, že snívam.

Nevidel som ani jedného z testovaných mužov. To je ko-niec! Zú-falo som sa obzeral. Moju pozornosť strhol rachot motorov. Z chatky na trávniku a z garáže sa naraz vyrútilo osem kosačiek McCoy.

Veľkosťou pripomínali menšie snež-né ratraky. Záhradkári sa hnali za nimi. Nevedeli kosačky ovládať, čo sa prejavilo hneď vzápätí.

Také čosi som na diaľku nedokázal zariadiť. Urobil som maxi-mum. Muži žiarili konzumným uspokojením. Lenže americké gar-denmašiny si robili, čo chceli. Stačilo, aby pre-šli malý hrbol, uvoľ-ne-ný posilňovač pohol volantom a zme-nil smer. Tri sa rútili priamo na nás. V plnej rýchlosti vrazili do plexiskla, ktoré puklo, ale odolalo. Muži sa od strojov nedokázali odtrhnúť. Triasli sa v tranze, osudovo fixovaní na logo McCoy.

S týmto nerátali ani šéfovia marketingových oddelení. Serious mi zvrieskol do ucha, aby som okamžite prestal. Nevšimával som si ho. Za mnou zavládol čulý ruch. Spustila sa hádka o to, ktorá spoloč-nosť na mňa získa výhradné prá-va. Serious kričal na černoškého ochrankára. Pozorne som očami premeriaval priestor. S opačne otočenou obrazov-kou som bol bezmocný. Skončil som.

Černoch ku mne pokojne kráčal. Zvieraciu kazajku roz-prestrel pred sebou. Už som nemal čo stratiť. Strhol som zo stola parabolu a rozbehol som sa k plexisklu. Vydesilo ma, koľko prenosný satelit váži. Potácal som sa. Búšilo mi srd-ce. Otočil som sa.

Černoch sa pustil do behu. Smial sa. Bolo mi na umretie. Dostal som závrat. Už som sa neobzeral, počul som ho priamo za chrbtom. Oči som uprel na jednu z kosačiek McCoy. Sústredene som sledoval jej zmätenú dráhu po trávniku. Nechcel som myslieť na to, čo sa stalo Helis. Na ničom mi nezáležalo. Plece mi zovrela robustná dlaň.

Neobrátil som sa. Fascinovane som civel na kosačku, ktorá sa rútila do boku obrazovky. Z celej sily som sa rozohnal parabolou. Trafil som černocho. Žiaľ, iba do pleca. Stačilo to, aby sa nepríčetné rozzúrnil. Obama labami ma schmatol za krk. Ozval sa ohlušujúci náraz.

V bolestivom kŕči som zovrel satelit. Jasne som si uve-domoval, že nemôžem dýchať. Na chrbte som pocítil miho-tanie televízneho žiarenia. Kosačka otočila obrazovku k nám. Roztrasenými prstami som satelit nahol na ochrankárove nohy. Do tupého mozgu podľa mňa prenikne hoci-kto. Neviem, čo mu zvláštne nízkofrekvenčné vlnové vzorce spravili s hypofýzou. V zlomku sekundy sa mu podlo-mili nohy. Asi som mu prepálil synapsie. Stuhlo mu svalstvo.

Bol som na konci so silami. Nepamätám si presne, čo sa odo-hralo neskôr. Vyrútil sa na mňa Serious. Položil som parabolu na zem a kľakol som si vedľa nej. Zamieril som a sústredene som mu rozde-lil corpus callosum, zväzok ner-vových vlákien, ktorý spája mozgové hemisféry. Odišiel mu imunitný systém. Skolaboval a došliapala ho masa rozzú-rených reklamkárov.

Prečesal som lúčmi paraboly celý priestor haly. Ľudia pa-dali je-den cez druhého. V telách sa im tvorilo abnormálne vysoké množ-stvo triglyceridov. Zápasili s koronárnymi pro-blémami, s infarktmi a s devastujúcou mentálnou regresiou.

Vydýchaval som sa v chladivom prúde ventilátora. Ko-sačkám sa minul benzín. Osem doráňaných pomätencov blúdilo po troskách konzumného karnevalu.

Myslel som na Helis. Kedysi sme vydržali aj tri dni nepozerať sit-comy. Potom dva. Jeden. Pol dňa. Nakoniec pol minúty. Okamih, keď som si uvedomil, že sa od obrazovky vôbec nedokážem odtrh-núť, si vybavujem do najmenších detailov.

Vtom čase som už vôbec nepracoval. Keď som zistil, že fyzicky nie som schopný odísť od obľúbeného sitcomu, z úst sa mi vydral prúd nezrozumiteľných slov. Podišiel som k Helis. Dokonca som k nej

natiehol ruku, čo som už veľmi dlho neurobil. Zatúžil som prejsť prstom po jej hlbokých tmavých kruhoch pod očami. Cítil som ľahký závrat. Sedel som už takmer vedľa nej. Vystrčil som ukazovák a pomaly som ho približoval k jej pehám. Myslím, že som sa usmie-val. Keď nastalo spojenie, celým telom mi trhlo. Dotýkal som sa obra-zovky televízora. Od modrej žiary sa mi rozo-chveli brušká prstov. Mal som dojem, že znenie prestúpilo izbu aj byt. Rozhranie sa stratilo.

Studený prúd vzduchu mi rozstrapatil vlasy. Vybral som z vreciek ležiacich tiel zopár peňaženiek. Najst' východ z komplexu mi zabralo hodinu. Nepýtajte sa ma, ako dlho som sa flákal po vonku. Áno, zašiel som za Helis. Nechciete vedieť, čo z nej zostalo.

Neviem, koľko času som strávil na zliatinových scho-doch pred domom. Práve sa končilo svitanie. Na rušnej ran-nej ulici som sa rozhodol, že sa vrátim do podzemia. Naučím sa ovládať čudesné technické zariadenia. Kúpim si internetovú kameru a postupne začnem vysielat'. Vo vlast-nom médiu, špecializovanom na sitcomy. Povedľa háld snehu sa tvorili lesklé kaluže. Hromozvody a strechy sa kú-pali v okrovej žlti. Priložil som si k obočiu sklopenú dlaň a vykročil som. Obloha oslepovala oči presilou jasu.

berlin

Nur Demo si presne nepamätal, kedy modelku spoznal. Spomínal si na jej zúženú ázijskú bradu, výrez oblohy nad Via Nazionale, splašené holuby, pot na čele, tri krátke tele-fonáty a strach, že fotky nevyjdú. Najprv ju dostal odzadu. Po hodine strávenej v byte bez omietky sa dočkal. V hľadáčiku najprv zbadal neoholené lýtky s bielymi chlčkami. Uvoľnil sval na ruke a znova ho napol. Spravil nádych. Prižmúril ľavé oko. Zamieril. Krúžok v strede hľadáčika zaplnilo zväčšené koleno. V zoome si všimol, že napriek horúčave rímskeho leta jej práve naskočila husia koža. Prepol spínač na automatiku. Zaťal zuby. Posúval ruky, aby mu neunikli premeny uhlov medzi chodi-dlami a lýtkami ani detaily práce svalov. Zvykol si na rytmus jej pohybov a už ich vedel predvídať. Začal počítať. Do troch. Vydýchol a pevne stlačil spúšť. Pozrel na hodinky. 13:38. Obloha nad domami bola modrá, bez oblakov.

Objavil ju Rinaldi. Dnes ho kvôli nej vyburcoval z poste-le. O štvrt' na jednu na obed. Nur Demo sa s ním nestihol pozdraviť. Ani rozlú-čiť. A už vôbec mu nestihol povedať, že dnes nemá čas, lebo v Miláne ho čaká snúbenica Mariangela a tentoraz už zmeškať nemô-že. Nadával akurát pípavému signálu. Teraz sa mu jej chôdza po dlažbe na Via Nazionale zda-la ne-skutočne nádherná. Na Miláno nemyslel. Na okamih uvidel jej na-krátko zostrihnuté vlasy. Vynorila sa spoza čer-vených slnečníkov Budweiser, pod ktorými zdĺhavo servíro-vala obеды preplnená taj-wanská reštaurácia. Nehybný ázij-ský majiteľ v tmavých okuliároch mlčky vyťukával ceny a cudzinci sa s ním márne hádali kvôli zder-ským účtom. Nepočula volanie uponáhľaných talianskych čašníkov, ner-vózne anglické objednávky ani rap z rádia. V ušiach mala drobné strieborné slúchadlá. Demo ju dostával znova a znova. Podľa chôdze rozpoznal, že nemá viac než šest-násť. Jej bledú a pretiahnutú tvár najprv uvidel cez zelenú vodu v akváriu s rybami, ktoré juhoslovanský kuchár za váš mesačný plat ochotne vyloví a upečie. V hľadáčiku sa mihol šupinatý chrbát, malý chvost a potom sa mu konečne uká-zala celá. Splašene vzlietol krdeľ šedobielych holubov. Keď si ju Demo omnoho neskôr pokúšal vybaviť v pa-mäti, pred očami sa mu najprv ukázali kútiky úst preliače-né nadol. Usmiate plné pery. Belostné široké a rovné zuby. Úzka ázijská brada. Na vystúpených lícných kostiach sa za-lesklo žlté svetlo z otváraného obloka. Hlboko posadené oči s pohľadom bez významu. Neobvykle dlhé mihalnice. Vzpriamený krk. Vysoká postava s pevnými drobný-mi prsami a úzkymi bokmi. Spomenul si, že v niektorom z veľmi lesklých módnych plátok nedávno čítal o láske na prvý po-hľad. Dobré sa vtedy zabavil. Vypol zoom. Na objektív na-sadil krytku a prehodil si nikon cez plece. Vyrazil za ňou. Vlasy mala rímsky čier-ne. Hoci sa pokúšal sústrediť, jeho pozornosť na okamih zaujali prázdne gumové prstence na dáždnyky a potom ka-melot, čo vykriko-val palcové titulky novín Corriere delia se-ra. Kráčať smerom k nej, uprene na ňu hľadel a vnímanie mal zvláštne zastreté. "Ahoj! Dúfam, že neruším," zavolať, keď k nej dorazil. Rýchlo si pretrel vreckovkou spotené čelo a natiahol ruku na pozdrav. Vo vzduchu sa miešal zvířený prach a pach z ku-chyne. "Som módný fotograf. Ale hoci je to moja práca, vôbec sa neviem zoznamovať," povedal. Nebola to práve najlepšia "bezprostredná" úvodná ve-ta. Ani pred ôsmimi rokmi. Rozmýšľal, aký dojem na ňu so svojím bruchom, prefajčeným hlasom, neohrabanými po-hybmi a otrieskaným foťákom spraví. Hlasitosť na discmane mala vytočenú na maximum. Demo počul rýchly rytmus bicích a rozmazané výšky. Rinaldimu ju našiel Štich a jemu tunajší castingový agent Pavia. Demova a Rinaldiho modelingová agentúra Condé Nast ich vyplácala zhúžvanými lírovými bankovkami. Nie, faktúru nechceme. "Čože?" spýtala sa, perami vytvorila prekvapené O a vyt'ahovala si z uší mušľové slúchadlá. Oblečené mala jednodielne belasé froté šaty Adidas a cez plece sieťovanú kabelku v tvare kocky. Ako jog-gingová súprava by to vyze-ralo vkusne. "Čo ste hovorili?" "Že sa neviem zoznamovať, ale napriek tomu sa s tebou musím zoznámiť. Chcem ťa fotiť. Ako modelku." Nemala nalakované nech-ty. Na tvári nenosila make-up. Nefarbila si vlasy. Rinaldi hovoril, že

sa v nej skrýva talent. Rinaldi toho narozpráva naozaj veľa.

"Prečo? Toto je akože osudové stretnutie?" spýtala sa a namiesto pier mala náhle červenú priesvitnú bublinu, ktorá sa zväčšovala. Nur Demo jej ukázal preukaz agentúry Condé Nast, ktorý väčšinou ukazoval lakomým klientom, čo potrebovali nafotiť katalóg neznač-kovej bielej techniky. Ale na tej fotke ešte aspoň nemal guľaté líca a evidentne sa pred pár dňami oholil.

"Vy... hmm... akože objavujete? Tieto... jak sa to... nové tvá-re? Teraz nemôžem. Mám školu. A písomku. Ale keby ste ma osprave-dlnili..." Zaznelo tiché prasknutie a zvyšky rozplásnutej bubliny jej zakryli ľavé líce aj konček úzkeho nosa. Prstami lepkavú fialovú hmotu zhúžvala a znova vložila do úst. Taký tvrdý prízvuk Demo nepočul ani nadržanom na Archimedovej ulici. Určite pochádza z periférie kdesi v La Storta. Z latexového vnútra kabelky sa jej nedarilo vybrať discman. Káblik sa zachytil o zips a slnečné okuliare o káblik. Predklonila sa, potiahla silnejšie a vtom sa vysypal celý obsah. Pančuchy, pštrosie pero, útržok z note-sa, ty-činky na pery, komiks Dylan Dog, zrkadlo. Dema pichlo v pleciach a spotil sa na chrbte. Neveril, že oči môžu byť až také číro modré. Zohol sa a pomáhal zbierať. Jej vôňa sa volala Nouva Roma a bola to jedna z tých náhradiek, ktoré voňajú takmer ako originál, akurát plet' vás po nich svrbí mnohonásobne viac.

"Jasné, že mohol. Ak by si ty na oplátku mohla fotiť... Mimocho-dom, voláš sa?"

"Berlin," odvetila. "Ako to obrovské mesto." Chcel jej povedať, že to je skvelé, ale nedokázal. Zato pozvania na obed sa už pre neho stali rutinou.

S rozosmiatym juhoslovanským kuchárom by sa doho-voril, iba ak by ovládal nárečia chorvátčiny, a tak radšej ry-bu ukázal prstom. Kuchár vybral inú, a úsmev sa mu ešte väčšmi rozšíril. Nur Demo si vzal karafu vody bez bubliniek a Berlin namierila ukazovák na šejkr Blueboy le Bas.

"Ja som Nur. Nur Demo. Čo si dáš?"

"Chcela by som rybu, ktorá sa volá ako tie žlté kvety, čo sa otá-čajú za slnkom," povedala. Vtej chvíli už Demo vôbec nechápal. Nemohol uveriť, že dnes ešte existujú takéto dievčatá. Ľutoval, že nevie, ako sa po chorvátsky povie slnečnica.

Najprv sa bál, či nadviažu rozhovor, ale Berlin nepre-stajne roz-právala. Soulovú pesničku, čo sa miešala do štrn-gotu príborov a kamelotovho hlasu, už dnes dvakrát videla na MTV a veľmi sa jej páči. So spolužiakmi je na nevydrža-nie a v škole je príšerná nuda. Gaučová komédia, ktorú včera videla, je super. Demo ju vôbec nepočúval. Nedokázal od nej odtrhnúť oči. Popíjal vodu s ľadom. Z čela si stieral pot. Uvažoval, ktorá z otrepaných výhovoriek bude naj-vhodnejšia.

"Vieš, ich otec, ten, jak tam sedia na pohovke a on furt chce mať sex! Vieš, ten, čo sedí úplne naľavo, vieš ktorý?" položila mu otázku o včerajšom sitcome. Demo rozmýšľal, pred koľkými rokmi musel kvôli dlhom predať televízor. Radšej začal rozprávať sám. Len sa smiala, s nádhernou tvárou spolu zakrytou elipsovito zmiešaným modrým drinkom. Rýchlo upíjala. Špúlila pery. Na priesvitnej slamke zo-stával slabý odtlačok úst. Cigarety fajčila s násadkou. Pozoroval jej nechty. Všimla si to, zovrela päsť, opäť ich otvorila. "Tak čo, kde sa budeme fotiť?"

"Ešte neviem," povedal. Konečne sa mu podarilo za-hnutým no-žom stiahnuť mäso z chrbtovej kosti. Berlin jed-la rukami a Demo si hovoril, že lepšie jej mľaskanie než otrasná soulová čokoláda z rádia.

"Zatiaľ som o tom neroz-mýšľal."

"Takto urobme tu, priamo v meste. Ukážem ti ulice, kto-ré mám v Ríme rada. Počula som, že tak sa to má robiť."

Modelka povie svoju predstavu, a keď ju fotograf najprv od-mietne a potom prijme, vyjde to najlepšie." Demo lyžicou naberal zvyšky polevy z pomarančov. Berlin bola taká hlúpa, že z toho začínal hlúpnuť sám. Vduchu bohoval na Rinaldiho, ktorý mu dookola tvrdil, že s tou-to krásavicou konečne prerazia. Niežeby to nepotrebovali!

Ešte aj dnes, keď sa mu udalosti prežité s Berlin v pa-mäti pomie-šali, sa dokázal jasne rozpamätáť, že v čase ich zoznámenia si agentúra Condé Nast viedla tak, že si už sko-ro neviedla nijako. Skrachovala jedna z najväčších firiem v brandži, Metropolitan, ktorá sa takisto nevyhla dlhodobej kríze ikôn v médiách. Časopis Harper's Bazaar prešiel pod správu koncernu Microsoft-Warner Bros a transformoval sa na obrázkový časopis pre deti. Koncern Revlon dávno skon-čil s legendárnymi mnohomiliónovými kozmetickými kam-panami, ktorými sa v osemdesiatych rokoch začala éra imidžo-vých superhviezd.

Topmodelku Karen Mulder v popularite už pred dekádou d'aleko predbehol jej menovec, pochybný televízny agent. Fialové topánky s tridsaťpäť-centimetrovými opätkami, v ktorých Naomi Campbell spad-la na móle pri predvádzaní kolekcie Vivian Westwood, toho roku stiahli z expozície v londýnskom múzeu Victoria & Albert a vrátili modelkinej dcére.

Pamätal si, že keď v ten deň o jedenástej večer udych-čaný na-stupoval na letisku Fiumicino na posledný večerný let do Milána, nechápal, prečo jej odpovedal: "Dobre. Prečo nie?" Väčšiu sprostosť zo seba dostať nemohol. Ďalšie vyhodené filmy! Kedysi si Demo mate-riál zaratával do nákladov a odpisoval z daní. Kedysi ešte mal čo zdaňovať.

Keď platil za jedlo, tváril sa, že nič nie je samozrejmejšie než ta-kýto hrozitánsky účet. V majiteľových tmavých sklách sa videl zdvo-jeň a neuveriteľ-ne malý. Dodnes si jas-ne pamätal, že po obede sa po polroku opäť viezol taxí-kom. Niečím to zaplatiť musel, lebo Berlin zrazu mávala te-nisovou taškou plnou handier na prezliekanie a tvrdila, že ich má z domu.

Pamätal sa ešte na prvé fotky pred kvetinarstvom na Monti Parioli. Berlinin bláznivý smiech na Euklidovom ná-mestí a pohyby, ktoré prezrádzali, že talent možno má, ale iba na činnosti typu sedenie za stolom, usmievanie a dví-hanie telefónov. Neskoršie Demove spo-mienky sú ako roz-mazané pohyblivé obrazy, ako rozličné videofilmy zostriha-né do jedného a pustené v zrýchlení.

Pozadie s Villou Borghese. Päťdesiatmilimetrový objek-tív na de-taily. Portréty v pražiarni kávy na ulici Maršala ne-d'aleko hlavnej stanice. Netrpezlivé mesto, prenasledované horúčavou a svetlom. Prechod cez Via del Corso, kde Berlin pri pózovaní takmer zrazil moped, čo sa vyrútil z ulice Condotti. Jej obnažené plecia pred trafikou na Panisperne. Opretá o ťažkú bránu zdobenú fantastickými rezbami. Lenivé slnko páliło od chrbtu. Pobúrené nadávky, keď sa rozhodla prezliecť priamo pred záhradníctvom na Via Appia Antica. Tuctovejšie miesta si hádam ani vybrať nemohla! To ešte Demo netušil, že ho čaká Námestie svätého Petra. Dokázal sa roz-pamätať, že tam striktné odmietal ísť, vyho-várал sa, že dlhšie už nevydrží kráčať. Ale nespomínal si, kde vzala pečatenú fľašu so starým ví-nom. Napil sa. Samozrejme, že nakoniec šiel. Zastala pred kated-rálou na mieste, pri pohľade z ktorého vám dvojité stĺporadie optic-ky splynie do jedného. Kamennú dlažbu pod nohami v pá-soch pokrývali modročierne tieňe. Demo nechcel, ale minul tam celý film.

Šli za Bránu svätého Pavla a Demo cvakal, keď hľadela na Tiber a staré domy na náprotivnom brehu. S námahou si v pamäti vyba-voval, že keď kráčali po nábřeží až na Cavourovo námestie, zavesila sa mu o rameno. Prosíkala, aby ju fotil v akomsi byte. Ďalší taxík. Demo účet opäť čím-si vyrovnal. Povedala iba: "Na ulicu Caroncini, rýchlo, pro-sím!" Kútiky úst preliačené nadol.

Moderný dom s travertínovým priečelím a odkrytým schodiskom. Drevený výťah, tretie poschodie. Kyslý pach spotených spálni a plesnivých manzardiek. Potom stál v iz-be, kde sa odlupovali farebné tapety so vzorom vinnej révy.

Za oknom príзраčné tvary rímskych striech, ktorých vzory v jase slnka splývali. Tém ne výčnelky kostolov sa zlievali do jednoliatej zlatej žiary. Ešte jedna fotka. Ústa zaliate slina-mi. Diván s operad-lami sčemenými dlhým používaním. Vyzutá pravá topánka. Berlin privierala viečka.

Na letisko sa hnال taxíkom. Hlavu si oprel o okno a hľ-a-del na svetlá Ríma. Ešte dnes videl v útržkoch spomienok pred očami jej tvár, ako na diváne v spánku žuvala žuvač-ku. Vystúpil priamo pred obrazovkou Aeroporti di Roma: Fiumicino - Partenze.

Škrabal si miesto, kde mal ešte pred chvíľou strieborné hodinky. Na palube si vypýtal veľkú obálku a na svoj údiv ju dostal. Dal do nej všetkých päť filmov, zalepil a poži-čaným perom napísal D. Rinaldi a adresu Condé Nast, Via Cassia 24, Roma. Pri stúpaní dostal hrozný strach, že fotky nevyjdú. Prišlo mu zle. Požiadal o fľašu vína a dostal plechovku. Značku nenašiel. Kričal, keď mu zakázali fajčiť. Na druhú výzvu sa upokojil. Zapálil si až po štyridsiatich dvoch minútach.

V zlatej žiare reflektorov na letisku Malpensa v Miláne sa vlnil vzduch. Nonstop pošta pred halou. Paušálne faktu-rovaná zásielka, obsah: päť fotofilmov. Široké zreničky v odraze skla na telefónnej búdke. Krátko po polnoci sa z odkazovača dozvedel, že už nie je zasnúbený. Mariangela odcestovala a

nechce ho vidieť. Zamieril rovno k jej bytu, pretože ju už poznal. Zvonil dlho. Po pätnástich minútach zistil, že ju ešte nepoznal. Suseda mu vynadala tvrdou se-verskou taliančinou. Vyšiel z domu na ulicu Via Glória a po-zoroval umazanú omietku.

To, čo robil neskôr, nebola žiadna veľká sláva. Chcel nájsť nočnú banku, aby z konta Condé Nast ihneď vybral peniaze na spiatocnú letenku. Hľadal ju desať dní, na kto-ré dodnes odmietal myslieť - čo zasa taký veľký problém nebol, lebo sa takmer na nič nepamätal.

Keď Demo na jedenásty deň opitý vystupoval na rím-skom letisku Leonardo da Vinei, zdalo sa mu, že cez pásy letného dažďa vidí vstupnú halu posiatu billboardmi so svojimi fotkami Berlin. Stála na Námestí svätého Petra a za chrbtom mala jednoradové stĺporadie.

Sľuboval si, že vyhl'adá lekára, lebo sa stal alkoholikom a trpí vi-dinami. Na tvár mu dopadali prudké kvapky. Po le-tiskovej ploche sa rozťahovali kaluže, akoby ju chceli ovládnuť. Dodnes nevedel, ako sa Rinaldi o prilete dozve-del. Objímali sa a mokli. Na tvárach im prebleskovalo oran-žové svetlo zo signalizačnej veže. V tej chvíli Nur Dema prvýkrát oslepil fotografický blesk. A hneď ďalší. Kým ho Rinaldi vtlačil na zadné sedadlo, Demo rozpoznal kolegov z čias, keď ešte bral kšefty ako paparazzo. "Chýbal si mi," počul vedľa seba. Úzka ázijská brada sa mu pri-tlačila na líce. Zadržieval dych, aby potlačil čkanie, a už vedel, že s hlúpučkou Berlin majú konečne šancu pre-raziť.

Nasledujúci deň chcel prespať, no už o deviatej zívaj na tlačovke. V tom týždni stihol ešte ďalšie tri. Berlin sedela vedľa neho. Mlčala. Aj tak nevedela ani ceknúť po anglicky. Na všetko len krčila rame-nami. Žmurkala dlhými mihalni-cami. Na perách úsmev, kútiky úst obrátené nadol. Médiá to zhltli a Demo potreboval dvanásť energy drinkov denne. Spával dve-tri hodiny. Na Berlin sa vrhol obrovský netvor menom spoločenská pozornosť. Závratné ponuky Demovi dennodenne beznádejne zaplňali mailbox. Media buyeri ho nezná-šali a šeky vyplňovali s vrcholnou nechut'ou. Platné šeky.

Berlin sa nevedela správať pred kamerou, ale diváci to doslova žrali. Nedokázala si urobiť make-up a v priesku-moch vychádzalo, že práve to sa ľuďom páči. Neoholila si nohy ani podpazušie. Na móle by sa prizabila, ale haute couture mal našťastie od čias hypermartu štýlov každý plné zuby. Na švédskych stoloch za sebou nechávala ohorky s odtlačkami pier. Kamkoľvek s Demom prišli, ihneď sa zašpinila. Keď na ňu kričal, iba si hrýzla palec a smiala sa. Demo sa usmieval nad bankovými výpismi s dlhými radmi núl a bozkal jej vlasy.

Dnes si vo zvyškoch pamäti máme pokúšal pripomenúť nejaké znamenie, ktoré by aspoň v náznaku napovedalo, čo sa neskôr stane. Nerozumel, prečo až do poslednej chví-le netušil vôbec nič. Nur Demo a Rinaldi dodnes zhodne tvr-dili, že pri Berlin na to šli celkom inak ako dovtedy. Ale ako vlastne, to už za nich v oslavnej recenzii vo Vogue vysvetlil vychýrený harvardský estetik, špecialista na Wittgensteina a rané počítačové hry:

Agentúra Condé Nast počas krízových rokov ako prvá pochopila, že modelky sú organizované vizuálne dáta so skrytým libidóznym obsahom. Na rozdiel od diktovaného imidžu klasických supermode-liek bola pri Berlin upred-nostnená predstavivosť každého jednotlivé-ho diváka. Berlin nie je jednou osobou v médiu, ale v každej chvíli presne takým počtom figúr imaginácie, koľko divákov ju práve vidí. Ide o prejav tendencie, ktorú sociológovia na-zývajú individualizácia spoločnosti, čo je nevôľa ľuďí vzdávať sa časti svojho ja v prospech akéhokoľvek kolek-tívneho celku.

Berlin týmto módnym teoretickým kydom rôznych prí-živníkov so svojím šestnásť-ročným mozgom nerozumela. Na rok odišla zo školy. Podpísali s ňou smiešnu zmluvu, ani ju nečítala, len potvrdila škrabopisným podpisom.

Stala sa prvou modelkou, na ktorú mala prednostné práva jediná agentúra a jediný fotograf. Celé dni presedela na firemnom gauči. Listovala v obrázkových časopisoch, ale nezdalo sa, že by čosi čítala. Pero v ruke držala, len keď si robila psychotesty, alebo keď sa pokúšala spočítať kaló-rie spotrebované za týždeň. Nur Demo ju vídal, ako modré oči upiera na jeho stôl, ale vyzeralo to skôr, že sa pozerá kamsi zaň.

"Nechýba ti niečo, Berlin?" pýtal sa. Len sa zasmiala a požiadala, aby kúpili televízor. V kancelárii si celé

dni púšťala sitcomy a Demo-vi znel za chrptom štúdiový smiech. Kúpil jej prenosnú konzolu s hrami a Berlin si zamilovala Candy Cosmos, kde sa na jej lietajúci tanier zo všetkých strán rútila záplava cukrikových rakietok.

Keď práve nefotili, dokázala na monitor hľadiet celé ho-diny. Vte-dy Demovi prvýkrát napadlo, či nedroguje. Uvedomil si však, že je taká neschopná, že by si nedokáza-la nič zohnať a nehodilo by sa to ani k jej veselosti vo sve-te televíznych snov.

Vplyvné médiá sa predbiehali v analyzovaní Berlininho úspechu po dlhej kríze modelingovej brandže: Vďaka Berlin obvinenia zo sexizmu po rokoch konečne utíchli. Modeling je dnes obrovská fabrika ikôn životného štýlu našej doby, produkuje organizáciu kolektívnej skú-senosti a je novodobou meta-forou strachu zo škaredého. Berlin sa stala ikonou médií, reprezen-tujúcou súčasný životný štýl s nezáujmom o politiku, všeobecným konzumom, vzývaním populárnej kultúry a radostným pocitom zo života.

Kreatívne oddelenie agentúry Condé Nast založilo časo-pis, ktorý niesol jej meno. Prvé periodikum zamerané na jedinu ikonu. Okrem reklám sa v ňom dalo nájsť aj zopár krátkych článkov.

Nasledujúci rok sa v Demovej pamäti zmenil na fragmen-ty epi-zód, pri ktorých mal zostrené vnemy.

Pod agentúrnou značkou vyšla Berlinina autorská voňavka s flakónom v tvare jej tela. Demo jej zaplatil kurzy angličtiny a francúzštiny, ale bol by rád, keby zvládla aspoň spisovnú taliančinu. Berlin zbožňovala hudbu - týmto slovom nazývala zvuky, čo pro-dukovali jej obľúbené skupiny. Hodiny čaka-nia na správne svetlo trávila so slúchadlami na ušiach. Počúvala najnovší boyband, fajčila mentolové cigarety a Demo s Rinaldim na nej zatiaľ zarábali neuveriteľné peniaze. Počet zamestnancov Con-dé Nast prekročil stopäťdesiat.

Lenže z toho obdobia sa už Demo rozpomínal aj na zrýchlený tl-kot srdca. Hukot v ušiach. Tupé mrákoty. To, čo ho s Berlin hnalo dopredu, sa začínalo vytrácať. Pred časom sa zdalo, že vizuálne variácie jej osobnosti sú v rámci jed-ného života nevyčerpatel'né. Berlín sa stala symbolom navonok a zároveň svojim vlastným sym-bolom. V každom človeku, v mužovi aj v žene, dokázala na základe ich indivi-duálnej kultúrnej skúsenosti naplniť prázdne miesta tej časti identity, ktorá konštituuje snovú sexualitu, ľudská imaginácia je duálna a Demovi sa darilo Berlinin mediálny obraz neustále vario-vať, zrkadliť a vytvoriť tak pre divákov celé série symbolických sve-tov, ktoré sa pri percepcii nezá-žali dohromady.

To všetko však nedokázalo zakryť fakty v prieskumoch, ktoré jas-ne ukazovali, že Berlin aj s celým súčasným ži-votným pocitom začí-nala byť poriadne nudná. Demo a Rinaldi zmenili marketingovú stratégiu. Prest'ahovali sa spolu s Berlin do letiskových hotelov a každý týždeň fotili a natáčali na inom mieste sveta. Vídali sa denno-denno a absolútne si nemali čo povedať. Berlin vystupovala na akciách, dávala rozhovory, mala dve vlastné televízne šou, snímali ju na jej oficiálne internetové stránky. Lenže to všetko prestávalo stačiť. Príjmy agentúry narástli do obrovských čiastok, no Demo sa mračil. Nechcel sa zmie-riť s vrcholom, nad ktorý sa ísť nedá. No ratingy už jedno-ducho za daného stavu nemali kam stúpať. A keď sa vo dverách rímskej kancelárie prvýkrát zjavili daňováci, celé sa to začalo sypať.

Demo si dodnes myslel, že v čase hĺbkovej inšpekcie zbytočne prepadol panike. Prestal si všímať dôležitej-šie veci. Štátni kontrolóri sa prehŕňali spleťou dokladov v účtovných súboroch Condé Nast Holding a Demovi pre-stalo chutiť jesť. Viac fajčil, ale nik neveril, že sa to ešte dá.

Kšefty Condé Nast s Berlin smrdeli nezdarenými mi-liónmi, ale Berlin voňala svojou vôňou, hrala hru so svojou postavičkou a len sa smiala. Dema to štvlo tak, až si mys-lel, že zošalie. Keby nebola taká tupá, všetko by vyzeralo inak. Mohla sa učiť a potom ľubovoľ-ne inovovať, stať sa - ako sa niekde dočítal - osobnosťou s aktualizov-atel'nou formou štruktúry identít.

Nevedel sa zmieriť s tým, že Berlin na to nemá. Doká-zal sa roz-pamätať, že približne vtedy mu prvý raz napad-lo, že existuje jedna možnosť, ako na nej predsa zarobiť ešte viac.

Z telefónu sa ozývalo bublanie. Nur Demo sa zatiaľ ne-naučil vy-pínať náhodný systém nastavovania zvonenia, a tak sa mu mobil stále hlásil jedným z 202 špeciálnych zvukových efektov ako ves-mírny šum, bozk postavičiek z cartoonu či vzdych vzrušenej ženy.

Nahou rukou šmátral po slúchadle. Žltý prístroj našiel, až keď sa vystrčil do pol pása. Stlačil piktogram slúchadla a monitor sa roz-svietil. Zaznelo čľupnutie. Demo otvoril oči a pred prudkými lúčmi rímskeho slnka si ich zakryl dlaňou. Na krku cítil horúci pot. Satén sa v žltobielom svetle leskol. Na hodinkách videl 12:13.

"Máme ju. Pôjde po ulici Nazionale. Okolo pol druhej. Dostaneš ju na prvý raz." Zasa nestihol Rinaldiho pozdra-viť. Prvýkrát sa však stalo, že nezvládol ani rozlúčku. V ma-lom reproduktore cvaklo. Ozval sa signál presmerovávanie siete. Demo vynadal pípaniu.

Prvýkrát sa zobudil o ôsmej. Unavený. Vyfajčil cigaretu marihua-ny a prelistoval si zopár farebných časopisov. Na troch obálkach videl Berlín. Spravil si test pre dievčatá do 18 rokov o tom, ako sebe orgazmus urýchliť a jemu ho od-dialiť. Prečítal si reportáž o histórii slávnych superkaderníkov, o Julianovi d'Yse, Oribeovi aj krátke dejiny retro štýlu tupírovania. Dozvedel sa, aké sú trendy geometric-kých úprav, a objasnil si spojenie explózia ofín. Potom zaspal.

Keď vstal druhýkrát, cítil sa čerstvejší. Rýchlo sa oblie-kol. Zbalil si tašku s objektívmi a vložil do nej aj strelecký ďalekohľad. Krátku pušku mal poskladanú vedľa nikonu. Odnímateľná hlaveň mala kaliber 22 milimetrov. Tlmič sa zakrúcal opačným závitom. O 12:29 opustil byt. Nechal spustené žalúzie, aby sa po návrate neuvaril Dole ho už ča-kal taxík Fiat.

"Na Via Nazionale, čo najrýchlejšie!"

V pamäťovej retrospektíve sa videl, ako o 12:40 sedí v byte nad hlučným vyvýšeným priestranstvom štyridsaťtri metrov od tajwanskej reštaurácie. Netušil, koľko Rinaldiho stálo vyprázdniť tento otlčený byt. Vojenským ďalekohľadom premeriaval priestor so slnečníkmi Budweiser.

Všimol si, že kuchár je gastarbeiter odniekiaľ z Bosny a má dosť problémov sám so sebou, než aby sa o niekoho staral. Čínsky pok-ladník by políciu nezavolať, aby mu ná-hodou ktosi nepoložil zopár otázok o pracovných povole-niach. Staré Rimanky krmili šedobiele holuby. Demo si pa-mätal, že vtedy dostal hlad. Zakázal si naň mys-liet. Začalo ho smädiť. Čakal. Kaluže na chodníkoch sa v teple rýchlo scvrkávali a dymilo sa z nich. Uchopil pušku.

V hľadáčiku sa mihali uponáhľaní chodci, čo kráčali do zatiene-ných bytov na šiestu. Spomínal si, že keď sa ukáza-la, rozpoznal to okamžite. Rinaldi mal cit pre nohy. Neholila si lýtka. Posúval hlaveň v rytme jej pohybov. Presne si v pa-mäti uchoval, ako začal počítat. Do troch. Ale už sa nedo-kázal rozpa-mätať, kto skočil do výstrelu prvý.

Dnes už vedel, že zaplatila hádam všetkých. Ktosi mal v ruke handycam. Vo fragmentoch pamäti sa Demovi spo-mienky poplietli s videozábermi, čo videl neskôr na vyše-trovaní. V slučke mu zatknutie púšťali stále dookola a na rozdiel od neho sa nedokázali unaviť.

Sledoval juhoslovanského kuchára, ako čosi kričí BBC angličti-nou a ukazuje na Demovo okno. Číňan pri pokladni rýchlo hovoril do vysielacky. Zákazníci vstávali zo sedadiel. Obkolesili ju. Poklesla na kolená. Vzlykala. Vtedy ešte stá-le mieril. V hľadáčiku uvidel, koľkí mieria na neho.

Sklopil hlaveň. Šedobiele holuby splašene vzlietli. Rímsky vzduch bol ako balón naplnený na prasknutie, ktorý iba čaká na ihlu súmra-ku. Rozozvučala sa policajná siréna. Demo dostal triašku. Nepa-mätal si, ako ho vzali z bytu, ani kedy sa dostal do cely. V pamäti sa mu zotrel aj prvé otázky vyšetrovateľov. Spomínal si, že keď ho vtlačali do antona, obloha nad domami bola modrá, bez oblakov.

Potom videl dlhú pochmúrnú budovu Regina Coeli s množ-stvom malých mrežovaných okien. Naplo ho, ale žalúdok mal prázdny. Sledoval Berlininu legendárnu tlačovku spolu s mužmi v rovnakých modrých oblekoch a netušil, že šlo o mĺňnik v dejinách korporatívne-ho kapitalizmu. Berlín bola nádherná. Jej skvelá angličtina mala londýnsky prízvuk.

"Volám sa Berlín a pracujem ako modelka. Chcem po-dat' žalobu na majiteľov firmy Condé Nast, ktorí sa volajú Nur Demo a Rinaldi, ako aj na ďalších zamestnancov ich modelingovej agentúry. Vlast-ním dôkazy, ktoré v ich pro-dukčnej činnosti potvrdzujú závažnú hospodársku krimi-nalitu. Ale predovšetkým viem a dokážem, že ma chceli zavraždiť, a hoci to znie neuveriteľ-ne, predali absolútne všet-ko, čo s mojou smrťou súvisí. Televízne práva na pria-my prenos z pohrebu. Prednostné copyrighty na reprízy aj námety na dokumen-tárne a hrané filmy. Môj príbeh na knižné publikovanie. Posledné fotky na pohľadnice a kalendáre. Smútočnú pieseň na moju počesť, ktorá sa mala stať hitom."

Rozprávala, v modrých očiach mala slzy. Demo od nej dlhšie sú-vetie počul prvýkrát. Rozmýšľal, kde to

Rinaldimu hovoril, lebo cito-vala úplne presne. Zrútil sa na stoličke a stratil vedomie.

Keď sa prebral, Berlin novinárom plynulo odpovedala v piatich ja-zykoch. Prázdne miesta pamäti nedokázal spo-mienkami zaplniť dodnes. Nevedel, o koľko dní neskôr mu advokát pomaly a zreteľne vysvetľoval, že na konzole mala prednatočené efekty z počítačových hier a medzitým si sť-a-hovala účtovné textové súbory. Sitcomy púš-t'ala na videu cez autoreverz a čítala nakradnuté výpisy z bankových de-pozitov. Poznala čísla, názvy, heslá. Zistila, že ju okrádate. Poza-stavila platnosť vašich kont a svoje začala navyšovať. Nieкто za obrovské peniaze mlčal, kým nieкто iný za per-centá zaistil prevody. Po preukázaní povinnej výšky mini-málnych kapitálových rezerv pripravila účtovnú osnovu aj refinančný program. Založila šest'dcér-skych akciových spo-ločností, medzi ktoré prerozdělila 51 % všet-kých svojich financií. Centrálu Berlin NuForms Ltd. zaregistrovala na Kajmanských ostrovoch a personálne previazala s Coopers Bank so sídlom vo Vaduze. To je jedna z tých bánk, do kto-rých vôbec nevi-díte vchádzať ľudí, a keď skúsite vojsť vy, neuveriteľne zdvorilo vás okamžite pošlú preč. Demo po-slal preč svojho advokáta.

Dlhé horúce dni čakania na proces trávil pozorovaním rímskych striech pod bezoblačnou oblohou. Pahorky tohto mesta akoby sa dvíhali v ústrety svojim útočníkom. Snažil sa nemyslieť na Berlin. V predstavách však stále znova videl jej tvár. Len sa smiala, kútiky úst preliačené nadol.

prvé
víťazstvo
supermarketov

Záverečný signál som oddeleniam rozoslal v noci o je-denástej. Hovoriť o nejakom konci práce sa však dalo, len ak by som chcel skončiť nadobro.

"Skontroluj ešte, prosím ťa, Hračky," povedala mi Eileen Aisen s hlavou naklonenou k plecu, kde držala vy-sielačku. Práve v tej chvíli som si spočítal, že toto je môj ôsmy dokončený mall. Dvadsiaty prvý, ak zarátam aj reali-zácie cudzích návrhov. Eileen si ľavou rukou podopierala striebistý obal s papiermi a do tabuliek číslo regálu, počet kusov a poloha zapisovala údaje o ovocných produktoch. Na perách úsmev, aký majú postavy z gaučových komédií, keď práve chvíľu mlčia. Nahé biele plece, lýtka v čiernych elastických panču-chách.

Zaostril som do diaľky na rady farebných zeleninových konzerv a ovocných kompótov, ktoré sme naukladali nižšie k zemi. Tam pôso-bia dojmom dobrej uskladnenosti, po-riadku a trvanlivosti, čo je psy-chologicky nevyhnutný úvod do dobrej nákupnej nálady. Pod ne sme naukladali obrov-ské kartónové škatule s džemom a kandizova-ným ovocím. Vo vlastných malloch presadzujem tretinový pomer veľko-obchodných balení, zväčšených ilúzií výhodnej kúpy.

"Volali ti. Nevedia, ako rozložiť plyš. Prišla ho neuveri-teľná hrba. Ako ostatne všetkého. Chcu hovoriť priamo s te-bou, ich šéfka to už nezvláda," hovorila Eileen, vystrela hla-vu a zložila vysiolačku.

Takéto Američanky mi posielajú neustále a v zmluvách, zasla-ných faxom, ich nazývajú asistentky. Spätne ich väčši-nou nedoká-žem rozlišovať. Držia diétu, ktorá dovoľuje toľko burgerov a coly, koľko nezjem a nevypijem za rok. Sú ochotné obliecť si čokoľvek, ak je to od Gucciho. Čítajú časopis Nové bikiny, ktorý je však skôr o tom, ako si vyzliecť tie, čo už vlast-níte. Hovoria, že im neprekáža, keď fajčím, ale povedia to s ta-kým výrazom na tvári, že prestanem sám.

Aj takáto je moja práca, keď skončíme s priestormi. Ak komplex odovzďavam na kľúč, to jest kompletný pries-tor plus tovar, beriem dvojnásobok. Vedela, že sa mi páči jej čierna priliehavá blúzka, odhaľovala plecia a visela len na úzkom pásiku látky na vrchu ra-mien. Ale netušila, že rovnakú kúpila centrála firmy aj jej predchod-kyni. A aj jej predchodkyni. Pozerali sme sa na seba. Husté blond vlasy, zostrihnuté zarovno pod krk, mala nad pravým uchom roz-delené cestičkou. Keď som kedysi vymyslel slogan, že na-farbené vlasy sú prirodzenejšie ako pôvodné, neveril som, že ho Schwar-tzkopf prijme, a už vôbec nie, že mu niekto uverí.

"Idem tam," povedal som a pri predstave dlhej cesty v elektrickom vozíku mi pod pazuchami a na krku nabehol pot. Zívlo sa mi. Cítil som, že na hranici čela a vlasov mám vlhké kvapôčky. Eileen nie. Napudrovala sa. Dobiela, aby tenké pery, nafarbené tmavočerve-ným rúžom, väčšmi vy-nikli a modrošedé oči vystúpili dopredu. Na úrovni jej očí som videl prvé boxy kóje Exotic Fruits a v dlhých úhladných radoch ružové mango.

V umiestňovaní Ovocia a zeleniny patríam ku konzerva-tívcom. Verte mi, vyskúšal som všetko, ale vhod je naozaj najvhodnejší. Neviem, kde vzniká tá senzorická fascinácia žiarou umytých jabĺk, hrušiek, marhúl, broskýň, melónov... Neodpustím si ani koše čer-stvých kvetín. Stačí, aby som navrhol akciu na dvojkilové balenie grapefruitov, umiest-nil ich do výšky očí priemernej stredoeurópskej ženy (167,5 cm), guľaté cedulky s deviatkovou cenou úmerne zväč-šil a zákazníci si ich nedokážu nekúpiť.

Neviem, prečo je pohľad na orosený hlávkový šalát "osviežujúci a zároveň upokojujúci". Ešte menej rozumiem konzumnej posadnu-tosti produktmi s orientálne znejúcimi názvami. Ved' tieto čínske čerešne z fóliovníka neprešli je-dinou colnicou a s Áziou majú spo-ločné len to, že ich do parfumovaných vrecúšok balia mladistvé gastarbeiterky z Vietnamu. Dokonca som uvažoval, že najmem kreatív-nych autorov na vymýšľanie slov ako tamarinda a pomenu-jeme čudesné bobule, čo nám vozia z Ruska - rozpočet ma však odradil. Tajomného tovaru máme tak či tak dosť a pla-tí, že čo zá-kazníci vôbec nepoznajú, raz práve preto určite okúsia.

V tvorbe takzvaných inšpirovaných nákupov patríam k absolútnej európskej špičke. Ved' vyše dve tretiny tovarov, ktoré zákazník v supermarkete kúpi, si vopred nenaplánu-je a rozhodne sa na základe náhlej

spotrebnej nálady - po-dobnými pojmami som zaplnil celú diplomovku a netušil som, že sa ujmú. Avokádo? Nehovorila o tom včera Sophie, tá, čo sa nedávno prisťahovala z Grazu? K fotke stačí pripísať, že jeden plod radikálne znižuje hodnoty cholesterolu LDL a akýchsi triglyceridov - a nespomenúť fakt, že je v ňom až 350 kalórií.

"Keď sa vrátim, chcem počuť, čo sa tu zatiaľ udialo," oznámil som Eileen, keď som vykročil k vozíku, "a želim ti, aby to boli iba pozitívne správy."

Pohľad sa mi zastavil na billboarde s veľkým obrázkom kornfle-xov. Zmyslové symboly hojnosti sme zvládli dobre. Mail sme doslova obsypali plagátmi s fotkami rodín: už nie chudé, a ešte nie plnoštíhle krásne mladé ženy v šatách pastelových farieb, sympatickí otcovia v károvaných flanelových košeliach s vyhrnutými rukávami, všadeprítomné blondávané deti s plyšovými hračkami v rukách. Dotyk. Úsmev. Dôvera. Tomu, kto platí, zákazníkov dojem už pri vchode.

V sloganoch používam zásadne tradičnejšie slová, kto-ré podľa prieskumov trhu patria k najobľúbenejším vôbec: zdravé, čerstvé, mladé, krásne, príjemné (a najnovšie už aj chrumkavé). V každom oddelení presadzujem nonstop rozprašovanie priestorových parfu-mov s vôňami prispôbo-nými dominujúcim farbám interiérov, tvaru miestnosti, rýchlosti pohybu zákazníka s vozíkom a typu tovaru. Li Sau-Chin podľa mňa nemá vo svojej brandži konkurenciu. Prvýkrát som ho zacítil na hongkonskom letisku Chek Lap Kok. Zrušil som ďalší let a hodinu kričal na riaditeľa ľudských zdrojov. Našiel ho ešte v tú noc. Odvtedy tvorí Sau-Chin čuchové pozadia nakupovacích hál výlučne pre mňa. Platím ho v astronomických čiastkach. Zo svojho.

Nasadol som na elektrický posuvný vozík a premáhajúc ospalosť, zapol som na riadičoch tlačidlo On. Na rýchlosti dva som sa pohol v smere k Hračkám. Vtom som si spomenul.

"A keď skončíš s tými lajstrami, pozri sa mi na pozície," zavolať som dozadu za Eileen, "v celom vstupnom bloku!"

Bez hodnôt mnohočlenov regálovej domény som bez-radný. Priemerná vzdialenosť nákupného vozíka od steny s tovarom je 120 centimetrov. Vizualný rozptyl z toho mies-ta je rozhodujúci, pretože od neho závisí aj rozmiestnenie bočníc. Na koniec Ovocia som nariadil uložiť chemizované sračky ako jablková škorica či medové orechy. Do úst by som to nedal, ale ušetrim vám priestor na regá-loch a o dva dni môžete priviesť ďalší tovar.

Riadil som jednou rukou. Míňal som skupiny skladníkov, ktorí no-sili škatule so sušenými hribkami, darčkové balenia burských orieškov a debničky s brokolicou. Vyhýbal som sa zdvižným vozíkom, ktoré ukladali zásobný tovar do drevených poličiek, siahajúcich až po strop. Na zvýšených rebríkoch pri stenách robili aranžéri posledné úpravy pries-torov nad pultmi, kde sa reklamne uchváti až 67 percent kupujúcich. Celú plochu mallu som komerčne vyhodnotil pred piatimi mesiacmi a nájomné ceny sa mi podarilo vyšplhať do neuveriteľných čiastok. Nespomínam si presne, ale tuším, že Kana-danom nakoniec patrí pozemok, Nemci ho majú prenajatý, Francúzi dodávajú materiál, Ukrajinci montujú a Číňania to za percentá zo zisku celé platia.

Teraz nám už spoločne zostávalo len urobiť posledné úpravy de-korácií obchodného mesta s plochou tisíc hektárov a so stovkami kombinácií nákupných trás.

Vošiel som do oddelenia mrazeného tovaru a horúci pot na hrudi sa mi v okamihu schladil. Zlomok sekundy som si myslel, že sa ma zmocňuje záchvat. Namiesto skriňových boxov s hlboko zmrazenou zeleninou a porciovaným mäsom som videl hnedočierne škvrny a vlnité čiary. Chodba sa nahla doprava. Strop poklesol. Podlomili sa mi nohy, ale vtedy sa mi opäť podarilo nadýchnuť.

Zanadával som. Zastavil som vozík. Keď som mal tridsať, v po-dobných stresoch som ešte stíhal sledovať výcvik budúcich predavačiek. Teraz som mal v hrdle suchu. Prehltol som a z pachuti na jazyku ma striaslo. Pálilo ma čelo. Opäť som sa zhlboka nadýchol. Z mraziacich pultov v strede haly stúpala chladivá para. Cítil som, ako mi čer-venie tvár. Nevieť, ktorý z profesionálnych stratégov nakupovania odhalil, že mrazené džúsy treba umiestňovať do špeciál-nych horizontálnych zásobníkov na dne mraziaren-ských pultov, 62 centimetrov nad úroveň podlahy. Zákazník ich tam musí dočiahnuť, a nie len vyberať z regálov. Mal pravdu. Vtedy prudko stúpa emo-cionálne presvedčenie o trvanlivosti a nezávadnosti. Moji skladníci behali pri pul-toch s pravítkami.

Oddýchol by som si! Aspoň na chvíľu by som si ľahol spať, lenže zajtra o ôsmej otvárame. Musel som

vyraziť ďalej. Sto metrov dlhá hala trvanlivých potravín. Múky. Obilniny. Kukuričné vločky. Šišky v prášku. Tridsaťšesť dru-hov cesta na pizzu. Konzervy s kukuricou, ochutená sója, zlacnená fazuľa. Šampiňóny v nálevoch. O kus ďalej prvé kóje s polotovarmi. Šiel som po najkratšej možnej trase, nazý-vanej aj vonkajšia priama. Po okružnej by mi to na vozíku trvalo štyridsať minút.

Využitie regálových priestorov v týchto miestach som poznal nas-pamäť. Z vrecka na košeli som vytiahol škatuľku cigariet a zapálil som si. Dnes ešte môžem, hoci tým poru-šujem práva najmenej devätnástich ľudí.

Po desiatich minútach jazdy na trojke som dorazil k Polievkam. Na tie som si pri poslednom obchoďáku v Štokholme dal urobiť sériu marketingových výskumov. Naozaj sa nesmú vystavovať v abeced-nom poradí. Predaj vtedy poklesol o 6 percent. Pestrofarebné obaly s obrázka-mi cestovín, kúskov mäsa a zeleniny ležali v regáloch roz-delené podľa typov chutí a výrobcov.

Na okamih som zbadal vzdialený pult s ochutenými špagetami. Pri talianskych potravinách si pozadie z čistého purpuru aj vyhádam. Tvrdšie odtiene znamenajú 9,4-percentný vzostup predaja. O kus ďalej som sám na sebe vy-skúšal efekt akcie na francúzske poliev-kové konzervy počas prvých troch dní po otvorení. Využil som tak-zvanú sil-nú stranu regálovej zákruty. Šípky ma viedli doprava, ale ja som naozaj otočil hlavu presne v opačnom smere. Tam som u-miestnil akciu na mexické polievkové chrumky, tovar, ktorý sa tvári ako výhodná kúpa, ale v skutočnosti ňou nie je.

Pohol som sa ďalej popri haldách rybacích polievko-vých zmesí a obdivoval fascinujúce rovné rady. Zrazu sa v hale zaplo kompletne stropné a regálové osvetlenie. Posledná technická skúška. Práve som dokončil obrat v zá-krute a chcel som preskúmať, či je výška bočnice presne vymeraná aj na výšku očí priemerných stredoeuróp-ských mužov (179 cm), keď ma oslepilo jedno zo senzoricky na-staviteľných laserových svetelných diel. Nedokážem pome-novať ani opísať všetky tie farby, ale... zrazu som... presne... akoby... bolo to úžasné! Tlmené farby. Únava ustupujúca do úzadia. Kontrastné vzory dlaždíc. Upokoju-júce tieňované pastely. Náhle som mal pocit, že takúto lac-nú, zdravú a mimoriadne chutnú francúzsku polievku si musím dopriať čo najskôr, natiahol som sa za plechovkou - a vtom svetlo opäť vypli.

Zostal som stáť, omámený obrazmi na sietnici. Tyrkysové odtie-ne. Dobrá nálada. Riešenie priestorového osvetlenia podľa počtu slnečných dní v roku. Teplo a blíz-kosť človeka. Smiech. Keď som si opäť uvedomil, že stojím na elektrickom vozíku a pohybujem sa rýchlo dopredu, za-cítil som tupý tlak v hlave. Na celom tele som mal vrstvu po-tu. Ťažko sa mi dýchalo. Priamo pred sebou som uvidel gi-gantickú plastovú figurínu znetvoreného nosorožca. Zdalo sa mi, že je ešte ďaleko, keď sa náhle... Ubrzdil som. Tesne pred vystrčenou šedou labou. Priamo nad hlavou mi trčali kly. Neviem, kto vedecky zistil, že tento rok to bude psychologicky najvhodnejšia príšera, a nevidel som ani film o tajom-nom ázijskom zmutovanom druhu, hoci podľa štatistik ho videl úplne každý. Neobliekal som si tričko z kampane. Nedaroval som dieťaťu šedočierny peračník. Nehral som rovnomennú hru. Na počítači som v tej dobe dvadsať hodín denne animoval spleťtú pásovú sieť, kto-rou som preklenul dve poschodia najväčšieho frankfurtského su-permarketu. Neskôr mi priniesol prvé uznanie. A nápad so sklene-nými membránami na stromo-vitých štruktúrach, umiestnených v ťažiskových bodoch, mi údajne každý mesiac ukradnú priemerne dvaja architekti.

Vycúval som a viezol som sa popri komplexe darčeko-vých pred-metov, rozdelenom podľa veku a kúpyschop-nosti zákazníka. Viedlo z neho dvanásť východov do para-lelných nákupných chodieb. Ne-vedel som si spomenúť, cez ktorý je to k Hračkám najkratšie. Šípky - aj keby sme ich rozmiestnili ešte viac - by mi nepomohli. Na čo najkompli-kovanejšiu púť po obchoďáku som na začiatku svojej ka-riéry vymyslel algoritmus rozmiestnenia smerových tabúľ, zohľad-ňujúci sociálny status zákazníka, jeho fyzické pred-poklady, vzdelá-nie, ale napríklad aj ročné obdobie nákupu a čas zostávajúci do výplatného týždňa - v protiváhe ku všetkým komerčným potrebám predajcu.

Teraz som kvôli tomu blúdil. Ale neľutujem. Keď sa dnes chcete vybrať do obchoďáku, mali by ste o ňom mať aspoň toľko informácií, koľko má on o vás. Obchodný dom naprí-klad vie, že zákazníci sú pravdepodobne ženy, ale čoraz častejšie aj muži. V supermarkete nakupujú priemerne 2,7-krát za týždeň s jednoznačnou prevahou víkendových dní. Pravdepodobne nakúpia v pondelok doobeda, v pia-tok po štvrti a v sobotu. S 31-percentnou pravdepodob-nosťou majú pri sebe zoznam s hľadaným

tovarom. Veľmi ich poteší akákoľvek ochutnávková akcia, kvôli ktorej 58-percent kupujúcich poruší vegetariánstvo alebo zákaz pitia kávy. Radosť im urobí aj predvádzanie výrobkov alebo služieb, až 89-percent by však uprednostnilo, keby sa de-monštrovaný produkt rozdával a služba poskytovala bez poplatku.

Pomaly som sa pohol o kus ďalej, ale nepamätal som si presne, kam sa obrátiť. Premáhal ma spánok. Zľava sa na mňa usmievali plastické prasiatka v modrých šatách. Nad nimi vytŕčali krepové balóny s postavičkami z cartoonov. Za veľkou maketou lietadla Concord s logom mallu naboku sa začínal samostatný hangár Dar-čekov - zmenšeniny. Údajne ma pohľad na šesťmetrové Big Beny, Chrám Vasilija Blaženého, Eiffelove veže, Opery v Sydney a Malaj-ské dvojmrakodrapy pôsobiť odpočinkovo. Ja som sa me-dzi nimi síce motal iba chvíľu, ale úplne ma to vyčerpalo. Chcel som niekde nájsť nápis Hračky, ale stovky orientač-ných tabúl slúžia hádam na všetko počnúc celoplošnou reklamou, inzerciou vybraných častí mallu a končiac inter-aktívnymi hrami pre deti, určite sa však podľa nich nepo-kúšajte nikam dostať.

Aby som odtiaľto konečne vypadol, zapol som na displeji na ria-didlách mapu nákupných smerov. Zadal som do vyhľadávača pojem Hračky. Rádiové spojenie lokalizovalo vozíka na displeji sa objavila mapa s blikajúcim kurzorom. Vyrázil som. Na nástennej obrazovke priamo pred sebou som krátko sledoval predvádzanie nočného krému, ktorý vrásky znútra vyplňa novými bunkami a reaguje hypo-alergénne. Nedokázal som si čosi také predstaviť. Číslo bloku dro-gistickej haly, kde krém za špeciálnu, mimoriadne vý-hodnú cenu nájdete, som už nezachytil.

Pred sebou som začul zasyčanie. Ďalšie, trochu dlhšie. Zacítil som pach farby. Spoza rohu, ku ktorému som sa blížil, sa vynorila ruka s tryskou. Zmizla a zostala po nej neónovooranžová šmuha v tvare písmena B. Prepol som na rýchlosť jedna a za jazdy som sledoval prudké pohyby najatého grafit'áka na reklamnej ploche.

Visel na lane pripevnenom o stropné nosníky a pohy-boval sa od-rážaním nôh od steny. Bol to jeho nápad, dokončiť graffit až ako posledný, keď už bude celý blok Beauty and the Beatz, teenage móda s nonstop mixovanou hud-bou, hotový. Chcel využiť efekt opalizujúceho lesku, ktorý je najsilnejší prvých pár dní po dostrieka-ní. Keď som ho z odstupu pozoroval, ako sa trhane presúva nad bielymi siluetami pozakrývaných figurín, cítil som zadosť učinenie. Do telefónu mi nakričal, že podporujem bezohľadné nad-národné koncerny, vykorisťujem pracujúcich tretieho sveta, som symbol konzumu, ktorý raz skonzumuje sám seba, a ešte niečo o dažďo-vých pralesoch, keď som prerušil spo-jenie. List som mu napísal rukou. Na schôdzku sa dostavil s polhodinovým meškaním a s úškrnom na tvári. Trvalo mi presne štyritisíc dolárov, kým som ho presvedčil, že tento obchod'ák je vlastne súčasťou undergroundu. Sprejuje jed-noducho najlepšie a rovnako chcem ja zariadiť tento mall.

Opäť som zrýchlil na trojku, aby som sa k Hračkám dostal čo naj-rýchlejšie. Na tvári som pocítil príjemný chlad, a tak som riskol jazdu na štvorke, aby sa nehybný vzduch okolo mňa ešte väčšmi rozprú-dil. Rovné regály sa zmenili na súvislé čiary farieb. Zhlboka som sa nadýchol, ale celé telo som mal zmalátnené. Nútil som sa neprivie-rať viečka.

Napadlo mi, ako často bývam v posledných mesiacoch unavený. Ak aj mám možnosť ísť nakrátko spať, zobúdzam sa s pocitom, že si potrebujem čím skôr ľahnúť. Dve pred-chádzajúce noci som nespal vôbec a dnes v to radšej ani nedúfam. Zabočil som doprava. Na okraji vnímania som za-registroval pohyblivý stojan s teniskami. Alebo som sa hý-bal iba ja? Všimol som si basketbalového robota, ktorý bez pomoci dribloval už tretí deň. Krikľavooranžovú loptu som videl rozmazane. Závesný sound systém sa mi strácal za radom červených lampiónov. Vynoril som sa zo zákruhy a takmer som vrazil do hĺby plyšových žiráf, hrochov, kro-kodílov, antilop...

Konečne hangár Hračky. Na zemi kľáčali skladníci v mon-térkach a spratúvali rozsypané zvieratká. Inštalatéri na reb-ríkoch zakrývali rozvody elektrickej siete. Z plastového vrecka som si vybral papiero-vé vreckovky a poutieral si čelo a spotený krk.

"Zdravím vás, pán Morawski!" oslovila ma šéfka odde-lenia. Oso-by ako Martha Rozanne Wood-McKenzie zrejme musia štítky s menom nosiť aj vo vlastnom byte. "Sme ra-di, že ste prišli. Nezostáva nám už veľa času. Ako ste zatiaľ spokojný?"

Za jej chrptom práve nehučne prešiel elektrický vlak, kto-rý od zajtra už nebude jazdiť po obvode

hračkárstva prázdny.

"Ďakujem, veľmi. Ale verte mi, že keby ste ma sem nezavolali, bolo by to ešte oveľa lepšie."

"Nebude nám prekážať, keď si zapálite." Nič som sa nepýtal, a tak som teraz zasa neodpovedal.

Ktosi mi podal dymiacu kávu a do druhej ruky vzor sú-ťažných le-tákov na otvárací deň. Netrúfol som si riskovať. Pre svoje mally som pripravil vzorkovník billboardov s naj-vyššou garanciou úspešnosti. Nie, neprestanem tvrdiť, že stačí vymyslieť náplň základného psy-chického motívu moci, a ľudia vám skonsumujú hocičo. Nemusíte súhlasiť, ale pozrite sa, tu sú štatistiky - a teraz si moje vzorce psy-chických percepcií preštudujte ešte raz. Fotku polonahého dieťaťa aj tieňovaný náznak ženskej hrude som poznal z ka-talógu. Mne naozaj nevravte, že typické modusy správania sú záležitosťou minulosti! Vyškrtol som iba kvízovú otázku na počet loptičiek v detskom oddelení pri vstupe. Je ich vyše dvetisíc. Uchlipol som si kávu.

"Takéto Hračky ešte nikto z nás nevidel," hovorila Martha Rozan-ne. "Myslíme to úprimne. Naozaj. Celé to vyzerá skve-le, ale... máme tu jeden problém. Tých plyšových hračiek je také množstvo, že sa nám do boxov nezmestia. Sú však skoro všetky rozličné a bolo by ich na sklade škoda."

Ani ja som doteraz plyšové zemiaky nevidel. A gigan-tické slzy z plyšu - vyznie to hlúpo, ale mal som pocit, že ma čosi presahuje.

"Rozumiem. Pozrieme sa však na celé oddelenie. Chcem vidieť vaše výsledky a všetky, aj tie zdanlivo najbezvýznamnejšie detaily."

Dvadsať minút som počúval podrobný opis distribúcie produktov do jednotlivých oddelení. Pozoroval som lietajúce modely prehisto-rických vtákov. Vyskúšal som si trojúrovňovú autodráhu so štrnásti-mi súperiacimi formulami. Rozprával som sa s robotickými figurínami hrdinov z počíta-čových hier. Chvíľu som stál na simulátore horského lyžovania. Robil som si poznámky o prvých dojmoch z projektovaných postavičiek kreslených seriálov. Kládol som otázky. Rýchlo som kráčal. Práve keď mi Martha Rozanne Wood-McKenzie na hranici zúfania hovorila: "... konzumné povzbudzovanie sme robili presne podľa -", prerušil som ju.

"Urobili ste svoju prácu dostatočne. Viac vám zatiaľ po-vedať ne-viem. Keď sa to spustí, už v prvú noc budeme múdrejší. Potom si povieme viac."

Bol som spokojný. Nadšený, priznám sa. Podľa môjho návrhu vznikla fascinujúca pasca na detské zmysly, čiže na peňaženky rodičov. Takýto projekt oddelenia sa údajne naj-novšie nazýva inter-aktívna architektúra. Celý monumentál-ny priestor Hračiek sa stal hrou, v rámci ktorej prebiehalo nespočetne veľa ďalších hier. Prvý-krát som veril, že obrov-ská investícia do promotroniky, nákupných vozíkov vyba-vených elektronickou propagáciou, sa môže vrátiť. Pôvabný hlas individuálneho sprievodcu nám za neskutočné penia-ze nahovoril známy televízny kazateľ. Prikázal som mu, aby sa usmieval ako na besede s ateistickými stredoškólakmi a hovoril hlasom podľa archetypu Múdrehu starca. Je skve-lé, že dokáže odpovedať na otázky. U dvoch tretín kupujú-cich by to malo upokojiť psychickú energiu, vydráždenú prácou, rodinou, spoločenskými pomermi a vôbec všet-kým, čo sa u nás deje.

V oddelení umelých miláčikov som sa chystal okrádať mladé mamičky, komerčne ideálnu časť spotrebiteľov. Základ pre cieľovú skupinu som postavil na stratégii nekú-piť znamená pripraviť dieťa o detstvo. Nemorálne, ako som sa dozvedel z novín, a obchodne výnimočne úspešné. Mňa však súčasná kríza identity úprimne teší. Kampaň za tak-zvaný Vek dieťaťa som sponzoroval. Biologické motívy spotreby sú totiž najsilnejšie. Vy píšete, že som novátor, a pritom o archetypoch konzumu existujú najmenej tri mo-nografie. Ani jednu som nedočítal.

"Poďme späť k plyšu," prikázal som. Zatínal som zuby, aby som nezíval.

"Vysvetliť to vlastne nie je zložité... teda... ako by som... prosto nevieme, kam to všetko..." ospravedlňovala sa Martha Rozanne.

"Ja vám rozumiem," začal som hlasom, ktorý by možno upokojil aj mňa. "Urobiť posledný krok nie je vôbec ľahké. Ale nabudúce, skôr než niekoho zavoláte, uvažujte. Máte pred sebou problém a treba ho riešiť. Zakaždým začnite tým, že vytvoríte aktuálny projekt oddelenia. Sú tu hračky, je ich viac, než by ich malo byť, a v regá-loch nie je miesto. Treba ich umiestniť a vytvoriť čo najviac inšpira-tívnych ná-kupov. Nesmiete zabúdať, že supermarket nie je nejaké skladisko, ktoré treba naložiť až po strop. Nebudem vám hovoriť, že ste v uzavretej štruktúre - to máte vedieť zo ško-ly. Nám nejde o povrchové

účinky, ale o komplexné ovlád-nutie zákazníkovej percep-cie. Priestor treba zaplniť podľa zákonitostí pohybu kupujúcich. Konzumenti predsa nie sú len zberateľmi vecí, ale v prvom rade zberateľmi pocitov. Ich túžba nakúpiť netúži po uspokojení. Naopak, túži po ďalšej túžbe."

O veľkom rodinnom nákupe ako symbole uspokojenia širokej škály neuróz našej generácie dokážem rozprávať celé hodiny. Tieto kecy nazývajú špičkoví čínski marketin-goví teoretici nová mechanika obchodného klamu. Mne je to jedno. Som projektant. Špička na funkčné zóny. Hovorí, že zbožňujem prefabrikáty, ale ja akurát chcem byť rýchly.

Zaplat' te pôdu a jednosmernú letenku. Za business class som vd'ačný, ale nie je podmienkou. Vyberte si halo-vý systém a na druhý deň pri raňajkách si spoločne pozrie-me konštrukčný model. Áno, to sú naozaj funkčné jadrá. Nie, klimatizácia to vykúri aj v najchladnejšej zime. Oveľa, oveľa výhodnejšie. Rozmiestnenie si beriem na starosť sám. Áno. Vy ste to povedali. Áno, ručím za to. Ľudia budú šaliť, aby u vás mohli nakúpiť.

Trvalo nám to ešte päťdesiat minút. Rozlúčil som sa, keď na zemi neležala ani jediná plyšová koala.

Posledného škorpióna som u-miestnil už na odchode. Bolo po druhej hodine ráno.

Práve som opäť nasadal na vozík, keď som za sebou za-čul vola-nie: "Pán Morawski, počkajte, prosím vás! Je tu ešte jedna vec... totiž... ospravedlňujeme sa -"

"Ja vám nie. A mal by som na to, myslím, viac dôvodov než vy. O čo ide?"

"Máme problém v susednom oddelení, v MADVENTURE. Je to zvláštne miesto. Zákutie, kde dostanete bláznivosti. Perá, ktoré pri písaní robia iba machule. Šaty, z ktorých vám po prvom praní zlezie farba.

Alebo cukríky, z ktorých člove-ku po docmúľaní príde zle."

"Pod'me tam!" dostal som zo seba. "Aj tak som chcel vedieť, čo ste dokázali spraviť s kójami."

Uvedomil som si, ako ma šťve, že mi všetci hovoria o svojich problémoch. Ja im tie svoje nerozprávam.

Tomu, čo robím, hovoria nová architektúra. Pre mňa sú umením už len časopisy. Veľké fa-rebné magazíny, ktoré si človek môže prelistovať. Pozrieť si fotky. Prečítať reportáže. Rozhovory. Pred mesiacom ma opustila osoba, o ktorej som si myslel, že s ňou strávim život. Staršia odo mňa. O veľa. Neviem, asi som... Ten pohľad. Pohyb, akým si vlasy posúvala za ucho. Prsty, priehlbina brucha. Ohyb pleca. Pery, obočie. Ale na táranie našťastie nemám čas a ešte ani peniaze.

Počkal som, kým sa Martha Rozanne pohne. Na MAD-VENTURE mám v strednej Európe výhradné práva a umiest-ňujem ho na typi-zované predajné miesta. Odtiaľto by som k nemu však netrafil. Na menších kójach so špecializova-ným tovarom som si tentoraz dal záležať oveľa viac ako kedykoľvek predtým. Už som nechcel iba ušetriť drahocen-ný komerčný priestor na regáloch, ale čo najväčšími skom-plikovať snahu zákazníkov porovnať si ceny rovnakých pro-duktov u rôznych výrobcov.

Pristavili sme sa pri jednom z predvážiacich pultov. Zapálil som si cigaretu. Napriek nezvyčajnému oblečeniu a natáckam na hlave som spoznal tvár bývalej hviezdnej modelky, ktorá pred rokom prišla o zmluvu. Krátko nato som ju kúpil. Spomenul som si, že keď som prvýkrát hovo-ril o honorároch, plakala. Teraz jej obliekli kvetovanú sukňu a tričko Hawaii. Opásala sa zásterou a z tváre sa jej ani na okamih nestrácal úsmev. Pred seba položila dva lavóry a rozprávala o čisto skvejúcej sa bielizni, neiónových tenzidoch a zmäkčovačoch. Ľavou rukou vyt'ahovala z lavóra bielu záclonu a pravou z druhého lavóra šedú. Za jej chrbtom sa na veľkej projekčnej obrazovke otá-čali trojrozmerné modely špiny a rozpúšť'ali sa pod trojnásobnou čistiacou silou animovaných enzýmov. Pousmial som sa. Keby som nebol taký ospanlivý - a keby som mal chuť hovoriť -, pochválil by som ju.

Prebral som sa pod mohutným pútačom MADVENTURE. Šoko-vaný som zistil, že šesť hodín pred otvorením ešte nemá hotový výklad. Za sklom stáli akurát čierne figuríny príšer zo science fiction seriálov. Na dlážke ležali papiere s nákresmi, nožnice a parochňa.

Okamžite som bol čerstvý. Kričal som. Nespomínam si presne, ale myslím, že som niekomu dal výpoveď a kohosi som chcel prijať. Zvolal som všetkých zamestnancov z oko-litých oddelení a spravil im štyridsaťminútovú prednášku - čo okrem prvého dňa prác nerobie-vam takmer vôbec. Uvedomil som si totiž, že zamestnanci nepocho-pili, o čo mi naozaj ide. Mysleli si, že tento mall je akurát ďalší kšeft, ktorý dostanú zaplatený na ruku. Rozhovoril som sa dokonca o minulosti, o tom, akými dôležitými sa kedysi pre môj autorský dizajn obchodných domov stali registračné pokladnice a laserové kódy, umožňujúce

automatické zaznamenanie druhu a ceny kupovaného tovaru. Vysvetlil som im presun moci v rámci hierarchie prevádzko-vateľ - dodávateľ - majiteľ.

Význam výkladov som demonštroval na MADVENTURE. Sám som ho začal upravovať. Veď prvý vizuálny dojem z obchodu roz-hodne o vstupe dovnútra až u 57-percent po-tenciálnych zákazníkov! A kto je raz vnútri, toho oberieme hravo. Stačí oslobodiť potláčané pudy a transformovať ich do konzumnej túžby. Celkové usporiadanie výkladu je vý-sledkom nespočetných ergonomických experimentov, z ktorých mnohé som sám inicioval. A nešlo o záležitosti niekoľkých týždňov! Hit kóje MADVENTURE, hodinky, ktoré chvíľu idú správne a potom náhodne meškajú, som vlastnoručne poukladal do výšky 130 až 135 centimetrov nad dlážku. Tam sa umiestňuje najvyberanejšia ponuka, ktorá, ak je prvý pohľad príjemný, zabezpečí prudký vzo-stup nákupnej nálady.

Teraz z odstupe sa nedokážem rozpa-mätať, kedy som dorozprá-val. Spomínam si na potľapkávame po pleciach. Gratulácie. Potom sme spoločne dokončovali výklad. Nosil som škatule s klaunskými nosmi a rozvešoval závesy z modrého hodvábu. Klipkali mi viečka. Bez prestania som zíval. Dlhو som rozmýšľal, kam umiestniť teni-sky, ktoré sa vám po obutí pricucnú na nohu a nejdú vyzuť. Myslím, že som im nakoniec vydobyl miesto na hlavnom regáli, ale neviem to presne, pretože v tej chvíli som po prvýkrát po-stojačky zadriemal. Ktosi ma chytil okolo pliec a viedol k vozíku. Zrak som mal zastretý. Tváre som videl ako šedé šmuhy. Nedokázal som čítať nápisy. Ledva som kráčal.

Ešte viem, že som si na veľkých nástenných obrazov-kách nechal pustiť komické demofilmy so šimpanzmi v šil-tovkách. Nieкто mi predviedol aj nafukovací balón, ktorý pri istej veľkosti praskne tak, že vám oblepí celú hlavu. Videl som lesk na opasku pre extrémne tučných, fosforové hviezdy na vysokom strope. Zvonil telefón. Dre-vené atrapy rúk. Píšťala, ktorá vyvrhuje sliz. Smrtka v ružovom kožuchu. Falošné neóny, čo začnú smrdieť hnilobou. A konečne prí-tmie.

V spánku som začul svoje meno. Opäť. A ešte raz. Zdvihli mi ru-ku, potiahli ma za ňu. Snívало sa mi o Eileen. Mala tie isté čierne šaty. Znova som kohosi počul volať moje meno. Vtom som sa pre-bral.

"Dobré ráno, pán Morawski! Ako ste sa vyspali?" Eileen sa za tú chvíľu nejako podarilo dostať pred MADVENTURE!

Sedel som v širokom kresle a bolel ma otláčený krk. V polkruhu okolo fotelky stáli kolegovia, ktorým sa pri po-hľade na mňa evident-ne uľavilo. Všimol som si ich bledé tváre, kruhy pod očami, vrásky v kútikoch úst.

"Čo to melieš, Eileen? Ako to vyzerá s výkladom? Robte ďalej! Čo tu tak stojíte? Vyhlásil som hádam pauzu?" Vstal som a oprašo-val si pokrčené šaty. Už som vedel, že sa mu-sím pozrieť na hodinky.

"Len pokojne, všetko je v poriadku," hovorila Eileen. "Zaspal si, a tak ma zavolali. Nechcela som ťa budiť. Potreboval si si trochu oddýchnuť. Samozrejme, kým si spal, podľa tvojich príkazov sme všetko dokončili. Práve sa u mňa ohlásili novinári. Chcú ti položiť pár otázok a urobiť fotky do poobedňajších vydání."

Pol ôsmej ráno! Nič takéto sa mi doteraz nestalo. Asi star-nem. Hanba. V najväčšej špičke, vo finiši som zlyhal! Cítil som sa strašne. Pretrel som si rozospaté oči a rozhlíadol som sa.

V kóji medzitým zapli základné statické osvetlenie. Až do výšky 215 centimetrov, čo je horná hranica sústrede-ného pohľadu zákaz-níka na tovar, bol priestor osvetlený s rovnakou intenzitou. Bodové reflektory opticky zvýrazňo-vali produkty v cenovej akcii, na menej lákavé tovary však nevrhali tieň. Ale fascinujúce pôsobil predovšet-kým ligota-vý lesk. Musel som uznať, že osvetľovači odvedli kus poctivej práce. Na prvý pohľad ma uchvátilo aj zaranžova-nie vstupu do MADVENTURE. Konečne zohľadnili mnou tak často zdôrazňo-vaný stav okamžitej spotreby. Jednotlivé časti kóje rovnocenne prijímali zákazníkov s rozličným so-ciálnym statusom a kultúrnym kontextom, ale predovšet-kým, prihliadali aj na momentálnu náladu a fakt, či kupu-júci práve drží diétu, šetrí, alebo si chce naopak dopriať, večer spraviť dojem na hostí a tak ďalej - jednoducho štan-dardné komerčné využitie archaického symbolizmu.

Zrazu som si uvedomil, že sa fyzicky cítim výborne.

"Kedy zapli klimatizáciu?" spýtal som sa Eileen, pretože v celom hangári konečne nebol nehybný dusný vzduch. Dýchanie ma úžas-ne osviežovalo. Vzduch evidentne cirku-loval, ale bez hluku a bez najmenšieho náznaku prievanu. Mal som pocit, že nastavili naj-správnejšiu teplotu, akurát-nu na túto

chvíľu.

"Asi pred tri štvrté hodinou. Čo na to hovoríš?" odvetila Eileen a podávala mi správu s výsledkami pozícií zo vstup-ného bloku. Us-mievala sa.

"Neoklamali ma." Nič viac som nepovedal, ale v du-chu som sa rozhodol, že mladej belgickej firme vybavím daňové prázdniny. Dokázala vytvoriť najpríjemnejší možný priestor. Vlhkosť sa nasta-vovala automaticky, podľa aktuál-neho počasia v meste. Jednotlivé teploty v oddeleniach sa prispôsobovali typu ponúkaného tovaru a požiadavkám najpravdepodobnejších zákazníkov. V miestnosti vládla najvyššia úroveň pohody.

Vystrel som sa. Zapraskalo mi v kĺboch. Potľapkal som sa po lí-cach, aby som sa naozaj prebral.

"Eileen!" zavolať som. "Môžeš zavolať novinárov. A po-tom som pripravený na poslednú obhliadku. Sú už vonku ľudia?"

"Asi si zabudol, v ktorej časti Európy sa nachádzame. Prví stáli vonku už o piatej. Klasici, presvedčení, že v prvý deň je všetko zadarmo. Od siedmej tam vládne hystéria. V zábavnom šiatri rozdá-vame osladenú vodu, a tak na diaľnici vznikla hodinová zápcha. Uvádza to mladý spíker z miestneho rádia. Už hrala aj prvá kapela."

Vtom som si spomenul. V čase, keď som iba predbežne rokoval o prevzatí projektu nového mallu, som si na repre-zentatívnej vzorke respondentov zadal vypracovať prie-skum miestnych kultúrnych záujmov formou anketových rozhovorov. Následne som vopred najal skupiny, čo hrá-vajú syntezátorové verzie ľudových piesní s novými (podľa mňa dosť perverznými) textami a akéhosi rozprávača-hu-moristu s rurálnym imidžom. Keď som uvidel jeho fotku, radšej som za ním poslal svojho agenta. Báľ som sa, že by som sa na ňom naozaj smial. Ale funguje to!

Dvadsať minút som potom pre rozličné médiá rozprával nenároč-né fikcie o krásnej krajine, do ktorej som prišiel, a o prívetivých ľuďoch, ktorých som tu stretol. Hlavne by som chcel všetkých pozvať na príjemné nákupy do ob-chodného domu, kde nájdú všetko pot-rebné pod jednou strechou! Neberte to ako stresové nákupy v su-permarkete, ale ako príjemný rodinný výlet, počas ktorého nakúpíte, zabavíte sa a môžete sa aj najesť vo vynikajúcej reštaurácii alebo si dať kávu v niektorej z kaviarní. Viac než nenároční primitívi z médií ma štvála Eileen, ktorá bola presvedčená, že to nemyslím vážne. Pre mňa však šlo o ďalší dôležitý krok ku komplexnej príprave na prijatie zákazníka.

Nezostávalo veľa času. Dovedli ku mne maskérku, kto-rá mi pre-pudrovala tvár. Prezliekol som sa do nového saka. Pripojili sa k nám firemné modelky, budú mi robiť pozadie. Šéf skladníkov pristavil veľký elektrický posuvný vozík a za-čali sme presun ku vchodu. Jednotlivé oddelenia už boli vyumývané a na mnou odporučených miestach stáli preda-vačky v typizovaných firemných kostýmoch. Pre túto časť Európy to musela byť minisukňa a blúzka s hlbším výstri-hom. Na šesť dievčat jeden chlapec, blondák. Hovorili na mňa asi piati ľudia naraz, ale ja som sa sú-stredil na poslednú prehliadku čo najväčšej plochy mallu. Žiarilo a blýskavo lesklo sa asi všetko. Fascinovala ma ale predovšetkým úhl'adnosť riešení, presné rady tovarov, rovné hrany, uhly zákrut, vymerané aj podľa temperamentu miestnych zákazníkov. Posun v ústrety sofisti-kovaným a flexibilným technológiám mi umožnil ponúknuť kupujú-cim na výber až 150 000 výrobkov v rôznych typoch, veľkostiach, mo-deloch a farbách.

Priznám sa, bol som zvedavý. Ale hlavne nervózny. Uvedomil som si, že neviem, čo s rukami, a radšej mlčím, le-bo by sa mi triasol hlas. Keď sme zastavili pri Ovoci a zeleni-ne, bol som rád, že môžem spraviť pár krokov a upokojiť sa.

V tej chvíľi ma osvetlil prvý blesk. Nieкто do mňa drgol, ale potom už šlo všetko podľa plánu. Usmieval som sa. Nonšalantne som diskutoval so zamestnancami a podával som si s nimi ruky. Na mikrofón som prostredníctvom tlmočnice hovoril s veľkým čínskym zvierat'om, ktoré to celé platilo. Žartovali sme. Netuším, aký humor platí na miestnych ľuďoch, s údivom som totiž zistil, že sa smiali úprim-ne. Podpisal som sa do akejsi objemnej knihy. Buchlo šampanské. Trochu som si odpil. Ktosi rečnil, ale nepýtajte sa ma o čom. Na-šťastie dlho, takže som mal možnosť ešte raz si prezrieť vchod.

Za dvojitémi samootváračimi presklenými dverami sa vám na-skytol pohľad na všetky atribúty hojnosti. Pomocníci si našťastie spomenuli na môj príkaz a zeleninu aj ovocie hodinu pred otvorením ešte raz rozprašovačmi jemne orosili. Vtedy som si však uvedomil, že smiech na mojich vtípoch a úsmevy na tvárach majiteľ'ov možno naozaj nie sú silené - a to kvôli vôňam, ktoré viali vo vzdu-chu. Niečo také

nevtieravé, a zároveň maximálne intenzívne som až dodnes nepoznal. Chcel by som to vedieť opísať, ale... stav pokoja, dokonale príjemné... túžba po tajomstve... oddych... práca, ktorá je hrou... V hľadaní pravých slov ma prerušila modelka, ktorá mi do rúk dala veľké nožnice. Cítil som... Viem, pojmu dojatie už dnes verí málokto, ale inak to nazvať neviem. Páska bola biela. Keď som ju prestrihol, vlnivo padala na dlaždice.

Spomínam si, že zaznel aplauz. Výkriky. Hlasné podľa-kovania. Tváre z toho rána si pamätám len hmľisto, a tak vlastne ani neviem, kto navrhol, aby som si v sprievode zástupcu majiteľa sám vyskúšal nákup s vozíkom. Odmietal som, ale všetkým to pripadalo ako skvelý nápad. Neviem, najprv som nesúhlasil, pretože precíznosť mi nedovoľuje konať bez prípravy. Vtedy som si však uvedomil, ako dlho už všetko robím iba strojene. Aj tak mám vlastne po práci, dnes už nezmením nič, aj keby som chcel! Z dlhého radu striebnistých nákupných vozíkov som si jeden vyťahol a polstrovaná rúčka vo mne vyvolala zvláštny pocit niečoho dôverne známeho. Pre tento mall som si dizajn vozíkov prvýkrát navrhoval sám. Po analýze dlhodo-ých štatistík a sérii hĺbkových individuálnych rozhovorov so zákazníkmi som sa rozhodol pre hlbšie dno a pridal som tri centimetre na dĺžku aj na šírku úložného priestoru. Vtedy stúpa zákazníkovo presvedčenie o ideálnej príležitosti na kompletný víkendový nákup a ešte nevzniká psychicky veľmi negatívny dojem z predajcovej snahy zbaviť sa tovaru za každú cenu. Za veľkého potlesku som vyrazil medzi regály ako prvý zákazník vôbec. Zapli sa senzorické svetlá a priestor predomnou sa rozžiaril. S druhým vozíkom ma nasledoval zástupca, po ňom ostatní úradníci z vedenia a už aj prví ozajstní zákazníci. Pri vchode ich púšťali po skupinách, no i tak sa dovnútra valili davy. Bol som napätý, ako zareagujú. Práve som sa pozeral na hľbu pohyblivo osvetľovaných granátových jabĺk, keď sa zrazu zapla hudba.

Meravo som zostal stáť. Úplne som na zvukovú kulisu zabudol. To, čo som vtedy náhle cítil, asi nikdy nebudem schopný presne opísať. Zvukové praobrazy v našom nevedomí. Symboly, ktoré pretrvávajú vo všetkých generáciách bez rozdielu, žijú kontinuálne a vyplňajú prvotné vrstvy našej psychiky. V mysli sa mi na chvíľu spustil prúd iracionálnej imaginácie. Vybavila sa mi smrť brata. Predstavil som si zastrihnutie do nechta. Opäť som cítil bolesť, ako keď som si v detstve jediný raz zlomil nohu. Na okamih som dostal erekciu. Vybavila sa mi jej tvár, tvár, na ktorú som si zaká-zal mysliet. Videl som tieňové postavy, synestezické obrazy. Školu, do ktorej som chodil. Otáčavé kruhové štruktúry. Myslel som na zrodenie smrti. Predstavoval som si, ako asi vyzeral môj otec. Potom ma však zaplavil úžasný, doteraz nepoznaný pokoj.

Dokázal som sa rozpamätať, že návrh na zvukovú kulisu som za-dal ako kreatívnu úlohu skupine psychoanalytikov z MIT, predtým známych prácou na takzvanej mozgovej opere. Keď mi vysvetľovali svoju stratégiu, rozumel som len to-mu, že sa v tvorbe pokúsia využiť najnovšie technológie na rekonštrukciu rytmiky hypotetického prajazyka, a to formou úplne novej harmónie, napodobňujúcej vzory v ľudskom podvedomí. Vtedy som im neveril, pretože poznám túžbu vedcov po peniazoch, ale teraz mi bolo jasné, že dokázali viac než len využiť rytmus hudby na zvýšenie predaja. Podarilo sa im čosi neporovnateľne väčšie než iba nahrať nákupne ideálne adagio so 60 taktmi na minútu, ktoré oproti allegro (108 taktov) znamená ná-rast tržby o 38,2 percenta.

Pocítil som neodolateľné nutkanie kúpiť si kilo granátových jabĺk. Vzal som ich do vozíka a vyrazil medzi regálmi ďalej. Dunivý, ale nie hlučný repetitívny rytmus som cítil priamo vo svojom tele. Niečo ako novodobé psychoaktívne zvuky. Bolo to priam neskutočne príjemné.

Spomínam si, že som sa hlasno smial. Zobral som si veľké balenie tamarínd. V Ovoci som nevedel, čo vziať skôr. Schmatol som dvaapokilové balenie pomarančov a trojkilové vrečko so zlacnenými mandarínkami. Cítil som sa šťastný. Predbehli ma prví zákazníci. Vo vozíkoch už mali aj vrecúška z kóje s koreninami. Hneď som tam zamieril aj ja. Ligtavé svetlo sa hýbalo spolu so mnou. Fascinujúce kombinácie vôní, preplnené regály. Oleje a octy s bylinnými príchuťami. Vzal som tri omáčky s čínsky znejúcim názvom. A dva balíky z kolekcie Svetové korenia, pretože patria k najlepším dove-zeným produktom. Usporiadanie obchodu ma hnalo ďalej.

V chladiarenských boxoch som sa pristavil hneď na začiatku, kde sú Syry, a to druhy z úplne všetkých krajín, ktoré ho produkujú. Prekvapilo ma, koľko tam už je zákaz-níkov. Rýchlo nakladali do vozíkov veľké, cenovo oveľa výhodnejšie rodinné balenia. Tavené, tvrdé, krémové syry. Mozzarella. Gouda.

Päťdesiatdva druhov e-mentálu. Syrové maslá, nátierky. Zobral som z každého druhu as-poň po jed-nom.

Vtedy som sa dostal na silnú stranu regálovej zákruty. Obrátil som hlavu. Uvidel som finske hranolčeky. Na oka-mih som zaváhal. Nezdali sa mi nijako výnimočne prí'ažli-vé, ale vtedy som si všimol cenu. Okamžite som po nich siahol. Oplatia sa!

Pri hlboko zmrazenom tovare som neváhal. Najkvalit-nejšie mäso. Americká pizza. Mrazené miešané šaláty. Nemusím sa ponáhľať. Dobre si rozmyslieť, čo ešte kúpiť. Kurča. Morku. Do zásoby aj karé. Vtom som zmeravel. Uvedomil som si, že pri sebe nemám dosť peňazí. Dokonca aj doklady so zlatou kreditkou som nechal v hoteli!

Prelákol som sa. Prídem o niektorú z výhodných vecí! Napadlo mi, že ich prepašujem do skladiska a odtiaľ ne-skôr vynesiem. Na tom koniec koncov nezáležalo. Niekde vo vnútri v sebe som cítil hlboké osobnostné uspokojenie a nič iné sa nezdalo dôležité. Sle-doval som reklamné ta-bule a hľadal podľa nich ďalší tovar. Po dlhom tichu som začul prvé výkriky. Ľudia boli evidentne uchvátení. Kričali. Možno pochopili, že za povrchným dizajnom tohto mallu je hlbší symbolický obsah. Pokúsil som sa do neho zakódovať novú komunikáciu v jazyku, ktorému sa dá rozumieť iba pri špecifickom naladení mysle a ktorá zohľadňuje aj to, odkiaľ sme prišli, kde sa nachádzame a kam mierime.

Videl som kupujúcich, ktorí plakali od šťastia. Uvedomili si, že v tomto malle naozaj zoženú čokoľvek, a nedokázali vystavený tovar nekupovať. V ich myšliach pravdepodobne rovnako ako v mojej vznikali fantastické obrazy, adolescentné predstavy. Cyklus mesia-ca. More. Groteskné tváre. Modré svetlo. Vzdialenie protikladov. Otázky, na ktoré nie sú odpovede.

Šesťdesiat taktov. Áno, presne šesťdesiat. Rytmus. Zrýchlenie a opäť spomalenie. Ešte mleté mäso. Vrátiť sa. Zabudol som hlávkový šalát! Mám čas. Pokojne som sa vra-cal k Ovociu a zelenine a videl som, že obchod'ák sa už úplne naplnil kupujúcimi. Uvedomil som si, že tovar, umiestnený ďalej od vchodu, môžu medzitým vypredať! Zhodil som sako, k šalátu som sa rozbehol bez vozíka, schmatol do každej ruky dve hlávky a hodil ich medzi ostatné potraviny. Vyrázil som dopredu.

Kolieska na dlaždiciach škripali. Narazil som, lebo ulič-ku zablo-koval prekřížený vozík. Odtlačil som ho a ponáhľal sa ďalej. Na zemi som uvidel ležať predavačku. Nehýbala sa. Z nosa jej vychádzal pásik krvi. Zmeravel som. Vo ved-l'ajšej chodbe niekto vrieskal. Od-delenia ovládla hystéria.

Spomínam si, že v mysli som sa pokúšal sformulovať svoj postoj, chcel som urobiť niečo zásadné.

Dovtedy som si myslel, že známy výrok "nie my kupujeme nákup, ale ná-kup si kupuje nás" je chorým výplodom nejakého marke-tingového štrukturalistu, akých vám a-gentúry ponúkajú desiatky a ktorých sa nezbavíte, kým im nedáte peniaze na darčeky pre deti. Teraz som mu začínal veriť. Utešovalo ma akurát vedomie, že ako autor všetkých nákupných ciest po-znám aj všetky varianty, akými si ich zákazník môže inter-pretovať, a ko-merčný kód tohto mallu som sám vymyslel, takže nehrozí... Začul som prenikavý škripot. Spamätal som sa. Preskočil som predavački-no telo, s vozíkom som sa mu vyhol a bežal som ďalej.

Zrýchlili zrejme už všetci zákazníci. Rozplývali sa mi na dúhovom pozadí. Asi ma mnohí stihli v nákupoch predbeh-núť! Naštval som sa. Rozzúrnil. Pridal som. Okolo mňa sa mi-hali regály s neuveriteľne kvalitným a lacným tovarom, a tak som zrazu nevedel, čo robiť skôr. ísť dopredu, alebo rýchlo nakúpiť tu a pokračovať až potom? Bol som bezradný.

Na chvíľu som zastavil, aby som sa lepšie pozrel na ce-novky, ale vtedy ma začali predbiehať zákazníci, ktorí sa rozbehli za mnou. S tým som nerátal. Túžba dostať tovar skôr, než ho vykúpia iní, ma prinútila konať okamžite. Dal som sa do zbesilého behu, dostal som sa za najbližší regál a strhol som ho. Na dlážku sa s rachotom zrútili desiatky druhov európskych majonéz. Niekto spadol a nadával. Kašľal som na to a bežal som ďalej. Rytmus hudby sa pri-spôsobil mojim skokom. Dostal som sa k hangáru s tínedžerskou módou, a hoci sa mi krikl'avé bundy a tričká veľmi nepáčili, za takú cenu by ich bolo škoda nekúpiť. Mal som už plný vozík.

Vtom som si všimol, že niektorí zákazníci začínajú šat-stvo strhá-vať z figurín. Predavačky nevedeli, čo robiť, ich dohováranie nikto nepočúval. Dokonca som zbadal mno-hé, ktoré opustili svoje stano-višťia a k pokladniám si brali tovar zo skladu. Rozhodol som sa, že napriek poplašnému systému prejdem cez východ aj s vozíkom. V behu som dorazil k Hudobnínam. Tam ľudia úplne šaleli. Z pultov strhávali

výberovky najnovších rádiohitov, naspievaných postavičkami z rozprávok. V prvý deň sme na ne určili špeciálne nízku cenu. Predavač vysielacou volal políciu. Ktosi ho uderil do tváre. Vysielачka spadla na zem. Šumela.

Odtiaľto som poznal skratku k pokladniám. Rozhodol som sa zistiť, ako to pri nich vyzerá. Okrem toho je pri kasách box s najlacnejším značkovým artiklom, ideálne miesto na dobrý víkendový nákup. Behom som sa tam dostal za pár minút.

Produkty, o ktorých som donedávna ani len netušil, že existujú, mi teraz pre zachovanie sporiadaného chodu domácnosti pripadali životne dôležité. Marilo sa mi, že mnohé tovary, ktoré som mal v košíku, som ešte včera považoval za bezcennú šmelinu, no dnes som už poznal ich skutočnú hodnotu, a prahol som po pocite, že ich vlastním. Pochopil som, že známy americký ekonóm s holandským menom, ktorého som považoval za šarlatána, mal pravdu, keď tvrdil: podľa správania ľudí v obchodných palácach je zrejmé, že v jadre sme zostali lovci a zberači.

Obchodák sa už doslova napratal kupujúcimi. Napadlo mi, že by bolo treba spraviť ďalšie objednávky. Pri pokladniaciach som uvidel policajtov. Zaisťovali ľudí, čo chceli kradnúť tovar, na ktorý im nezostali peniaze. Keď to ostatní videli, vracali sa späť do ozrutných útrobov obchodu, lebo naloženého tovaru by sa nedokázali vzdať. Policajti prešli popri pokladniach a vnikli dnu. Pozoroval som ich. Trvalo zlomok sekundy, kým im zmyslové receptory ovládol rytmus, svetlá, vôňa a všetky ostatné detaily dizajnu tohto obchodu. Vydýchol som si. Od polície nič nehrozí. Môžem nakupovať ďalej.

Prešiel som popod mamutiu figurínu nosorožca a pochopil som, že až doteraz som robil chybu. Film som si určite mal ísť pozrieť, je jednoducho dokonalý. Tak som na vrch vozíka hodil aj DVD so špeciálnymi zábermi z natáčania (bez príplatku) a zdarma k tomu dokonca dostanem demo rovnomennej počítačovej hry. Určite si na ňu po práci nájdem čas, pretože kreatívny relax je prirodzenou súčasťou života dnešných mužov.

Všimol som si umelohmotné figúrky nosorožca a dobrych amerických vedcov, ktorí proti nemu bojovali. Vedel som, že by som nemal, ale nedokázal som odolať a rozbalil som škatuľu, v ktorej boli zabalené. Úžasné! Dokonca dokážu hýbať rukami aj nohami a vystreľovať malé umelohmotné šípky! Strčil som si figúrky do vrečka. Rozhliadol som sa a uvidel, že rovnako si tovar berú všetci. Zbadal som neónový pútač obchodu MADVENTURE, obľahnutého ľuďmi. Zadržaný som k nemu dobehol.

Cez dvere som sa musel prebiť. Nejaká žena v kostýme liezla pri mojich nohách po štvornožky. Tí, ktorí prišli prví, mali na nohách pricucnuté tenisky a nemohli ich vyzuť. Na šatách mali mnohé tmavé machule. Ja som schmatol posledné cukríky, z ktorých vám po docmúlení príde zle. Ktosi mi ich však vytrhol z rúk!

Neviem, odkiaľ sa vo mne vzala taká sila, ale jedným úderom lakťom do spánku som zlodca zvalil. Cukríky sa rozsypali po koberci s bláznivými vzormi - optickými hrami ukradnutými z Eschera. Zhrnul som ich na hrbu, naraz som si ich dal do úst päť a rýchlo som cmúľal. Ostatné som ešte dokázal napchať do vreciek nohavíc.

Zatmelo sa mi pred očami. Stratil som rovnováhu. Naplo ma. Spomínam si, že vo chvíli, keď som zo seba vyvrhol obsah žalúdka a v očiach sa mi zjavili slzy, na pozadí vnímania som si uvedomoval, že v malle sa dejú veci, ktoré ma prekonávajú.

Supermarket sa podaril. Naozaj podaril! Ale to ani zďaleka nebolo to hlavné. Už som vedel viac. Tentoraz nebude platiť, že v obchodnom dome strávim približne 38 až 43 minút. Tušil som, že za každú minútu, o ktorú sa zdržím dlhšie, zaplatím omnoho viac než len priemerné 2 doláre navyše.

Chcel som sa čo najskôr pozviechať, lebo inak môžem zabudnúť, čo všetko potrebujem na dnešný večer. Určite zorganizujem báječnú narodeninovú party pre susedov, pozvem k sebe priateľku, ktorej mienim vyznať lásku, chystám sa urobiť nečakanú radosť milovanej manželke, prekvapiť roztomilé deti, zdravo a zároveň chutne nakrmiť svojho psa, a nezabudnem ani na multivitamínovú tyčinku pre spevavého miláčika v kletke.

Napriek krčom v bruchu som sa v uličkách regálov predieral po medzi davy kupujúcich a vhadzoval do preplneného vozíka ďalší tovar. Aktívny denný krém s kakaovým maslom a k nemu zdarma sprej proti poteniu nôh. Kartón výpredajových parfumov. Rýchlo. Spomínať si. Čo ešte? Motorový olej.

Stavebnicu helikoptéry. Dáž-dník so samozatváracím obalom. Zlacnené brikety.

Nesmiem zabudnúť, čo všetko ešte musím zohnať, aby som sa oddal odvahe, splnil svoje detské sny, našiel ozajstné šťastie, spo-znal chvíle pravej rodinnej pohody, vychutnal život plnými dúškami, opájal sa neviazanou slobodou, odhalil najmužnejšiu časť svojho Ja a mal na čo spomínať.

Medzi regálmi som sa potácal nahnutý nad vozík, pre-tože viacerí sa pokúšali ukradnúť mi z neho tovar.

Zúrivo som ich odháňal a pátral po ďalších veciach. Slipy, pretože sebavedomie moderného muža sa začína od spodnej bie-lizne. Pracovná kombinéza, aby som partnerke dokázal, že ani mestský muž nestratil šikovnosť našich otcov. Športový padák, lebo som nespútaný a neskrotný.

Rúčka vozíka mi pri nárazoch tlačila brucho. Opäť ma naplo na dávenie, ale už som mal prázdny žalúdok. Schmatol som poslednú penu na holenie, lebo zmysly si zaslúžia zmyselnosť. Regály s drogériou sa už úplne vy-prázdnili! A majitelia tohto obchodného reťazca mi ne-chedli veriť, že dokážem kompletne predať aj pätnásť-kilové balenia detského púdru!

Vtedy sa začal bleskurýchly presun masy kupujúcich k oddele-niam, kde ešte čosi zostalo. Ja som skratkou okolo reštaurácie vyrazil k Odevom. Cestou som získal príklepovú vrtačku a sadu súčiastok na dámsky bicykel.

O chvíľu som už prebehol popri figurínach a vzal som dvojso šiat so vzormi tvári známych hercov. Mali ešte aj ute-ráky s menami členov rodiny a fialové teplákové termosúpravy. Tisícky vystavených modelov už zmizli. Na dlážke ležali porozhadzované dotrhané kusy látok. Sklamané zákazníci vrieskali a prebíjali sa do oddelenia doplnkov. Ktosi rozbil vysoký sklený pult s opaskami, trakmi, šatkami a vreckovkami. Prelomená tabuľa skla prerazila nižšie poličky a popadaný tovar obsypali črepiny. Strhla sa bitka. Ktosi zareval, aby deti vyviedli von, tie však odmietali odísť.

Kupujúci už začali brať aj zariadenie mallu. Niektorozrolo-val malý koberec pri skúšobných kabínkach. Zmizli dve zrkadlá. Začal som sa rýchlo rozhliadať, čo by som si vzal ja.

Odrazu som medzi tlačiacimi sa kupujúcimi uvidel Eileen. Stála v pravom rohu, pri pulte s galantériou.

Práve si na chrbte pozapínala zips pastelových šiat. Pod jej nohami ležal čierny kostým. Uvedomil som si, aká je mladá a krás-na. Vyzerala nádherne, nie príliš chudá, a ani nie plnoští-hla. Jej blond vlasy vyzerali krajšie ako pôvodné! Na perách mala úsmev, ktorý vo mne vyvolal spomienky na najkrajšie okamihy života. Očami som rýchlo pátral po regáloch. Za okamih som našiel, čo som hľadal.

Natiahol som sa k najvyššej poličke. Neprekážalo mi, že už zos-tala len veľkosť XXL. Roztrhol som obal z priesvitné-ho igelitu. Zhodil som zo seba prepotenú bielu košeľu a na-vliekol si hrubšiu z károvaného flanelu. Vyhrnul som si rukávy. Eileen ku mne pristúpila, na perách mala úsmev. A ja som sa na ňu usmial, objal som ju okolo pásu a šeptal som jej do ucha. Odniekiaľ sa k nám zatúlal zablúdený chlapec s plyšovým medvedíkom v ruke. Pri pohľade na nás sa upokojil, nesmelo sa rozosmial. Chytili sme ho s Eileen každý za jednu ruku. Uhladil som mu rozstrapatené blond vlasy a do oddele-nia Hračiek sme sa rozbehli spolu.

najhorší zločin
vo wilsonove

Noc z 2. na 3. februára 1923 sa vo Wilsonove začala hustým snežením. Treskúco a kruto mrzlo. Tma zosinavela. Dvadsaťosem-ročný policajný poručík Jozef Eisner sa o pol tretej ráno pokúšal vyprázdneným mestom bežať, no cez čerstvé záveje popri rohoch domov sa ledva brodil. Hoci mal novú zelenú zimnú uniformu, ozia-balo ho. Štípali ho líca a bolestivo ho pichalo v zuboch. Z času na čas sa popri ňom prehnala drožka alebo malý sedan fordka. Husté vločky pohlcovali posledné stopy nočných chodcov. Eisner nadával na ohlasované oteplenie a tlačil sa čo najbližšie k vysokému múru, nažltlo osvetle-nému plápolajúcou plynovou lampou. Cesta zo zborového veliteľstva na Vámbéryho ulici mu už zabrala vyše dvadsať minút. Prešiel popri romantickej budove synagógy na Rybnom námestí a zamieril k Schlossbergu, štvrti lodníkov, mlynárov a remeselníkov. Za mútnosivými kontúrami kri-vých striech sa rozprestierala zahmlená imaginárna krajina oblohy. Okná v nízkych domoch už boli dávno pozhasínané. Nikde nikoho.

Chodník vedúci hore od Judengasse bol strmý ako scho-dište, rú-til sa vpred v stúpajúcej krivke a v perspektíve sa zmenšoval do tmavej škáry. Prázdny uličkami nad Vödriczou sa hnal vietor, ktorý pred sebou miesil, prevracal a trápil sneh, až zamieral od blaženosti. Eisnera štípali oči. Okuliare mu boli nanič, no bez nich zasa takmer nič nevi-del. Šliapal po úpäť hradného kopca, cez úzke uličky, tmavé zákutia a malé námestia. Tmavé kulisy naplnili sto-ny víchra, svišťanie a zavýjanie. Pri stúpaní po klzkých mačacích hlavách sa celý spotil. Striaslo ho chladom a ho-rúčavou zároveň. Zakrútila sa mu hlava. Na chvíľu zastal.

Ďalej už nijaké domy neboli. Tam hore na úbočí, na ná-padnom rovnom mieste, stála Leopoldova brána, ktorá toto miesto preslávila. Netušil, prečo niekto zavolať políciu práve sem. V prísвите lúčov, zavesených nad tehlovými klen-bami oporných stien, vyzerala snová ulica popolavo.

Namáhavo dýchal a kráčal ľadovou triedou ďalej. Dokonca kú-sok pobehol. Obočie mu posiali ľadové iskrič-ky. Metelica ho oslepo-vala a všetko pred očami sa mu roztancovalo. Rozkašľal sa. Nad sebou uvidel špirálovité schodisko. Z takejto blízkosti sa hrad so štyrmi vežami zdal obrovský. V pekle nevyspytateľného chladu pôsobil ako prí-zrak.

Len stále ísť! Čo najrýchlejšie! Strieľne po jeho ľavici mali vo výklenkoch krížové mreže. Pod nohami zavŕzgol sneh. Zdalo sa mu, že v diaľke pred sebou začul kroky. Zastal a započúval sa. Bol to iba poryv premenlivého vetra. Naokolo sa rozprestierala modrosivá temnota. Aké desivé ticho! Človek si mohol myslieť, že zostal sám s trblietavým snehom. Meravé stromy sa s praskaním kývali.

Keď sa nad týmto rozľahlým a zanedbaným miestom rozľahol ženský výkrik, Eisnera pochytil des. Nik iný ho ne-mohol počuť. Široko-d'aleko nebolo ľudskej, a možno ani nijakej živej bytosti. Premkol ho mrazivý pocit samoty. Na okamih vôbec nebol schopný reagovať. Také čosi ešte v službe nezažil. Uprel oči na hrad, gro-teskný a neskutoč-ný. Niekde odtiaľ to prišlo.

Spomínal si na výcvik. Čo treba v takejto chvíli robiť? Rozochvel sa nepokojom a úzkosťou. To určite nie! Nervo-zitou sa mu roztriasli prsty. Konat'! Nemyslieť, ale konat', rozpomáľal sa. Vtedy už zo všetkých síl bežal vpred.

V temnej hĺbke nič podozrivé nevidel. No neďaleko zre-teľne začul kroky. Bleskovo tam zamieril. Z beztvarej hmo-ty naozaj vystúpili nejasné kontúry človeka. Tajomná temná postava sa závratne rýchlo rútila smerom k hradnej skale. Chorobná fantázia by mohla zapochybovať, či išlo o ľudskú bytosť. "Stoj! Zastav!" kričal Eisner. Odpovede sa nedočkal, a tak sa hnal, ako len vládal. A bol to statný mladý policajt. No oproti mužovi - lebo to zjavne nemohla byť žena - musel pôsobiť ako celkom drob-ný a pomalý.

Nakoľko bol schopný vidieť, pripadal mu neznámy ako obor. Plášť za ním divoko vial. Za moment už chlap liezol dole, priamo ku kúriám a Wasserthurmu v štvrti Zuckermandel. Klesal veľmi rýchlo.

Eisner konečne dychčiac dobehol na okraj skaly. Nasadil si oku-liare, ale pozrieť do tváre muža, ktorý sa stra-til v chumelici, už nesti-hol. Nadával si za váhanie a poma-lost', keď sa opäť ozval príšerný výkrik. Bol síce tichší ako prvý, no ešte zlovestnejší.

Prinútil Eisnera opäť k behu, tentoraz priamo tam, kam ho z noč-nej služby odvolali. K Leopoldovej bráne. Pretože práve spod klenby vychádzali tie strašné zvuky zúfalstva.

Spotený Eisner očami premeriaval tmavomodrú temravu a múr, no nič nezvyčajné si nevšimol. Obrovskú žalostnú ob-lohu zakrývalo mravenisko vložiek. Medzery medzi skalami vyzerali ako bezodné čierne jaskyne. Potom mu zrak zletel na rozmazanú potemnenú architektonickú panorámu mesta a schátraného Schlossgrundu. Akási iná farba tmy už zvesto-vala vzdialenú blízkosť úsvitu. Vietor sykavo pískal.

Snežilo hustejšie. Z tekutej hmly sa nechcel vynoriť nijaký obraz.

Mal také rozdrásané nervy, až sa mu v hlave začali z útržkov skladať morbidne fantázie. Chodil hore-dolu. Rozbehol sa. Kúsok sa vrátil a pátral ďalej. Čo ak sa mu to len zdalo? Tie zvuky možno spôsobil víchor.

Ale čo tá postava? Nebolo to náhodou naopak - že on na smrť vystrašil neznámeho muža? Ale čo by tu slušný človek uprostred noci v takomto nečase robil?

Eisner zostal stáť. Podupával premrznutými nohami. Hadový vzduch mu upokojoval horúce čelo. Možno to bol iba zlý žart. Nejaký trik, na ktorý vo vystrašenosti naletel. Pripadal si smiešne. Vydal sa dole zrázom popri kamen-ných rozvalinách. Opäť sa mu zahmlili okruhle sklá. Nahmatal v hlbokom vrecku kabáta mokrú vreckovku, aby si okuliare utrel. Na okraji vnímania si všimol nepatrný biely pohyb niekde pod sebou. Sklopil zrak. A vtedy ho neočakávane privalil strach takej strašnej intenzity, až sa mu z hrdla vydral krik, húkavé zavytie hrôzy.

Neopísateľné, nemysliteľné zdesenie spôsobilo, že keď ju zbadal, oči sa mu rozjasnili. Nedokázal od nej odtrhnúť zrak. Bola vysoká a dlhé hrdzavé vlasy mala rozpustené. Nad jemne rezanou tvárou sa klenulo široké biele čelo. Drobná ostrá brada tvorila presnú líniu s mierne vystúpe-nými lícnymi kosťami. Na krátkom štíhlom nose sa lámal mihotavý tieň. Za bezfarebnými mihalnicami mala zelené oči. Na hladkej pleti jej pehavých líc sa topil sneh.

Zovretá belostná dlaň dievčaťa sa odrazu otvorila, od-halila štyri štíhle dlhé prsty a znehybnela. Eisner zmeravel. Nezmohol sa na slovo. Sneh po chvíli vytvoril na tvári diev-čaťa tenkú bielu vrstvu, takmer priesvitnú. Pozoroval, aká je krásna. Potom prekonal strach, stiahol si kožené ruka-vice a konečne sa pohodneného tela dotkol.

II

Nepodarilo sa mu nahmatať jej tep. Nadvihol viečka a uvidel len bel'mo. A potom sa bezhlavo hnal späť

na komisariát, aby zavolať pomoc.

Pri strmhlavom behu dole cez vinohrad spozoroval čosi ešte strašnejšie než smrť, ktorej sa aspoň dá porozumieť. Obrisy nad-l'udskej postavy. Mihla sa popri domčekoch, pritísnutých až k skal-nému bralu, kde sa v jednej izbe tisli aj tri rodiny najchudobnejších obyvateľov Wilsonova. Eisner zapochyboval, či je pri zmysloch. Muž v čiernom kabáte nezmizol. Medzičasom sa presunul až na breh Dunaja. Práve sa prehupol ponad nízke zábradlie.

Eisner sa napriek besu vyrútil za ním. Bol na hranici úplného vy-čerpania, ale na tom nezáležalo. Aspoň kvôli nej teraz musí vládnuť, prikazoval si. Preskočil vysoký násyp električky a uháňal.

Keď dorazil na nábrežie, nikoho nevidel. Nad bahnistým brehom rieky viseli dlhé mihotavé tieň. Tma puchla, nadúvala sa. Vzduch bol presýtený hnilobnou vlhkosťou. Krátko zapíšťali vyrušené pot-kany, spiacie na mokrom koberci machov. Z kalnej vody stúpala biely opar. Práve tam, medzi premenlivými oblakmi pár, ho znova zbadal.

Nech to na začiatku 20. storočia znie akokoľvek nesku-točne, ale tajomný muž, otočený chrbtom k nemu, chodil po vode, asi štyridsať metrov od brehu. Vzpriamený chvíľami bláznivo poskakoval, potom prešliapaval na mieste. Zasa sa rozbehol. Zodvihol ruky a ukazoval dohora.

Eisner zastal ako prikovaný. Najprv mu napadlo, že jeho zdivo-čené zmysly vyvolávajú v hlave démonické preludy. Pretrel si zrak. Okolie však vnímal zreteľne. Teraz snežilo redšie a on jasne videl, ako sa postava bez problémov držala na drobných vlnách prúdu naprotiveň všetkým záko-nitostiam moderných fyzikálnych vied.

Nebol slaboch. Vo wilsonovskom policajnom zbore síce slúžil iba druhý rok, no všetci ho poznali ako odvážneho, vzdelaného a inteli-gentného muža. Do sveta sa zatiaľ nedostal, no počas štúdia na Alžbetínskej univerzite bol svedomitý a vyznal sa v matematike, národopise aj v krimi-nalistike. No o takomto jave dosiaľ nepočul. Pripadal si ako v sne, ako v prízračnej nočnej more, ktorá trvá už príliš dlho, no ráno je ešte ďaleko.

Zarazene pozoroval, ako sa vysokánsky muž pomaly otáča k nemu. Zdalo sa mu, že zadul prudší vietor. Nevedel, či je záhada viac duchovná, alebo optická. Biele vločky sa bezhlavo hnali všet-kými smermi. Na hladine sa odohrávali tieňohry.

Už ho videl z profilu. Vysoké čelo, úplne biely pretiahnutý nos, zdvojená široká brada. V chvate skákal raz sem, raz tam.

Noc sa na okamih rozjasnila. Mesiacom postriebrené oblaky v šialenom chvate zašli a opäť sa zjavili.

Eisnera pre-padol obludný pocit bezmocnosti. Zrazu sa prestal báť.

Automaticky siahol po revolveri Smith & Wesson. Najnovšie opa-kovacie pištole darovali wilsonovským poli-cajtom americkí kolegovia. Vysunul zbraň z puzdra. Natiahol ruku. Nervy sa razom upokojili. Uprel pohľad pred seba. V hľadáčiku sa o zlomok sekundy objavila mŕtvoľné bledá tvár s výrazom opičieho úškl'abku. Ale oveľa bližšie! Eisner viac neváhal. Odistil a bleskurýchlo trikrát po sebe vypálil.

Trafil. Všetkými troma výstrelmi. Zásahy nábojmi s kalib-rom trid-saťosem odhodili muža najmenej o dva metre. Ale zostal ležať na hladine! Eisner tomu nemohol uveriť. No ka-tastrofické pocity ani nestihol vnímať, lebo chlap sa ihneď opäť vzpriamril. Vstal a nemal na sebe ani škrabanec, akoby sa mu vôbec nič nestalo. Kráčal po vode s bezočivou suverénnosťou. Rozhadzoval rukami. Chytal sa za brucho. A po-tom sa začal smiať. Rehotal sa. Chichotal. Hurónsky burácal. Kvílenie mu črty tváre skrivilo do odpornej grimasy.

Eisnera zachvátil najstarší a najsilnejší strach. Mal po-cit, že sa dostal na temnú, horšiu stranu kozmického mystéria. Stratil kontrolu nad svojím hlasom. Z hrdla sa mu vydrali ťahavé pazvuky.

Drľoľovalo ho triaškou. Hrýzol si do pier. Vyhŕkli mu slzy. Bol pripravený na koniec.

Nevedel, aký dlhý čas prešiel, kým sa spamätal. Nič viac sa ne-stalo. Nikto sa ho nedotkol, ani ho neoslovil. Keď sa po čase trochu utíšil, na okolí bolo pusto. Neznámy zmi-zol rovnako rýchlo, ako sa zjavil. Už nevzlykal, no trúchli-vých myšlienok sa nie a nie zbaviť. Pod železným mostom sa pomaly sunul Dunaj.

Zamieril po Justiho nábreží, popri železnici, späť na ko-misariát. Medzičasom prestalo snežiť. Z vykričaného zábavného podniku Bellevue na Dugonitsovej ulici sa ozý-val prenikavý ženský smiech a mužský spev. Čím ďalej sa Eisner dostával od miesta nepochopiteľ-ných udalostí, tým väčšími zrýchľoval

krok. Pri budove Živnobanky a plavárni Grössling už ozlomkrky bežal.

III

Nasledujúci deň nesnežilo. Vyšlo slnko a vrhalo na modrú oblohu zlaté záblesky. Strechy sa červenavo ligo-tali. Mrznúť neprestalo.

Na policajnom komisariáte na Vámbéryho ulici vládol v oddelení vražd neobvyklý pokoj. Náhodný pozorovateľ by toto rožné pracovisko na druhom poschodí vnímal ako sterilnú miestnosť s dlhými hnedými pultmi a zelenými skrinkami po strop. Plápolajúci deň sa chvel v mosadzi na rámoch erárnych obrazov a na kľúčkách. Ďale-kopisný prí-stroj vyťukával správu o smrti mladej dievčiny a rozpo-sielal ju do troch hlavných mestských denníkov Wilsonstadter Zei-tung, Westungarische Grenzbote a Hírlap. Uprostred dlhého pultu sa práve ocitol podnos s obrovskou kanvicou a desiatich rozospatých žandárov pošteklila vôňa kávy. Zazvonil telefón. Zodvihol ho poručík Dohnányi a odpove-dal po nemecky: "Vrchný komisariát Wilsonov, prosím. Áno. Je v poriad-ku. Volá sa Jozef Eisner. Sedí tu vedľa mňa. Zatiaľ s nikým. Dobré. Budeme na vás čakať. Určite s nikým, ubezpečujem vás. Takže o dve hodiny tu. Zatiaľ dovidenia." Zložil.

Unavený a vystrašený Eisner sedel ďalej od ostatných a čakanie si krátil pozeraním z okna. Nemal náladu na roz-hovory s kolegami. Keď im ráno, ešte rozospatým, rozprá-val, čo na vlastné oči videl, šklbalo im kútikmi úst. Nie o mŕtvej tam na kopci. Tomu verili. Ruti-na! Ale o tom, čo ne-skôr zažil s tajomným mužom na rieke.

Policajný komisariát na Vámbéryho ulici

Pri pohľade na uponáhľané, no inak príjemné a bezpeč-né mesto s ligotavou atmosférou sa mu ani nechcelo veriť, že to, čo v noci zažil, mohla byť skutočnosť.

Naľavo stál rozsiahly komplex rafinérie Apollo, ktorý na juhu hra-ničil s prístavom a výstaviskom Dunajských veľ-trhov. Západne odtiaľ dovidel na vozovňu wilsonovských električiek, tlačiareň Concordia na Segnerovej ulici, elektrá-reň a ďalšie továrne. Rušnú ulicu Henricha Justiho nanovo dláždili keramitom. Nad Dunajom sa klenuli kovové siluety dvoch wilsonovských mostov - kovového a pontónového. Kovové záblesky rýchlych áut kreslili na múroch trepotavé čiary.

"Volali z Viedne," referoval Dohnányi po maďarsky. "Pravdu po-vediac, je to čudné. Nad'alej máme prísny zákaz čokoľvek podnikáť."

"Ale veď to je nehoráznosť!" ozval sa dôstojník Martin Hefe-le, kto-rý mal vždy na tvári skormútený výraz, čo by sa skôr hodil k majite-ľovi pohrebného ústavu než k policaj-nému detektívi. "Toto nie je Londýn, Rím, ani žiadne iné sídlo neresti. Máme tu ročne menej vražd než prstov na ruke, aj to väčšinou medzi tou zberbou z prí-stavných nevestincov a oficierskych bordelov. Ale teraz ide o ne-vinné mladé dievča! Už dávno sme mali začať konať, aby stál vrah čo najskôr pred súdom a spravodlivosti bolo učené zadosť!"

"Pokiaľ ide o mňa, môžem s tebou len súhlasiť," hovo-ril Dohná-nyi. "Ale vieš, ako to je. Odkedy je Šrobár vo väze-ní, všetci sú ner-vózni a mňa zhora pucujú za každú jednu nevyriešenú krádež. Hovoria, že na nich zasa tlačí zahrani-čie. Tak si vieš predstaviť, ako ich vyburcovala vražda. Vysvetľoval som im, že aj my policajti sme predsa ako celé mesto v štádiu reforiem a veci sa hýbu ako u nás odjakživa - pomaly. No vo Viedni tvrdia, že zlyhávame na celej čiare, nemáme dosť kapacít, a tak nám sem jednu posielajú. A priznajme si, že majú trochu aj pravdu. Ale aby ste chá-pali, čo sa deje, tak počúvajte. Nie je to nikto z Budína, ani z Viedne, ale priamo z Ame-riky! Z New Yorku!"

Správa vzbudila v skupine slúžiacich policajtov živý rozruch. Za-znelo pochvalné zahmkanie a dokonca aj hvizdnutie. Duševne otrasený Eisner pozoroval letiace mračná. Jeho prečudesné myš-lienky sa v istom bode pre-rušovali, rozplývali a rozvievali v ničotu. Mysľou blúdil po ďalekých priestoroch nad Petržalkou. Obloha sa na hori-zonte zarojila akýmsi čiernym výsypom, ktorý rástol a pri-bližoval sa, až sa zmenil na krúživý kŕdel letiacich vrán. Ich krákanie rozstrihalo nebesá až k obzoru na svetlé zdrapy. "Má pravdu," odpovedal pochôdzkar Ján Arnošt. "Nedávno vo Vestníku písali, že sem má v priebehu desia-tich rokov prísť až dvadsaťtisíc odborníkov z Rakúska, Maďarska, ale najmä z Ameriky."

Wilsonov potrebuje nových úradníkov aj učiteľov ako soľ, tak prečo by sme nemohli prijať jedného amerického policajta?"

"Navyše to nie je obyčajný policajt. Celý ten prípad pôsobí veľmi záhadne. O tom prste už viete. A sú tu aj ďalšie veci, pričom podobné sa vraj už udiali aj inde v Európe. Príde k nám fachman zo zvláštneho vyšetrovacieho oddelenia. Údajne jeden z najlepších v odbore. V poslednom čase sa zdržoval najmä v Európe, lebo v tomto regióne sa to vraj hemží tajomnými úmrtiami."

Eisner počúval len na pol ucha, no teraz zbystril pozornosť. Presne takého človeka by potreboval! Možno mu konečne niekto uverí. Z nejakého dôvodu bol presvedčený, že toto detektívne pátranie bude možno viac vecou viery ako logických schopností.

Ďalej už rozprave kolegov nevenoval pozornosť. Pozoroval štvoruholník rolíet, biele škvrny slnka. Vyzivoval zvyšky noci. Prikázali mu, aby nikam nechodil, a to mu vyhovovalo. A tak sa stalo, že ani nevedel ako, a zaspal.

Keď ho zobudili, hľadel do tváre neznámeho muža. V duchu sa preklínal, že upadol do spánku v službe a navyše práve vo chvíli, keď prišla zahraničná návšteva. Od hanby zo seba nedokázal vydať ani hlásku a mlčky si cudzinca premeriaval.

Človek, ktorý pred ním stál, bol vysoký, ale jeho proporcie boli znamenite vyvážené. Vyzeral veľmi seriózne, bol priam predchnutý závažnosťou svojej práce. Zo spôsobu, akým sa pohyboval, bolo zjavné, že prešiel vojenským výcvikom. Bezpochyby už oslávil päťdesiatku, no vyžaroval železné zdravie a silu. Určite je na nebezpečenstvá zvyknutý.

Na sebe mal trochu formálny hnedý spoločenský oblek dokonalého strihu a švihu. Výraz na jeho kultivovanej tvári bol energický až pánovitý, no nie arogantný. Prítlačivosť mu dodávala krátka, oceľovo-šedá brada. Veľké jasnomodré oči, ktoré už iste videli mnoho utrpenia, mu clonili elegantné okuliare s úzkym strieborným rámom. Riedke, ale dobre udržiavané vlasy svedčili, že v kaderníctvach býva pravidelným hosťom. Orlí nos dodával jeho črtám nádych keltskej fyziognómie. Celkovo pôsobil dojmom vynikajúcej inteligencie, vznešenej krvi a prvotriedneho správania.

Vedľa neho stál dôstojník Hefe a mrmlal ospravedlnenia: "Prosím, pochopte to. V noci zažil duševný otras. Nikdy doteraz sa čosi také -"

"Nikdy nehovor nikdy," odsekol muž vynikajúcou nemčinou, "prejdime k veci!" Ako sa mal Eisner neskôr dozvedieť, skvele hovoril piatimi jazykmi, vrátane latinčiny.

"Zoznámte sa. náš mladý kolega Jozef Eisner. A toto je pán Food, zvláštny agent z amerického federálneho úradu pre vyšetrovanie, známeho ako FBI."

Američan rázne natiahol ruku na pozdrav, "Ja som Food. Aaron Food. Presnejšie, americký generál Aaron Food. A meno je na mne jediná smiešna vec. Ľuďom je zo mňa väčšinou do plaču," predstavil sa detektív sucho. V ruke držal hnedý kožený kufrík.

"Úprimne dúfam, že počas vašej návštevy Wilsonova to bude i-nak. Snáď sa vám u nás bude páčiť," odpovedal Eisner a ešte raz si neznámeho premeral. Bol mu na prvý pohľad sympatický.

"O tom pochybujem. Už sa mi nepáči aj na oveľa krajších miestach," odvetil Food. Vtedy si Eisner uvedomil, že Food je stelesnením toho, čo vychýrený francúzsky románopisec Rabelais nazýval agelast. Človek, ktorý sa nesmeje, nevie sa smiať a nemá zmysel pre humor. Premýšľal, čo asi spôsobilo, že tento šarmantný muž v najlepšíh rokoch zanevrel na smiech. Preľakol sa, či po včerajšej noci nedopadne rovnako.

"Dnes som síce pricestoval z Linzu, ale moju cestu schválil a bude prísne sledovať úrad priamo v New Yorku. Mám vám odovzdať srdečný pozdrav od nášho nového mladého riaditeľa J. Edgara Hoovera, absolventa práva na Washingtonovej univerzite a hrdinského veliteľa bojov svetovej vojny, aj od generálneho obhajcu Mitchella Palmera, známeho vyšetrovateľa anarchistov a komunistov. Som takisto poverený vrelou vás pozdraviť od prezidenta svojej krajiny Woodrowa Wilsona, ktorý chová k vášmu mestu od jeho vzniku veľké sympatie. Ako iste viete, náš prezident sa momentálne zotavuje po dlhom a namáhavom turné po amerických štátoch, kde propagoval Versaillskú dohodu. No naďalej presadzuje svoje presvedčenie o politickej rovnoprávnosti veľkých a malých štátov a podporuje územnú nezávislosť vášho mesta v strede Európy. Ubezpečuje vás, že v prípade potreby do Wilsonova nasadíme všetkých 441 zvláštnych agentov FBI."

To je viac než členov wilsonovského policajného zboru, pomyslel si Eisner. Vtedy sa Food obrátil k nemu.

"Takže ty si ten, kto v noci videl, ako neznámy chlap, pravdepodobne po spáchaní ohavnej vraždy, chodil po vode. Bol si v šoku, ale napriek tomu si po ňom vystrelil a potom si zašiel spať na veliteľstvo po pomoc. Telo mŕtvej teraz leží... kde?"

"V pitevni. Priamo tu v podzemí budovy," vysvetľoval Hefe.

"Tak fajn. Vyšetrovanie začneme tam. Ale ešte predtým - aby bo-lo medzi nami jasno. Od tejto chvíle preberám vedenie oddelenia vražd. Budem potrebovať vlastnú kanceláriu s telefónom. Nemusíte ma volať generál. Hovorte mi Food," oznámil Food s takou presvedčivosťou, že si o tom nikto z wilsonovských vyšetrovateľov netrúfol pochybovať.

"Samozrejme, pán Food. Urobíme všetko preto, aby sme vám pri pátraní pomohli."

"Bez urážky, páni, ale to by ste nezvládli. Som platený za to, že viem, čo ostatní nevedia. A moja práca zavše nadobúda morbidne rozmery," sucho skonštatoval Food. "Ale podrobnosti neskôr. Najprv zjdem do laboratória. Chcem súdnolekársky nález. Potom musím s Jozefom hovoriť osamote. Nezabúdajte na to najhlavnejšie: páchať sem pred činom telefonoval. To je v kriminalistickej praxi zriedka-vý, no o to nebezpečnejší úkaz. Chce, aby sme o ňom vedeli my a rovnako i ľudia v meste. Tak na čo sa pozeráte? Je pracovný deň. Nemáte čo robiť? Napríklad naliať mi túto skvele rozvoniavajúcu kávu. A šišky. Prosím vás, nemáte tu čerstvé lekvárové šišky?"

"Čo? Šišky?" spýtal sa Hefe.

IV

Pulty policajného laboratória v podzemí budovy zalievalo žiarivkové svetlo. Elektrinu sem, podobne ako do ostatných hlavných inštitúcií, zaviedli v roku 1919, necelé dva mesiace po oslobodení Wilsonova. Food a Eisner si prezerali biele skrinky, zapratané novými výstrižkami, nábojmi, pištoľami, vzorkami šiat, tabuľkami, úlomkami skla, trsmi tráv, prameňmi vlasov, kúskami blata, súkromnými listami, firemnou evidenciou a všetkým možným, čo sa dalo preskúmať ako podozrivý predmet. V každej dennej hodine sem z najrôznejších častí mesta prichádzali stopy, ktoré by mohli znamenať dôkaz.

Šéfom labáku bol poručík a policajný patológ Eduard Mitt, známy mimoriadne silným žalúdkom. Keď tlačil ne-mocničný vozík, na ktorom ležalo nezakryté nahé ženské telo, ani nepohol brvou. Z titulu svojho povolania prichádzal bežne do styku s rozštvrenými údmi, tupými vražednými nástrojmi s chumáčmi vlasov zlepenými krvou či s nábojmi sploštenými po náraze na kosť.

"Zdržanlivosť bokom, poprosím," povedal Mitt namiesto po-zdravu. "Tu máte tú fešandu!" Pristavil mŕtvolu na márach priamo pred dvojicu policajtov.

Vládol tam taký pach smrti, že Eisner zaspätkoval. Pokúšal sa nehladiť dole na lôžko, ale na biele kachličky, ktorými bolo laboratórium obložené. No zrak mu vždy znova sklzol nižšie. Priamo pred jeho očami sa Mittova tučná ruka vryla do nahého hrudného koša. Eisnera naplo. Snažil sa nedať to na seba znáť.

Vedľa ležala otvorená rakva. Dusno prerážal zápach amoniaku. Spoza dverí doliehali ťažké náhlivé kroky. Eisner neprestajne myslel na jemný pohyb dievčat'a, ktorý mimo-volne zaregistroval, na drobné kývnutie rukou, posledné v jej živote.

"Ona vôbec nemá krv," mrmlal policajný patológ Mitt. "Ale vôbec!"

"V akom čase po vražde ste robili pitvu?" spýtal sa Food.

"Hneď, keď ju priviezli. Čiže asi hodinu a pol po tom, ako posledný raz vydýchla," odvetil Mitt a podal mu pitevnú správu.

"Neskoro," odsekol Food.

"Ale skôr sa to nedalo, veď -"

"Pýtal som sa vás niečo?" zareagoval Food, zjavne po-dráždený. "A vôbec! Môžete nás tu nechať osamote."

Eisnerovi sa Foodov prístup pozdával. S takouto roz-hodnosťou sa v tunajších končinách nestretol. Prečítal si pitevný záznam o pozitívnej identifikácii zavraždenej. Dievčina sa volala Mária Proko-pová,

bytom na Frauengasse, neďaleko verejnej studne a blízko pri kostole klarisiek.

"Hej, stojte!" zavola Food. "Ešte jedna vec. V ktorej kar-totéke ná-jdem archív odtlačkov prstov?" spýtal sa Food.

Mitt sa otočil a neodpovedal. Vonkoncom netúžil po ne-jakých mr-zutostiach. No vedel, že nemá zmysel vymýšľať si.

"Dostali ste predsa celoplošný rozkaz z Washingtonu, nie?" po-kračoval Food. "Od roku 1922 kompletizujeme vo všetkých americ-kých a pridružených mestách daktylo-skopické archívy. Sakra! Vaším jediným šťastím je, že tým zločincom nie som ja. Večer sa u mňa hláste!"

Keď Mitt bez slova odišiel z miestnosti, Food si pozorne prezrel mŕtvolu. Otvoril kufrík. Spomedzi rozmanitých ko-vových nástrojov čudných tvarov a popísaných papierov vytiahol biele chirurgické rukavice a nasadil si ich. Vybral aj drobnú bielu tyčinku a spravil po-hyb smerom k stehnám dievčiny. Urobil výter maternice. Eisnerovi to vyrazilo dych. Ťažko prehľtal a snažil sa nedýchať nosom. Pokúšal sa ne-hľadiť dievčine do lona ani na ľavú ruku, no pohľad mu tam akoby schválne vždy znova zahol. Dievčaťu chýbal palec. Eisner netušil, či bol odtrhnutý, alebo od-rezaný, ale z dlane trčalo len ružové mäso a dolá-mané kostičky. Zbadal aj časť okrúhleho kľbu.

Food si po chvíli spratal svoje veci a pri pohľade na roz-rušeného kolegu dodal: "Chlapče, zvykaj si. Podľa toho, čo tu leží, mám dojem, že to nebude ľahký prípad. Všetky indicie nasvedčujú tomu, že na pokrok pri pátraní potrebujeme ďalšiu obeť."

"Ako to myslíte? Udalosti zo včerajšej noci sa môžu zo-pakovať?" spýtal sa vystrašene Eisner.

"S istotou to povedať nemôžem, no musíme s tým poči-tať. Vzhľadom na to, že páchatel' nám pred činom poslal správu, je pravdepodobné, že nám chce niečo oznámiť. Zatiaľ sa mu to nepo-darilo.

Budem potrebovať asistenta a ty si jediný, kto mi v tomto meste uverí," hovoril Food.

"Bude to pre mňa česť," odvetil Eisner, no keď sa zahľadel na neskutočne biele telo dievčiny, až taký istý si nebol.

"Je to priam učebnicový príklad. Vrah z nej vysal všetku krv. Za-tiaľ je teda isté, že ide o mysticizmus krvi. Odrezaný palec je zrejme miestna zvláštnosť na vyčlenenie skupiny posadnutých. Zasvätenec je tým zbavený všetkého spoločenského, uvedomí si sám seba a pripravený skúsenosť-a-mi vôle sa stáva snúbencom tradície. Uzavrie sa nový kruh nepretržitého reť-azca myšlienky," mrmlal Food.

"O čom to hovoríte, pane?"

"To ti poviem až potom, ako nechám hovoriť teba," odvetil Food. "Tu sme aj tak skončili. Ani neviem spočítať, koľko takýchto tiel som už za života videl. Poznám ich naspamäť. Poďme hore! Po skúse-nosti s tunajším patoló-gom chcem tvojim kolegom povedať zopár prívetivých slov. A navyše som zvedavý, akú miestnosť pre mňa vybrali."

V

Food bral železné schody po troch a na druhom po-schodí prudko rozrazil dvere na oddelení vražd. Ak čosi neznášal, tak lajdácku policajnú prácu. Eisner, ktorý by mohol byť jeho synom, mu pri behu ledva stačil.

Jeho kolegovia sedeli v miestnosti za písacími stolmi, popíjali ká-vu a vymieňali si spomienky z čias, keď ešte cho-dievali na obchôdz-ky. Keď zbadali Fooda, ihneď sa pohrú-žili do závažnej administra-tívnej práce. Zisťovali všetky obete násilných trestných činov a znásilnení za posled-ného pol roka. Preverovali prepustených väzňov, ktorí sú v podmienke. Revidovali hlásenia o prípadných útekoch z nemocníc alebo z psychiatrického ústavu.

"Neplánoval som sa teraz za vami zastaviť, páni, ale som nútený to urobiť," oznámil Food rázne na prahu.

"Potrebujete s niečím poradiť?" spýtal sa pohotovo dôstojník He-fele.

"Ja nie, ale vy áno! Všetci mi venujte pozornosť! Okamžite!" roz-kázal detektív a postavil sa chrbtom k čier-nej tabuli. Zraky wilsonov-ských policajtov sa upreli naňho. Stene za ním dominovala veľká mapa Wilsonova.

"Vyrušujem vás pri písaní memoárov jedine preto," začal Food, "že pre vás mám niečo trochu dôležitejšie. Vy asi nechápate, že stojíme pred veľmi závažným prípa-dom. V pitevní som bol práve svedkom hanebného prístu-pu vášho kolegu, ktorý nesplnil rozkaz o založení daktylo-skopického

archívu! Také voľačo sa -"

"To nám je veľmi ľúto!" ospravedlňoval ihneď zlyhanie službuko-najúceho kolegu poručík Dohnányi, lebo si živo predstavil telefonáty z Viedne, ktoré budú nasledovať. "Ubezpečujem vás, že sa to..."

"Neprerušujte ma! Nestojím o vaše výhovorky," zvolal Food a sú-stredene pokračoval: "Mne ide o to, aby ste si ko-nečne uvedomili, v akej situácii sa nachádzame. Nezabúdajte, že úmerne s rozvojom civilizácie rastie aj zločinnosť. My v FBI sme preto v posledných rokoch výrazne zvýšili po-čet špecializovaných sekcií. Jestvuje naprí-klad oddelenie proti drogám, oddelenie proti lúpežiam, proti obchodu s dievčatami, falšovateľom peňazí, hazardným hráčom a tak ďalej. Nechýba ani oddelenie pre zvláštne prípady, ktoré som pomáhal zriaďovať ja a dnes ho vediem. Tento trend súvisí s masívnou novou vlnou zločinnosti. Krimina-lita je dnes špičkovy organizovaná a dosa-huje až medziná-rodne rozpätie. To je pre políciu celkom nový feno-mén, s ktorým - ako isto uznáte - si rajónové komisariáty nepo-radia. Preto vás žiadam, aby ste k novým kriminalistickým organizáciám, ako je Interpol, pristupovali so všetkou váž-nosťou a vyšli im pri koo-perácii v ústrety. Celosvetový daktyloskopický archív je len prvý, ale o to dôležitejší krok. V FBI sme kvôli tejto úlohe prijali početné mladé posily do Úradu kriminálnej identifikácie a v blízkej budúcnosti z nich chceme vytvoriť špičkových laboratórnych technikov. Vyšetrovacie metódy sa menia a my sa musíme dynamicky pretvárať spolu s nimi. Jedine vedeckými, rozumnými, neú-prosnými a neúnavnými zá'ahmi, ktoré treba robiť na celom svete, dokážeme udržať pod kontrolou koeficient delikvencie." Vzápätí Food veľkými tlačenými písmenami napísal na tabuľu skratku Q. D.

Odrazu sa v služobnej miestnosti s trhnutím otvorili dvere. Do-vnútra vbehol zadychčaný mladík v uniforme, ktorého Eisner poznal iba z videnia.

Food si rušiteľ'a vôbec nevšímal a horlivo pokračoval: "Pochopte, že dnes už polícia nemôže hľ'adať iba jedného zločinc'a, skúmať iba jediný prípad! Treba sa roz -"

"Inšpektor Food! Prepáčte, že vám skáčem do reči," ozval sa ne-čakane rázny mladík. "Ale vyrušujem vás jedine preto, že už asi nepôjde o jediný prípad. Práve sme telefo-nicky dostali hlásenie o nájdení ďalšej mŕtvoly! Tentoraz je to muž! Na Franziskanergasse!"

"V istom zmysle môžete byť radi, kolegovia, že svoj príhovor ne-dokončím! Viac sa o tejto téme dočítate v aktuál-nej Ročenke new-yorského departmentu," sucho konštato-val Food. Policajti sedeli bez pohnutia a neveriacky zízali pred seba. Akoby sa chvíľu nevedeli rozhodnúť, kto ich šokoval viac - či Food, alebo mládenec, ktorý priniesol desivú správu.

"Tak čo je? Na čo zasa čakáte? Okamžite vyrážame na miesto činu! Vezmite technikov aj toho nešť'astníka Mitta. Odkážte mu, nech si vezme pitevné nástroje, lebo má šan-cu zachrániť si krk. Chcem na mieste činu prehľ'adať úplne všetko!" zareval Food.

Ruch, aký sa následne na policajnej stanici strhol, Eisner ešte nezažil. Food mu pokynul, aby sa bleskovo ob-liekol, a sám si cez plec'a prehodil objemný tvídový zvrchník. Okolo krku si obviazal hnedý hodvábný šál. Na ruky si natiahol kožené šoférske rukavice. Dal sa do behu a pod pazuchou pevne zviaľal svoj kufrík. Eisner utekal za ním.

Američanova tvrdá kritika vyburcovala wilsonovský po-licajný zbor k horlivej činnosti. O päť minút sa už skupina pätnástich vyšetrovateľ'ov a detektívov druhého stupňa rozdeľovala na nábreží Dunaja do áut a drožiek.

Food a jeho pomocník nasadli do fiakra. Počas závratne rýchlej jazdy na miesto činu Eisner meravo pozeral z kru-hového bočného okienka. Vedel, že by sa mal sústrediť vý-hradne na vyšetrovanie, ale myslel na nesčíselné množstvo vecí. Videlo sa mu, že na meste je dnes čosi melancholické a neúprosná zima to ešte zvyrazňuje. Pohonič divoko hnal kone cez prúd vozov. Drožka na dlaždiciach nadskakovala a hrkotala.

O desať minút Eisner na Hummelgasse mihom zostúpil po scho-díkoch, ktoré vznikli po spustení padacích dvierok.

Ďalej sa koňmo ísť nedalo. Spolu s Foodom sa rozbehli, aby do-hnali policajtov, ktorí už trielili popri verejnej studni, páleníci a majeri uršulínok. Cesta bola vydláždená mačacími hlavami. Prešli popri známom hostinci Tri pomaranče.

Eisner sa pri behu rozhliadal. Navôkol sa zhora i zdola nakláňali domy nakopené ako lastovičie hniezda.

Drobné, dopukané a ošar-pané chatrče. Staré budovy s čudesnými lomenicami a s prečnieva-júcimi poschodiami podopretými mocnými konzolami. Pochmúrne múry. Zahrotené bridlico-vé strechy. Nepravidelné okná. Úzke baľka-júce komíny. Prekrížené trámy, na ktorých viseli šnúry s rozvešanými handrami. V studených slnečných lúčoch hýrili tie čudné, poroz-hadzované tvary hrdzavými, zelenými, modrastými, tmavohnedými a sivastými farbami.

Na Franziskanergasse stáli po oboch stranách ponuré pekárne a obchody bez výkladov. Skromné dielne, kde sa za hrmotu točovky vyrábali klince a stoličky a kde lampári dreveným kladivom vyklepá-vali plechy. Biedne výčapné krámičky, v ktorých vincúri nalievali priamo do prinesených džbánov. Stálymi hosťami boli najmä bohatší radcovia, vicenotári alebo tunajší vychýrení kožušníci a klobučníci, ktorí svoj tovar vyvážali až do Rumunska.

Zhromaždený dav Eisnerovi ukázal, kde je dvorana smrti a skazy. Obchôdzkari už stihli rozostaviť policajné zátarasy. Na druhej strane ulice naťahovali krky diváci.

Na maličký tmavý dvor sa vchádzalo cez bránu s klenutou chod-bou. Na jednom boku stál dlhý dom so zamrežovanými obločkami, na druhom kratší s končistou strechou.

"Dobrý deň! Toto je súdne nariadená prehliadka!" klamal Food pred zhromaždenou rodinou, zdrvenou náhlou a neodvratnou po-hromou. Početná fámília úplne zablokovala bránu. "Kolegovia vás poinformujú o vašich právach i povinnostiach. Máte právo na zákon-ného zástup-cu," rapotal úvodné frázy, oháňal sa legitimáciou FBI a rých-lo sa predieral dovnútra. Eisner tesne za ním. Pred nízkym trámom dvier zohli hlavy. Vkočili dnu.

Domec bol kedysi vydláždený kameňmi, no na dobrej polovici už zostala len udupaná zem. Vzápätí Eisner zme-ravel. Počul, ako Food chladným hlasom povedal: "Zavolajte do márnice!" V ľavom rohu miestnosti zočil zohavenú mŕtvolu.

Ležala na zemi tvárou dolu. Nahý muž mal hlavu vyto-čenú nabok v strašnom uhle. Z rozbitej lebky sa šírila bor-dová mláka. Plecia schúlené. Nohy zohnuté, ale opačným smerom. Roztrieštené kolená a lýtká vytrčené dopredu pôsobili zároveň hrozivo i groteskne. Nemal palec na ľavej ruke, a namiesto neho len hrču dolámaných kostí a krvnej zrazeniny.

Páchateľ sa zjavne vyznačoval až nezmyselnou brutali-tou. Krv vsakovala do pôdy. Pohľad na pokrivené údy na-plnil Eisnera desou. Bolo iba deväť hodín ráno, no on sa dnes už druhý raz ocitol zoči-voči vražde. Mal pocit, že v priebehu niekoľkých hodín zažil viac hrôzy ako za celý svoj život. Odvrátil zrak. Naplo ho a musel vybehnúť von. Vracal.

Keď sa po chvíli vrátil do miestnosti, videl, že Foodom mužova smrť ani nepohla. Dával rozkazy policajtom, ktorí prečesávali dom kúsok po kúsok. No dôkazy násilného vniknutia nenašli. Urobili od-tlačky prstov. Odfotografovali telo. Potom ním Food konečne mohol pohnúť. Opatrne obrátil mŕtvolu na chrbát.

Prekvapený Eisner zbadal orla, býka, leva a sfingu. Muž pod svo-jím obnaženým telom skrýval akúsi striebnistú ko-runu. Food zakrva-vený predmet opatrne uchopil do rúk, utrel ho bielou vreckovkou a povedal iba: "To som si mohol myslieť!"

Eisner sa nahol a zbadal, že tajomný šperk je vyrobený po do-mácky z drôtov, vosku a vlny. "Čo ste si mohli mys-liet"? Čo to je? Hovorte, prosím!" naliehal Eisner.

"Je to známy talizman s podobou štvorca a hexagramu," vysvet-ľoval Food a viacerí policajti podišli bližšie, aby ho počuli. "Nazýva sa Magiho koruna a bol zostrojený po-dľa knihy Rituál vyššej mágie od parížskeho templára Eliphasa Leviho. No jeho pôvod je oveľa starší, židovský a súvisel s rituálmi pri oslavách sviatku Bar Micva. Toto je ľudová verzia. V origináli sú obrázky zvierat nahradené štyrmi znakmi Tetragrammatonu. Magiho koruna symboli-zovala štyroch Evanjelistov, ako aj štyri prísne zákazy sfingy: vedieť, trúfať si, chcieť a mlčať. Kladie sa na hlavu, svojho nositeľa chráni pred pokušením a aj v najť-ažšej chvíli mu zabezpečí milosrdenstvo. Číslo 21 v prostriedku je znakom povznesenia viery."

Policaíti pochybovačné krútili hlavami a odišli pre-hľadávať prie-story na dvore. Eisner nevedel, čo si má o Foodovi myslieť. S ta-kýmto vysvetľovaním dôkazného materiálu sa ešte nestretol. Nedo-kázal si predstaviť mágiu, ktorá by človeka ubránila pred takýmto neobyčajne suro-vým vrahom. Skôr mu pripadalo, že v tomto prípade má polícia do činenia so zabijačským maniakom, ktorý je síce možno nezvyčajne silný i šikovný, no v jadre je to obyčajný človek z mäsa a kostí.

"Teraz nech sa realizuje ohliadač mŕtvol. Urýchlene urobte pitvu!" prikázal Food. Pokynul Eisnerovi, aby sa držal pri ňom. S maximál-nou profesionalitou a minimálnym citovým zaangažovaním pokračo-val v práci. Lupou sústre-dene prezeral krvavé škvrny na podobločni-ci a ostrím noža z nich trocha odobral. Jeho mohutné hnedé obrvy boli zovreté v hlbokom zamyslení. Na kuchynskom stole si roz-ložil nástroje, ktoré vybral z kufríka, a skúmal zvyšky mok-rých substancií. Vzorky ponoril do 0,9-percentného fyziolo-gického roztoku a dal ich na mikroskopické sklíčka. Dlho ich pozoroval v stonásobnom zväčšení. Výsledky meraní ponechal na zaevidovanie Mittovi. Eisner sa len prizeral, no vzhľadom na nočné udalosti mu nečinnosť nik nevyčítal.

"Počkajme vonku!" navrhol Eisner svojmu nadriadené-mu, keď Food vzhliadol od mikroskopu. Bol prekvapený, že Američan neod-mietol. "Nechcete mi o tom talizmane a jeho moci ešte niečo pove-dat?" Pred čím sa muž vlastne bránil? Viete už niečo?" pýtal sa.

"Privčas by si chcel poznať odpovede," odpovedal me-ravo Food. "Si ako Péladan, ktorý tvrdil, že pýcha je naj-väčšou cnosťou a dy-namizmus znamená dokonalosť. No zabúdaš, že smrť je tajomstvo všetkých tajomstiev. Vzkriesenie, ktoré dáva vystúpiť tomu, čo po-chádza zo ze-me, a zostúpiť tomu, čo má pôvod na nebesách. Nič, ktoré obsahuje všetko, neprítomnosť, v ktorej vládne úplná prí-tomnosť." Eisner mu nerozumel, a tak radšej mlčal. Bezcieľne sa prechá-dzal po dvore. Všimol si, že podaktoré prístavky v tejto štvrti boli pozliepané len z hliny a spevnené dreve-nými kostrami. Iné zasa stratili rovnováhu a ako opité sa opierali o najbližší dom alebo o veľké barly oporných stĺpov. Myslel na to, že identifikácia vraha bude ťažšia aj preto, lebo mŕtvola nemala oblečenie. Šaty pomáhajú určiť, kto môže byť páchatel'om. Zachytia sa na nich vlasy, ostanú na nich škvrny, prilpnú na nich kovové piliny, drevené ostružliny, púder na tvár, pušný prach a vôbec všetky druhy infor-mácií, ktoré uľahčujú život laboratórnym technikom.

Uvažoval, či je vrahom ten istý mohutný muž, ktorého videl v noci. Netušil, či by ho zbrane, ktoré nosil pri sebe, v prípade útoku uchránili. Mal pištoľ Smith & Wesson, tridsaťosmičku, náboje, dvanásť v zásobníku a dvanásť v remeni, šesťdesiatcentimetrový drevený obušok a vyskakovačku v koženom pútku. Podľa vzoru amerických kolegov si každý policaíť vo Wilsonove musel sám kúpiť všetok vý-stroj, čo nosil. Okrem policajného odznaku, ktorý získal spolu so zamestnaním, no zatvárací špendlík, ktorým sa pripínal na odev, už musel zaplatiť.

Zamyslený Food kývol na Eisnera. Vrátili sa do domu. Už na pra-hu sa opýtal: "Zistili ste niečo?" Predstúpil patológ Mitt a vystrašene čítal z papiera: "Všetky štyri končatiny dolámané. Lebečné a faciálne kosti rozdrvené. Mozog mimo lebky. Páchatel' musí byť neoby-čajne silný. Obeť pravdepo-dobne dvakrát vyhodil do veľkej výšky. Na tele sú zreteľné stopy pádu, a zhodiť ho v týchto miestach nemal kam. Keď muž prvý raz dopadol na zem, ešte určite žil. Ten, kto mu to urobil, zjavne chcel, aby pocí-til ukrutnú bolesť. S obeťou sa pred usmrtením pohrával ako mačka s myšou. Druhýkrát muž narazil na zem pravou stranou tela, kde sú najť-ažšie zlomeniny rebier a panvy. Utrpel otras chrbtice a puklo mu srdce. Tukový metaboliz-mus, krv v pľúcach a krvácanie okolo rán, čo sú intravitálne príznaky poranení," vysvetľoval Mitt.

Food si ho vypočul, a neodpovedal, ani na sebe nedal znať nijakú reakciu. No Eisnerovi to stačilo, aby vytušil, že s vývojom prípadu vôbec nie je spokojný. Cítil sa vyčerpa-ný, no chápal, že ich ešte čaká veľká skúška a enormné úsilie. Chvíľu naliehal, aby mu Food prezradil svoje úvahy, no tajnostkársky detektív mu už nič nepovedal. Eisnerovi sa nervy chveli predtuchami, no mohol sa iba dohadovať, akým smerom sa uberajú Američanove myšlienky. Čoskoro sa však mal dozvedieť oveľa viac.

Viacerí kolegovia ešte zostali na mieste činu, no Food svoje pát-ranie ukončil a požiadal o urýchlený návrat na komisariát.

VI

Host'ovi z FBI uvoľnili wilsonovskí policajti honosnú kanceláriu na druhom poschodí budovy na Vámbéryho uli-ci, presne oproti oddele-niu vražd. Tmavý a ťažký nábytok sa skladal z veľkého hranatého pracovného stola, dvoch ušiakov a dvoch dlhých pohoviek s ozdob-ne vyrezávanými dre-venými rámami i nohami. Steny boli obložené viedenskými čalúnmi a voňali levanduľou. Hluk z chodby tlmili ma-sívne dubové dvere. V kúte bolo umývadlo s mramorovou doskou a dvoma krčahmi. Z vysokej povaly visel krištáľový luster. Na stolíku uprostred foteliek žiarili poháre a fľaše so škót-skou, brandy, sherry, a nechýbala ani domáca slivovica a nádoba na sódu.

Z jediného veľkého okna bol výhľad na König Andreas Platz s ok-rúhlou budovou burzy, na kačaciu fontánu od so-chára Kuhmayera a na nové secesné domy. Na ulici sa pre-mávali autá modelu Ford T s plátennou strechou, ktoré boli najobľúbenejším dovozovým artiklom z Ameriky.

Ako veľmi sa Wilsonov za posledné roky zmenil, hovoril si Eisner. Unáhlenosť sa ešte v čase, keď vyrastal, pokla-dala za mrzkú. Stroje, autá, telefóny a od minulého roku aj rádio priniesli do mesta rytmus inej rýchlosti. Práca aj zá-bava sa diala v horúčkovitom tempe. Čas získal novú mieru.

Lenže koľko horkosti a zákernosti sa skrýva pod po-vrchom tohto dynamizmu, premýšľal Eisner. Sedel vedľa Fooda pri dubovom stole, kde na chrómovanom podnose ležal tanier plný šišiek. Ešte z nich stúpala para. Eisner na pokyn konečne dopodrobna rozpovedal príbeh včerajšej noci. Food sa od vzrušenia naklonil dopredu a v o-čiach mu blysol ostrý, suchý svit. Pozorne počúval a náhlivo odhry-zoval. Potom si povzdychol a povedal:

"Žiaľ, ani zďaleka nie sú také dobré ako naše! Ale k ve-ci. Stručne a jasne. Bol si statočný, ale strieľal si zbytočne, chlapče. Ten muž na vode bol nekromant. A pravdepodob-ne ním bol aj ten, ktorý zohavil muža na Franziskanergasse."

"Viem, že by som mal, ale nerozumiem vám," odvetil sklamane Eisner.

"Skôr by som sa čudoval, keby si hovoril opak. Nekromanciu sa totiž v súčasnosti niektorí ľudia v mene pokroku lekárskeho a prí-buzných vied pokúšajú popierať."

Keď sa s týmto zvláštnym javom stretnú, pričítajú ho výluč-ne špecifickým chorobným stavom, predovšetkým nervo-vým chorobám. Pritom je nekromancia podrobne preskú-maná už od neskorého stredoveku. Podľa Izidora Sevillekého šlo o vyvolávanie tieňov mŕtvych s cieľom zís-kať od nich informácie. Vieš po latinsky, Jozef? Čo znamená niger?"

"Čierny," odpovedal pohoťovo Eisner.

"Tak vidíš. Z toho slova vzniklo označenie pre nekromanciu aj pre čiernu mágiu. Podľa Thabita ibn Qurryho však od počiatku nešlo o vyvolávanie tieňov, ale skutoč-ných zomrelých. Ľudia ich využívajú na štyri hlavné účely: vraždy s rozmanitými motívmi, vzbudenie lás-ky, priazne, nenávisť alebo spôsobenie šíalenstva, vyvolávanie klam-ných predstáv a zodpovedanie otázok o budúcnosti a osude. Po dlhoročných skúsenostiach sa jednoznačne priklá-ňam k Thabi-tovmu vysvetleniu. Znovuzrodenie mŕtveho nie je únikom, ale oslo-bodením. Je to druhá genéza, ktorú uči-nil náš prvý otec podľa krás-neho a náležitého obrazu boha. Preto sa ju mnohí so zomrelými pokúšajú urobiť znova."

Eisner ho počúval a uprene mu hľadel do očí. Ešte včera by mu takéto nadprirodzené teórie pripadali ako stra-šidelné rozprávky pre deti. Teraz mal dojem, že vzdelanec Food je jeho jediná nádej pri hľadaní stôp zločinov. Všimol si, že nadriadený upadol do stavu hlbokého zamyslenia a akoby v polosne prednášal:

"Stredovekí alchymisti sa pokúšali privolať nekromantov, lebo ich považovali za jediné ľudské bytosti, ktoré ne-dokážu klamať. V ich hlbokom kráľovstve snov nechýbala múdrosť ani zdravý rozum. Vieš, dnešní ľudia privolajú dé-mona, no nevedia, že boh mu udelil povolenie zmocniť sa ich telesných orgánov a duševných schopností z trestu za ťažké hriechy, predovšetkým za smilstvo. Výter maternice jednoznačne ukázal, že žena mala krátko pred smrťou po-hlavný styk s incubusom. Hoci stredovekí teológovia Cardanus aj Campanella tvrdia opak, podľa mojich výsku-mov incubus dokáže vytvoriť semeno a succuba môže otehotnieť. Takýto zvrátený rituál spojenia s diablom je ná-hradou čiernej omše. Vyjadruje prastarý sen o odbúraní morálnych zábran a pohlavnej voľnosti, ktorý v kútiku duše sníva každý z nás."

"Nepoznám všetky slová, ktoré hovoríte, pretože som nikdy nebol pilný študent. Ale pochopil som, o čo ide," vy-hlásil Eisner. "Ste pre-svedčený, že páchatel'om nie je člo-vek, ale niečo ako diabol. Lenže v

tom prípade proti nám asi nebude stáť sám. Môže ovládnuť všetkých ľudí v meste, vrátane polície." "Presne tak," odvetil Food. "V tomto provinčnom mes-tečku, kde vládnu povery, by ma to vôbec neprekvapilo. Pokúsime sa démona nájsť a zničiť. Našou úlohou bude po-rovnať pravdepodobnosti a vybrať z nich tú najpravdepo-dobnejšiu. Bude to nesmierne ťažké, veď cirkev proti novej vlne tmárstva bez väčšieho úspechu bojuje už od druhej polovice 19. storočia. Prenasledovala čarodejnice kvôli spojeniu s diablom, no mystiku a mágiu pretavila na mystéria. Nad-prirodzeno sa v súčasnosti vracia na javisko dejín. Nie je to ani tak znamenie myšlienkového ochabnutosti, ako skôr príznak zániku kolek-tívnej psychickej rovnováhy, v ktorej ľudstvo žilo dlhé storočia. Tým, prirodzene, nemám na mysli dnes také populárne horoskopy a iné šarlatánstva, ktoré sú bezpochyby trhovou realitou, ale z vedeckého-ho hľadiska čírou ilúziou. Ale to všetko sú len slová a nás čaká veľa práce," vytrhol sa Food z uvažovania nahlas. "Odovzdáš veliteľstvu moje rozkazy. Chceme zoznam oby-vateľov, ktorým chýba palec na ľavej ruke. Bez rozdielu veku. Veľmi rýchlo. Ďalej budem mať na stole všetky do-stupné mapy Wilsonova, ako aj podrobný bedeker so zo-znamom ulíc. A kuchárkam odkazujem, nech robia lepšie šišky! Potom znova vyrazíme von. Potrebujem vidieť mies-to nočného zločinu."

"Naši ľudia ho hneď ráno viac ráz prezreli," odvetil Eisner. "Nijaké stopy nenašli. V tomto im dôverujem."

"Ja nie. Vieš, Jozef, na svete je množstvo očividných ve-cí, ktoré si nikto nikdy nevšimne. Kriminalistika nie je ničím viac len vedec-kým používaním imaginácie. Na každom mieste činu sa dá nájsť stopa," povedal rozhodne Food. "Ak ju nie je vidieť, znamená to len jedno - je neviditeľná."

VII

Za bieleho dňa vyzerala Leopoldova brána ako príjem-ná kulisa pre nedeľné prechádzky, vo Wilsonove veľmi ob-lúbené. Food priká-zal Eisnerovi, aby ho istý čas nechal osamote. Američan hľadel do lupy a skúmal zem, kamene aj múry. Eisner pozoroval mesto. Na hlave mal policajnú čiapku so zelenkavo ligotavým chocholom.

Dunaj mal pod rozdziapaným povlakom mrakov modrú farbu. Vl-nenie hladiny bolo takmer nepostrehnuteľné. Na oboch stranách brehu lovili rybári. Vlny sa zdvihli len vtedy, keď z času na čas pre-plával riekou propeler, ktorý pri-stával pred bývalým korunovačným pahorkom. Občas pre-šla loď, patriaca Wilsonovskej paroplavebnej spoločnosti na pravidelnej trase z Viedne do Budína a späť. Novému obchodnému prístavu sa zatiaľ veľmi nedarilo, stáli v ňom iba dva železné remorkéry. Na petržalskej strane vládol čulý ruch, hoci kaviareň Aucafé bola zatvorená. Obchodníci z trhovísk sa zhromaž-dili pri budove colnice na konci pontónového mosta. Naľavo sa dalo dovidieť až k ľud-o-prázdному lunaparku a Irrgartenu, bludisku z kríkov. Strechy seda-čiek nehybného-ho ruského kola pokrýval sneh. Kúsok ďalej stáli vychý-rené wilsonovské reštaurácie Augasthaus, Leberfinger a oblú-bená Myslivňa, známa každoročnou posviackou kríža napoleonských vojen. Do prístavu práve dorazila parná že-leznica, ktorá vozila z Viedne čerstvú zeleninu a ovocie.

Na hradný kopec doliehal hluk zo staveniska pred južným pásom hradieb, z ulíc, ktoré vznikli po zasypaní dunajských ramien. Prudký nárast počtu obyvateľov Wilsonova zapríčinil veľký rozmach staveb-nej činnosti. Podľa posledného komisárskeho sčítania ľudu tu žilo približne 124 000 ľudí v 35 500 bytoch. Navyše emigran-tov z Čes-ko-slovenska stále pribúdalo.

Je to tak!" vyrušil Eisnera z úvah Foodov nadšený výkrik. "Presne, ako som očakával. Ihneď pod' sem, Jozef!"

Eisner stál za okamih pri Foodovi, ktorý držal v ruke zvláštne za-riadenie. Keď prišiel bližšie, uvidel, že je to ultramikroskop, prístroj pracujúci na princípe tmavého poľa, ktorý vymysleli počiatkom sto-ročia Siedentopf a Zsigmondy.

"Ako vidíš, na mieste činu sme predsa len našli dôkaz," povedal Food.

"Je mi ľúto. Nič nevidím."

"Ale vidíš. Akurát nevieš čo. Ty sa totiž iba pozeráš, a nevyšetru-ješ. Ak sa chceš vypracovať na prvotriedneho detektíva, musíš si uvedomiť, že zo všetkých kriminalistických metód najváženejšou je práve odhaľovanie stôp na mieste činu. Široký pohľad patrí medzi základné požia-davky nášho povolania. Opíš mi presne, na čo práve hľ-a-ďíš," prikázal Food.

"Sú tu svetlé a tmavé kamene a medzi nimi je výplň," odvetil ne-chápavo Eisner. "Nezbadal som niečo?"

Myslím, že tam už nie je nič závažné, čo by som si nebol všimol."

"Tak predsa si to zbadal!" povedal potešené Food. "Vidíš dôkaz, ale nevieš o tom. Všimol si si rozdiel medzi tmavou a svetlou časťou múru. To je presne ono. Už niet po-chýb o tom, s kým máme do či-nenia. Bol tu diabol. Má ro-bustnú, vysokú postavu. A na tejto stene zostal jeho tieň!"

Eisner sa nezmohol na slovo, a tak Food vysvetľoval: "Tento ú-kaz ako prví zaznamenali anglickí inkvizítori po-čiatkom 14. storočia. V roku 1324 obvinili v írskom Kilkenny šľachticnú Alice Kytelerovú z toho, že si vydržuje milenca, ktorý sa kvôli nej spriahol s diablom. Amantovi sa v deň sabatu podarilo vyvolať nekromanta a s jeho pomocou postupne zniesol zo sveta troch Kytelerovej manželov a štvrtého zmrzačil. Vyrábala voskové figúrky s ich podobou, a keď ich prebodával ihlicami, zo skutočných tiel striedala krv. Nič netušiacich zranených potom navštevoval a podsúval im kliatby, ukryté v pecni chleba. Pápežský inkvizítor mu činy dokázal práve vďaka zreteľnému tieňu, ktorý po ňom zostal v dome jednej z obetí. Vina sa potvrdila aj pri skúške na váhe, kde sa ukázala jeho schopnosť lietať. Démon zjavne chce, aby sme o ňom vedeli. To mi poskytuje výcho-disko k niekoľkým dedukciám."

Hoci nevychádzal z úžasu, zdržal sa Eisner poznámok a rozhodol sa, že si bude všetko, čo Food hovorí, čo najpozornejšie ukladať do pamäti. Až teraz si uvedomil, že bez neho by bol celkom bezmocný. Food si výsledky meraní starostlivo zapísal do zošita a vyhlásil prehliadku miesta činu za skončenú. Dvojica vyšetro-vateľov rýchlymi krokmi schádzala dole hradným kopcom.

"Bolo to otravné, no pre úspech vyšetrovania nevyhnut-né," povedal Food. "Treba konať rýchlo. Zapamätaj si, že ak sa diablove činy nezastavia včas, rýchlo nadobúdajú ma-sový charakter. Lebo ak sú jeho nepriatelia spravodliví, démon zdvojnásobuje svoju nespravod-livosť, karhá trestom nebytia a sviatosťou pekla. Všetky nábožen-stvá satanizujú pohlavný život, ale keď sa raz zmyslosť uvoľ-ní, dostať ju späť pod kontrolu býva veľmi ťažké."

Náhľivo zamierili západným smerom, do židovského geta v mes-tskej štvrti Theresienstadt-Terézváros, akých sa už v civilizovanom svete nájde málo. Obloha bez slnka vy-tvorila farebné pásma, vrstvy kobaltu, medenky, svetlej zelene a na samom okraji pruh biely.

Food pozoroval patriarchálne typy starozákonných Ži-dov, ktorí postávali na priechodoch úzkych ulíc v dlhých čier-nych kabátoch, na hlavách klobúky, takmer zakrývajúce smutné a dychtivé oči. Ich bledé tváre s dlhými bradami obrubovali kučery čiernych a hrdza-vých vlasov. V malých obchodíkoch, starinárstvach a záložniach, trávili celé dni. Ponúkali všemožné haraburdie, napoly spráchnivené rá-rohy aj vzácne starožitnosti. Od pokazených hodínok cez predvoj-nové uniformy, plechové trúbky bez klapiek až po historické bankov-ky a cenné látky. Zo štvrte dýchalo zabudnuté čaro východu.

"Podľa vás sú diabolské rituály vo Wilsonovej masovú záležitos-ťou?"

"Nielen tu," odvetil Food. "Po všetkých tých rokoch už nové mesto nemusím detailne poznať, aby som ho odha-dol. Nezabúdaj, že mýty nie sú pre malé mestské spo-ločenstvá vymyslenými príbehmi, ale prežitou skutočnosťou. Nik sa totiž nechce uspokojiť s učením cirkvi, že súhlas s trpkým pozemským životom povznáša a očisťuje dušu. Wilsonov je výnimočný tým, že tu spoločne nažívajú štyri národy: Maďari a Nemci tvoria dve tretiny obyvateľstva, d'a-lej sú tu Židia a ešte aj osem percent Slovákov. Rozdielne kultúry riešia každodenné problémy rovnako - uchylujú sa k svojim démonom. Vzhľadom na dnešnú komplikovanú dobu sa javí, že ich tu je až priveľa. Je zvláštne, ako sa extrémne protiklady priťahujú. Duchovný svet sa čoraz väčšmi podobá zvieraciemu a najprízemnejší jedinci túžobne vzhliadajú k anjelom."

Food sa pristavil pri rokokovom dome U modrej gule na Petöfiho ulici a obdivoval rokokové ornamenty v kameni, štuke i železe. Zaujal ho aj dom U dobrého pastiera na Judengasse s nezvyčajne člene-nou fasádou. Uzanlivito po-kýval hlavou nad omamnou krásou sta-rých sídel a poprosil kolegu o čo najviac informácií.

Eisner mu vysvetlil, že podhradie sa rozrástlo počiatkom 18. sto-ročia, keď kráľ udelil židovským občanom privilegium vlastnej samo-správy. Na Schlossgasse postavili modliteb-ňu, na dunajskom nábre-ží cintorín. Geto sa rozrástalo a mo-hutnelo. Na stiesnenom priestore však nebolo miesto na honosné stavby, a tak sa bežné obytné domy vyznačujú architektonickou precíznosťou a malebnosťou. Food pozor-ne počúval a zo zamyslenia ho vytrhlo až hlaholenie zvonov.

"Takže to prišlo skôr, než som čakal. Pozoruhodne na-časované," povedal neurčito Food pri pohľade na

hodinky, ktoré ukazovali tri štvrté na šesť, a vzdychol si.

Eisner mu nerozumel, no vtom sa nad nízkymi strecha-mi podhria-dia rozľahol ženský výkrik. "Kliatba u Lajzera! Ľudia, strachujte sa! Meclet! Meclet!"

Food sa rozbehol v smere, odkiaľ pravdepodobne vyšiel hlas. Bezradný Eisnerza ním zakričal: "Čo hovorí?"

"Pýtaj sa radšej, s kým hovorí. S diablom! A bež!" vykri-koval Food, ktorý sa napriek ťažkému vlnenému kabátu po-hyboval veľmi rýchlo.

Dovtedy tiché mesto razom ožilo. "Kliatba! Kliatba u Lajzera! Kliatba!" nieslo sa krikom, šeptom aj plačky od domu k domu. Ob-chody sa zatvárali a ich majitelia bežali spolu s davom. Z chlapčen-skej školy sa vyrútil krdel' mlá-dencov, ktorí uhaňali na miesto ne-šťastia. Matky odnášali deti a stareny spínali ruky. Kdesi začali hrať husle, ako keď vrieskajú mačky. Pod oceľovou strechou oblohy znelo bub-novanie na poplach. Masa zhrozených a zvedavých tiel mierila k tomu istému cieľu.

Eisner bežal Foodovi v päťách. Prerážali si cestu lakt'a-mi, aby sa na miesto činu, o ktorého motívoch už Eisner ne-pochyboval, dostali čo najskôr. Prebehli popri dlhočiznej stene vojenskej pekárne s vy-sokým tehlovým komínom a povedľa továrne na ľad. Dorazili takmer na samotný okraj geta, ktoré sa končilo na ulici Pewtha, kde sa Židia usídlili po roku 1838.

Sfanatizovaný dav sa zastavil na vydláždenej Kisfaludyho ulici, neďaleko prepoštského majera. Udalosť sa stala v dome kníhtlačia-ra Lajzera, ktorý bol postavený koncom tridsiatych rokov minulého storočia z hnedého dekoratívneho pieskovca.

Robustný Food sa bez váhania predieral tlačenicou pri bráne. E-isner, ktorý šiel tesne za ním a podchvíľou sa ho pridŕžal, si uvedo-mil, že počuje tlmený rev. Spočiatku ho pripisoval nedočakávanému davu, no potom si uvedomil, že vychádza z útrov pochmurnej stavby. Z chodby vanul na ulicu ľadový prievan.

"Aaron Food, FBI, špeciálne oddelenie. Vyšetrujem vraždu Márie Prokopovej. Dostali sme hlásenie, že sa tu deje niečo nekalé," vy-hlásil meravým hlasom Food a uvoľ-nil si vstup do budovy.

"Šajndel je posadnutá," povedala akási starena.

Eisner váhavo vošiel dnu hneď po Foodovi. Z domu ra-zilo po-tuchlinou. Horší však bol chlad, ktorý zvyšoval Eisnerovu tieseň. Po chrbte mu ustavične behali zimo-mriavky. Vrstvami kože prenikali čoraz hlbšie a hlbšie do te-la. Odrazu sa ozval šialený ženský krik a vzlykot, pridusené, priškrtené lapanie vzduchu, vynútené neovládnu-teľným žiaľom a utrpením.

Food sa pozrel na bledého Eisnera a ticho povedal: "Opakuj si v duchu slovo Ihsuh. Zapamätaj si ho. Je to pôvodné meno Ježiša, tak ako ho zaznamenal nemecký kabalista Johann Reuchlin. Ochráni ťa pred najväčšími hrôzami."

Eisner prikývol a v duchu si slovo hovoril stále znova. Široké temné schodisko ústilo do vysokej a honosnej pred-siene. Lesk, jasne odrážajúci zámožnosť, sa však vyznačo-val akousi neurčitou skazenosťou. Obývačku doslova zapratalo bohaté a vcelku vkusné zariadenie. Mahagónový nábytok a regály plné starých kníh prezrá-dzali zamestnanie pána domu. Cez vysoké stĺpikovité obloky preni-kalo tlme-né žlté svetlo a vrhalo priezračné škvrny na rodinný erb. Zamatové vínovočervené závesy siahali až po dlážku. Eisner si na stene všimol starý obraz s motívom Šalamú-novho pohára, z ktorého vylietavali ohnivé kobyľky, purpu-roví fauni a strieborné netopiere.

V izbe sa okrem najbližšej rodiny nachádzal aj rabbi Akibar Schreiber, vysoký, morózny, a teraz navyše aj ner-vózny človek, ktorý pochádza zo slávneho wilsonovského rodu. Gestom k sebe de-tektíva zavolať.

"Už som sa dopočul, že ste k nám pracovne zavítali," povedal Schreiber. "Neprekvapuje ma, že vás tu stretávam. Ale pri svetle pravdy Mojžišovho zákona vám hovorím jed-no: samého vás k Lajze-rovej dcére nepustím."

"Pravda sa tu síce utápa v tmách, ale dobre, súhlasím," odvetil Food. "Mimochodom, nezarábate náhodou macesy krvou z obriezky? Otvorte mi, prosím!"

Eisner už pochopil, že sa návšteve izby nevyhne. Po-zeral sa na starú olejotlač, rozožratú plesňou a oslepnutú od staroby. Výkriky spoza dverí zneli ako agónia, ženskosť pozbavená bŕzd a chorobne rozbujnená.

"Nie, ale usušenú ju sypeme na vajíčka natvrdo," odsekol Schrei-ber a vošiel do spálne. Zastavil sa však hneď na prahu.

"Šajndel, Lajzerova dcéra, odíď hneď do Admy a zostaň tam do smrti!" prednášal rozrušené rabbi. Food pošepol Eisnerovi, že Adma bolo mesto zničené spolu so Sodomou a Gomorou. Od dverí sa tiahla úzka lepkavá červená stopa. Izba v prítmí páchla vlhkosťou. Okrem dievčiny v nej nik nebol.

Eisnera zachvacovala čoraz väčšia hrôza. V izbe klesla chronická sivosť vzduchu ešte o niekoľko odtieňov nižšie. Pod jeho plochými krokmi pomaly ubiehali štvorce dlažby. Nábožné obrazy si za chrb-tom dávali sprisahanecké zna-menia. Dlaždice v šachovnici sa pri každom jeho pohybe zhovárali hlasným praskotom. Zdvihol zrak k posteli a sko-ro zamdlel. Nutkalo ho na vracanie. Približne dvadsať-ročná dievčina ležala nehybne. Z úst jej namáhavo vychádzalo sy-kavé chrčanie. Mala bezkrvnú spotenú tvár, vráskavú, popolavú, so zježenou plet'ou a dlhými uhladenými vlasmi. Bola oblečená v dotrhaných šatách z hrubého tmavého súkna, prastarého, čudného strihu. Na bruchu silno krvá-cala. Eisner sa utiahol do náprotivného kúta, čo najďalej od postele, na ktorej ležala Šajndel. Triasol sa mučivou zimou a strachom. Krv postriekala pohovku i prepychové závesy. Bordová masťnota pokrý-vala aj hrubý hnedý koberec.

Vtom však s omračujúcou prudkosťou prišla hrôza všet-kých hrôz. Dievčina sa na posteli nečakane posadila a z jej doširoka roztvorených úst sa vydral šialený, nekontrolo-vaný rev. Z brucha jej vystrekol pás krvi. A potom ešte raz. Akoby ju pretínal neviditeľný meč.

Najdiabolskejšim zo všetkých šokov je úľak z niečoho nečakané-ho a úplne nepochopiteľného. Dievčina odrazu roztiahla nohy a obnažila belostné lono. Jej omámený prí-zračný výraz vyjadroval strašnú bolesť aj zvrátenú rozkoš.

Prehla sa vo vrcholnom vzrušení, horúcu hlavu zaklonila, blúzni-vo bl'abotala a začala sa prudko rytmicky pohybovať. Bez zábran si rukami hladkala prsia, brucho aj ohanbie a hlasno vzdychala slasťou.

Katalepticky rozochvená puto-vala po d'alekých temných krajinách, ktoré nepotrebnú po-tešenie farieb.

"Je s ňou incubus!" zakričal zdesený Food. "Padlý anjel so vzduš-ným a subtilným telom! Smilník, ktorý si vynucuje obcovanie a doká-že žene privodiť nekonečný orgazmus!"

Food si ako jediný zachoval chladnú hlavu. Priskočil k Šajndel. Tesne pri posteli sa nečakane otočil a hlbokým basom rýchlo hovoril: "Vzývam sily zjednotenia s Duchom činným i trpným, s Eheiom aj s Aglou. Ol Sonuf Vaorsag Goho Iad Balt, Lonsh Calz Vonpho, Sobra, Z.ol Ror I Ta Nazps, od Graa Ta Malprg. Ds Hol-q Qaa Nothoa Zimz, Od Commah Ta Nopbloh Zien."

Potom zmĺkol a Šajndel srdcervúco zakričala. Jej telo sa naplo. Obrovská tajomná sila prerazila priamo pred očami mužov jej hrudný kôš a vyrvala jej z tela srdce. Zvuky, ktoré dievčina vydala v okami-hu smrteľnej rany, sa vzpierajú opisu.

V izbe zavládol zmätok. Rabbi sa hlasno rozplakal. Eisner sa šeptom úpenlivo modlil. Jeho imaginácia vytvá-rala hrôzostrašné možnosti. Od nadľudského úsilia pocho-piť zmysel toho, čo v tento deň už videl, mu po tvári steka-li potoky znoja. Šajndel nesmie umrieť! Nesmie! hovoril si v duchu.

Lenže dievča už opäť ležalo. Neznáma energia z nej vy-sávala zvyšky krvi. Jej telo takmer stratilo tvar ľudského. Väčšmi vyzeralo ako zlovestný patvar s hrozivo obnaže-nými bielymi kosťami, jej do-ráňaný zjav mal v sebe čosi, čo Eisnera zdrvilo. Do sklovitých očí sa vôbec nedokázal pozrieť.

"Vstaň, ty zbabelec!" zareval Food na Eisnera, keď začal skúmať mŕtve telo. V ľavej ruke našiel na štyri časti zložený lístok, na ktorom bola červenou farbou napísaná veta: Sator arepo tenet opera rotas.

"To sa dalo čakať," komentoval Food. "Zariekadlo so starodávnou magickou formulkou, ktorá vzbudzuje priazeň u všetkých ľudí, kto-rých osoba stretne. Píše sa na čistý per-gamen krvou bielej holubice. Aj takto zákerné získavajú no-vých prívržencov."

Eisner vstal. Otupené sa zahľadel na oblok, pred ktorým sa zno-va rozpútal urputný boj snehových vločiek. Do skle-ných tabúl sa v neopísateľnom víre rútili biele hviezdčky. Eisnerovi sa chvíľu zdalo, že od čudných udalostí uplynuli už mnohé mesiace, no hneď sa podozrieval, že sa stal obeťou duševnej ponurosti.

"Nehodím sa na túto prácu. Nebudem ju robiť, je mi ľúto, ale..." prehovoril roztrasený Eisner.

"Nauč svoj mozog vládnuť srdcu! Nezabúdaj, že emo-cionálne kvality stoja v protiklade k racionálnemu uvažova-niu. Na dielo smrti treba vyliat' žiaru ducha svätého a pozbierať rozosiata slová ničoty," hovoril

Food. Jeho pohľad Eisnera takmer prikoval.

"Ospravedlňujem sa. Je mi to ľúto, som slaboch," vysvetľoval E-isner. "Skúsím to. Je mi to vlastne už jedno. Ničomu nerozumiem. Čo ste to hovorili krátko predtým, než...?"

"Pokúsil som sa zastaviť incubusa zaklínadlom proti neviditeľnos-ti," odvetil detektív. "Mnoho ráz mi pomohlo, no tentoraz sme prišli neskoro. Urobil som chybu a neza-bránil som smrti. Beriem to osob-ne. Jozef, práve hľadáš na najhlúpejšieho človeka v celom Wilsono-ve. No detektív sa naozaj učí po celý život, pričom najťažšou lekciou je tá úplne posledná. Dospel čas, aby si pochopil, že na svete exis-tujú nespočetné zlé zločiny, ale iba jeden z nich je naj-horší. K tomu dôjde, až keď diabol pochopí, aký desivý hriech spáchal a aký hľbo-ký je jeho pád. Pevne verme, že sa to nestane. Prosím ťa, bež po posily. Dovedte aj rodi-nu Prokopovej. Nikoho okrem teba odtiaľto nepustím. Tento dom hriechu treba očistiť!"

VIII

O pol hodiny neskôr, o pol siedmej večer, ovládli Schlossberg privolané jednotky polície.

Hluk v priestore, ohraňčenom na jednej strane vyše stometrovým hradným vrchom a Dunajom a na opačnej strane končiaci na ulici Pewtha, utíchol. Lenže iba zdanlivo. Mestský organizmus sa s tromi nevysvetliteľnými udalosť-a-mi nedokázal vyrovnat'. V takejto chvíli sa spoločenské rozdiely zotrelí a obyvateľstvo štvrte sa zomklo. O ničom inom sa nehovorilo. Na desiatkach ulíc pod hradom, na Tro-kanovej, Petzlovej, Brauneckerovej, Floriánskej a d'al-ších sa viaceré rodiny spoločne utiahli do domov a modlili sa. Záhľadný prípad uvádzal obyvateľov Wilsonova aj poli-cajný zbor do rozpakov a spôsobil, že medzi ľuď-mi sa šírila panika.

Začali sa domové prehliadky. Čaty desiatich mužov pre-česávali zaradom všetky príbytky. Strážili brány aj riekú. Klopali na domy, a keď im neotvorili, vlámali sa násilím. Otvárali skrine, pozerali za zá-vesy aj pod posteľ, čítali názvy kníh a mená autorov. Pátrali po ľuď-och bez ľavého palca a hľadali diabol-ské znamenia. Podarilo sa im jediné - vyvolali hrôzu. Viacerí občania nahlásili prípady dranco-vania.

Štvorčlenná posila dorazila aj do domu kníhtlačiaru Lajzera. Food sa ihneď po jej príchode pustil do výsluchu. Eisner stál po jeho boku, aby mu v prípade potreby asisto-val. Polícia predviedla Lajzerovcov aj Prokopovcov.

Detektív si na vypočúvanie vybral salón, kde mohol používať ma-sívny dubový stôl. Izba bola vyzdobená ne-možnými tapetami a otrasnými štukovými rímsami. Stenu sfarboval dočervena odlesk d'alekej iluminácie. Okolo kozubu pokrývalo múr drevené obloženie. Požiadal, aby každý okrem Eisnera opustil miestnosť. Mladému ko-legovi dal do ruky mohutný fotoaparát. Prikázal, aby mu po jed-nom posielali obvinených - príslušníkov rodiny. "Lebo tých, ktorých spája spoločná krv, si diabol podmaní ľahšie ako cudzích. A toto je pravdepodobne pokolenie hrieš-nych," vysvetlil Food.

Prvý sa dostavil Lajzer. Posadil sa na stoličku. Food vy-tiahol z koženej tašky strašidelné vyzerajúci nástroj, vyro-bený z ocele. Meral asi dvadsaťpäť centimetrov. Ornamentálne tepaná kovová rúčka s monogramom AF bola vysádzaná drahými kameňmi. Opačná strana vyúsť-o-vala do neobyčajne ostrej ihly. Otočil sa chrbtom k Lajzerovi a pošeptal Eisnerovi do ucha:

"To, čo teraz uvidíš, nebudú práve štandardné policajné metódy. Ale cieľ niekedy musí ospravedlňovať prostriedky. Ver mi, je to jediná možnosť, ako odhaliť, koľko a akých nekromantov bolo vyvo-laných a kde sa ukrývajú. Použijem bodce na vyhľadávanie diabol-ských znamienok, s ktorými úspešne vyšetrovali už moji predcho-d-covia v Škótsku kon-com 17. storočia. Vyslúžili si tým označenie prickers. Podrobne zapisuj každú vetu, čo budeš počuť! Všetky výpo-vede chcem mať zaprotokolované." Eisner rázne priký-vol, hoci to počas nasledujúcich dvoch hodín neraz trpko oľ-utoval.

No jednou z jeho veľkých predností vo wilsonovskom policajnom zbore bola schopnosť rýchlo zvládnuť papie-rovú robotu. Kým mnohí jeho kolegovia rezignovane vzdy-chali, len čo vzali do rúk pero, a potom sa pomaly, s nechut'ou prehrýzli spismi, Eisner bol s písac-kami raz-dva hotový. Takto mu ostávalo viac voľného času ako ostatným a mohol si preštudovať množstvo odbornej literatúry, ktorú jeho menej akademickí kolegovia pokladali za rovna-kú nudu ako písanie hlásení. Zaujímal sa o každú novú vyšetrovaciu metódu.

"Čo sa dá ihlicami zistiť?" spýtal sa pošepky.

"Skúma sa nimi telo podozrivého," odvetil potichu detektív Food. "V prípade, že dotýčný pri použití

bodca ne-cíti bolesť alebo nekrváca, môžeme s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou povedať, že sa spojil s diablom. Preskúmam postupne všetkých. Pri detektívnom pátraní výnimky nerobievam. Výnimky ničia pravidlá."

A potom sa to začalo. Slová, neraz vynútené mučením, ktoré E-isner zaznamenal, by najradšej navždy vymazal z pamäti. Čo by dal za to, keby zvuky, ktoré sa obžalovaným drali z úst, jakživ nemusel počuť! Bol presvedčený, že tieto zážitky mu viac nedovolia pokojne spať.

V postupujúcom šere sa pred Foodom striedali príslušníci dvoch rodín a miestnosť sa prepadala do čoraz hustejšej miazmy tmy, hrozivých podozrení a šialenej úzkosti. Viacerých počas výsluchu opustila všetka sila aj schopnosť nervovej koordinácie. Iní dlho zaryto mlčali a iba škripot zubov prezrádzal ich temný osud na dne priepasti. Ale na-koniec kričali všetci. Eisner najprv nemohol pochopiť, ako dokáže taký malý predmet spôsobiť bolesť až nemerateľných rozmerov. V salóne sa ozýval strašidelný rev a nárek, občas prerušovaný tlkotom nôh o podlahu.

Úzkostné vytie a kvílivý nárek by zlomili aj najchladnejšie povahy, s Foodom však ani nepohli. Postupoval poma-ly a precízne. Neušlo mu ani jedno slovo, ostré oči mu be-hali napravo a naľavo a čelo sa mu krčilo od rozmýšľania. Každému kládol otázky podľa Rukoväte spovedníkov, základnej inkvizítovej knihy, ktorá pochádza z polovice 16. storočia a rozoberá magické praktiky, sedem smrteľných hriechov, prehrešky proti prvému prikázaniu, povery, odpadlivosť, kacírstvo aj dôkazy čarodejníctva. Z jej viacerých známych verzií považoval Food dodnes za najspoľahlivejšiu tú, ktorú napísal skúsený inkvizítor Martin de Azpilcuat Navarro.

Z tajomných náznakov a dokázaných klamstiev sa pred vyšetrovateľmi postupne vynárali hrozné tušenia temných vzťahov medzi wilsonovskými občanmi a odvrátenou stranou náboženského mystéria. Za ochranným valom ilúzií o bezpečnom meste sa skrývala krutá skutočnosť ľudských slabostí a zrad. Predstúpili Lajzer a jeho manželka. Prítomnosť sa ospalo plazilo po sadrovom snení ich prázdnych pohľadov. Po dvadsiatich minútach nevýslovného utrpenia priznali, že pili vlastnú krv na obrnenie proti kúzlam. Často navštevovali liečiteľov, šarlatánov, mastičkárov, veštkyne a magnetizérov. Raz sa zúčastnili sabatu, kde rituálne prijali krv iných na utvrdenie večného priateľstva a zmluvy s diablom. S prvými slzami im z tváre spadla ľudská maska a obnažila beztvárnu hmotu plačúceho mäsa. Eisnerovi sa zdalo, že miestnosť napína bludné fosforeskovanie a pre-žaruje mramorovo pomalovanú tmú.

Ďalší členovia rodín dokázali svoju nevinu, ktorú potvrdili hrozivé výkriky bolesti pri každom pritlačení ihly, aj úpenlivé prosby o ukončenie mučenia. Labyrinty ich vnútra boli ako táto zima, nevýslovné smutné a ťažké poznaním.

Posledný v poradí, brat Márie Prokopovej, mladý gavalier v obleku a s monoklom na oku, sa volal Adam. Chýbal mu palec na ľavej ruke, ale veľmi dlho akékoľvek spojenie s nekromantmi odmietal. Tvrdil, že nemá ani dunst, o čom detektív tára. No Food na jeho chrbte objavil krvavé znamenie - naevus flammeus, oheň poznamenaného. Adam nakoniec pod nátlakom prezradil, že praktikoval zariekadlá spôsobujúce urieknutie a jeho telo viac ráz patrilo diablovej.

"Prejavil si dobrú vôľu a za to ti patrí chvála," povedal mu Food. "Lenže ja potrebujem poznať podrobnosti. Aké je meno tvojho diabla?" spýtal sa.

Adam sa vyľakal. Mliečnobelými sklenenými očami premeriaval rohy miestnosti a potom ich nehybne uprel na strop. Neodpovedal a z tváre mu neschádzal potutelný úškrn. Odrazu ním trhlo a zvrieskol: "Môžete nás ukrižovať, týrať aj odsúdiť. Neveríme v pokrok ani v spásu. Vám umierajúcim pripravujeme poslednú žiaru, aby sme oslepili a obmäkčili prichádzajúcich barbarov! Čím viac nás je pokosených, o toľko viac nás opäť povstane. Krv kresťanov je jeho semeno!" A vtedy si prehryzol jazyk. Od šoku omdlel.

Keď sa do miestnosti s rachotom vrátili wilsonovskí policajti, vedení poručíkom Dohnányim, Eisner pevne zvieral spúšť fotoaparátu. Scénou ostro prebleslo modravé magnéziové svetlo.

IX

Jozef Eisner sa v Primaciálnom paláci ocitol po prvý raz. Po desiatich zážitkoch v Lajzerovom dome ho prítomnosť v domove kráľov a uhorských primášov, v sídle rokovaní snemu, upokojovala. V Zrkadlovej sieni očarene pozoroval gobelíny s motívami antických milencov Hery a Leandra a na bordúre vytkaný červený kríž v bielom poli. Príbeh lásky, rozdelený na šesť pokračovaní, mu pripadal ako z iného sveta.

Vôbec mu neprekážalo, za akých nepříjemných okolností sa do paláca dostal. Pozvanie do tohto domu sa ne-dalo odmietnuť a za daných okolností už vôbec nie - hoci to Foodovi nabúrало časový plán vyšetrovania. Eisner prud-kú výmenu názorov medzi detektívom a wilsonovským primátorom Tomášom Danglom nepočúval. V tej chvíli ne-myslel na smrť Adama Prokopa, ktorý sa už z bezvedomia neprebral a o deviatej skončil. Zlo mu zovšednelo. Jeho bledá pokožka akoby v sebe mala rozpustenú prísadu vyhasnutého popola. Práve stál pri kozube a hľadel do plápolajúceho ohňa, keď začul Danglov zvýšený hlas:

"Pán Food, ja rešpektujem vašu prácu a vážim si záujem americkej strany o vyriešenie tohto komplikovaného prípadu," hovoril Dangl. "No mám dojem, že ste zašli príďaleko. Nepopieram vaše vyšetrovacie metódy. Verím, že v ľudskom konaní je mnoho iracionálneho, ale čo keď dávate istým znakom významy, ktoré jednoducho nemajú? Vychádzam hlavne z faktu, že hoci tu máme pouličné šarvátky so sociáldemokratmi, kriminalita je u nás vcelku nízka. Ak nerátam pauperov, ale tých je čoraz menej. Čosi také, ako tvrdíte vy, sa u nás nikdy nevyskytlo." Chcel pokračovať, ale detektív ho prerušil:

"To by som netvrdil. Nezabúdajte, že aj u vás vo Wilsonove istý čas pôsobil Paracelsus z Hohenheimu, prvý veľký iatrochemik, ktorý udával metódy, akými vyrábať homonukulov. Ľudia ho považovali za spojenca diabla. V jednom z jeho receptov dokonca hrala významnú úlohu krv, zrejme kľúčová látka dnešných udalostí. Bolo ju treba vpra-viť do konského žalúdka, uchovať tam v teple po štyridsať dní a dodávať živiny. V žalúdku sa potom mal nachádzať zárodok človeka."

"To je urbánna legenda, aká sa nájde v každom meste," odvetil Dangl, ovešaný medailami a radmi. Mal ružové líca a žiarivé azúro-vé oči. Už pri vyslovení jeho slávneho mena sa občanom osviežovala krv a prúdila jasnejšia a červenšia.

Jeden z policajtov Eisnerovi podal vyvolanú fotografiu z Lajzerovho domu. Ani sa na ňu nepozrel.

Upieral zrak na gobelín s rozbúreným morom, v ktorom Leandros zablúdil na ceste k chrámu Ses-tos a utopil sa. Vysoké zrkadlá si vymieňali tajomné pohľady. Vo vlysoch pozdĺž stien sa tiahli mihotavé arabesky a strácali sa v štukatúre bielej povaly. Chodba, vystlatá plyšovým kobercom, vírila farbami.

"Pre vás legenda, ale pre človeka, ktorého Paracelsus preklial, skutočnosť," argumentoval Food. "A v roku 1583 sa neďaleko odtiaľto, vo Viedni, odohral prípad šestnásť-ročnej Anny Schuttenbauerovej, v ktorej tele sa našlo až 12 562 démonov. Nezabúdajte ani na vampírsku aféru roku 1751 na Morave, za potlačenie ktorej sa osob-ne postavila Mária Terézia. Aj tu sa ľudia pri verejných popravách usilovali ukoristiť aspoň malé množstvo krvi a pili ju pokiaľ možno ešte teplú, prípadne do nej namáčali chlieb na neskoršie použitie. Ale aby som nezachádzal tak ďaleko do histórie - presne pred tromi rokmi opäť krvácala viedenská malba Krista."

"Vážení pane!" ohradil sa primátor, "tak prečo nezakro-číte štan-dardnými postupmi? Načo máme antropometriu? Fotografickú identifikáciu? A celkom nový odbor, ktorý tak propagujú Angličania - daktyloskopiu? Vy neveríte, že kriminológia je veda?"

"Nie som o tom celkom presvedčený," odpovedal Food. "A pritom odbory, ktoré ste spomínali, dlhé roky prednášam. Viediem kurzy pre členov novej medzinárodnej organizácie Interpol. Mimochodom, vy ste presvedčený, že hagiológia je veda?"

"Čo je to?" spýtal sa ostro primátor.

"Nie je to nič zlé a nijako to nesúvisí s upalovaním bo-soriek," povedal Food. "Ide v nej o štúdium posvätných vecí, svätých mužov, ich ostatkov a podobne. Vidíte, stre-dovek sa pokúšal vytvoriť vedu o dobrých ľuďoch. Náš humanistický moderný vek zaujíma iba veda o zlých ľuďoch. Myslím si, že podľa našej všeobecnej skúsenosti každý človek, ktoréhokoľvek si predstavíte, bol svätec. A tuším tiež zistíte, že každý človek je svojím spôsobom vrah."

"Podľa mňa možno vrahov veľmi ľahko a spoľahlivo roz-triediť," poznamenal Dangl. "Je to dosť dlhý a nudný zoznam, no myslím, že úplný. Všetky zabitia sa dajú rozdeliť na racionálne a iracionálne. Tých druhých je oveľa menej, takže si ich všimnime najprv. Existuje čosi ako vražedná mánia, čiže abstraktná záľuba vo vraždení. Aj voľáčo, čo sa nazýva iracionálna antipatia, hoci tá býva málokedy vražedná. Čo sa týka vlastných motívov, podaktoré nie sú celkom racionálne, no len preto, že sú romantické a retro-spektívne. Pomsta. Vražda soka. Úkladné zabitie tyrana. Racionálne jadro týchto činov tvorí nádej.

Takže čiastočne patria medzi takzvané rozumné zločiny. To sú vraždy kvôli niečomu, čo vlastnil zavraždený, alebo kvôli znemožneniu konania ľudí, ako sú vydierači alebo politickí nepriatelia. Takisto vraždy medzi manželmi a podobne. Ale asi to znie trochu otupne. Iste vás nudím."

"Presne tak," odvetil Food.

"Vaše drzé správanie ma poburuje. Čo konkrétne ste vlastne vy-pátrali?" osopil sa na Fooda primátor. "Je toho viac," začal Food, no ihneď zmĺkol. Zostal v roz-pakoch. Policajný sprievod okolo neho sa zmohol iba na krčenie plecami.

"Vy si zrejme neuvedomujete, v akej situácii sa Wilsonov nachá-dza! Toto nie je Amerika! Nezávislým a otvore-ným mestom sme necelé štyri roky. Náš prípad je dejinný precedens. Ale my chceme a budeme patriť k Európe! Až teraz sa nám podarilo uväzniť Vavra Šrobára. Zradcovia Juriga a ten rusofil Janoušek nám stále behajú po uliciach, poburujú proti Západu a vzývajú Prahu a Moskvu! Viete, koľko tu máme špekulantov, špicľov, proletárov? Stačilo málo, a Pressburg by pripojili k Slovensku! Máte aspoň tu-šenie, aká to je dodnes zaostalá a malomeštiacka krajina? V devätnástom nás zachránilo jedine to, že na nás poslali slabú československú armádu. Ja som bol pri tom, keď sme bránili demarkačnú čiaru v Petržalke. Vy nie!" kričal Dangel.

"Všetky tieto skutočnosti si uvedomujem a podriad-u-jem im aj pos-tup vyšetovania. Isté výsledky už máme," od-povedal Food, lebo primátora chápal. Navyše vedel, že výsluch v Lajzerovom dome nijaký pokrok nepriniesol. Pátranie uviazlo v slepej uličke, skončilo sa pred slepou stenou ničoty a zahanbujúcej blamáže. Chmúrna wilsonovská tragédia sa odohrávala v dokonalom tichu, zamasko-vaná a starostlivo utajená, takže ju uprostred nevinných ilúzií zimy nikto nemohol vyslieďť.

Primátor sa zamračil a povedal: "Budem musieť čo naj-skôr zavo-lat' do Washingtonu a vysvetliť im svoje stanovis-ko. Nedopustím, aby vo Wilsonove zomrel ďalší nevinný človek!"

Detektív mlčal. Znechutene si primátora premeriaval. Trápne ti-cho prerušil Eisner: "Food, prečo nechcete pove-dať, čo sme v Lajze-rovom byte objavili? O tom obra-zci? Už mám vyvolanú fotku. Je ho zreteľ-ne vidieť. Pán Food vám to zaiste vysvetlí," hovoril rýchlo Eisner a podal Foodovi čiernobiely obrázok. Ten ho iba preletel pohľadom a posu-nul ďalej. Nedal na sebe znať vrcholné rozrušenie. Na ste-ne sa nepochopiteľ-ným spôsobom vyformoval čudný tma-vý útvar. Možno tam bol už predtým, no až diabol ho nechal vystúpiť na povrch.

Tri a tri kruhy boli vpísané v obdĺžniku a v jeho strede bol ďalší, menší kruh. Na okraji sa dali rozoznať hebrejské znaky, arménske písmo, časti hviezd, slnk a mesiacov. Všetky zraky v miestnosti sa upreli na Fooda.

"Páni, musím vás upozorniť, že situácia je vážna," pre-hovoril po chvíli ticha Food. "Nekromant si praje, aby sme uvideli jeho stopy a nasledovali ho po nich na ceste zla, ktorú vytýčil. Zanechal nám po sebe tieňové znamenie v podobe siedmich pečatí svätého Jána. Pre tých z vás, ktorí to nevedia - je to kľúč k apokalypse, magický hiero-gram. Ide o alegóriu, matku všetkých dogiem, ktorá zna-mená, že skutočnosť bola nahradená odrazom, svetlo tie-ňom a pravda lžou. Tak ma, prosím vás, nechajte v pokoji pracovať! Prineste mi všetky mapy Wilsonova, ktoré sa vám podarí zohnať! Možno budem potre-bovať mučiareň. A komu by sa to nepozdávalo," povedal varovne a prísne sa zahľadel na primátora Dangla, "tomu pripomínam, že spra-vodlivého boh neopustí, lebo vie o jeho nevine."

Sedem pečatí svätého Jána

X

O desiatej večer Eisner a Food rýchlo kráčali po ná-mestí Markt-platz, ktorého ľavú stranu zjasňoval prísvit mesiaca. Bola treskúca studená noc a mrazivú čiernu oblo-hu vybodkovali hviezdy. Ozbrojili sa dvojhlavňovými gu-ľovnicami. Prešli popri chlebovom trhu, Zele-nom rínku a Nemocnici milosrdných bratov s obeliskovou fontánou, postavenou ako pamätník korunovácie Karolíny Augusty roku 1825. Oproti mníšskemu kláštoru stála novobaroková tržnica. Pri fontáne mali službu pohotovostné požiarné zbory s nádržami vody pre prí-pad požiaru. Neďaleko sa na-chádzal Szapáryho palác, kde sa usíd-lila

wilsonovská poš-ta. Z obľúbenej lacikonyhy voňala údená klobá-sa, cigánska pečienka a smažené dunajské ryby. Dychová kapela hrala staré uhorské šlágre. Na prahu postávali kúznici, šašovia, maliari, vystrihovači siluet a akrobati. Food prehodil niečo v tom duchu, že neskorý biedermeier je ten najodpudivejší štýl, a nasme-roval mladšieho kolegu do drahej reštaurácie Čierny orol. Eisner si pred vchodom odskočil na záchod za plachtovú španielsku stenu, kde sa ukrýval veľký sud. Až sem doliehal hluk z usilovných staveb-ných prác na Manderlovom mrakodrape. Čosi akoby chcelo vykvasiť zo zhutnutého šumu tohto pochmúrneho dňa, čosi nepred-staviteľne obrovské.

V útulnom interiéri Čierneho orla bola rýchla obsluha. Kunčaftmi boli najmä tunajší trhovníci. V opačnom rohu miestnosti horel oheň vo vysokom, hlboko vstavanom otvorenom kozube. Food na dúšok vypil horúci bujón s vaj-com a objednal si viedenský rezeň. Eisner si vypýtal zboj-nícku živánsku. Hostinský na stôl na úvod priniesol misu s bryndzou, oštiepkami, paprikovou slaninou a cesnako-vými hriankami. Vyprázdnil ťažký cínový popolník plný faj-kového tabaku.

"Dáte si Ivanusch, Soupel, Tzlabath, Zschauku, Starilan, Rongo-ty...?" spýtal sa čašník.

"Čo chce?" nerozumel Food.

"Ponúka nám biele víno podľa názvov viníc," vysvetľo-val Eisner. "Vo Wilsonove sa pestuje okolo 140 druhov, takže tentoraz nechajte rozhodnúť mňa." Eisner vybral svoje najobľúbenejšie. Čašník položil na stôl časú malo-karpatského zo známej daxovskej viecehy v Ratzer-sdorfe.

Námestie Marktplatz

Food po chvíli odsunul predjedlo i pitie a rozložil na stôl nové aj historické mapy a rytiny Wilsonova. Sústredene sa pustil do štúdia. Od primátora dostal nákresy ulíc a hrad-ného areálu s hradbami a palisádami z roku 1685 a 1765. Medirytiny neznámych autorov zo 16. storočia aj podrobný záznam zorad'ovania korunovačného sprie-vodu pred prvou korunováciou roku 1563. Plány mesta od Franza Kofflera z roku 1787 a od Júliusa Rakssányiho z polovice 19. storo-čia. Najnovšie mapy, ktoré vznikli v roku 1919 na propagá-ciu nového pomenovania Wilsonov spolu s hľbou po-hľadníc, známok a pečiatok. Na komisariáte mu zohnali aj aktuálne vydanie úradnej publikácie Wilsonstadter Wegweiser. Nové fakty porovnával s informáciami obsiahnutými v Ortwayovom diele Pozsony város utcái és terei a s topo-grafickými výskumami Johanna Mathiasa Korabinského.

"Ak budete pri orientácii v meste potrebovať pomoc, kamkoľvek vás dovediem," pripomenul Eisner.

"Viem. No mne ide o čosi viac. Znalosť topografie a toponymie regiónu je podľa mňa prvým predpokladom úspešného detektívneho pátrania. Mapy sú oddávna mo-jou záľubou a verím, že v budúcnosti bude ich znalosť patriť k najelementárnejš'ím povinnostiam krimino-lógov. Veď uvažuj sám! Pri vyšetrovaní prípadu vytvárame z jed-ného alebo viacerých prekvapujúcich a zvláštnych faktov hypotézu, o ktorej predpokladáme, že je ich príčinou. No pri vysvetľovaní svetov sa často obraciame k zákonom, ktoré bez toho, aby boli ad hoc, platia iba vo zvláštnej čas-ti nášho sveta. So svetmi preto zaob-chádzam ako s ma-pami a s mapami tak, akoby to boli svety. Mno-hokrát, keď už zlyhali všetky ostatné prostriedky, mi to pomohlo od-hadnúť, kde sa zločinec ukrýva," vysvetľoval Food a prikla-dal na staré rytiny nákres siedmich pečatí svätého Jána.

"Nevstupujeme tým ale na pôdu dohadov?" zapochy-boval o ne-známej pátracej metóde Eisner.

"Vôbec nie," zareagoval Food. "Mapa nám ponúka to-pografické možnosti zločinov, my ich zvažujeme a vybe-ráme tie najpravdepo-dobnejšie. Ty to nazývaš dohadmi, ja priznávam, že síce fantazíru-jem, ale na materiálnej základni."

Food so štúdiom materiálov neprestal, ani keď mu na stôl na veľ-kej tácke priniesli bohatý hlavný chod. Hltavo je-dol, no zrak neupie-ral do taniera, ale na mapy a nákresy. Všimol si, že v západnej časti Wilsonova, kde sa odohrali všetky zločiny, sa nachádzajú najmä cirkevné stavby. Sídliť tam aj tri pobočky slobodomurárskych lóži - Fides, Voľná myšlienka a Mlčanlivosť, ktoré združujú rakúskych, nemec-kých a maďarských bratov. Na východe stoja dôležité svet-ské budovy: radnica, eskontná banka a trhovisko, tam sa sústreďuje všetok politický, spoločenský, obchodný a hos-podársky život. V

minulom storočí sa mesto rozširovalo hlavne smerom na severový-chod. Tam sa začala intenzívna výstavba krátko po zmene pôdorysu dunajského koryta po prvej regulácii v 18. storočí. Dunaj sa rozdeľo-val na dve približne rovnaké ramená, z ktorých jedno smerovalo na severovýchod, druhé na juhovýchod a spájali sa na ostrove Pót-schen. Dokončenie železného mosta Františka Jozefa roku 1890 u-možnilo čoraz väčšiemu počtu ľudí rekreovanie v nádherných lesoch a parkoch Petržalky. Tamojšie polia, záhrady a parky konkurovali obľúbenému víkendovému dunajskému ostrovu Griechenau, kde mali mnohí mešťania ovocné sady.

Stopy však Fooda nasmerovali k domnienke, že riešenie prípadu sa ukrýva v uličkách starého mesta a podhradia. V Altstadt sa neuvážene splanírovali a zdemolovali početné miesta, ktoré udržiavali rovnováhu interpolárnych a interoptikálnych cyklických prúdov, ktoré do svojich plánov zakomponoval cisársky architekt a rytier slobodo-murárskej lóže Franz A. Hillebrandt počas panovania mies-todržiteľa Alberta.

Food na chvíľu vzhliadol od máp. Zavolať na čašníka, ktorý vzápätí úslužne pribehol.

"Prosím vás, pre mňa ešte kávu. Viedenskú," objednal si Food. "A šišky, prosím vás, nemáte tu čerstvé lekvárové šišky?"

"Čo? Šišky?" nechápal čašník.

"Opakovanie vám ide vynikajúco. Nie, nič som nechcel. Prineste iba kávu!" odvrkol Food.

"Inšpektor, takže čo budeme teraz robiť?" spýtal sa Eisner, aby odpútal Foodovu pozornosť. "Pripravili ste ďalší postup vyšetrova-nia?"

"Žiaľ, zatiaľ som dospel akurát k značne neurčitým výsledkom. Pátranie pomocou mapy veľmi sťažuje fakt, že vo Wilsonove sa prvé úradné pomenovanie ulíc, námestí, okresov a štvrtí uskutočnilo až v roku 1879. Dovtedy dostávali nové domy čísla chronologicky bez ohľadu na umiestnenie, čo bola chyba, za ktorú teraz pri orientácii pykáme aj my dvaja. Mesto sa s každým politickým režimom nanovo členilo a k zmätku prispievali aj rozdielne jazyky obyvateľ-stva. Ešte som sa nestretol s tým, aby sa jeden okres volal zároveň Blumenthal, Virágvölgy aj Nové mesto. Napriek protirečivým informáciám v rôznych písomných prameňoch mám dojem, že miesta, na ktorých vo Wilsonove k úmrtiam došlo, nie sú náhodné. Lenže nekromantových sedem pečatí do môjho systému nezapadá. Možno to súvisí s posu-nom toku rieky. Alebo s premiestnením koru-novačného pahorku, ktorý, ako som sa dočítal, navštívili zo zeme všet-kých uhorských stolíc a obložili kameňom. Vtedy údajne došlo k apotropeickým rituálom - k vraždeniu potomkov a kropeniu zeme krvou, aby sa rozhnevaní predkovia so zmenou zmierili. Podľa naj-novšej mapy Wilsonova je zjav-né, že sa zničili aj uličné čiary v Schlossbergu, naprojekto-vané podľa kabalistických princípov počas éry Mosesa Lvova, a to je trepeje čin. Nečudoval by som sa, keby tu nekromantov nevyvolávali ľudia, ale samo mesto!" mrmlal si Food. Perom si presne označil trasy, ktoré pri vyšetrovaní s Jozefom prešli. Kde je tajomstvo línií wilsonovskej archi-tektúry? Zradná šifra? Rafinovaná pravidelnosť? Šteklivá mystifikácia? Výsmešný komplot? Rafinovaný hlavolam štýlov?

Eisnersa nahol nad mapu. Foodovo chaotické bludisko opísané červenou atramentovou linkou navonok nedávalo nijakú logiku. Čiara sa hadila a krútila, a nijaká pravidel-nosť sa v nej vysledovať nedala. Miesta činu tvorili tri cípy. Tri. Vtom zašeptal: "Rovnoramen-ný trojuholník!"

"Čože?" spýtal sa Food, a vtedy si to všimol. "Leopol-dova brána, Franziskanergasse, Kisfaludyho ulica!" uvedo-mil si. "Ale potom... Asi áno! Je to možné!" zvolal.

"Čo je možné? Na čo ste prišli?" opýtal sa vzrušene Eisner. "Platí tu princíp siedmich pečatí?"

"Vôbec nie! Že som na to neprišiel skôr! Čo sa to len stalo s mozgom, ktorým ma obdaril boh? Ja hlupák! Uznávam, bol som slepý ako krt. Utešuje ma jedine fakt, že vždy je lepšie naučiť sa múdrosti neskoro ako zostať tupý navždy," preklíňal sa Food.

"Ale bolo to dobré aspoň pre tvoje poučenie, Jozef. Najväčšou chybou detektíva je totiž uvažovanie bez dokázaných faktov, ktoré zmätie i ten najprenikavejší usu-dok. Vtedy aj mnohí skúsení pátrači prekrúcajú skutočnosť, aby potvrdili teóriu, namiesto toho, aby teó-riou vysvetlili fakty. Detektívna práca je, presnejšie, mala by byť rovnako exaktná ako bársaká iná veda. A hoci sa často venuje po-s-ledným veciam človeka, tí, ktorí jej zasvätili svoj život, by ju mali vykonávať chladne a bez emócií, presne ako vedci," hovoril Food.

"Prepáčte mi, prosím, moju netrpezlivosť! Som už z toh-to všetké-ho asi príliš vyčerpaný. Moja doterajšia policajná práca nebola ani len zo stotiny taká náročná ako táto. Mám čoraz väčšie pochybnosti, či som na ňu vôbec súci."

"Neospravedlňuj sa. Úplne ti rozumiem a pochybnosti, ktoré máš, iba potvrdzujú správnosť tvojho rozhodnutia ve-novať sa tejto drine. Ja som dosť zvláštna povaha. Nespomínam si, že by ma niekedy práca vyčerpávala, ale aj chvíľkové ničnerobenie ma dokáže okam-žite na smrť una-viť. Moja myseľ sa pri stagnácii ihneď búri. Ak to napriek momentálnej fyzickej únave cítiš podobne, potom sa ne-máš čoho obávať. Začni priznaním svojich nedokonalostí, aby ti potom slúžili ako stupne pomerov, ktoré označujú výšku svätých ideálov. Zakáž svojim zmyslom pánovitosť a srdcu závrat. Hlavne neustále rozvíjaj svoje myšlienkové schopnosti, ako aj silu viery. Ale vráťme sa k wilsonovským zločinom," odvetil Food a chvatom vytiahol z tašky priesvit-ný papier. Bol na ňom nakreslený deväť-uholník s vpí-saným kruhom, rozdeleným na deväť rovnakých dielov. Food ho prilo-žil na mapu.

"Opäť sa mi potvrdilo, že kríženie myšlienok a nepriamy zisk z vedomostí druhého prinášajú často veľmi zaujímavé výsledky. Za to ti patrí vďa-ka. Pri tomto zamotanom prípa-de nám teraz hádam pomôže enneagram, najdôležitejší diagram Gurdjieffovho systému," povedal Food, keď ukla-dal papier na podrobný Tomkov plán mesta z roku 1804. Za stred určil Hradný vrch.

Foodove zovreté obrvy a ostrá tvár prezrádzali, že myseľ mu beží na plné obrátky. Usiloval sa vytvoriť nejakú schému, do ktorej by zapadli všetky tie čudné epizódy, ktorých pres-ný súvis sa mu dopo-siaľ s istotou nepodarilo odhaliť. Pri práci postupoval až s akousi mikroskopickou zúrivos-ťou. Veľmi opatrne posúval ná-kres podhradia, pridŕžal zlo-žitý diagram a ticho hovoril:

"Ak vrcholy enneagramu označíme číslami od jeden po deväť a najvyššie číslo 9 bude stáť navrchu hľadaného obrazca, zbadáme uprostred kruhu medzi číslami 3-6-9 trojuholník, ktorý predstavuje základnú trojjedinosť a je znamením jej všeplatného zákona."

Enneagram

"Prosím vás, môžete mi povedať, čo práve robíte? Som z vás po-pletený. Ako vám mám pomáhať, keď nič-mu nerozumiem?" sťa-žo-val sa Eisner.

"Teraz mlč a v budúcnosti opatrnejšie váž slová," odse-kol Food. "Pochop, že na vypovedanie obsahu vyššieho vedomia ľudská reč nestačí. No ten, ktovie používať enneagram, nepotrebuje hovoriť ani čítať knihy. Dokáže totiž rozlúštiť hieroglyf univerzálneho jazyka, ktorý vytvorilo v 14. storočí sarmanské bratstvo."

"Myslíte, že ešte dnes sa môže...?" Nedopovedal.

"Prešiel iba jediný deň, je to nepravdepodobné, ale všetky ostat-né hypotézy sú ešte nepravdepodobnejšie, takže táto by mala byť správna. Pamätaj si, že pri pátraní nie je nič horšie ako zamerať sa na celok a zabudnúť na detaily. Tak ako ženu najlepšie odhadneš podľa rukávu blúzky a muža podľa kolien na nohaviciach, aj o vraž-de ti viac prezradí odtlačok vrahovej topánky ako pohodený smrtiaci nástroj," rozprával Food. "Obávam sa, že vo Wilsonove diabol do-siahol potrebnú rovnováhu času a mies-ta. To by mohlo znamenať len jediné," povedal Food a zmlkol. Jeho tvár nadobudla zvláštny upätý výraz.

"Čo to značí? Hovorte, prosím!" úpenlivo žiadal Eisner.

"Možno by si bol radšej, keby si to nevedel. Ale ak chceš, poviem ti, čo tvrdil Origenes, najslávnejší exegeta ranej kresťanskej cirkvi, ktorý ako jeden z prvých opisoval démonov. Bol presvedčený, že diabol pochopil svoj hriech a pád, a preto chce čím skôr privodiť zatratenie, lebo pri konci sveta bude spasený. To je hrôzostrašná téza, lebo ukazuje márnosť akéhokoľvek boja proti satanovi a záro-veň dokazuje možnosť smrti Slova. Preto ju cirkev zavrhla a odsúdi-la ako kacírsku. Tá myšlienka ma dňom i nocou desí podobne ako predstava Ježišových činov, ktoré sa svätý Ján nakoniec radšej rozhodol nezara-diť do svojho Evanjelia. Ale opakujem, čo som už povedal a čo sa píše aj v Talmude: ten, kto uvažuje o štyroch ve-ciach - čo je hore, čo je dole, čo je predtým a čo je potom - by lepšie urobil, keby

sa nenarodil," povedal Food.

Keď sa pozrel do Eisnerovej vydesenej tváre, doplnil: "Nezúfaj! Radšej mi povedz, čo sa nachádza na tomto mieste," povedal a zabodol prst do mapy na okraji Kossuthovho námestia, vedľa fontány Ganymedes. Presne tam ukazoval náprotivný vrchol deväťuholníka.

"Ale veď to je jednoduché!" odvetil Eisner. "Vy ste ešte nevideli wilsonovské divadlo?"

XI

"Vaše divadlo nepoznám, ale chýr o tunajších operných spevákoch dorazil až do Metropolitnej opery v New Yorku," hovoril Food, keď spolu s Eisnerom bežali popri Volksbanke po Goetheho ulici. Na múroch vedľa obchodného grémia viseli farebné reklamné plagáty s nápisom: Čaro-dejnice neuznávam. Veštecké nadanie mám. Tisíce ďakovných listov.

"Musíme dúfať, že predstavenie sa ešte neskončilo," povedal Food, keď minuli colný úrad a palác Motešických. "Ak je moja hypotéza správna, je možné, že nekromanti budú práve tam. Keď budú diváci vychádzať, bezpodmienečne sa im musíš pozorne pozerieť na nohy. Diabol väčšinou chodí tesne nad zemou, aby nebol v spojení s našim svetom."

Food sa zahľadel na vysvietenú budovu divadla, postavenú v štýle barokizovanej renesancie s alegóriou drama-tických umení v atike, a od prekvapenia zvolal: "Presne takto vyzerá opera v Záhrebe! Navštívil som ju pred dvoma rokmi, pri vyšetrovaní prípadu srbského vlkolaka."

"Pane, musím uznať, že váš pozorovací talent je vskutku obdivuhodný," odvetil Eisner. "Naša prvá scéna je ne-slávne známa tým, že sa pri jej stavbe z úsporných dôvodov použil ten istý architektonický návrh ako v metropole Balkánu."

"Ale inak sa Wilsonov zaručene vyrovná Viedni," povedal trpkovo Food. Vošli dnu a ocitli sa v barokovom interiéri vestibulu. V ten večer uvádzali Gounodovu operu s faustovským námetom. Vyšli po širokom schodisku na poschodie a opatrne otvorili dvere, ktoré viedli do spodného hľadiska. Postavili sa dozadu. Eisner si dýchal na ruky. Oči mal ešte vždy zmlsené od zimy vonku a vlasy rozstrapatené. Impozantné javisko osvetľoval Siemensov regeneračný horák o sile osemsto sviečok. Na zábradliach lôži boli upevnené plynové lampy. Krištáľové sklo veľkých a ťažkých lustrov plápolalo nad lesklými zátylkami uhladených mužov i žien, patriacich k mestskej aristokracii. Z nádherných rób sa rinuli kvetinové vône. Atlasovo lesklá pleť dámskych ramien sa na okrajoch živôtikov jemne chvela. Ich biele krky sa v ligote sviečok a šperkov premenlivo trblietali.

Predstavenie práve vrcholilo. Eisner si všimol, že Mefistofeles, démon vyvolaný doktorom Faustom, vyzerá ako elegantný človek vybraných spôsobov. Tesne pred Eisnerom sedela staršia dáma v šatách z pretkávaného, matne čierneho hodvábu, zdobeného jemne rozsiatymi gagátmi. V ruke držala bulletin. Eisner si ponad jej plece prečítal, že v hlavných úlohách sa predstavili wilsonovské operné hviezdy madam Destinnová a slávny basista Arnold Flógl. Obecenstvo im na záver pripravilo búrlivé ovácie. Hneď ako spadla opona, Food zavelil: "Okamžite do vestibulu! Ty budeš sledovať ľavú stranu a ja pravú. Ak uvidíš čokoľvek podozrivé, ihneď zakrič!"

Prebehli cez foyer, popri šatniach a v prívite sviečok už stretávali prvých odchádzajúcich divákov. Neďaleko východu sa rozdelili.

Eisner pozorne sledoval divákov. Diplomati. Veľvyslanec a jeho manželka. Bankári a ich manželky s úhladnými geometrickými účesmi. Smotánka z pánskych salónov. Svetácki nemeckí a maďarskí literáti z umeleckých kaviarní. Študentky v plisovaných sukniach s napudrovanými tvármi a vlnitými kaderami, ktoré držali v rukách elegantné kabelky s korálkami. Americký generál v uniforme s výložkami zo zeleného moaré. Územčistý biskup v svietivej purpurovej kamži, so štvorhrannou koženou čiapkou na hlave a so zlatým krížom na krku. Eisner im úchytkom pozeral na nohy, obuté väčšinou do drahých kožených topánok tmavých odtieňov. Všetci ladne našliapávali na mramorovú dlažbu.

Potom zdvihol zrak a uchvátený sa zahľadel pred seba. Šla sama, vysoká a štíhla. Mala mušelinové šaty s vlečkou a na dlhých prstoch biele rukavičky. Očareným okoloidúcim nevracala pohľady. Robila krátke, opatrné kroky. Na perách si držala vejár. Eisner si v duchu hovoril, že musí dávať pozor na odchádzajúcich hostí, no nemohol z nej odtrhnúť oči.

Čaro krásnu hlavu mala celkom malú. Nad neopísateľne jemným oválom tváre sa klenul čistý oblúk obočia. Černidlo olemované čierne oči zakrývali dlhé mihalnice, ktoré pri sklopení vrhali tieň na

belostnú pľeť líc. Jej jem-ný nos bol zakončený trochu rozšírenými nozdrami. Mala plné rubínové pery. Jej až anemická, zamatová pokožka pripomínala broskyne. Vlasý čierne ako uhol', miestami prirodzene zvlnené, miestami hladké, sa nad čelom roz-deľovali do dvoch širokých pruhov a strácali sa na tyle, ukazujúc končeky uší. Trochu sa podobala na americké herečky Pólu Negri a Thedu Baru, ale vyžarovala z nej väčšia nádhera, vážnosť a duchaplnosť. Takú prekrásnu ženu ešte nevidel. Práve zvažoval, odkiaľ asi je, koľko sa vo Wilsonove zdrží a ako by sa s ňou mohol zoznámiť, keď tlmennú vravu vo vestibule prehlušil Foodov hlboký hlas:

"Volám posvätných sedem: Chamaela, Jofiela, Cadkiela, Baru-chiela, Jeduhiela, Simaela, Cafiela a Aniela! Vžívam Looisosa, ar-chserafa Sevohtartra a najväčšieho archanjela Sakakiho!"

Masa ľudí vo vestibule stíchla a zostala stát'. Ženy sa spýtavo pozerali na manželov. Pot preľaknutia spôsobil blúznenie voni. Muži nechápavo krútili hlavami a krčili ple-cami. Biskup sa prežehnal. Nik-to nevedel, čo dotýčný chce. Eisner takisto nie. Pozrel sa na Fooda, ktorý vystúpil na mra-morový podstavec a sústredeným pohľadom si prezeral návštevníkov. Pološero vibrovalo prepychom. Zo zapadnu-tých, premlčaných príbehov sa v pamäti tvorili predtuchy. Eisner sa opäť zahľadel na dievčinu. Zarazil sa. Jej výraz unudenej nezúčas-tnosti sa zmenil na vystrašený a úz-kostný. Oči jej kmitali na všetky strany. Roztriasli sa jej ruky. Vydala zo seba skučanie, akoby obťažkané vinou. Potom nekontrolovateľne zvrieskla.

Food zareval: "Tá žena je démon! Démon a vrah!" Ukázal na dievča a prerážal si cestu cez dav. Nejaká dáma od preľaknutia zvrieskla a hneď sa k nej pridali ďalšie. Zavládla panika. Pri východe nastala tlačienica. Ktosi spadol. "Uzavrite bránu! To je policajný rozkaz!" volal Food.

Nikto však na výzvu nereagoval. Rozbila sa sklená tabuľa na dverách. Eisner bol zmätený. Nechápal Foodovo správanie.

"Pomôžte mi, prosím!" vyjachtala zrazu zlomene nádherná diev-čina. Jej tvár dostala mŕtvolné bielu farbu. Zdalo sa, že v každom okamihu omdlie. Eisner k nej pri-skočil, aby ju pridržel. "Američan ma preklial!" zakričala tenkým hlasom a vtedy ju opustili všetky sily. Eisner ju ledva zachytil pred tvrdým pá-dom. Napätie v divadle sa vystupňovalo do krajnosti. Z oboch schodísk sa do vestibulu valili ďalší diváci a situácia pri dverách sa stávala kritickou. Food sa hnal dopredu a už bol takmer pri Eisnerovi.

"Bol to ten z FBI! Prilákal démona!" zvolal ktosi. "Bol to on! Je to diabol!" pridali sa niekto. Ľudia strácali rozvahu. Za každú cenu sa usilovali dostať k východu, no ten bol príliš úzky. Psychóza sa rozši-rovala a za okamih už v diva-dle vládol chaos.

"Chyťte Američana! Chyťte ho!" zakričali dvaja starci.

Food ich nepočúval. Ďalším skokom sa konečne dostal k Eisne-rovi. Vytrhol mu dievčinu z rúk. Eisner sa ostro spý-tal: "Čo to robíte? Čo ste to vykrikovali?"

"Volal som na pomoc anjelov. Oni sú zákon, ktorým sa nedá otriast', lebo konajú v sférach stvorenia!" zvrieskol Food a nadvihol dievčine lem dlhej sukne. "Vidíte to, ľudia?" kričal Food. "Drží sa nad zemou! Je to diablica, succuba!"

Eisner neveril vlastným očiam. Jej chodidlá sa naozaj vznášali tesne nad dlážkou. Kým stihol zareagovať, zúrivy Food sa zoširoka rozohnal a udrhel ženu päst'ou do tváre. Hneď nato jej zasadil tvrdý úder hranou dlane do krku. Napokon ju zrazil na dlážku. Okamžite sa chcela vztýčiť, no Food jej na hrud' položil nohu, pritlačil a povedal akúsi vetu v hebrejčine. Dievčina dostala triašku. Závratne rýchlo dýchala. Krvácala z úst. Stonala a zvierala si rukami telo, rozochve-né kŕčmi.

Dav neveriacky sledoval, čo sa deje. Časť ľudí sa hyste-ricky sna-žila utiecť, iní chceli vidieť, čo sa stane ďalej. Mladý farár v čiernom ornáte hlasno v nemčine recitoval otčenáš. Vzápätí sa rozoznali modlitby v štyroch wilsonovských jazykoch. Fooda obkolesila skupi-na mužov. Jeden cez druhého sa hlasno pýtali: "Kto ste? Čo s ňou chcete? Máte dôkazy, že je vrahyňa?"

Dievča sa rozklepalo ako mechanická bábka. Eisner ne-vychádzal z úžasu. Do krvi si dohrýzla pery. Jej pľeť zvráskavela. Ústami jej mykalo. Jačala. Vyzerala vycivená, ak je vôbec možné, aby tak vyzerala nádherná mladá žena.

Sebavedomý Food sa stručne predstavil. Z otázok si veľa nerobil. Keď sa mu človek pozrel zozadu na býčiu šiju, pôso-bil trochu brutál-ne. Na celý vestibul predniesol: "Budem túto padlú ženu mučiť a zistím, v akom vzťahu je s démonom. Tak získam dôkaz. Lebo dodnes platí, že spoľahlivé je jedine vynútené

priznanie, ktoré ne-môže ovplyvniť diabol. Chcete to vidieť?" Túžite po ďalšom divadle?" pýtal sa Food. Nik v natlačenom vestibule nepovedal áno, no ani ne-odišiel. Food veľmi dobre vedel, že aj vo Wilsonove boli kedysi popravy a mučenia ľudovými slávnosťami, ktoré lákali širokú verejnosť.

"Prezrad', kto je tvoj diabol a kde sa ukrýva!" obrátil sa Food k dievčaťu. Otočila hlavu. Neodpovedala. Ani brvou nepohla.

Hostia si vyzliekali kabáty, lebo v žiare lustrov sa začí-nali potiť. Šľachy na krkoch im pulzovali, a tak si uvoľňo-vali umastené úzke nákrčníky. Eisnerovi sa zdalo, že všetci tí lekári, politici, advokáti, profesori, veľvyslanci a kňazi majú tváre farby medi a oči podliate žľčou a krvou. Vystrašené ženy stáli pri nich a odvracali oči.

XII

Detektív Food, obklopený desiatimi členmi wilsonovského poli-cajného zboru, si na schodisku divadla rozkladal vyšetrovacie nára-die. Podali mu aj masti a obvazy na rany. Dievčina stála vedľa Foo-da, spútaná kovovými reťazami, aby nestratila spojenie so zemou. Zaryto mlčala. Food sústredene a trochu skl'účene povedal:

"Vyzývam ťa, aby si hovorila. Si obvinená zo zmluvy s diablom a vyvolávania mŕtvych! Ak nevypovieš dobrovoľne, podrobíš sa muče-niu." Odpovede sa však nedočkal.

"Použijem hrušku úzkosti. Keď sa rozhodneš prehovo-riť, daj mi znamenie kývnutím hlavy. Nech ti boh pomáha," povedal detektív. Zobral do rúk približne pätnásťcentimetrový kovový nástroj hruškovi-tého tvaru, zakončený závi-tom. Násilím ho dievčaťu zasunul do úst. Urputne ich privierala, tak jej musel vybiť predné zuby. Potom ho vtlačil dnu. Začal otáčať závitom a šraub pomaly roztváral štvrtiny hrušky. Kovový škripot hrozivo pískal v ušiach.

Prvá minúta mučenia pripadala Eisnerovi ako hodina. Ústa diev-činy sa pod tlakom kovu rozťahli do neľudskej veľkosti. Čakal, že sa v sekunde podtne a zlomí. Vzdykala. Stonala. Kričala. Krehké telo zareagovalo na neľudskú bo-lesť šokom. Dievča rozpaľovala horúčka a zalieval ju pot. Malé líca sa naduli na prasknutie. Noc pretínalo jej tlmené démonické vytie. Ale hlavou nekývla.

Dav stuhol hrôzou. Plamene sviečok sa rozvlnili od ne-známych veterných prúdov a vrhali premenlivé tieň. Ľudia nepohnute upierali pohľad na výjav, ktorý v tomto meste zakázal zákon Jozefa II. už roku 1778. Teraz sa však odohrá-val znova a čoskoro sa ukázalo, že je to zrejme posledná možnosť, ako vypátrať vraha. Pretože nako-niec predsa pre-hovorila!

Najprv od desu na okamih stuhla. Prevrátili sa jej oči a odkryli kr-vavé bel'mo. Potom sa telo roztriaslo v šialenom rytme. Zvíjala sa. Ľadová tvár jej na spánkoch zmodrala. A napokon vypúlenými očami pozrela na Fooda a kývla hla-vou. Ten jej hrušku úzkosti okamžite vybral z úst.

Ochabnuté ústa dievčaťu zašeptali: "Už nemôžem... priznám... všetko... maleficium... hriešna... veľmi hriešna... je dobré zomrieť... dnes v noci... mecler... konečne... mecler... je pomsta... mesta... nagyszombati... všetci, spasenie... marteins." Viac nevládala. V očiach sa jej zra-čilo pomätenie. Hlava jej klesla na plece a nohy sa podlo-mili. Bezduché telo zostalo voľne visieť v putách.

V posunkoch a tvárach prizierajúcich sa zračilo holé zdesenie. Detektív skonštatoval smrť. Priložil dievčaťu pred tvár roztvorenú Razielovu knihu, ktorú boh v raji zoslal Adamovi, aby sa v ťažkej chvíli uvidel ako osviete-ný obraz boží. Otrásené ženy spínali ruky a napäto hľ-a-deli na detektíva.

"Znamená jej smrť, že konečne nastal koniec vraždenia, pán Fo-od? Bola to ona? Je po všetkom?" pýtal sa vyľakaný poručík Do-hnányi.

"Nie. Žiaľ, až teraz sa to naozaj začína," odvetil Food a pokračo-val: "Inkvizítor Fromenteau dokázal v roku 1581 existenciu 72 vlád-cov démonov a 7 405 920 podriadených démonov. Podľa iného stredovekého autora pôsobí na zemi 6 légildémonov, pričom každá má 66 rôť zložených zo 666 skupín a v každej skupine je 6 666 dé-monov, čiže spolu i 758 064 176 démonov. Zatiaľ sme zahubili jedi-ného - ju," povedal Food a ukázal na mŕtvolu.

"Čia je to vina, myslím, všetky tie hrôzy?" spýtal sa ktosi z davu.

"To ešte neviem presne. No vinných je určite viac, prav-depodobne veľmi veľa. No ani v najť-ažších chvíľ-ach, pro-sím, neza-búdajte, že hocako krutá pravda je lepšia než ne-určitá pochybnosť. Je zrejme, že do tohto neobrodeného mesta sa so všetkou silou a hrôzovládou, akej je schopný iba satan, vkráda ríša triumfujúceho kráľa, zrodeného z krvi Sionu, aby splodila pokolenie zla a spôsobila rozší-renie tmy.

K trónu všeobecnej moci sa prikráda antikrist. Lebo boh je iba jeden, ale diabol nie. Konajte pokánie a vedzte, že zem zdedia pokorní."

Keď Food dohovoriť, dav sa začal mlčky rozchádzať do noci. V svietnikoch zhasli sviece. Lustre sčerneli, nevraživo viseli a ticho cinkali kryštálikmi sklíčok, keď pod nimi niekto prešiel. Ľudia mierili rôznymi smermi do zasnežených a spleťtých labyrintov ulíc, k novej budove Reduty, k hotelu Savoy, po Radetzkeho námestí, k Pálffyho palácu, k ulici Mohameda V., a spájali ich rovnaké obavy a úzkosti. Znova sa uzatvorili do seba a ponorili sa do monotónnosti trpkých rozhovorov. Odnášali si blednúce spomienky na nízke uspokojenie, hanebnú satisfakciu bez zodpovednosti. Zachránená tabuľa skle-ných dverí drnčala.

V hĺbke zošereného vestibulu doznievali ozveny náhlivých krokov. Eisner div nezamdlel od hrôzy. Zbavený všetkej opory sa usiloval pochopiť zmysel výpovede, ale namiesto logických úvah mu myseľ zapľňali temné zážitky, ktoré už z hlavy nevymaže. Budú čakať v úzadí mozgu, aby mohli opäť nadobudnúť bolestnú sviežosť a jasnosť. Plecia mal nahrbené a ruky mu bezvládne ovisali pri bokoch. Pozoroval detektíva Fooda, ktorý nestrácal činorodosť. Dával pokyny policajtom a spolu s porúčikom Dohnányim študoval modernú mapu Wilsonova. Presvedčenie, s akým pristupoval k detektívnej práci, mu dodávalo ostentatívnu elegantnosť. Eisner podišiel k nemu a spýtal sa: "Porozumeli ste jej, Food?" Detektív prikývol a ukázal Eisnerovi ľavú bielu rukavičku s vy-pchávkou na palci. "Vyzerá to tak, že mi dnes ešte stihnete ukázať svojich predkov, Jozef. Váš porúčik mi práve povedal, že Martinský je meno najnovšieho wilsonovského cintorína."

"Chcete odísť z ohrozeného stredu mesta a hľadať vraha v okrajovej štvrti Ober Urfar? Medzi mŕtvymi?" spýtal sa Eisner.

"Ešte stále neveríš na nekromantov?" odpovedal Food otázkou a hrabal sa v taške. "Enneagram moju hypotézu potvrdil," pokračoval, "chceš ísť so mnou?"

XIII

Povrch vozovky pod južným pásom hradieb bol zľadovatený a na mnohých úsekoch pokrytý vrstvou snehu. No detektív Food šoféroval vynikajúco. Eisner sedel v aute druhý raz v živote a chvíľu mu trvalo, kým si na Američanovu závrtnú rýchlosť zvykol. V divadle stratil aj posledné ilúzie o meste, v ktorom žije. Prišerná smrť nádhernej dievčiny ním otriasla. K nepretržitému radu záhad, ktoré nasledovali tak rýchlo za sebou, sa pripojila ešte jedna po-ložka. Eisner si zaumienil, že nedopustí, aby Američanova namáhavá a obetavá práca naďalej smerovala k žalostnému koncu.

Za namrznutým oknom preblesklo trhovisko a kostol trinitárov. Za okamih preleteli popri dvoch charitatívnych ústavoch na Spitalstras-se a obišli chudobinec i Kostol svätého Ladislava. Food jazdil bez-pečne. Eisner sa pri prvých wilsonovských činžiakoch na Weiner-strasse trochu upokojil a ďalej už detektíva navigoval po novej colnej linii, vymedzenej priekopou a hlineným valom. Tu všade vyra-stali nové štvorkridlové nájomné domy, ktoré prevzali čle-nenie z vieden-ských vzorníkov.

Eisnera sa opýtal: "Food, ak nekromantov nájdeme a bude ich veľa, mám strieľať?"

"Viem, na čo myslíš," odvetil Food. "Pokúsím sa zaria-diť, aby boli zbrane v prípade potreby účinné.

Nemaj oba-vy, v takejto akcii zďa-leka nie som prvýkrát. Ak tam nekromanti budú, tak vo veľkom počte. V Talmude sa predsa píše: keby oko mohlo zazrieť všetkých démonov, koľko ich vo vesmíre je, nedalo by sa žiť."

Eisnera zamrazilo. Food ostro rezal zákruhy. Keď dorazil do štvrte Ober Urfar, prešiel popri evanjelickom kostole, hostinci Hercegovina a zanedlho zastal pred Martinským cintorínom.

Obaja vystúpili s puškami v rukách. Mráz im vyštípal tváre. Oblo-ha sa vymodelovala do mútnosivých kontúr, rozľahlých a zahmlených pustatín. Hmla zhustla. Food mal oblečený tmavý kabát, čierny plstený klobúk a na rukách perlovosivé rukavice, no oziabalo ho. Eisner zapol baterku. Zamierili k bráne, potiahli masívnu železnú kľučku a vošli dnu.

"Hľadaj kosti, Jozef. Povedú nás k mŕtvym. Sú to ne-krvavé znaky, ktoré nikdy neklamú," hovoril Food.

"V minu-losti sa nimi určovala totožnosť páchatel'a. Keď sa vrah priblížil k telu zavraždeného, smrteľné rany opäť krvácali."

Na posvätej pôde hrobov bolo pusto. Hviezd ešte svietilo málo. Výrez tmavých nebies sa rozjasňoval a mod-rel. V rozkymácaných konároch sa slabo mihotala žiara plynových lúč. Obaja sa pozorne

započúvali, no kvílili iba poryvy nočného vetra. Severák hučal ako rozbesnená rieka. Šuchotalo popadané listie. Nad náhrobkami sa čneli tiene tuji. Veľké holé stromy drásali čiernu oblohu. Kde-tu žiaril v kahanci chabý plameň sviečky. Na cintoríne, založenom v roku 1919, pochovávali civilov aj vojakov. V diaľke sa ro-zozvučali polnoč-né zvony. Eisner zamieril k malej zvonici. Food mu kráčal v päťach a rozčarované sa obzeral po ľudo-prázdnom priestore.

"Musel som sa zmýtiť!" zakričal detektív prudko a zúri-vo. "Nikto tu nie je. Vôbec nikto! Doparoma! Moja hypotéza bola nesprávna!" Eisner sa nechápavo otočil k nemu a od preľaknutia zvrieskol.

Nekromant sa zjavil zozadu sťa prízrak. Ako rozzúrená divá mač-ka dopadol na Foodov chrbát, zaškriekal a zaťal doňho nechty. Tíkol ho. Búšil. Kmásal za vlasy. Stisk jeho rúk bol čoraz silnejší. Food sa omráčené vystrel. Pod ťar-chou protivníkovho tela bol ako priklinco-vaný.

Eisner nevedel, čo robiť. Vydesene sa obzeral na všetky strany, ale nikoho ďalšieho nevidel. Zbadal prelomený ná-hrobok zo sivého mramoru a odokrytú uhl'ovočiernu jamu, z ktorej nekromant vyletel. Noc dýchala čistým pulzom. Obloha v zenite vírila farebnou ružicou vetra.

Food sa zvrtol. Pokúšal sa robustného nekromanta zho-diť. No krk mu pevne zvierali klepetá. Ostne sa mu zabára-li do mäsa. Zúriivo siahol za chrbát a uchopil ho za zápäs-tia. Centimeter za centimetrom mu tlačil údy dozadu. Podarilo sa mu zmierniť neznesiteľný tlak. Odtrhol nekro-manta od seba a prudko ho odsotil, až odletel dva metre dozadu. Eisner po prišere okamžite dva razy po sebe vypá-lil. Spätné nárazy mu takmer vyrazili pušku z rúk. Výstrely z urezaných hlavni nekromantovi prederavili brucho. Neskoro.

Vzduchom preletel dlhý obnažený nôž a zablysol sa v mesačnom svite, úzky a lesklý. Potom padol na cestu d'a-leko vpredu a zostal tam ležať, jagavý ako veľká ihla. Hnedá rukoväť sa zaborila do snehu. Na čepeli boli červené kropaje, o ktorých sa nedalo zapo-chybovať. Foodovi sa zem zakrútila pod nohami. Z boku mu vystre-kol tenký cicerok krvi. Mal dojem, že padá veľmi dlho a rúti sa mra-zivou nocou kamsi hlboko.

Eisner odhodil bezcennú zbraň a v ruke sa mu mihla vy-skakovačka. Skočil za nekromantom. Podarilo sa mu obla-piť ho okolo hlavy. Trieskal mu čelo o mramor s mlčanlivou, chladnou bezcitnosťou. Krv mu pulzovala v ušiach, ako keď dakto búcha na ťažké dvere. Lenže vtedy dostal zospodu taký úder päst'ou do bru-cha, že takmer stratil vedomie. Prepadol dozadu. Trieštilo mu v hlave. Ako zmyslov zbave-ný sa však vztýčil a s nožom v ruke opäť zaútočil. No vyso-ký nekromant ušiel a Eisnerova hľadájúca čepel sekala naprázdno. Šušťivý zvuk mieril dohora. Nekromant letel na sabat, strašne chrčal a stonal.

Naokolo zostala len mŕtva hmota tmy.

"Food! Nie vy ste urobili chybu!" kričal Eisner. Pery nad zaťatými zubami mal rozškľabené. Oči zúfalo prižmúrené. Jeho bezradná zúrivosť nepoznala medze. Naklonil sa nad zraneného Fooda.

"Ja som sa pomýlil!" reval Eisner. "Až teraz som si na niečo spo-menul. Vo Wilsonove máme zvláštny zvyk. Ak sa zruší starý cintorín a založí sa nový, prejde naň staré meno. Preto sa vo Wilsonove vyskytujú pomenovania cintorínov vo dvojiciach. Takže keď v roku 1919 vznikol tento cintorín, dostal meno Martinský podľa najstaršie-ho wilsonovského cintorína. Ten je už síce zrušený, no vedľa neho stojí koru-novačný Kostol svätého Martina! Nekromanti asi budú tam!"

"Máš pravdu!" jachtal detektív. Všetky jeho nevyslo-vené inštinkty a hmlisté podozrenia nadobúdali formu. Tvar tušenia akéhosi príšer-ného riešenia, polovidený, polotušený, sa začal vznášať v temnote a sputnával ho.

"Prečo mi to nenapadlo skôr?" šemotil Food. "Ďalší krok pátrania som presne nepoznal, iba odhadoval, a to sa detektívovi zakaždým vypomstí. Nivočia sa tým logické schopnosti. Takže predsa je to pomsta mesta za minulosť.

Som ja ale hlupák! No, ty, Jozef, nesmúť! Nijaký prípad nie je vzrušujúcejší ako ten, v ktorom je všetko proti tebe."

Hovoril len s najväčšou námahou. Lapal po dychu. Z kú-tikov úst mu tiekla krv. Eisner mu pomohol posadiť sa. Obviazal mu ranu vreckovkou. Dlhú mučivú minútu si mys-lel, že Foodovi sa už nepo-darí vstať. Mesačný svit zmenil všetky farby. Detektívova sinavá tvár vyzerala bledozelená. Rana bola hlboká, od bolesti sa mu zatmieva-lo pred očami.

Eisnerovi drkotali zuby. Pozbieral posledné zvyšky energie a vlie-kol Fooda k autu v trasľavých

cikcakoch. Potkynali sa o kamene. Zo snehu sálala rozprášená bieloba. Studený vietor zimu ešte zosilňo-val. Šli pomaly a strá-cali drahocenný čas. Food sa preklínal. Zostá-vala za nimi krvavá stopa. Pri aute detektív odmietol nastúpiť na mies-to spolujazdca. Eisner nevedel šoférovať, ale pripadalo mu rýchlejšie naučiť sa to než nechať polomŕtveho detektíva, aby auto viedol on.

Foodovmu zakalenému zraku sa zimná cesta javila dvojito aj troji-to a potom sa spojila do jediného roztraseného tvaru. Naštartoval a prudko zrýchlil. V boku cítil prudké pá-lenie a rútil auto ulicami čo najväčšou rýchlosťou, aby pál-čivú bolesť zatlačil do úzadia. Kolesá vízgali, plech lomozil. Pred Eisnerom prebleskovali myriady nehyb-ných aj pohyb-livých svetiel noci. Reflektory protiúdúcich áut sa v jeho mysli menili na mihotavé žlté kruhy. Do tváre mu padali znásobené obdĺžniky okenných tabúl. Na Mortzelgasse už detektív nevládal zvierat' volant. Eisner mu ho držal, a tak sa hrkotavo sunuli po čiernej ľu-doprázdnej ceste. Foodove svaly chceli kapitulovať, ale ahasverovská vôľa ich hnala ďalej. Pisztoryho sídlo. Hotel Dax. Karácsonyiho palác s troma vstupnými portálmi. Takmer vybehli na koľaje mestskej električky. Nájomný dom rukavičkára Svetlíka. Mráz sa hnala kilometrami po-temnených ciest a pustošil ďaleký svet pred sebou. Food opäť pridal, bezvýchodiskové zamotaný do kľučiek svojej jazdy. Okraje vozovky na Kapitelgasse videl ako krivo načrtnuté čiary a husté šrafy.

Potom konečne zastali pod drevenou ochodzou hrad-ného opev-nenia. Vystúpili neďaleko širokého barbakanu. Hluk noci sa niesol do nesmiernej diaľky, rástol aj hynul, akoby mesto dýchalo. Eisner bol na hranici úplného vyčer-pania. Prenasledovali ho strašidelné vízie. Zasněžený priestor sa mu pred zrakom rozplýval. Zľakol sa mohutnej trojlod'ovej siluety dómu. Popukané múry lemovali chumá-če hmly. Ešte dlhá aleja, ktorá viedla v strmej perspektíve ku kostolu. Food stratil priveľa krvi. Posledných pár fantaz-magorických krokov k majestátnemu vchodu.

Znútra sa valil čudný zápach. Masívna brána bola otvo-rená. Pre-kĺzli dnu a utiahli sa do rohu k obvodovému múru. V presbytériu s hviezdicovou klenbou žiarila záplava svie-čok. V strede haly, prekle-nutej zakrivenými rebrami, boli umiestnené akési monolity s veľkým tesaným oltárom na šesťstupňovej základni. Na ňom stáli monštran-cie. Steny boli holé, bez svätých obrazov. Eisner zmeravel, keď si vši-mol, že ostenzórium netvoril kruh, ale deväťuholník. Pri oltári visel zo stropu hrubý špagát. Pre obesenca, pochopil Eisner. V celom priestore medzi piliermi, v najhuňatejšej černi, mlčky čakali wilsonovskí občania - pospolitý ľud, zberba bez tváre a individuálnosti - natlačení hlava na hla-ve. Robili tajné gestá a dorozumievali sa nesúvislými po-sunkami.

Food sa dusil, sucho kašľal, no predsa zašeptal: "je to tak... ži-dovský obraz nebies, pripútaných siedmimi hákmi k siedmim sve-tom... Non nobis, non nobis Domine, sed nominis tui gloriae soli. Chatám Šofér... jeden je tu..." Nedokončil. Mal úplne mokrú tvár, hoci vo vysokom sieňovom priestore bol strašný chlad. Uprene hľ-a-del na bronzo-vú krstiteľnicu a Eisner si nebol istý, či je príčetný. Už za okamih by sa však nezaručil ani za seba.

Po lane sa spúšť'al kocúr obdivuhodných rozmerov. Keď ho ľudia zbadali, okamžite zahasili sviečky. Chúlili sa ako kľbko pokrútených hadov. Začali nezreteľné spievať chválospevy, mrmlali ich so zať-a-tými zubami a približova-li sa k miestu, kde zbadali svojho majstra. Prestali sa ostýchať a snažili sa ho dotknúť. Keď sa konečne priblí-žili na dosah, bozkali ho.

V dave sa strhla tlačnica. Ozývalo sa pridusené bzučanie, be-dákanie i hromženie vulgárnymi slovami. Všetci sa ako zmyslov zbavení sácali, tlačili, stúpali si po nohách a častovali lakt'ami aj pás-t'ami rebrá i líca susedov. Na oči si mazali kollýrium, aby videli aj to, čo je skryté. Každý sa chcel dostať čo najbližšie k bezbožnému oltáru. Zmätaní muži si ako v tranze vysúkavali rukávy, sťahovali nohavice a bez hanby sa chytali za pohlavie. Oči mali sklovité, kalné. Hlasno stenali a z otvorených úst im tiekli sliny. Rozhorúčené ženy si roztvárali živôtky, vykasávali sukne, odopínali podväzky a necudné vystrkovali stehná i zdurené prsníky. Vzadu v kútoch pri sčernetých pilieroch sa tmolili mrzáci a nevládne kaliky. Do masy sa v strachu pred udu-sením neopovážili zamiešať. V diaľke však neha-nebne od-haľovali ohyzdné neduhy - skrivené chrčtice, nahnité nohy, zosušené ramená, hnisajúce nádory, chrastavé, rozjatrené rany a neopísateľne sa rúhali.

Eisner bol zdrvený. Nemohol tomu uveriť. Opanovala ho smrteľná úzkosť. Lenže opísať to, čo sa dialo neskôr, by ne-dokázal, ani keby mal sto hláv a v každej hlave sto jazykov. Vypovedať, ako dlho, aké veľké a aké nevýslovné muky sa v svätyni odohrávali, je nemožné.

Mačku-smilnicu zahalili tiene a z nich vystúpil samotný diabol, kto-rý, pokiaľ ide o veľkosť, prekonal akékoľvek zviera, známe na zemi. Šelma bola čierna ako havran a jej telo malo od nôh až po hlavu ľudskú podobu, až na to, že malo mnoho hláv a chvostov. Tento príšerný netvor mal najmenej tisíc rúk, pričom každá ruka merala tisíc lakt'ov na dĺžku a desať na šírku. Navyše z každej ruky vyrastalo dvad-sať prstov a z tých zasa trčali dlhočizné železné pazú-ry s tisíckami ostrých hrotov. Presne toľko paznechtov mal aj na nohách. Šíril sa z neho strašný smrad.

Ľudia prijímali znamenie šelmy, vyplašené jačali ako veľký hučia-ci roj plný zúrivého kriku, zábleskov a mihota-nia. Food pozbieral zvyšky síl a schmatol Eisnera za lakeť.

Ťahal ho do najvzdialenejšieho výklenku v rohu sály. "Už veríš článkom viery?" šeptal detektív, aby prehlušil pekelný rachot. "Dé-moni sú zvrhnutí žalobníci, spôsobujú vietor, búrku, dážď. Ale aj oheň z nebies!"

Eisner s otvorenými ústami a zovretým hrdlom pozoro-val dianie v strede miestnosti. Obluda mala velikánsky zobák a s drásajúcim škrekom vtrhla do davu. Švihala dlhými, hrotom zakončenými chvostami a začala nimi zasadzovať rany ľudským dušiam. V plesni-vom prachu a stuchline chrámu sa rozhostil odporný zápach.

Vtedy sa otvorila mramorová podlaha a z hlbín vystú-pila kovaná železná mreža. Pod ňou plápolalo horúce uh-lie, ktorého plamene rozduchavalo skučanie nespočetných démonov. Čoskoro krúžilo nad netvorom také množstvo duší, že sa tomu ani nedalo veriť. No Eis-ner vedel, že okrem tunajších sú tam aj všetky, ktorým dal svet vzniknúť od svojho počiatku. Drkotali mu zuby. Zástup zatratencov bol na všetkých končatinách aj kĺboch prepojený širokými že-ravými železnými putami. Vydával drásajúci rev. "Kto alebo čo to je?" pýtal sa Eisner ako uhranutý. Kamenné mú-ry spustošeného chrámu pokrývali fantastické rozmetané zdochliny.

"Ten životvor je nepomenovateľný," sipel Food. "Kedysi bol knie-žaťom božích bytostí a mal podiel na rajských rozkošiach. Je doko-nalý. Dokáže uvrhnúť nebesá, zem, a dokonca aj peklo do úplného chaosu."

Onedlho sa šelma začala premieňať na uhlie a horela. Rozzúrená sa obracala z boka na bok a vydávala hnusné vytie a skučanie - vysokotónové zvuky, ktoré boli ľstivou urážkou prírody. Natiahla ruky po mase modloslužobníkov a pevne ju uchopila. Jej zovretie trhlo údy, odsekávalo hla-vy, nohy i ruky. V ďalšom návale zúrivosti vdychovala duše do seba a zasa ich vydychovala do rohov sály. Jej nárek sa zmenil na čudný, syčiaci a chrčiaci štekot. Masakra pokračovala. Priesvitné nehmotné telá okamžite vybuchovali. Kamenné múry oslabovali páchnuce ohne. Všetky predmety vyzerali ako obrúbené purpustom. Nastala explózia farieb, anarchia odtieňov, ktoré zošaleli. Vzduch sa presýtil dymom a sírou. Pri ďalšom nádychu do seba šelma späť nasala popol aj zvyšky duší a prehltila ich.

"Athel, Bathel, Nothe," kričal Food tvrdošijne pomedzi popraska-né pery staré zaklínadlo, "jhoram, Asey, Cleyungit, Gabellin, Seme-ney, Mencheno, Bal, Labenenten, Nero, Meclap, Helateroy, Palcin, Timgimiel, Plegas, Peneme, Fruora, Hean, Ha, Ararna, Avira, Ayla, Seye, Peremies, Seney, Levesso, Huay, Baruchalú, Acuth, Tural, Buchard, Caratim, per misericordiam abibit ego mortale perficiat qua hoc opus invisibiliter ire possim."

Od námahy stratil hlas. Nemohol sa nadýchnuť. Na sluchách mu navrela pulzujúca žila. Červenkastá sieťovina ži-liek sa mu pod ko-žou rýchlo rozširovala. Cez bránu sa pri-hnal búrlivý vietor od severu, veľké mračná a šľahajúci oheň. Na podlahe blľal deväťuholník jasu. Okolo plameňov sa belela žiara a lesk akéhosi vzácneho kovu. Na dlaždiciach zostali aj zablatené šľapaje, kadere vlasov, poodťhané gombičky, konopné motúzy a útržky podvázkov. Food spa-dol z nôh. Jeho tvár bola voskovožltá. Eisner od nevládneho detektívovho tela dlho nemohol odtrhnúť oči. Stál ako priklincovaný zvedavosťou, búšilo mu srdce. Nakoniec sa ho dotkol. Zaplavilo ho fluidum ne-jasného vzrušenia. Na chrbte mu prebehli zimomriavky nepokoja, vlna náhleho pochopenia. Go-tická povala sa zrú-tila a otvorila sa bezodná kopula temnoty, ktorá puchla a pritláčala zem. Dovnútra sa vovalila bezhraničná mŕtvota sivého vzduchu. Priestor sa rozochvel farebným fermentom, rozpa-dol sa na biele vločky, na mihotavý trepot. Potom Eisner uvidel búrku krídel - serafov, cherubínov, tró-nov, anjelské mocnosti, sily, kniežatstvá, archanjelov aj anjelov. Odvrátil zrak a rozbehol sa k bráne. Nechcel byť svedkom apokryfnej vojny, ktorá sa nestala.

Pred kostolom ho ovanul dych šieho priestanstva. Plavne bežal a sneh mu pri skokoch vŕzgal pod nohami. Jeho telo dýchalo vypä-tím. Z lesknúcej sa tváre sa lial pot.

Fosforeskovanie oblých závejov pomaly matnelo a haslo. Nastá-vala čierna a hustá tma pred svitaním. Vzduch sa ľah-ko dýchal.

Náhle sa obloha rozjasnila, vyliečila choré chrasty tmy a postrieb-rila Eisnerovi tvár. Súhvezdia mu stáli kolmo nad hlavou. Spiace zvetrané múry a sutiny oslepila žiara, akoby chcela prečítať ich pravdivé tajomstvo, ukryté v hierogly-foch puklín a rýh. Zhluky domov oblepila monštruózna šuktúra z popukanej sadry, rozmrvenej rokmi, rozleptanej dažď-om, slnkom a zimnými mrazmi.

Čas plynul nerovnomerne, zväzoval uzly hodín, ktoré uplynuli, a inokedy zasa hltal celé prázdne intervaly trva-nia. Zdivené okamihy sa vyslobodili zo zakliateho kola udalostí a nekontrolovateľná jalová zima sa v divom nápo-re rozrastala na všetky strany. Zdesať-násobovala, stonásobovala sa do akéhosi iného, pokriveného priesto-ru, podriade-ného škále novej morfológie, ktorej sa podrobuje hmota.

Z oblohy sa rojili hviezdy. Mesačné svetlo sa rozptýlilo do strieb-ristých šupín. Ulice už nedokázali udržať dekórum mesta a podria-d'ovali sa novým urbánnym plánom.

Bezradnosť starej architektonickej krásy sa nakoniec zvrhla do intrigánskej mágie nebies, fantasticky zaranž-o-vaného astrolábia, chorobnej fatamorgány máp. Eisner merav o stál s horiacimi očami v zimnom pseudomeste, zamurovaný do prízračného labyrintu haluci-nácií a marív, v prázdnom rade ulíc, ktoré nejestvovali. Z perspektí-vy armageddonu privolaného mágiou iluzórneho letopočtu si v mysli vybavoval Foodovo mŕtve telo.

Detektívova nehybná tvár s pergamenovou pokožkou vyzerala ako vytesaná z porfýru. V slepom bielku oka mu zostal lúč hviezdy a ligotavo sa rozlieval. Ruky boli na dotyk mäkké a ohybné, až sa zda-lo, že znovu nadobudli jemnosť, akú mali v detstve, a že ich zdobia jasné znamenia nevin-nosti. Na jeho žiarivej pokožke sa objavili čier-ne klince. Rana v jeho boku bola červená ako ruža na jar.

brand party

1

Zo štartu si vždy zapamätám každý zlomok sekundy. Aj ten večer si v pamäti vybavujem úplne presne. Zabuchol sa zadný kufor. V spätnom zrkadle sa mihli chrbty bez-pečnostných technikov. Zväzok oranžových káb-lov od meracích prístrojov sa zaleskol. Pod výbojkami sa prevaľovali kúdoly dymu. Halu najprv zaplavilo ostré svetlo. Zaznela varovná siré-na. Vzá-pätí dvojica mechanikov v žltých montérkach od-istila štvortonové závažie. Padalo na oceľovom lane zo špe-ciálnej veže 10 metrov nad zemou. S hrmotom sa zrútilo na betónovú plochu a moje auto strhlo so sebou.

Pri akcelerácii som si takmer prehryzla jazyk. Náraz ma vtlačil do vytvarovaného sedadla. Nerada sa vtedy poze-rám pred seba. Nepo-trebujem znova vidieť, ako mi predné sklo závratnou rýchlosťou zapĺňa mohutný hliníkový blok. Pohľad som uprela na červené digitálne číslice na tacho-metri. Menili sa tak rýchlo, že som vnímala len prvú dvojku. Plynový pedál som stláčať nemusela, pretože auto bolo riadené na diaľku. Už v štvrtej sekunde mal Dulcet plnú rýchlosť. Nebol dôvod držať volant, lebo riadenie zabloko-vali, no zvierala som ho z celej sily.

Väčšinou narážam čelnou plochou. Tentoraz ma však namierili na ľavý bok. Presne taký charakter majú najčas-tejšie automobilové nehody. Pre posádku je to nebezpeč-nejšie ako čelný náraz.

Stodvadsať metrov. Po tých rokoch si už viem okamih zrážky vy-rátať úplne presne. V poslednej chvíli som otvo-rila oči. Späťne si z toho momentu vybavujem tisícky drob-ných rýh na striebristej hliní-kovej ploche. So sykotom sa bleskovo nafúkol biely airbag. V ohlu-šujúcom rachote som stratila vedomie. Napriek tomu poznám ďalší priebeh havárie najnovšie-ho modelu luxusného Japonca do najmenších detailov. O hodinu neskôr som sa na seba pozerala na projekčnej obrazovke. Púšťali mi zostrih záberov vysokorýchlostnej kamery. Sekvencie zrážky snímajú s hustotou záznamu tisíc obrázkov za sekundu. Na monitore som pozorovala, ako hliníkový blok preni-kol tri štvrté metra do motorovej časti. Namáhavo som dý-chala cez kyslíkovú bombu. Z celej sily som hrýzla gumové zubadlo, lebo vtedy ostatná bolesť ustupuje. Záznam som vnímala ako cez matnú blanú. Tisícky úlomkov a črepov z reflektorov a čelného skla sa rozprskli na všetky strany. Okamih som letela vpred, až pokiaľ mi to dovolil červený bezpečnostný pás. Vtedy nastal spätný odraz.

Za tie dve desatiny sekundy dostávam slušný balík pa-pierov. A na oplátku nemusím podpísať ani jeden. Nazývajú to skúšobňa pasívnej bezpečnosti. Hala stojí neďaleko polygónu nemeckej automobilky. Pre získanie povinnej homologácie sú ochotní urobiť čokoľvek. Bez po-tvrdenia o bezpečnosti na úrovni európskych štandardov sériovú výrobu novej značky jednoducho nespustia. Potre-bujú ma. A ja potrebujem ich prachy.

Na bariérových skúškach je totiž najdrahšia posádka. Som lac-nejšia než testovacie figuríny, z ktorých jedna vyjde na dva milióny. Stojím ich presne toľko. V tisíckach. Náhradky sa prestali vyplácať. Projektujú sa síce tak, aby sa počas crashtestu nezničili, ale po každom náraze sa musia dôkladne skontrolovať a upraviť. Ja sa dávam dokopy sama. Za vlastné.

Ak ste na tom podobne ako ja a študovali ste to, čo vás bavilo, hoci ste vedeli, že sa s tým u nás neuplatníte, mu-síte v tomto meste robiť niečo životu nebezpečné. Inak môžete zabudnúť na knihy, cé-dečka a víkendy v kluboch.

Vyhovujem aj typovo. Používajú sa síce predovšetkým figuríny mužov, takzvané priemerové modely, vytvárané podľa tabuliek váhy a výšky v jednotlivých európskych krajinách, ale 70 kilogramov a 180 centimetrov mám aj ja. Iba na testovanie bezpečnosti sedačiek pre deti sa naďalej používajú makety. Lacné decká sa doposiaľ ne-podarilo zohnať. Vhodných je málo a stoja majetok.

Predtým sa museli vyrábať oceľovo-hliníkové kosti v presných pomeroch k ľudskému telu. Moja živá hlava takisto váži 4 kilá a noha 12,5. Takto sa ušetrí aj na špeciálnej gume, čo slúži na výrobu pokožky a mäkkých tkanív. A svaly mám po jedenástich rokoch tréningu vypracované prinajmenšom tak ako figuríny.

Keď som na obrazovke sledovala, ako mi technici strhávajú snímky, začala ma ostro bolieť hlava. Potom som sa ako ubitý tieň potácala po chodbách a schodištiach matne osvetlených halogénkami. Už dávno viem, že tento bodavý typ bolesti aspoň trochu utíši dvadsať minút pod horúcou sprchou.

2

"Nie, nechcem, aby si ma odprevadil. Ani celú cestu, ani polovicu! Je mi zle! Veľmi zle! Neviem, čo viac ti k tomu mám povedať. Možno som ti to všetko nemala povedať až tak neskoro," hovorila som.

Nechápala som, prečo ma opäť prišiel čakať. X-krát som mu o-pakovala, aby to už nerobil. Zbadala som ho hneď, keď som prešla kontrolou a zabuchla som za sebou bránu s pletivom. Striaslo ma. Stál rovno pred mnou v úzkych tmavomodrých nohaviciach s veľkými vreckami a v plete-nom šedom roláku, na pleciah batoh. Jednou nohou sa opieral o betónovú podmurovku zábradlia.

Nechcela som, aby ma zasa prehováral, a tak som rozprávala ja: "Viem, ako ti je, ale jednoducho sa ma snaž pochopiť. Skús si najbližších pár dní spraviť čo najväčšiu pohodu, zájdi za priateľmi..."

"Nemusíš sa ospravedľňovať, China," povedal.

Budovy za ním, výstavný komplex, obchodný dvojdom, most - to všetko sa mi v zmätanej mysli premieňalo do nových tvarov, disproportii.

Prvé hodiny po zrážke sú najťažšie. Čelo mi horelo, v spánkoch mi búšilo, v ušiach hučalo. Plecia som mala opuchnuté a boleli ma. Potila som sa tak, že mi celé telo pokryla vrstva vlhkosti. Horúci vzduch letného večera ma celkom rozpaľoval. Namáhavo som dýchala, omámená a slabá. Raz sa mi dokonca stalo, že mi po zrážke na celý deň zmeravela ruka.

"Tak trochu som to už čakal, ale... Teraz, keď to hovoríš takto, ako samozrejmosť, nemyslím, že by... Vieš, pre mňa to nie je také ľahké ako pre teba."

To ma dorazilo! Lenže on ešte neskončil: "Veril som, že aj dnes sa to ešte dá. Že existujú aj vzťahy, v ktorých všetko nemusí byť iba o... Ja som aspoň..." Úsmev na tvári mu stuhol v úšľabok.

Prerušila som ho skôr, než stihol dopovedať vetu. "Takže ty to máš ťažšie ako ja? Čože?" rozkričala som sa. "To hádam nemyslíš vážne! Lámeš mi srdce. Fakt! Dojímaš ma."

V tej chvíli sa mi hnusil tak, že som sa naňho nedokázala ani po-zrieť. Chcela som odísť preč.

Okamžite. Zrak som obrátila dohora. Na oblohe, najprv červenej, potom žltej, najprv tmavej, potom jasnej, sa začala hra svetiel a tieňov. Každá z farieb sa šírila z jediného bodu, rozpínala sa, až kým nenadobudla určitý tvar, a potom sa znovu stráca-la. Pred očami som mala stenu vymalovanú prehavými, čudnými odtieňmi.

Chcela som mu vykričať, že má predsa rodinu aj hrbu známych! Akoby nevedel, že väčšina mojich priateľov zo-mrela! Alebo niekam zmizli. Ale nepovedala som nič. Nechcela som o tom hovoriť, a to nielen kvôli tomu, že šlo poväčšine o drogy. Sebaľútosť je mi odpor-ná. Pred očami som znova videla tie prázdne byty so spustenými roletami a rozľahlé izby, kde, keď som vošla, privítal ma iba rozvírený prach. Teraz v nich bývajú cudzinci.

Mlčala som a pevne zvierala prsty vo vrecku. Odrazu sa ma po-kúsil objat'. Sykla som a ucívla.

"Tak to teda berme ako rozlúčku. Môžem ťa ešte po-sledný raz odprevadiť?" zaprosil.

Takéto slová hádam nie! Mlčala som. Dokola niečo rozprával. V podobnom trúchlivom štýle. No jeho ďalšie slová som vnímala len spolovice. Nedokázala by som ich zopa-kovať, ani zreprodukovať ich obsah.

Očami som premeriavala čudné, odpudzujúce ulice a zadné strany veľkých skladov nákupných centier. Nehľadela som na neho, ale pred zrakom sa mi aj tak mihal v obra-zoch: napnutá pokožka na vysokom čele, pravidelná okrúhla tvár, energická brada, priesvitné chĺpky nad perami, vystúpené líce kosti,

mäsité spotené pery, hlboké tmavé oči. Čierne materské znamienko zvýrazňovalo pravú stranu brady. Hnedé vlasy mu rástli v dokonalom, ako nožom vy-značenom oblúku. Bieloba pleti na slnku ešte viac vynikla.

Na odpoveď som sa nezmohla. Žmúrila som oči pred páľavou. Myslela som na to, že konečne viem, aký je to po-cit. Zrejme je to tým množstvom autonehôd, že som už cel-kom otupela. Necítila som k nemu prosto vôbec nič. Bez slova som sa rozbehla k stanici metra Nestlé. Nepozdravila som ho. Ani som sa neobzrela.

Mám zvyk, že keď sa necítim najlepšie, nakupujem. Teda, pres-nejšie, ak mám peniaze, chodievam do obchodov neu-stále. Ale keď mi je zle, mám o zámienku na nákup navyše.

V podzemnom obchode s časopismi som si vybrala ma-gazín, kto-rý vážil vyše kila a obdaroval ma hŕbou osobných darčiekov. Dostala som vákuovú pumpu. Tester rúžu, ktorý sa stal kozmetickým best-sellerom. A dve multiaktívne pe-nové kapsuly s antimikrobiálnym účinkom, hydroaktívnym zásobníkom a keratínovými proteínmi, ktoré prenikajú hlbo-ko do poréznych častí vlasu a vytvárajú objemo-vý, antista-tický a spevňujúci efekt. Pocit, že tento produkt je založe-ný na neustálom výskume a inovácii a bol vyvinutý špeciálne pre ženy, ako som ja, ma zvláštnym spôsobom upokojil.

3

Domov som sa vrátila celkom nevládna. Pri chôdzi po schodoch som sa musela pridržať zábradlia. Z ničoho nič som dostávala zá-vraty.

V telefónnom záznamníku som našla dva jeho odkazy. Vymazala som ich bez vypočutia.

Od začiatku tohto roku bývam v činžiaku na ulici Technics 1210. Teda, žijem tam už vyše desať rokov, ale predtým sa tá cesta volala inak. Sme chudobná krajina, a tak sa snažíme draho predat' všetko, čo chce niekto lacno kúpiť.

Premenovanie ulíc sa nestretlo s veľkým nadšením, ale vysvetlili nám ho tak, že dodá nášmu veľkomestu žiadanú multikultúrnu pes-trosť. Momentálne to vyzerá tak, že v tomto meste máme hádam všetky kultúry, len svoju vlast-nú nie. Prestížne značky sa tu u ľuďi uchytili slabo, a tak ob-sadili aspoň ulice.

V jedinej izbe svojho bytu som nemala takmer nijaké za-riadenie, no nazývala som ju obývačka. Tak jej hovorili moji rodičia. Predtým ako odišli. Televízor stál na kartónovej ška-tuli, v ktorej ho sem pri-viezli. Na protíľahlej stene visel pla-gát vytrhnutý zo stredu manga magazínu. Ešte sa na ňom dali vidieť zárezy, ako bol poskladaný. Pod ním stála odostlaná posteľ. Knihy, komiksy a časopisy boli pou-kladané na jedinej policičke, umiestnenej pozdĺžne s pravou stenou.

Mala som chuť len ležať a pozerat' televíziu, lenže ešte trval pri-me time, keď púšťajú iba reklamy. Normálne pro-gramy sú súčasťou plateného rozšíreného výberu, ktorý som si nekúpila. Zasa až taký veľký rozdiel medzi reklam-nými spotmi a public relations programom plným skrytých sponzorských odkazov nevidím.

Tak som si namiesto toho čítala anglický paperback, kto-rý som kúpila z druhej ruky v antikvariáte. Väzba už bola značne prehnutá, ale stále dosť pevná na to, aby uniesla ro-mán Elmora Leonarda. Toho som mala rada, lebo v ňom ako v jednom z mala bolo niečo z mojich najmilších - z Chandlera, Hammetta, MacDonalda a iných z drsnej školy.

Ale ani Leonard ma nebavil. Rozvalila som sa pohodl-nejšie a masírovala som si spánky. Po zrážke dokážem vylihovať a nič nero-bit' celé hodiny.

Skrútila som sa do kľbka. Keď som sa nahla, videla som lichobežník okna s modrým výrezom oblohy. Privierala som oči, ale iba som drielala.

V ten večer leto zmobilizovalo hádam všetky sily, aby mi celkom znemožnilo spánok. O ôsmej sa rozzžali vysoké pou-ličné lampy. Moja silueta v izbe narástla a siahala až po strop. Šialenou rýchlosťou sa mi v ustatej hlave začal pre-mietat' sled obrazov, slová ich nemohli dobehnúť.

Potom sa opakoval stav, ktorý v noci po zrážke zažívam vždy. Šklbali ma údy. Steny dusili. Rozohriate čelo som si oprela o vlašný tvrdý múr. Tvár som si namáčala do stude-nej trblietavej vody.

Rozhodla som sa, že namiesto úskokov pred bolesťou radšej vy-jdem von. Musím to zo seba dostať!

Poháňaná nedočkavosťou som sa kúsok za domom rozbehla po vyso-kých schodoch smerom do kopca. Obzrela som sa. Zo zad-nej strany bola stena domu súvislo posiatá radmi káblov - desiatky čiernych pripojení na telegrafný stĺp.

Tlak v hlave zakrátko ustúpil splyvajúcemu zábradliu a mihotavým žltým stĺpom osvetlenia. Zrýchlený dych i únava, nával rozporných vnemov - také niečo som potrebovala! Aj noc uháňala klusom. Večer prudko mizol.

Túlala som sa štvrtou Technics Hi-Fi. Prechádzala som sa po uliciach popri trati metra C, ktoré v týchto miestach jazdilo nad zemou. Nad ostrou zákrutou za najbližším mostom som si sadla. To sparno! Mala by som si kdesi ochladiť hlavu, potom by som azda znovu myslela triezvo.

Otupené som pozorovala graffity pomalované vagóny pri spomalenej jazde. Zvláštne je, že hoci dopravný podnik krachuje, naďalej má dosť peňazí na farby, ktorými neprestajne prestriekava väčšinu malieb. Môj obľúbený vagón však zatiaľ pretrieť nestihli. Dočkala som sa ho. Je na ňom nočné mesto. V oranžovom svetle lúčov sa tmavé farby snovej metropoly leskli. Strieborné okno s radom mraťok žiarilo, ale už na ňom boli škrabance žiletkou. Ako väčšinou, aj tentoraz som sa však veľmi rýchlo začala nudiť a zaniepokojenie ma o chvíľu prešlo.

4

Dlho som kráčala tmou, ktorá padla na ľudoprázdne ulice. Rozhodla som sa presunúť do štvrte Hypermart, k najdlhšiemu mestskému tunelu Nescafé Classic pod hradný kopec. Dostala som opäť chuť na rýchlosť. Vedomie som mala iba v ubolenom tele. Potrebovala som napätie. Zabudnúť na seba i na neho. Vypnúť rozum, ale zároveň maximálne intenzívne vnímať.

Celú hodinu som čakala, kým z depa vyrazia nočné vlaky. Nasačila som si rukavice bez prstov. Džínsy som si vyhrnula po kolena.

Najprv som začula rezonanciu v koľajniciach. Kovové dunenie znelo čoraz hlasnejšie. Pri náskoku na súpravu ide o správny okamih, o optimálnu rýchlosť a polohu. Snažila som sa chvíľu nemyslieť na veci, ktorých som mala plnú hlavu. Sústredila som sa na skok.

Potom som uvidela trojuholníkový pás svetla z reflektorov, ktorý vychádzal spoza rohu. Pozdĺžny tieň rýchlo rástol. Hukot bol ohlušujúci.

Potom to už šlo bleskovo. Vynoril sa vozeň, žltá vysvietená kabína. Na zlomok sekundy som vo veľkých štvorcových oknách zbadala sivasté tváre nočných cestujúcich. Vtedy som už z celej sily bežala popri červeno-bielom zábradlí. V okamihu, keď voz musel v ostrej zákrute pred tunelom pribrzdiť, stála som pri ňom vzadu na ľavej strane. Moje ruky i nohy už poslúchali volanie rytmu kolies. Prvým švihom nôh som sa dostala na nárazník. Uchopila som kovový výstupok nad sebou a vyskočila, aby som zachytila obrubu z oceľového drôtu na streche. Bola som rýchla. Nik ma nepočul.

Pravou rukou som sa vytiahla a hneď som si pomohla aj druhou. Zhyb. Nohu prehodiť cez drôtenú ochranu. Náprah. A bola som hore! Vodič práve v tej chvíli pritlačil pedál zrýchlenia.

Ležala som na chrbte. Rukami som pevne zvierala drôty po stranách a na celom tele som cítila protitlak vzduchu.

Doširoka som otvorila oči. Hľadela som kolmo nad seba. Vlak rachotil a naberal rýchlosť, ktorá až sršala silou. Na navlhnutom strope sa v rovných radoch mihali jemne orosené obdĺžnikové tehly. V priehlbinách sa striebisto leskli kvapky vlhkosti. Hutný rytmus kolies zrýchľoval, cítila som, ako do mňa vnika. Poddala som sa mu. V oblúkovej klenbe zneli duté ozveny. Dlhé neónové lampy sa zmenili na pásy oranžového a žltého svetla a rútili sa šikmo dozadu ako podťaté. Prúdy tvarov a farieb sa lepili jeden na druhý ako v pohybnom obraze. Zrýchlenie. Čiary tieňov, káble, červené signalizačné svetlá. Pásmo fantaziem.

Preniklo ma opojenie. Vietor mi šľahal do tváre. Po tele mi prebehla vlna tepla a hneď zasa chladu. Zimomriavky, pokúšenie zrieť sa všetkého. Mozog už nepatril k hlave. Začínal sa v pätách a končil sa v končekoch prstov. Omámenie. Fantastické tvary na stenách. Na jazyku slaný pot.

Zvláštne chvenie neprestávalo, ani keď už vlak pribrzdľoval na zastávke za tunelom. Na široko roztvorené ústa mi vysadla pena. Celú ma pohltilo čosi chaotické, beztvaré. Po chrbte mi prešiel krč a takmer som neovládla svoje telo.

Toto je pre mňa bod, keď sa body bolesti a rozkoše pretínajú. Zrejme som prekročila rozhranie.

Nesmiem ísť zaň! Kvôli tomu, čo mám od detstva s hlavou. Tak to aspoň hovoria doktori.

Zoskočila som skôr, než sa so zasyčaním otvorili dvere a strojový hlas oznámil, že sme na stanici Sony Handycam. Ihneď som sa strčila v tme.

5

Bežala som domov a triasla som sa. Mimoriadne inten-zívne som vnímala aj tie najbezvýznamnejšie podnety. Akoby som mala haluci-náciou vyostrené videnie. Noc stie-rala vzdialenosti. Tmavá diaľava horizontu sa rozširovala.

Utekala som komerčne bezvýznamnými ulicami, ktoré sa predo mnou nakláňali zo strany na stranu. Z tmy sa v diaľke vynárali osvet-lené veže rafinérie. Na vrchole komí-nov blikali oranžové signalizač-né svetlá.

Nepostrehla som, kedy ma prestala bolieť hlava, no pred vcho-dom do činžiaku som sa už cítila trochu lepšie. V celom dome nik nesvietil. Potichučky som vyšla k svojmu bytu.

Sadla som si do kresla od švédskeho dizajnéra, a aby som uvoľ-nila nervozitu, zapla som televízor. Osvetlilo ma čiernobiele znenie skončeného vysielania. Prepla som na nemecký satelit, kde bežala šou neskorej noci. Miest-nosťou sa rozoznel prednatočený smiech. Jasné farby z ob-razovky sa vo veľkej tmavej kocke izby matne mihali na ste-ne i na mojom tele. Ani jednu z piatich svetoznámych celebritz exkluzívnej nočnej šou som nepoznala. Pokúšala som sa sústrediť na program, ale porozumela som iba toľko, že témou dnešnej noci sú kožené pomôcky.

Cítila som, že v menlivom svetle žmurkám nebezpečne rýchlo. Vzala som si zrkadlo, aby som si prezrela zreničky. Tak mi to lekári radili odjakživa, aby som rýchlo vedela zis-tiť, na čom som.

Na svojich rohovkách som videla zmenšený odraz moderátorkin-ho mikrofónu a potom náhle modrý pulzujúci ná-pis Werbung. Všimla som si, akú mám nezdravo bielu pleť. Jazva na nízkom čele sa mi od napätia zvýraznila. Natiahla som ruku a zamierila zrkadlo z výšky na svoju vysokú a chu-dú postavu. Rezali ma oči.

Zotrvala som v kresle pred televízorom dlho, ale nesle-dovala som program. Ľavou rukou som zvierala diaľkový ovládač a surfovala. Kým ma začal obchádzať spánok, skončili sa aj reprízy večerných filmov. Klipkali mi viečka. Na jednom programe plápolal oheň. Na d'alšom v akváriu plávali skaláre. Sú chvíle, a trvajú veľmi krátko, keď je člo-vek presne na hranici medzi bdelosťou a spánkom, keď sa rodia sny. Presne v takej chvíli mi zazvonil telefón.

"Ty hajze!" zakričala som, lebo som vedela, že po roz-hovore s ním d'alšiu hodinu nezažmúrim oči.

Prečo s noč-nými telefonátmi neprestal?

"Prečo mi to robíš?" volala som, ale zvonenie nepre-stávalo. "Pre-čo ma nenecháš na pokoji a nenájdeš si ne-jakú inú? Jej to možno prekážať nebude! Možno bude aj rada!" nadávala som, keď som v polotme šmátrala po slúchadle.

"Kurva, prečo? Prečo práve teraz?"

Našla som ho a zdvihla. Lenže presne vtedy mi rupli nervy. Už toho bolo priveľa!

"Čo odo mňa ešte chceš?" zakričala som do slúchadla.

"Chceli by sme, aby ste zajtra o štvrtej poobede prišli do centra Boulevard Breton," povedala mi neznáma žena hlasom, aký mávajú bohatí a zaneprázdnení ľudia v pon-delok okolo deviatej ráno.

"Má-me pre vás ponuku na prá-cu. Nejde o diétu, podomový predaj ani..."

"Kto volá? To bude omyl..." sykla som.

"Ani o crashtesty," prerušila ma.

"O čo, prosím? Nerozumiem vám!"

Ale zo slúchadla sa už ozýval iba prerušovaný signál.

Nemohla som tomu uveriť. Nepriznala by som si to, ale zachvela som sa. Začalo sa to v končekoch prstov, ale po-stupne som sa roz-klepala celá. Prišlo to ako vlna, cítila som, že sa na mňa valí, ale nedokázala som triašku zasta-viť. A to v mojom prípade už teda nao-zaj niečo znamená.

V tomto meste totiž žijem od narodenia a odvtedy to mám v hlave inak. Myslím, že za to môže práve mesto, ale údajne je to kvôli tabletkám, čo mi dávala mama. Antidepresíva tretej generácie. Dnes zabudnuté lieky, odsu-nuté na index. Pre mňa to boli pestrofarebné ampulky. Alprazolam. Oxazepam. Citalopram. To sú tie pilulky, keď si ich dáte, tak si najprv veľmi dlho pamätáte veľmi veľa, a po-tom si oveľa dlhšie nepamätáte vôbec nič. Keď si ich vez-mem, vidím ob-rovské blankytné štruktúry, pozadia, pred ktorými nič nie je.

Z čias, keď som ich brala, si pamätám veľké zreničky. Pásikavý župan. Prsty na mojom čele. Prefarbené

vlasý. Rýchle obedy z polo-tovarov. Výpredaj. Izba, rozdelená preglejkou.

Svoju diagnózu viem naspamäť už celé roky. Nič sa na nej totiž nemení. Nervové vzruchy sa mi síce dostanú do synaptickej štrbiny, lenže tri hlavné neurotransmitery strachu a úzkosti - gamaaminimas-lová kyselina, serotonín a cholecystokynín - svoju správu ďalej do mo-jich nervov jednoducho nedostanú. Molekuly prenáša-čov vzru-choy sa síce vylúčia do synaptickej štrbiny, ale informácie na recep-tory neprenesú. Mám zablo-kované spätné vychytávame v štrbine, a tak sa seroto-nín koncentruje na receptorech na postsynaptickom zakončení.

Jednoducho, je mi dobre, aj keď mi má byť zle. Nespavosť, pani-ka, úzkosť, psychické napätie, depresia, obsesia... Približne viem, čo tieto slová znamenajú, ale len podľa toho, čo vidím dennodenne okolo seba. Predovšetkým však nedokážem mať strach.

O chémii psychiky som musela načítať celé romány. Dnes sú problémy so strachom bežná vec. Spoznala som sa so ženou, ktorá sa stále musela škrahať, pretože sa bála, že ak raz vynechá, telo jej pokryje rôsol. Počula som o mužovi, ktorý nemohol zaspať, kým svojej manželke nenarovnal nohy tak, aby boli úplne rovno pri sebe. Mladý pacient na našom oddelení zasa neustále pil vodu, lebo inak sa bál, že vyschne piesok, ktorý mu - podľa jeho chorej mysle - prú-dil v žilách.

Zaťala som prsty do mäkkého čalúnenia kresla a usilo-vala som sa sústrediť na dianie na obrazovke.

Lenže Bill Cosby dokáže há-dam všetko, len upokojiť nie.

Zaspala som, až keď už dlho svitalo. Po dvoch hodinách sa tele-vízor automaticky vypol.

6

Nepýtajte sa ma, čo zmysluplné som na druhý deň robila, kým som neodišla z domu. Radšej na to zabíjanie času nechcem myslieť.

Od rána bolo zamračené. Schladilo sa. Opar rozmazával čiaru obzoru. Nočný telefonát mi neprestajne vrtal v hlave. Nerozumela som tomu. Hlas v slúchadle znel ako genero-vaný počítačom, ale to už dnes dokáže každé malé decko. Radšej som hlbšie neuvažovala, odkiaľ ktosi vie, čím sa ži-vím. Inak by som okamžite prepadla dnes takej módnej paranoji. Tajné veci by človek ani zd'aleka nemal počú-vat' od neznámych ľudí v telefóne.

Samozrejme, že som na konkurz nakoniec šla. Neodolala som. Pracovnú ponuku som naposledy dostala pred piatimi rokmi. Aj to som si skúšobné jazdy na autách predstavovala značne inak.

Premýšľala som, čo si mám vziať so sebou, ale nič mi nenapadlo. Po profesionálnej stránke sa v živote nemám práve čím chváliť. K dokončeniu vysokej školy mi už chýbal iba rok, ale nedotiahla som ju do konca. Jednoducho som nevládala doštudovať a už vôbec nie vysvetliť, prečo je to tak. Na univerzite som sa toho síce naučila dosť, ale práve z odboru, ktorý u nás z dôvodu nedostatku financií medzi-časom prakticky prestal existovať.

Nakoniec som si so sebou vzala iba preukaz totožnosti.

Zviezla som sa metrom. V poloprázdnom vagóne som sa posadi-la a v duchu som smolila zopár úvodných viet. Keby som mala auto, mohla by som sa odviezť, ale načo by mi bolo auto v tomto protiv-nom veľkomeste, keď pod-zemná dráha je vždy rýchlejšia, hoci ne-bezpečnejšia.

Cestou sa rozpršalo. Kvapky začali bubnovat' na okná vozňa, len čo sa vlak vynoril z podzemia a vyšiel na estakádu v štvrti Microsoft. Pred očami sa mi mihali ulice MS Office, Winamp, MSN Messenger, MS Exchange. Onedlho sa spustil poriadny lejak.

Po pätnástich minútach jazdy sme dorazili k bulváru Apple Macin-tosh. Sledovala som cesty iBook, AppleWorks, Mac OS a Power Mac. Nevie, ktorý zákon určil pravidlo, že konkurenčné značky musia byť v meste rozmiestnené neďaleko od seba. Ale viem, že pochybné taktiky urbánnych marketingových stratégií pretriasa proti-monopolný úrad v médiách deň čo deň. Ulicu konkurencie treba zrazu rozkopat' alebo do nej umiestniť zákaz vjazdu. Hlavný do-pravný ťah je okamžite nutné preniesť na tamten bezvý-znamný bulvár. Tvrdí sa lobuje za premiestnenie význam-ných zastávok metra. A takto neustále dookola.

Cez zarosené okno som po čase spozorovala, že sme už opustili centrum a vošli do ulíc šmeliny. Kedysi táto zá-plava bizarných výš-kových budov drasticky odľahčovala peňaženky turistov. Hovorili tomu neongotika. Centrické logo, excentrický štýl. Multifarebné ges-to. Éra nového gnosticizmu.

Týmto kydom síce nerozumiem, ale ovládam ich spa-mäti. Nejaký strelený marketingový stratég si

zmyslel, že budovy nestačí vidieť alebo v nich žiť. Treba im rozu-mieť! To sa ešte celkom dalo, horšie sa už dalo pochopiť zá-vratné nájomné. Centrum štvrte sa schválne deformovalo a hromadili sa podjazdy, prieniky, pasáže a nadchody. Cieľom bolo dodať všetkým priestorom tajomnosť. Po-uličné osvetlenie bolo nejasné, rozplývavo-zahmlievajúce, magické. Móde vládol úpadok. Za päťmiestne sumy ste si mohli objednať firmu, ktorá vám značkovo rozmlátila výklad.

Pred unavenými očami sa mi mihali skrachované banky. Lacné hotely, kde nepotrebuje ukázať doklady. Afterhour nočné bary. Kancelárske priestory obsadené kšeftármi. Úrady, ktoré sú na samom konci burzového zoznamu.

Tu vládli look-alike značky: Puman, Adida, Rebok, Mike, Calvin Klain, Gab, Maschino, Cristian Doir, Sonja Rykeil, Pocca Rabann, Sanyon, Toshihar, NFC, Akay, Samsun, Grudic.

Pomaly sme sa dostali až na západný okraj mesta.

Tam sa začínala luxusná priemyselná zóna. Momen-tálne sa na-zýva Yahoo!, ale to je iba dočasné. Ešte pred me-siacom sa volala Calvin Klein, tridsať dní predtým zasa Gatorade. Jedine IKEA si ju udržala pol roka, ale stálo ju to pokles akcií, výmenu predstavenstva, ako aj globálnej reklamnej i mediálnej agentúry.

Vytrvalo pršalo.

Zo zmáčaných chodníkov, svetlom lúčov sfarbených do oranžová, stúpala para. Vzduch razil vlhkosťou a prachom. Logami posiatu dlažba obkolesovala podstavce lúčov ako svetlý kotúč. Tmolili sa chodci. Dala som si na hlavu ka-puču, ale voda hnaná vetrom ma šľahala do tváre. Rezeko som kráčala, aby som celkom nezmokla. Ale nepomohlo.

Chcela som sa rozbehnúť, no to by som sa príliš spotila. A tak som pred Boulevard Breton prišla päť minút po štvrtej do nitky pre-moknutá. Zastala som pod neónovou oblohou reklám. Na projekčnej obrazovke nad hlavou sa mi vo veľkom detaile objavil prestretý stôl s večerou, ktorá ča-kala, pokým ju zjedia usmiate ikony zo strednej vrstvy.

Tu by ste šmelinu nenašli. Budova stála na rohu malé-ho námes-tia Evian, na severnom okraji štvrte. V bočných uličkách po oboch stranách ulice parkovali neoznačené hliad-kovacie autá. Pred bránou prešľapovali ochrankári, ktorí mali na sebe čierne pončá a klobúky. Lialo ako z krhly.

Pri pohľade na firemné parkovisko som sa cítila celkom ako v Bavorsku, akurát tu sa ešte neblížil festival piva. Cez čierne sklá sa vôbec nedalo vidieť do vnútra. Niektorí šo-féri postávali vonku a po-maly fajčili. Boulevard Breton je dvadsaťjedenposchodový staveb-ný komplex, daň módnym prepisom morfológie mesta do podoby nového urbanizmu. Nemá štýl, ale zato záplavu for-my. Tak to aspoň písali v katalógoch, ktoré mi v kilových baleniach vhadzovali do poštovej schránky.

Otvorili sa predom mnou priesvitné posuvné dvere. Krivé pásy prudkého dažďa som nechala za sebou a vošla som medzi purpuro-vý zamat a sklom pokrytý chróm.

Pred recepčným pultom sa rozprestieral svetlomodrý koberec. Katalógová recepčná sa usmievala tak milo, až ma zamrazilo.

"Dobrý deň. Volám sa Chibaka. Nina Chibaka. Prišla som na konkurz," povedala som a pokračovala: "Ale hneď na úvod chcem vedieť - určite nejde o podomový predaj? Ani o prípravky na chudnu-tie? Už som totiž zopárkrát takto prišla a viete, ako je to dnes. Nepo-vedia vám dopredu, aká to je práca, nalákajú ľudí a..."

"Nie, nejde o podomový predaj," odvetila bez toho, aby pohla br-vou, "ani o crashtesty."

Nepovedala som nič, ale vnútri v bruchu ma naplo. Do včerajška som si myslela, že o mojom džobe nik netuší už meter za bezpeč-nostnou bránou skúšobnej haly, ale teraz to vyzeralo, akoby som mala svoj kšeft napísaný na čele. Usúdila som, že najrozumnejšie bude mlčať. Pokúsila som sa usmiať rovnako milo, ale zrejme som desila oveľa menej.

"Áno, tu vás mám, naozaj ste na zozname uchádzačov. Je to v poriadku. Nech sa páči ďalej a vitajte u nás! Prejdite si tadeto," ukázala pozdĺž účkovitého barového pultu. "A potom na konci chod-by doprava. Kolega vás uvedie."

"Ďakujem, ste veľmi milá," odvetila som tej beštii. Nemôžem po-vedať, že by som sa cítila istejšie. Zamierila som popri bare hlbšie do vnútra budovy a obdivovala nád-herne interiéry. Priesvitná sklená kopula prepúšťala do roz-láhlej miestnosti svetlo a zľahka menila prirodzenú fareb-nosť predmetov.

Akoby na všetkom ležal jemný dúhovitý prach.

Personálne oddelenie strážili pancierové dvere. Práve keď som prichádzala, odsunuli sa. Naskytl sa mi pohľad do kancelárie, ktorá veľkosťou pripomínala letiskový han-gár. Nemohla som zadržať obdivné zhíknutie. To nebola pracovňa, ale regulárny štadión! Ne-tvrdím, že som zbehlá v osobných pohovoroch so zamestnávateľmi, ale predsa len som si prijímacie byro predstavovala trochu inak.

Rovno predou mnou stál dlhý úzky stôl, za ktorým sedel rad asi dvadsiatich hláv, zjavne hodných milióny. Okolo ce-lej haly viedol tartanový bežecký okruh s ôsmimi dráhami. Naľavo bolo najväčšie fitness centrum, aké som kedy vide-la. Za ním pokračoval stojaci pelotón stacionárnych bicyk-lov. Pozdĺž nich sa až k stropu tiahla horolezecká stena. Vpravo boli neďaleko od seba dva ringy na kick-box. Uprostred haly sa vynímali bradlá a gymnastické žinenky. V diaľke za kladinou sa začínal bazén s dĺžkou sto metrov.

Hladina bola rozbúrená umelými vlnami. Na celkom opač-nom konci sály stála cvičná centrifúga.

Nech to vyzerá akokoľvek neuveriteľne, ani zďaleka mi to nevy-razilo dych tak ako dav, ktorý som zbadala za se-bou. Skôr než som stihla vydať hlásku, meravé pohľady skúšajúcich ma prinútili obzrieť sa. V samostatnej miest-nosti veľkosti kina sedeli na bordovo čalú-nených sedad-lách muži i ženy približne v mojom veku. Vypĺňali for-muláre. Ich počet som odhadovala na štyristo. Okamžite mi došlo, že ide o mojich konkurentov, a rovno som to chcela zabaliť.

"Dobrý deň, slečna Chibaka," pozdravil ma jeden z mužov.

"China. Môžete mi hovoriť China. Všetci ma tak volajú," povedala som automaticky.

"V poriadku, China. Vitajte v Boulevarde Breton! Sme radi, že ste medzi nás prišli. Môžete nám, prosím, na úvod prezradiť svoju pres-nú váhu a výšku?"

Na okamih som zaváhala. Pôvodne som sa chcela ihneď opýtať, o akú prácu ide, lebo ak je to dealerstvo, okamžite odchádzam. Netušila som, načo odo mňa chcú miery! Skôr automaticky ako zámerne som vyhrkla: "Ja... Meriam 182 centimetrov a vážim šesť-desiatdeväť kíl."

Zdvorilo sa poďakoval. Ihneď ku mne pribehla mladuč-ká hostes-ka. Priniesla mi papierovú tašku s joggingovou súpravou a teniskami up-scale značky. Pri pohľade na le-gendárne okrúhle logo sa mi za-hmlilo pred očami.

Dostala som test a hneď aj trému. Stačilo, aby som zra-kom prele-tela prvých desať otázok z geometrie, a bolo mi jasné, že si ma s niekým pomýlili. Netušila som, čo si poč-nem. Koledovala som si o trapas. Bez ďalšieho vysvetľ-ovania ma usadili medzi ostatných uchádza-čov. Rozhliadla som sa po sústredených tvárach. Mala som dojem, že všetci usilovne vypisujú odpovede na otázky, ktoré mi pripadali úplne šialené.

Z tých dvesto kolónok som vyplnila asi polovicu. Výpočet objemu ihlanov a šachové úlohy som preskočila bez toho, aby som si čo len škrtla. Sedem kureniec a dve mačky majú dohromady 22 nôh - je to pravda? Ak sa pozeráte do zrkadla a držíte si ľavé ucho, vidíte sa, ako držíte svoje pravé ucho - áno, alebo nie? Ak si šesť ľudí v sku-pine vzájomne povie "ahoj", zaznie toto slovo 36-krát? Číslo 6-4-9-3-0-2 čítame odzadu ako 2-0-3-6-4-9? A podobné nezmysly. Nasledovali matematické slovné úlo-hy, chemické vzorce a psycho-logické otázky o zážitkoch z detstva a partnerských vzťahoch. Zakrátko mi to poriadne liezlo na nervy. Povieť to rov-no - test som odflákla. Aj to, čo by som možno pri troche snahy zvládla, som vyplnila len bleskovo a mechanicky. Prestalo mi na tom čudnom zamestnaní záležať.

Po polhodine čas na vyriešenie vypršal. Okolosediaci zner-vózneli, no ja som sa začala rezignovane chystať na odchod. Spracovať, vyhodnotiť a vytlačiť všetky výsledky trvalo striebornému notebooku asi minútu. Z laserovej tla-čiarne vzápätí vyšiel dlhý zoznam mien.

Mladá černoška v korporátnom dámskom kostýme ze-lenej farby prečítala tristo priezvisk. Mňa, ako som správne predpokladala, nie. Takže som okamžite vedela, že ešte, žiaľ, stihnem znova zmoknúť.

Nám menej šťastným prikázala zostať sedieť. Ostatní dostali a-kési formuláre, ktoré čítali. Práve som chcela vstať a rozlúčiť sa, keď sa černoška opäť obrátila k nám. Čakala som, že nám ukáže dvere, ale ona namiesto toho kývla smerom k šatniam.

"Sto vás postupuje do druhého kola," oznámila a ja som na ňu neveriacky zízala. "Výsledky svojho testu sa dozviete na osobnom pohovore. Tí, čo neuspeli, idú do-mov, ale ešte predtým musia zložiť prísľub

mľčanlivosti. Teraz budete pokračovať skúškou fyzickej kondície. Varujem vás, bude to veľmi náročný test! A opäť upozorňujem, že účasť je dobrovoľná. Kto sa rozhodne podstúpiť druhú fázu, musí to potvrdiť podpisom. Naša spoločnosť hľadá naozaj špičkových ľudí, a to nás niekedy núti ísť až do extrémov. Je vám to jasné?"

Asi desiatim nebolo, a tak vzápätí odišli tiež. Ale aby mne akási žena spoza kancelárskeho stola rozprávala o extrémoch? Aj tak som si chcela aspoň vyskúšať to skvelé oblečenie, keď už ho mám v ruke!

"Ešte pripomínam, aby ste si naspodok dali plavky. Onedlho ich budete potrebovať." Vtedy som zistila, že v taške sú aj bikiny od lukratívneho výrobcu, ktorý platí i našich národných olympionikov.

Na prezliekanie mi poskytli miestnosť veľkú ako celý môj byt. Po-lopriesvitné modré plavky zo série takzva-ných individuálnych mode-lov sa mi hodili. Na vrch som si obliekla mikinu, ktorá mi takisto per-fektne sadla. Tepláky a goretexové tenisky rovnako.

Prezlečená som sa prezerala v zrkadle. Tieto handry nestoja ťaž-ké tisíce omylom. Vyzerali dobre a ja v nich takisto.

Kvalitný materiál človeku naozaj dodá niečo navyše! No pokojná som ani zďaleka nebola. V hlave som bleskovo zvažovala, aké zamestnanie to môže byť. Bolo mi jasné, že o školských vedomos-tiach to zrejme nebude, pretože môj test určite nestál za reč. Možno zháňajú športovo zdatné typy pre rôzne súťaže a reklamy a nechcú, aby to boli úplne vygumované hlavy. To je jedno z mála odvetví, v ktorom sú dnes v našej chudobnej krajine veľké prachy. Dospela som však k názoru, že keby nám to chceli povedať hneď, takto už vieme. Zrejme to chce svoj čas. Povedala som si, že ten-to problém teraz aj tak nevyriešim, a vyšla som von.

Zostala nás teda zhruba štvrtina z pôvodného počtu. Plánovala som si pozornejšie prezrieť konkurentov, ale ne-zvýšil mi čas. Obko-lesili nás tréneri a rozhodcovia so stop-kami v rukách. Rozdelili nás do osemčlenných skupín. Pomer mužova žien bol približne rovnaký. Ktosi diaľkovým ovládaním zapol obrovskú obrazovku, ktorá snímala dianie v hale. Rozsvietili sa aj veľké digitálne časometre.

Prvý na nás prehovoril obor so šiltovkou na hlave. V ruke držal pištoľ. Našťastie štartovaciú.

"Teraz si otestujeme vašu fyzickú výkonnosť," prehovo-ril. Zjavne sme mu nestáli za to, aby sa predstavil. "Dal som si dosť roboty, kým som sa rozhodol, čím začneme.

Nakoniec som vybral disciplínu, ktorá preverí vašu celkovú kon-dičnú zdatnosť. Rozcvičte sa! Čaká vás triatlon."

Zmeravela som. 3,8 kilometra vo vode, 180 kilákov na bicykli a na záver maratón? To hádam nie! Ale chlap mi zrej-me čítal myšlien-ky.

"Samozrejme, z časových dôvodov pôjde o upravenú verziu. Ale aj tak sa presvedčíme, čo vo vás je. Preplávate päťsto metrov, na bicykli prejdete 15 kilometrov a na záver pobežíte osemstovku. Ro-zumeli ste všetci?" Ani nepočkal na odpoveď a pokračoval: "Ešte upozorňujem, že kto pre-teky nedokončí, môže si zbaľiť veci a odísť. Ešte pred sko-kom do vody sa mi sem podpíšete."

Dopekla! Keby som tušila, čo ma čaká, aspoň mesiac by som dennodenne trénovala. Takto som si nedávala veľkú šancu. Netrúfa-la som si odhadnúť, ako sú na tom ostatní, no rozhodne okolo mňa nestáli nijaké padavky.

Zaradili ma do druhého družstva. Vyfasovala som číslo 71. Na ruku mi kúskom samolepiacej pásky priplí drobný senzor snímajúci tep a krvný tlak. Okamžite som sa presu-nula k náradiu a rozcvičova-la som sa.

Predklony, špagáty, kotrmelce. Potom tucet zhybov a klikov, rých-le drepy, krátke šprinty. Dychové cvičenia a koncentrácia. Nech ma už čaká čokoľvek, určite to musí byť lepšie ako vletieť s autom v plnej rýchlosti do stĺpa.

7

Po prvom štarte dovtedy mŕtva hala ožila. V bazéne sa vyrážalo na etapy. Prví pretekári skočili do rozbúrenej vody. O chvíľu som bola na rade aj ja. Hlavička sa mi vydarila a od štartu som šla do čela. Voda bola síce studensia, než som čakala, ale aspoň ma to dokonale prebralo. Divoké vlny sa valili v nárazoch, občas boli cel-kom malé, inokedy brutál-ne. Na prvej otočke som viedla. Zaberala som naplno ďalej. Snažila som sa držať čo najviac pod vodou, aby som tlmila nárazy vody. Ale o to ťažšie sa

mi dýchalo. Na tretej o-točke som už bola druhá a začínala som cítiť, že mi chýba kon-dičný tréning. Potom som sa nechtiac napila a vôbec nie málo. Ako naschvál sa na mňa práve v tej chvíli zrútila obrovská vlna a ja som pridľho zos-tala bez dychu. Razom som šla ku dnu. Prudké spodné prúdy, ktoré hnali rozvírenú vodu, ma strh-li dozadu. Chtiac-nechtiac som sa im musela poddať a na-plno som zaberala smerom nahor, aby som sa dostala nad hladinu. Podarilo sa, ale väčšinu súperov som medziča-som pustila pred seba.

V bazéne som nakoniec skončila vo svojej skupine pia-ta. Keď som bez prestávky nasadala na strieborný stacio-nárny bicykel, zúrila som sama na seba. Dostala som nápoj s extraktom z citróna a vlhkú špongiu, ktorú som si vyžmý-kala na rozhorúčenom temene hlavy. Zabrala som do pe-dálov, no šlo mi to ťažšie, než som predpokladala. Nechcela som však prehodiť na menší odpor, aby som ne-strácala rýchlosť.

Postupne som sa dostávala do tempa. Nevýhodou bo-lo, že nás všetkých umiestnili do jedného radu. Celkom som stratila prehľad o súperoch. Ale pri nasadaní na bicy-kel sa mi zdalo, že nás je už o čosi menej.

Našťastie bol v bicykli nastavený program pre jazdu na rovine, takže som nemusela zdolávať nijaké prevýšenia. Kútikom oka som občas zahliadla svojich susedov. Zakrátko som mala dojem, že v porovnaní s nimi mám pri-najmenšom rovnakú, ak nie vyššiu rýchlosť otáčok.

Čoskoro som všetko okrem digitálneho tachometra pred sebou a pravidelného rytmu šliapania do pedálov pre-stala vnímať. Lial sa zo mňa pot. Jazyk sa mi sucho lepil na podnebie. Okolie dráhy sa zmenilo na súvislý pás fareb-ných čiar a nezaostrených plôch. Možno by som nakoniec dopadla inak, nebyť toho idiota napravo, ktorý sa jednodu-cho precenil.

Prvý raz som sa preľakla, keď celý očervenel. Zjavne už vôbec nevládal, a namiesto toho, aby v pravý čas odstú-pil z pretekov, vztý-čil sa zo sedadla, aby sa mu ľahšie šliapalo. Silou-mocou chcel pokračovať. Zúfalo dupal do pedálov a dychčal mi rovno pri uchu. Odporne z neho prskal horúci pot. Odrazu ho opustili sily. V tej chvíli mi do cieľa zostávalo 560 metrov. Bezvládne dupol na brzdu a chcel stočiť riadidlá doľava, ale skrútil akurát sám seba. Určite sa strašne preľakol, pretože zhíkol a z celej sily sa za-prel do riadidiel. Docielil akurát to, že spadol nielen on, ale aj bicykel. A to rovno na predok môjho stroja. Bol to nepří-jemný pád, pretože chodidlá nestihol vy-tiahnuť z úchy-tiek. Hnala som sa nie práve malou rýchlosťou a namiesto toho, aby som sa naňho vykaš-ala, inštinktívne som sa strhla a prestala som zabrať. Takmer som zastala. Úplne ma vy-viedol z miery. Stratila som rytmus. Nadávala som mu, ale už ho beztak odnášali preč.

Až o pár drahocenných sekúnd neskôr som si uvedomila, ako ťažko sa znova dostanem do tempa. Zmätené som sa ob-zerala. Mala som pocit, že hádam všetci šliapu rýchlejšie než ja.

Rozhodla som sa, že to tak nenechám, a z celej sily som sa usi-lovala dohnať stratené sekundy. No zadychčala som sa, takže som nielenže rýchlosť nedohnala, ale ešte ma aj ostro pichlo v boku. Moja ďalšia jazda dopadla mizerne. Záver bol vyslobodením. Netrú-fala som si odhadnúť, kam som prepadla v celkovom poradí. Roz-behla som sa k svojej bežeckej dráhe a ihneď som vyrazila na trať.

Už na začiatku záverečnej osemstovky som sa cítila úplne vyčer-paná. Ani som poriadne nedýchala, iba sipela. Cítila som sa ako na úteku. Pri našťapovaní na špičky som v plochých teniskách cítila každý pohyb. Podľa reklamy mali tlačiť až po nachodení dvetisíc kilometrov.

Po dvojstovke som v boku opäť pocítila pichnutie. Tentoraz nepo-rovnateľne silnejšie. A navyše neprestávalo, ale šíriło sa v kŕči až kamsi k pľúcám. Šla som na kyslíkový dlh. V ústach som mala horkú chuť. Lýtka a stehná mi od námahy znehybneli a už som nevládala ani poriadne dví-hať nohy. Navyše som sa na čomsi pošmykla. Na-šťastie som sa stihla zachytiť rukami, lebo neviem, či by som po páde znova vstala.

Za zákrutou znamenajúcou štyristo metrov som si do-volila trochu zvoľniť tempo. Nad'alej som však našťapovala rytmicky. Lenže na chrbát mi okamžite fučala skupinka bež-cov, a tak som sa zo všet-kých síl prinútila zrýchliť. Skrátila som skoky, aby som dokázala spraviť aspoň jeden nádych zhlboka.

Posledné kolo som šla už len zo zotrvačnosti. Celkom ma opustili sily. Do cieľovej rovinky som dobehla na hranici kolapsu. Za čiarou som už neovládala svoje telo a zrútila som sa na tartan.

Na nejaké veľké oddychovanie však nebol čas. Dohromady som sa dávala strečingom. Sadla som si do tu-reckého sedu, zhlboka som dýchala a naťahovala som si stehenné svaly. Na plecيا som si prehodila mikinu. Trpela som, či sa pre mňa preteky už neskončili.

Nakoniec som v triatlone skončila v celkovom poradí dvanásť. Šťvalo ma, že nebyť drobných chýb, mohlo to byť oveľa lepšie. Bohvie, koľkých ľudí chcú prijať? Čo ak iba de-sať? Lebo - a to mu-sím otvorene priznať - niečo ma na tom-to nezvyčajnom, zjavne dobrodružnom džobe začínalo lákať.

"Takže, vážení. Prvú časť máte za sebou," oznámil hlav-ný roz-hodca. Nezdalo sa, že by nám chcel dopriať prestáv-ku. "Tridsať z vás bude pokračovať v ďalších disciplínach. S ostatnými sa rozlúči-me," konštatoval sucho a začal čítať zoznam mien.

Okamžite som pochopila, že keď je nás už teraz iba tak málo, ví-t'azov na konci spočítajú maximálne na prstoch jed-nej ruky. Hoci by som si v tej chvíli priala niekoľkodňový relax, vedela som, že ma čaká ešte sakramentsky veľa námahy.

"Prosím všetkých, aby vstali a presunuli sa k horolezec-kej stene," oznámil hlavný rozhodca a nám nezostávalo, než po-slúchnuť.

V hlave sa mi závažnou rýchlosťou premieľali temné úvahy. S le-zením som na tom totiž biedne.

Pri pohľade zblízka vyzerala stena hrozivo. Klúkali sa po nej fa-rebné prerušované čiary, namaľované podľa stup-ňov náročnosti. Postavila som sa priamo k múru a pozrela dohora. Nielenže viedol takmer kolmo, ale viaceré menšie i väčšie výstupky presahovali aj kolmicu môjho tela.

Výklad rozhodcu pesimistické výhľady iba potvrdil: "Stena má rozlohu 150 metrov štvorcových, jej výška je 19 metrov a hlavný previs má 9 metrov. Pôjdete najdlhšou červenou trasou, na ktorej sú náročné previsy na bouldrovanie. Štartuje sa po dvojiciach. A ešte vám dlhším dobrú správu - môžete používať laná aj skoby. Ale nemu-síte."

Akýsi muž oznámil, že má od detstva strach z výšok, a pýtal sa, či existuje možnosť, že by túto disciplínu vyne-chal. Neexistovala. Bolo nás o jedného menej.

"Prosím vás, aká obtiažnosť to je?" opýtala som sa.

"Šesť plus."

To sa ešte dá, keď je maximum desať, napadlo mi. Ale keďže som v tomto smere laik, nedalo mi to: "A koľko môže byť najviac?"

"Sedem."

To ma uzemnilo. Mojou jedinou výhodou oproti ostat-ným bolo, že som sa ani trochu nebála. Rozhodla som sa vyraziť hneď v prvej dvojici a umožnili mi to. Postavili ma na pravý koniec steny a v oka-mihu, keď som bola oboma no-hami nad zemou, zapli sa stopky. Vedela som len jediné - musím ísť neustále hore.

Spočiatku sa mi liezlo ľahko. Záchytné body pre ruky i nohy boli neďaleko od seba, takže som postupovala bez ťažkostí. Pohľad som zafixovala na červenú čiaru a sústre-dila som sa jedine na ňu. Prvú skobu som upevnila asi vo výške tri a pol metra, kde to za-čínalo byť drsnejšie. Všetomžne som sa snažila nemyslieť na súpera, ktorý sa šplhal asi o desať metrov napravo, ale nedalo sa. Úkosom som videla, že je nado mnou.

Úchytky boli čoraz vyššie, až sa mi zdalo, že ich pri svo-jej výške nemám šancu dosiahnuť. Potom som metódou pokusov a omylov zistila, že jediná možnosť je dôverovať stabilite nôh a chvíľami sa zapierať iba do nich. Zopár cen-timetrov vpred mi teraz trvalo dlhšie než predtým meter. Celá som sa snažila pritláčať k múru, lebo som už liezla po úplne kolmom úseku. Ale to ešte nebolo nič oproti oka-mi-hu, keď som sa ocitla pod prvým previsom.

Začala som poriadnym uchytením pozície. Na lane som urobila malé oko. Odspodu som cezeň prevliekla koniec a otočila som ho okolo hlavného lana. Potom som ho pre-vliekla späť cez slučku. Obi-dva konce som pevne uchopila a utiahla dračí uzol.

Previs pretŕčal asi meter a pol nad kolmicu steny. Na zlomok se-kundy som sa pozrela pod seba, ale vide-la som iba rozmazanú plochu. Zakrútila sa mi hlava. Privrela som oči a zhlboka som dýcha-la.

Vedela som, že tým strácam dôležité sekundy, ale inak by som vôbec nemohla pokračovať. Nič takéto som predtým nerobila. Ne-mala som potuchy, akú techniku použiť. Skúsila som ísť vpred naraz rukou i nohou, no zaváhala som. Pohyb bol príliš pomalý. Stratila som rovnováhu a len tak-tak, že som nespadla

dolu hlavou. To by ma okamžite vyra-dilo z boja.

Druhého lezca som medzičasom stratila z dohľadu. Povedala som si: buď túto časť dokážem prešplhať rukami, alebo to môžem rovno vzdať, pretože iný spôsob nepo-znám. Prehla som prsty, zať-a-la som päste a znova ich uvoľ-nila. Premeriavala som si celú plochu tohto úseku steny a odhadovala som, či dočiahnem na všetky pot-rebné prí-chytky, ktoré boli v tejto výške oveľa menšie. Očami som ohmatávala miesta, ktorých sa dotknem. Potom som sa nadýchla a vyrazila dopredu.

Netuším, ako som sa cez previs dostala. Keď som sa ko-nečne dostala zaň a na okamih som sa dokonca oprela, šialene ma rozbo-leli ruky. Prsty sa mi triasli tak, že som nedokázala zovrieť päst'. Za-lomcovala mnou triaška. Nohy stratili pružnosť. Myšlienky mi vírili v hlave takou rýchlosťou, že som sa nevedela skoncentrovať.

Vtedy som zbadala rivala. Nebol oveľa vyššie ako ja. To ma vy-burcovalo. Zaprela som sa do nôh.

Rozhodla som sa, že druhý a posledný previs zdolám rovnako rýchlo.

Pozorovala som tajomné priehlbiny na stene nad sebou. Výstup-ky, zlomy a nepravidelné diery ma tiesnili.

Nasledujúci meter som však zvládla rýchlo. Z upoteného čela sa mi do očí lial pot. Zvlhnuté vlasy som si prehodila dozadu. Mala som ešte vcelku dosť síl, lenže za okamih som zastala.

Uvedomila som si, že stojím na mieste, z ktorého ne-viem urobiť ani krok smerom hore, ani dole. Stena bola v týchto miestach neho-rážna. V rozpakoch som sa rozhlia-dala. Breno unikajúcich se-kúnd ma dusilo.

Rozhodla som sa urobiť niečo neskutočné. Odrazila som sa a vymrštila ruky dohora. Myslím, že vtedy sa už vo mne čosi zlomilo. Prstami som sa síce ešte na okamih za-chytila a dokonca som sa úmorné ťahala hore, ale telo, čer-vené od horúčavy, už opustili aj posledné zvyšky síl. Mysľou som ešte mierila k vrcholu, ale okolo mňa už prud-ko vírilo povetrie. Rozhadzovala som rukami a zatínala päst-e, akoby som dúfala, že sa mi podarí uchopiť zradný vzduch. Lano sa vlnivo trepotalo. Na tých zopár okamihov ma ovládol závrat. Bolo to ako ťažká trhaná driemota, pre-rušovaná planými zábleskami vedomia. Potom som sa niekoľko minút spotená hojdala tesne nad zemou. Napoly pri zmysloch som pozorovala umelý úsust vedľa seba. Ne-vládala som sa ani odopnúť.

Ležala som nepohnuto na zemi a odovzdane pozoro-vala snaže-nie ostatných. V odhodlaní ďalších lezcov bolo čosi zlovestné. Ale zľahostajnela som. Keď sme o hodi-nu neskôr - zvyšných dvadsaťpäť kandidátov - obštúpili centrifúgu s priemerom osemnásť metrov, nezúčastnene som počúvala pokyny. Vôbec som sa nedokázala zarado-vať, že napriek predčasnému pádu predsa len postupujem v konkurze ďalej.

Nijako zvlášť ma nevzrušilo, keď rozhodca zapol zaria-denie, ktoré vzdialene pripomínalo detskú preliezačku, chránenú pred zimou kovovým krytom. Nedbanlivo som sledovala, ako sa veľká kruhová železná konštrukcia otá-ča okolo svojej osi a postupne zrýchľuje. Prekvapilo ma akurát, že bola aj pri veľmi vysokých otáčkach takmer ne-hlučná.

"Práca, o ktorú sa uchádzate, vyžaduje okrem iného aj časté pre-suny, najmä letecké," vysvetľoval rozhodca. "Na cestovanie použijete lietadlá i helikoptéry, takže potrebu-jeme vedieť, ako váš orga-nizmus reaguje vo vzduchu. A to nehovorím o možnosti, že budete musieť pri poplachu nasadnúť do nadzvukovej stíhačky. Takže si vás vyskúšame aj pri preťažení! Pojem gravitačný stres asi nepo-znáte. Buďte radi! Každý z vás strávi v centrifúge sedem minút, čo je obvyklý čas aj pri prvých testoch skúšobných pilotov. A prosím vás, bez urážky, ak niekoho z vás napne na vra-canie, stačí to oznámiť do vysielacky. Razom vás vypneme a pustíme von. Kto to nestihne, umýva si po sebe sám. Vezmite si prilby!"

"Prepáčte, že sa pýtam, ale zrejme som vám celkom nerozume-la," ozvala som sa. "Čo vlastne budete hodnotiť? Ved' to predsa môže vydržať každý?!"

Prekvapivo ma hneď nezrušil, ale naopak, uznanlivo pokýval hla-vou: "Dobrá otázka a moja chyba. Nepovedal som to najhlavnejšie. V kokpíte budete mať priamo pred očami veľký displej, ktorý vo vysokom rozlíšení simuluje vojenskú akciu. Patrite k počítačovej generácii, určite by ste na to prišli, ale pre istotu vám to vysvetlím. Musíte čo naj-lepšie splniť strategicky nenáročnú bojovú úlohu, ktorá vám bude zadaná. Všetky vaše reakcie sa budú vyhodno-covať a bodovať. Nebojte sa, je to veľmi

sofistikovaný stroj, ktorý bude po celý čas kontrolovať i váš zdravotný stav."

Zdalo sa mi to ľahké. Nevedela som si predstaviť, že by niekto mohol pri tomto teste zlyhať. Ale zmýlila som sa. Prví dvaja to v polovici vzdali. Keď som videla, ako mlčky vychádzajú so sklonenými hlavami a rukami kľčovito zopnutými na bruchu, bolo mi ich trochu ľúto. Ale naozaj len trochu.

Dohromady sa nakoniec vzdali siedmi. Pre mňa to bola hračka. Hneď keď som si sadla do obrovského špongiového-ho kresla, cítila som sa ako v aute pripravenom na štart. A tam ma už len tak ľahko niečo nerozhádže! Počas tých siedmich minút som neustále čakala, kedy to začne byť hrozné, a zrazu bol koniec. V závere ma to síce krútilo hore-dolu závažnou rýchlosťou a z fantastického 3D enginu sa mi poriadne zatočila hlava, ale v porovnaní s búračkami je to nič! Akurát som namiesto volantu zvierala joystick a páčila do renderovaných postavičiek, ktoré mali biele šaty s veľkým červeným krížom na hrudi.

Pozabíjala som ich všetky. Zdalo sa mi, že som nahrala re-kord. Dokonca musím povedať, že som sa skvele odreagovala. To som ešte netušila, ako veľmi sa mi krátky oddych zide.

10

Po teste v centrifúge nás zvýšilo šesťnásť, lebo ďalších dvoch vyľúčili kvôli nízkemu skóre. Zostali sme iba tri ženy. Intuitívne sme zamierili k dvom ringom. Každý z nás vedel, že máme pred sebou už len rozhodujúcu záverečnú bitku.

Všetko sa dialo v rýchlom tempe. Bolo mi jasné prečo. Tak sa najlepšie ukáže, kto má akú výdrž. Žrebovali sme a rozhodca nás-ledne zostavil herného pavúka. V ideálnom prípade ma ešte čakali štyri zápasy. Nemala som potuchy, koľko výher stačí na úspech v konkurze. Nik totiž ešte stále neprezradil, koľkých vlastne zoberú. Rozhodcovia skutočne neplytvajú slovami.

Obstúpili sme štvorcový ring. Telo na tele, dvojica pri dvojici. Ma-sívne zoskupenie. Vyzývavé gestá. Súťaž mužskej sily, ktorá sa pohybovala, aby sa ukázala. Blýskavé oči, bezočivé pohľady, sáca-nie. Koncentrovaný náboj agresívnej mužskosti, ktorá by nepoznala nijaké ohľady, ak by o nej voľakto zapochyboval.

O kick-boxe som vedela len toľko, že je to fullkontaktný zápas, v ktorom sa spájajú údery rúk z klasického anglického boxu s kopmi z japonského karate. Vychádza z ázijského bojového umenia, ktoré je staršie ako tisíc rokov. Vznikol počas neustálych bojov Thajčanov so susednými kmeňmi Brahmánov, Kmérov a Vietnamcov. Využíva päste, lakte, kolená aj nohy. Jeho techniku som nepoznala, ale kick-box našťastie nie je o čistote štýlu. Je považovaný za najslobodnejší osobný súboj. V oboch ringoch sa začínalo naraz. Bola som v prvej štvorici. Dlane som si pevne obviazala žltou gázou. Naslinila som si kľby prstov. Do úst som si vložila gumové zubadlo a začala sánku.

Oproti mne sa postavil svalnatý chlap o niečo vyšší ako ja. Je zvláštne, že až v tej chvíli mi to všetko prvý raz pripadalo celkom neskutočné. Cítila som sa ako vo filme, v ktorom hrám a zároveň ho sledujem. Včera som sa definitívne rozišla s človekom, ktorý bol rok súčasťou môjho života a pol roka neznesiteľnou otravou. Chodievala som do práce, ktorá ma živila a tým pádom istým spôsobom uspokojovala - hoci to bola čiernota. A te-raz tu stojím, vôbec neviem prečo a idem sa s mlátiť s cudzím človekom!

Niečo sa muselo stať. Voľáč sa zmenilo a nič už zrejme nebude tak ako predtým. Premýšľala som, čo sa so mnou vlastne deje, ale bola som akurát ešte zmätenejšia. Všetko mi pripadalo nezmyselné. Z ničoho nič. V mojom živote sa niečo pokazilo, prestalo fungovať. Robím hlúposti, zabíjam čas takýmito nezmyslami, namiesto toho, aby som konečne urobila niečo poriadne!

Opierala som sa o biele voľné laná a rozhladla som sa po obrovskej hale. Mala som pocit, že ma úplne všetko pre-sahuje a som celkom bezmocná. Nechcela som sa ľutovať, ale uvedomila som si, že vôbec, ani trochu, nerozumiem veciam okolo seba. Bolo to zdrvujúce a odporné. Všimla som si, že na okrajoch štadióna sedia muži v oblekoch a na monitoroch pozorne sledujú dianie v ringu. Detail mojej tváre sa objavil aj na veľkej projekčnej obrazovke, a tak som sa nasilu usmiala. No podarila sa mi akurát odporná grimasa.

"Zápas je rozložený do piatich trojminútových kôl s pre-stávkami, ktoré trvajú minútu," ohlásil jeden z trénerov. "Rozhodcovia vám na konci každého kola spočítajú body. Na záver je, prirodzene, víťazom ten, kto celkovo získa najviac bodov. Samozrejme, iba v prípade, ak obaja zápasníci vydržia v hre až

do konca. Kto spadne a do desia-tich se-kúnd nevstane, okamžite prehráva," vysvetľoval, hoci každý určite vedel, ako to je.

Potom nám konečne podal ruky. Zaznel hvizd píšťalky. Nasledoval rituál vai kru, vyhánanie strachu zo srdca. To sa ma netýkalo, a tak som sa mlčky presunula do svojho rohu ringu. Pokúšala som sa plne sústrediť myseľ na nadchádzajúci súboj. No z koncentrácie nič nebolo. Hlavu som mala všade inde, akurát v ringu nie. Protivník vyzeral všeli-jako, len nie milosrdne. Vtom prišiel štart. Začalo sa odpočítavanie sekúnd.

Súper sa na mňa ihneď po údere gongu vyrútil s pre-kvapivou su-rovosťou. Podnikol priamy kop na moju hlavu a kryl si tvár. Uhla som. Pokračoval bleskurýchlým oblúko-vým úderom lakt'om, opäť na hlavu. Vrhla som sa na stranu, no podarilo sa mu zasiahnuť ma do spánku. Našťastie nie plnou silou. Nasledoval priamy zásah rukou do brucha, ktorý ma takmer sklátil.

Stratila som dych. Ring sa mi v mysli otočil o deväť-de-siat stupňov doľava. Zachytili ma popruhy, no ihneď ma za-sa vrhli späť. Pred tvárou som si spojenými lakt'ami urobila kryt. Potrebovala som sa nadýchnuť. Vtom mi spredu vrazil päšťou rovno do nosa a skoro ma vyradil z boja. Omráčená som tvrdo dopadla na vlhkú podlahu. Za biele popruhy som sa po siedmich sekundách omráčená vytiahla späť do hry.

Opäť sme stáli oproti sebe rozdelení iba rozhodcom. Nedokázala som si predstaviť, ako by som takéhoto rivala mohla zdolať. Uska-kovala som pred jeho sústavnými kopmi s pocitom, že toto musí byť dno. Hovorila som si, že je len otázkou času, kedy ma premôže.

Ďalej, hlbšie, sa už ísť nedá. Musím so sebou niečo urobiť! Vô-bec som ale nevedela čo.

Chcela som v tej chvíli mať strach. Bát sa. Triasť sa hrôzou. Ne-šlo to!

Hovorila som si, že ak mám ešte niekedy vôbec niečo podniknúť, tak najlepšie bude začať práve teraz. Lebo ak sa okamžite nevzcho-pím, tento šialenec ma zabije!

Pozbierala som zvyšky vôle, ktoré vo mne zostali. Rozhodla som sa pre ťah, ktorý by odo mňa asi nik nečakal a ja sama ešte pre chvíľou takisto nie. V jednom okamihu som skočila oboma nohami dozadu a potom bleskom vyrazila vpred. Natiahla som pravú nohu, vyskočila a švihom v obrate spravila kop kolenom do hlavy. Dala som do toho há-dam všetku silu. Tvár som si na chvíľu prestala kryť rukami. Zasiahla som ho do ľavého líca tesne pod oko a to tak, že som ho zrazila na podlahu.

Podarilo sa! Neviem, čo by sa stalo, keby to nevyšlo. Asi by ma celkom zmasakroval. Lial sa zo mňa pot. Ruky sa mi od vzrušenia triasli. Dokázala som prvú vec! Urobila som skutočný čin. Toto bol teda môj začiatok.

Po prvom údere sa vo mne adrenalín doslova vzbúrila. Neviem, čo to do mňa vošlo. Zaskočený súper vstal, keď rozhodca odpočítaval siedmu sekundu. Pomaly sa spa-mätával. Potácal sa, ale už sa zno-va pripravoval na výpad.

Vo mne za ten krátky čas vzbĺkla energia, zbesilé na-pätie, ktoré dychtilo po uvoľnení v nepretržitom slede úko-nov. Túžila som po na-rastajúcej rozkoši z vyčerpania. Nezastavovala som sa.

Muž sa na mňa zúrivo zahnal pravým hákom, ktorý som s náma-hou, ale predsa vykryla. Otriasla som sa a vzápätí som ho oblúko-vým kopnutím do hrude opäť povalila na zem.

To naozaj nečakal. Besnel. Niečo zareval. Už po dvoch sekun-dách sa mu podarilo vstať. Tackal sa smerom ku mne. Ihneď, ako dal rozhodca povolenie pokračovať v hre, som ho však zasa zasypa-la sprškou zúrivých úderov.

Páčilo sa mi to. Ponárala som sa do chaosu fyzických pocitov. Prudko som dýchala. Pichalo ma v hrudi. Štiplavý pot mi dráždil po-kožku. A potom to prišlo. Odrazu som mala pocit, že vôbec nie som unavená. Akoby som dostala dávku dráždivých, podnecujúcich, e-lektrizujúcich síl. Bola som nabitá energiou a chcela som ju zo seba okamžite do-stat' von. Nejakto sa začať musí a toto je možno naozaj jedi-ná príležitosť!

Zariskovala som. Spojila som prsty rúk a z celej sily som sa rozo-hnala po protivníkovom bruchu.

Správne som pred-pokladala, že sa stihne brániť, a tak som v poslednej chvíli zmenila smer. Surový úder som mu namierila zospodu do brady.

Bol to šialený zásah. Na zlomok sekundy akoby sa všet-ko zasta-vilo. Potom zaznelo tupé prasknutie sánky. Hlava mu prudko pokles-la a oči sa vyvrátili dohora. Ešte chvíľu sa držal na nohách, ale už nie

vedome. Podťali sa mu kolená. Knokautovaný sa bezvládne zva-lil na zem.

Od tohto okamihu si na ďalší priebeh zápasov spomí-nam len matne. Neuvedomovala som si, kedy rozhodca na-rátal do desať. Necítila som si ruky.

Ďalšie duely sa mi pred očami zjavujú iba ako abstrakt-né body. Z dlhých bojov som si zapamätala len časti. Vyhrávala som. Pálili ma dlane a naskakovali mi na nich pľuzgiere. Žily na nohách sa mi naplnili ťažkou krvou. Kvôli ostrej bolesti v chrbte som sa nemohla vy-strieť.

Celé moje telo sa triaslo horúčkovitou túžbou zabiť myš-lienky. Bolo to opojenie. Orgie z únavy.

Nepričetnosť náhle-nia. Rozkoš z násilia.

Spätne som si v mysli vôbec nedokázala vybaviť, ako vlastne vy-zerali moji traja ďalší súper. Bola som omámená únavou. Pred o-čami sa mi mihali výjavy. Možno spomienky, ale určite aj niečo iné, pretože väčšine som nerozumela.

Modrý prach. Škatuľa od sladkostí. Koniec detstva. Biele svetlo. Panoráma mesta. Poloprázdny vlak. Zmoknuté vlasy na fotografii. Plyš.

Očarovala ma tá plynulosť. Mechanicky, prudko a tvrdo som udie-rala na všetky strany, až pokým ma nezastavili.

Museli ma chytiť traja. S námahou ma dostali na kole-ná. Na vlhkú podlahu som sa už zložila sama.

Ležala som čelom na rozprsknutej krvi. Vlastnej krvi. V ústach som cítila ostré úlomky zubov. Dychčala som. Bolo toho na mňa priveľa. Nikdy predtým som nič podobné nezažila. Všetko sa vo mne prevrátilo. Rozplakala som sa.

Roky som neplakala.

11

Zrejme som v ringu omdlela. Od istého okamihu mám okno.

Keď som znova otvorila oči, ležala som na posteli v roz-ľahlej a pohodlne zariadenej štvorcovej miestnosti. Prvé, čo som uvidela, bolo logo akejsi firmy v záhlaví postele a skratka registrovanej ochrannej známky.

Opatrne som sa obrátila na druhý bok. Cez okno, ktoré nemalo kľučku, pripekalo horúce dopoludňajšie slnko. Výhľad mieril do o-pačnej strany štvrte, na dizajnérsku ulicu Bang & Olufsen. Za ňou sa tiahol pás lesa na úpätí zales-nených kopcov. Na rozparcelovaných pozemkoch Kenwood stáli veľkolepé sídla mediálnych gateke-eperov. Okolie mes-ta má nízku privetivú panorámu, mierne zvlnenú pahorka-tinu, ktorá postupne mizne na hranici obzoru.

Izba niesla stopy pompézneho štýlu - stropy vysoké najmenej tri a pol metra a štukové ozdoby.

Kamennú dláž-ku pokrývala kruhová mozaika z benátskych kachličiek.

Oproti mne sedela na fotelke zdravotná sestra a pri uchu mala strieborný telefón, ktorý bol taký malinký, že som ho skoro nevidela. Bola to tmavovláska nižšej postavy s okuliarmi v titanovom ráme a s nepoddajnou hrivou.

Mala široké čelo, výrazný nos s veľkými nozdrami a podlhovasté oči.

"Dobré ráno," hovorila práve. "Nie, samozrejme, že je už deň. To nepatrilo vám, ale Chine. Práve sa prebudila. Áno, vyzerá to tak. Prepáčte, už musím končiť!"

Zjavne čakala, kedy vstanem. Nevieť prečo, ale z výra-zu na jej tvári som mala dojem, že sa stalo čosi neskutoč-né. Uspela som! Vyhrala som konkurz!

Ten pocit ešte zosilnel, keď som zbadala, že mám na sebe oble-čenú tenkú bielu teplákovú súpravu kultovej znač-ky. Presne tú, ktorú by som si mohla dovoliť kúpiť, iba ak by mala o jeden pásik viac alebo menej. Pri posteli stáli pripra-vené šedé tenisky od toho istého výrobcu, navyše najnovší model so šialene drahým trampolínovým efektom.

Zmohla som sa iba na vetu: "Prosím vás, je to, čo si myslím, pravda?"

"Ak myslíte na to isté, čo ja, tak áno, China. Je to prav-da! Asi už tušíte, že by sme vás radi prijali do zamestnania v našej spoločnosti. Samozrejme, ak budete chcieť. Vaši traja kolegovia z konkurzu, ktorí takisto dostali našu ponu-ku, predbežne súhlasili."

"Myslím, že sa k nim pripojím. Vaša správa ma naozaj potešila," povedala som možno prehnane šťastne, ale ra-dosť som v tej chvíli jednoducho nedokázala skryť.

"Najskôr však iná vec. Mala by som sa vám predstaviť. Som Lara Stern, vaša zdravotná sestra a

asistentka. Ako sa cítite? Myslím po fyzickej stránke..."

Ubezpečila som ju, že sa nemám až tak zle, ako možno vyzerám. Predstava, že mám podriadenú, mi pripadala úplne neskutočná. Takmer som sa rozosmiala. Natiahla som ruku na pozdrav a hneď mi bolo o dosť horšie. Pri prvom prudšom pohybe ma rozbolelo celé telo. Cítila som sa ako spútaná, ochabnutá a pritom celá stŕpnutá. Pozrela som sa na svoje ruky a to množstvo jaziev a opuchlín ma vydesilo. Radšej sa ani nepozriem do zrkadla!

"Určite premýšľate, čo s vami teraz bude, takže zač-nem tým naj-aktuálnejším," povedala Lara a pokračovala:

"O chvíľu vás beriem na operačku, kde vás čaká viacero ľahkých, ale nutných zákrokov. Nemusíte však mať ani najmenšie obavy. Na chirurgii máme tých najlepších od-borníkov."

"O tom nepochybujem," odvetila som. "Čo-to som už mala mož-nosť vidieť v telocvični. Isté veci si viem v prípade veľkých firiem do-myslieť," povedala som a chápavo som sa usmiala.

Lara vôbec nezareagovala. Zrejme platí, že všetky se-kretárky na svete sú úplne mimo. O chvíľu ma naložila na posuvné lôžko. Do ľavej ruky mi pichla vitamínovú infúziu a opatrne ma odviezla do ambulancie. Potom som dostala sedatívum.

Nasledujúci poldeň som prežila v úplnom bezvedomí kvôli men-ším zošívacím prácam, ktoré prebiehali v hornej polovici môjho tela. Keď som sa na druhý deň dopoludnia prebrala z narkózy, našla som sa uprostred množstva hadi-čiek, prístrojov a aparátúr, ktoré sa tak hojne vyskytujú v seriáloch z lekárskeho prostredia, až človeku pri-padajú celkom neskutočné. Lekári však boli ozajstní a vyzerali spo-kojne. Dokonca sa ani nevyjadrovali ako ich hereckí prota-gonisti, ktorí sú zvyčajne priveľmi opatrní. Tvrdili, že o štyri dni budem cel-kom fit.

Počas rekonvalescencie mi robili skúšky na hladinu endotfinov aj niekoľko odberov krvi a moču. Do dlaní oboch rúk mi kladli sondy Thought Stream na meranie vodivosti pokožky, ktoré využívajú princíp GSR-biofeedback. V kine s jediným sedadlom mi pustili päť-násťminútový certifikovaný film na testovanie agresivity, zložený z polsekundových záberov najrôznejších predmetov a osôb. Pripome-nulo mi to niektoré videoklipy z MTV a aj ma to rovnako nudilo.

Potom ma opäť uložili na lôžko. Najatý psychosomatický expert mi dal na uši slúchadlá Syntetic Systems Int. a na oči širokú čiernu pásku MindGear, na ktorej boli z vnútornej strany LED diódy. Na spánky mi pripol snímače elektroencefalografu. Zapol mi program s názvom Nával dynamickej energie, čiže frekvenciu 25 Hz, ktorá sa použije na zvýšenie výkonnosti pred extrémne záť-ažovými situá-ciami. Červené svetielka mi pred zrakom rytmicky bliká-li. V psycho-walkmane sa rozoznali binaurálne rytmy. Priznám sa, že vlastne neviem, ako na mňa svetelno-zvuková stimulácia pôsobila. Oka-mžite som zaspala.

Zo starostlivosti ošetrovateľov som sa zakrátko vrátila do izby, ktorá zjavne patrila iba mne. Teda, nešlo iba o izbu, ale skôr o malý byt. No malý v tom zmysle, že v po-rovnaní s ním by môj vlastný byt na ulici Technics 1210 bol mikroskopický.

Ešte jeden deň som prežila v polohe ležmo alebo posediačky opretá o vankúše. Pri pokusoch o chôdzu sa totiž zakaždým ozvali nepoľavujúce bolesti. Mnoho hodín z dňa som prespala. Namiesto poriadneho jedla som akurát chlipkala zeleninové polievky a cez slamku pila ovocné kaše. Keď som bdela, väčšinu času som sledo-vala program s celovečernými filmami.

Predplácali mi aj luxusnú kábllovku s najnovšími sitcomami. Zistila som však, že seriálom vôbec nerozumiem. Najhlasnejší prednato-čený smiech totiž znel práve v pasážach, ktoré mi pripadali zo všet-kých najsmutnejšie. Aspoň ja teda nevidím nič humorné na tom, že je niekto sprostý, opitý, nezamestnaný a navyše neverný. A to hovo-rím o jed-nej z najpozitívnejších postáv.

Na druhý deň ráno som konečne dokázala vstať z po-stele. No keď som sa vzpriamila, zistila som, že ma šialene bolí hlava. Roz-hodla som sa, že sa dám definitívne dohro-mady. Vyzliekla som sa, lebo zo všetkého najskôr som za-túžila po kúpeli.

Kúpeľňa s hnedými kachličkami pripomínala travertíno-vú jaskyňu. Priamo od jacuzzi sa vchádzalo do fínskej sauny obloženej drevom. Naľavo bolo solárium so žltým krytom a strieborné dvere do bytových tureckých kúpeľov. Bosé nohy mi chránila pred chladom huňatá biela rohožka.

Zrkadlo veľké ako ja odrážalo môj žalostný obraz. Pri pozornej-šom pohľade som zistila, že tvár mám

opuchnutú a líca vpadnuté. Oči, podliate krvou a červené, mi slzili. Driek mi ochabol. Pokožka nezdravo pobledla. jedna modrina sa tiahla od brucha takmer až k ľavému prs-níku. Vlasy som mala vysušené a neposlušné. Pery mi popukali a zdrsneli. Mala som dojem, že najviac sa na mne vynímajú pekne modelované nohy. Zužovali sa spod dvoch rovných oblín bedier. Pozdávali sa mi aj svaly na rukách i na bruchu.

Dopriala som si polhodinku v horúcej vírivej vode a dostala som sa do stavu akejsi otupenosti vzdialenej od prítomnosti. V kúpeľoch som si naprogramovala masáž záhlavia i chrbta. Potom som sa na desať minút zavrela do solária. Po blahodarnej kúre som si na roz-horúčené telo prehodila hodvábny župan. Bolest' hlavy trochu ustúpila.

Na tvár som si naniesla jemný peeling z marhuľových jadriek a ne-chala som ho štyridsaťpäť sekúnd pôsobiť. Telo som si natrela hydratačným krémom s extraktom zo zele-ného čaju. Končekom namočeného uteráka som si pretrela vysušené pery a naniesla som si na ne regeneračný rumančekový gél. Vyšla som z kúpeľne.

Až potom som konečne mala možnosť dôkladnejšie si prezrieť svoj byt. Zariadenie obýpacej izby isto navrhol in-teriérový dekoratér so slabosťou pre ornamente. Ozdobné stoličky prikrývali voálové šatky. Staromódne kreslo v rohu bolo potiahnuté farebným kretónom. Na mahagónovom stole stála váza s chlpatou tmavou púštnou rastlinou - proteou. Posteľ s rozhádzanými perinami bola potiahnutá bé-žovou uzlíkovou látkou. Nočný stolík tvorili pochrómované stĺpy a tabuľa z dymového skla. Napravo, v malom priľah-lom kumbáli, bol servírovací stolík s pijatikou - uprostred stálo veľké strieborné vedierko s ľadom, obkolesené bruchatými pohármi na whisky a vysokými na šampanské. Bol to kaleidoskop alkoholov takých značiek, o akých sú tie chorobne podrobné články v lesklých magazínoch pre šé-fov. O kúsok ďalej na stole - a zaiste i v časopise - boli zna-menité hrubé cigary s honosnými pásikmi. Obliekla som sa a rozvalená v kresle premýšľala, čo so mnou v najbližšom čase bude. Nevedela som si ani len v náznaku predstaviť, čo ma asi čaká. Zatiaľ sa o mňa sta-rali vzorovo, ale okrem Lary mi nikto nič nepovedal. A roz-hovory so sestričkou nedosahovali ani úroveň bulváru. Predpokladala som, že ma v tejto budove ešte čakajú x-násobne podstatnejšie debaty.

Pokiaľ som si pamätala správne, v tento deň - keby všetko zоста-lo po starom - som mala ísť zasa do práce. Bolo mi to jedno. Búrač-ky mi teda nechýbali ani najmenej. A keďže crashtesty boli naozaj tým posledným, čo ma ešte spájalo s predchádzajúcim životom, mohla som ho pova-žovať za definitívne skončený. Všetko bolo preč. Mala som z toho celkom radosť. Iste, cítila som trochu neistotu, ale nad tou prevládala akási skľučujúca zvedavosť.

Potrebujem zmenu a tušila som, že toto je šanca - hoci som za-tiaľ nič podrobnejšie nevedela.

Uvedomovala som si, že ešte vždy sa môže stať, že z toho vôbec nič nebude. No mala som dojem, že naozaj hocičo bude lepšie než to, čo bolo predtým.

Poobede som dostala chuť zájsť von. Lenže Lara iba pri-niesla jedlo a o nijakej vychádzke sa nezmienila. Sama som sa pýtať nechcela, aby to hneď od začiatku nevyzeralo tak, že sa mi máli. Tak som si aspoň konečne dopriala por-ciu poriadneho olovrantu.

Po jedle som si zdiemla a potom som dve hodiny zľah-ka cvičila, hlavne posilňovala ruky, brucho a nohy. Večer som prežívala. Zabí-jala som čas čítaním tučných ženských magazínov. Na stole ich síce bolo menej ako časopisov zo sveta podnikania, ale zasa v nich boli cennejšie darčeka. Kubánske cigary a golfové loptičky sú mi nanič. Sledovala som aj televízne programy o talianskej móde a akýsi dis-kusný program o nosení správnych podprseniek. Musím sa priznať, že poriadne zabíjanie času mi už aj chýbalo!

12

Ráno konečne nadišiel deň stretnutia so zamestnáva-teľmi. Najprv som sa od nervozity zobudila veľmi skoro. Unavená. Miestnosť ešte bola ponorená do tmy. Zapálila som nočnú lampku, sedela som v skromnom svetle podopretá vankúšom a zúfalo pozerala do prázdna. Bezsenú noc som potrebovala zo všetkého najmenej! Po chvíli som zhasla. Dlho som sa prehadzovala na posteli, a nakoniec sa mi predsa len podarilo znova usnúť. Keď som sa prebra-la druhý raz, v izbe už bolo jasné svetlo.

Na stoličke ma ráno čakalo elegantné vychádzkové ob-lečenie od športového výrobcu, ktorý ma už kompletne obliekal. Potešilo ma, že má naša firma (už som si ju tak sama pre seba označovala) práve

takéhoto sponzora.

Fyzicky som sa cítila výborne. Ustavičná ospalivosť sa po-minula.

Nemusela som sa náhlieť, preto som sa obliekala poma-ly, no chveli sa mi ruky. Chodila som po izbe, premýšľala a usporadúvala som si v hlave všetko, čo by som pri poho-vore mala o sebe povedať. Nič som v živote nedokázala, ani nedosiahla. Pracujem síce už dosť dlho, ale legálne z toho nebolo nič.

Podľa dohody som počkala na Laru a spoločne sme vy-šli z bytu. Priestranná chodba poskytovala možnosť vydať sa troma smermi. Steny boli biele a v rovnomerných rozstu-poch na nich viseli rámy s fotografiami tvárí. Zrejme vzorní zamestnanci, ktorých úspech má motivovať ostatných. Zamierili sme rovno po modrom koberci, na ktorom som si všimla nejaký slogan a logo copyrightu. Pri chôdzi nás spre-vádzali upreté pohľady bielych bezpečnostných kamier.

Vo výške očí som zbadala veľký plagát s piktogramami, ktoré zo-brazovali pravidlá obliekania v tejto firme. Všetko nasvedčovalo to-mu, že si na seba prvý raz v živote budem musieť dať nočnú moru menom zelený nohavicový kostým i ohyzdnú bielu blúzku so špica-tým golierom. Vydesila ma aj povinná dĺžka vlasov.

Prešli sme už asi dvesto metrov. Radšej som kráčala opatrne, s presne vyrátanými pohybmi, hoci som si pritom pripadala ako posta-va z pantomímy. Uvedomovala som si, že v tomto striktnom prostre-dí musím pôsobiť celkom ne-patričné. No v duchu som si hovorila, že ak tu naozaj chcem pracovať, niečo budem musieť obetovať. Lebo o tom, že ide o astronomicky bohatú spoločnosť, som pri pohľade okolo seba ani trochu nepochybovala.

Dorazili sme do priestrannej miestnosti koloniálneho štýlu, rozde-lenej na menšie časti bielymi múrmi a umelo-hmotnými prehriadkami. Lara ma nechala samu. Vnútri bolo chladno, ale ja som bola celá spotená.

Privítala ma mladá černošská asistentka s modrou plasto-vou menovkou na hrudi, kde bolo zlatou farbou vyryté me-no a identifi-kačné číslo. Mala oblečený zelený nohavicový kostým a bielu blúzku s ostrým golierom. Vyjachtala som čosi, čo sa malo podobáť na pozdrav, ale vyznelo ako na-dávka. Dievčina ma usadila do koženého posuvného kres-la a poprosila, aby som chvíľočku počkala. O-choť som prikývla, lebo nervozita ma zmohla a potrebovala som sa pred pohovorom skoncentrovať.

Srdce mi prudko búchalo. Obávala som sa, aby som te-raz, v roz-hodujúcej chvíli, niečo nepokazila.

Ruky som si položila na kovové operadla a prstami som z celej sily stís-kala rohy, aby som sa upoko-jila. Pomohlo mi to ešte viac znervózniť.

Sedela som celkom nehybne, no okolo mňa vládol ruch. Drnčali telefóny, elektronicky klepotali tlačiarne, s tichým bzukotom odchá-dzali faxy. Sekretárky sa rezko zvrátili. Ak se-deli, rýchlo hovorili do telefónov a štrngotali kávovými lyžič-kami. Všetky tie zvuky ani trochu nelahodili môjmu sluchu.

Dívala som sa pred seba, do obrovského obloka. Znechutene som si prezerala aj laminátové kvádre, ktoré asi mali predstavovať hypermoderné stoly. Na každom z nich stál priesvitný počítač. Kor-kovej nástenke dominoval nápis, že počas pracovnej doby je surfo-vanie po webstránkach zakázané.

Prvý raz som vážne zapochybovala, ako to celé dopad-ne. Seba-dôveru mi dodával iba osviežujúci prúd vzduchu z nehučnej klimati-zácie. Hľadela som na odchýlené dvere do vedľajšej miestnosti. Napokon odtiaľ po dlhých minú-tach zaznelo moje meno. Vykročila som.

13

Miestnosť, v ktorej som sa ocitla, bola oveľa väčšia ako predchá-dzajúca, no pracovalo v nej omnoho menej ľudí. Priestor napriek rozľahlosti a všetkým vymoženostiam elektroniky vyzeral bezfarebne, ubíjajúco a stiesnene. Za dlhým stolom podkovovitého tvaru sedeli v odstupoch vedľa seba asi dvanásť muži a štyri ženy. Podobali sa na tých z konkurzu na štadióne. Možno to boli dokonca tí istí, ale to som nedokázala rozpoznať. Ich rozstupy kopírovali stolné lampy s liatinovými stojanmi.

Muži nosili jednotné oblečenie: tmavomodré dvojradové obleky s tenkým pásikom a nápadné tmavomodré koše-le, ktorých goliere mali predĺžené cípy. Manžety priveľmi vy-čnievali z rukávov saka, zrejme aby vynikli okrúhle gombí-ky z tyrkysovej perlete. Uzol kravaty bol viazaný anglickým štýlom napoly. Mali aj podobne vkusne zastrihnuté i nagélované vlasy so zreteľnými stopami hrebeňa.

Bokombrady boli ledva naznačené, ale s dokonale udržiavanou dĺžkou.

Vyzerali ako typickí predstavitelia rás z turistických dovolenko-vých katalógov, akých síce vo vytúženej

krajine stretnete, ale zistíte, že sú oveľa škaredší. Plavovlasý Európan zo severu, čiernovlasý Španiel s počernou pleťou, fúzatý a chudý Arab, nízky čiernovlasý Japonec, vysoký, robustný a kučeravý černocho, šarmantný nízky Juhoameričan s havraními vlasmi.

Na bielych menovkách mali pod priesvitnou fóliou priezviská, kto-ré boli také tuctové, že vyzerali skoro ako pravé: Johansson, Calabrese, Randers, al-Āmirī, Sato, Suwajlam, de Arnau a ďalší.

"Dobrý deň!", ozvala som sa.

Odzdravili. Jeden z nich hneď začal rozprávať: "Vitajte u nás, slečna Chibaka!" a podal mi ruku. "Alebo jednoducho China?" spýtal sa. Bez toho, že by odo mňa dostal akúkoľvek odozvu, mi začal tykať.

"V prvom rade mi dovoľ, aby som ti v mene nás všetkých zablahoželal k úspechu v konkurze.

Podobný výsledok dosiahli iba traja ďalší uchádzači. Určite to nebolo ľahké, ale zvládla si to skvele."

Pokynul mi smerom k širokej štýlovej stoličke z čiernej kože.

Trochu obradne som si ju prisunula a usadila som sa. Naďalej sa mi však nedarilo pôsobiť pokojne.

Podali mi zaľievajúcu kávu Douwe Egberts, pohár s japonskou nesýtenou minerálkou Huashan, dva drobné čokoládové keksíky Bahlsen a tri biele vrecúška s diétnym cukrom Atkins. Mám rada, keď sa naozaj podstatné veci robia pre-cízne.

"Ďakujem vám. Urobila som všetko, čo bolo v mojich silách. Celé mi to ešte stále pripadá úplne neskutočné!" odvetila som. Neverila som, že z mojich úst vychádzajú takéto trápnosti!

"Chápem tvoju radosť. Dúfam, že ťa nesklamem, keď poviem, že nás hneď teraz čaká veľmi veľa spoločnej práce," pokračoval v tykaní aj muž, ktorý mal na menovke napísané Oscar Randers. Tak sa tuším volá jeden britský výrobca pneumatík pre tiráky.

"Presne na to som tu," odpovedala som. Krivý úškrn, čo sa mi zjavil na tvári, bol pokusom o úsmev. "Ale dúfam, že sa nenahneváte, keď vás preruším a na úvod položím jednu otázku ja vám?"

"Vôbec nie. Sem s ňou, China! Už na záznamoch z konkurzu sme si všimli, že sa rada pýtaš," odvetil a usmial sa.

Zato ja som si ešte nevšimla ani to, ako sa táto firma vlastne volá, chcela som mu povedať. No spýtala som sa niečo iné: "Smiem vedieť, na akú pozíciu som bola prijatá? Som tu už tretí deň, no zatiaľ mi to nik nepovedal. A asi uznáte, že ten konkurz bol trochu netradičný, preto by som hneď na začiatku spoločnej..."

"Veľmi dobre ti rozumieme," prerušil ma ktosi druhý. Prečítala som si, že sa volá Alexander Malitz. To meno tuším zobral zo vzoru správne vyplnených šekov v banke. "Ale ver nám, že keby sme mohli, rovno ti to povieme. Ale nedá sa, pretože presné pomenovanie pre prácu, ktorú ti ponúkame, ani neexistuje. Zatiaľ..."

Takto mi teda pomohlo! Už som vôbec ničomu nerozumela. Moji zamestnávateľia nevedia, na akú pozíciu ma prijímajú!?

"Celý problém je zložitejší a netýka sa iba džobu, o ktorú sa uchádzaš. Preto dovoľ, aby som začal trochu obšírnejšie. Určite vieš, že najväčším súčasným problémom sveta je globalizácia," pokračoval zasa Randers. "Počula si niekedy pojmy ako limity rastu, vek plytvania, hranice demokracie alebo tretia vlna?"

"Niečo sa mi marí," ale veľa nie, pomyslela som si. Dúfam, že ma z toho nechcú skúšať, lebo si opäť koledujem o trapas. "Znie mi to ako blúdenie ekonomiky alebo čínsky variant. Takéto a podobné titulky občas vidím, keď pri surfovaní po TV programoch narazím na správy," odvetila som a váhavo som kývla hlavou.

"Je to približne tak. Základné fakty teda zrejme poznáš. Takže ti hneď môžem povedať, že ak sa rozhodneš našu ponuku prijať, tvoja práca bude mať globálny charakter. A veríme, že aj význam. V prvom rade však potrebujeme vedieť zásadnú vec. Bola by si ochotná pracovať v špeciálnej vojenskej jednotke?"

"Ási áno. Áno," vyjachtala som. Pred očami sa mi mihli obrazy z večerných správ: bombové teroristické útoky, únosy lietadiel, politické atentáty, vydieranie, demonštrácie radikálov. Vraj sa to v televízii vysielalo kvôli tomu, aby sa v spoločnosti udržala pasívna demokracia. To je síce pravda. Lenže, uvedomila som si, ak to človek zažíva na vlastnej koži, ani náhodou nejde o ilúziu spoluúčasti, ktorá sociálne umŕtvuje. Vtedy ide o život.

"Neprekážalo by ti teda riešiť extrémne situácie, pri ktorých nie je vylúčené ani ohrozenie života?"

Mala som sto chutí povedať Randersovi, že takú prácu som už mala. Ale domyslela som si, že to isto vie.

"Nie, ne-prekážalo."

"Dobre, China," odvetil Randers. "Veľmi dobre."

Potom mi na striedačku rozprávali o výsledkoch úvod-ného vedo-mostného testu. Samozrejme, vyhýbavo. Konkrétne som sa dozve-dela iba to, že som nezískala ani tretinu z maximálneho možného počtu bodov. Vraj mám ur-čité slabiny v abstraktnom myslení. Pokoj-ne mi mohli otvo-rene povedať, že som z geometrie a slovných úloh tupá - neurazila by som sa.

Zjavne to pre nich bola profesionálna rutina. Hovorili ideálnym tempom, na úplnej hranici prietokového množ-stva znakov, ale práve tak, aby sa u príjemcu neprekročila kapacita vnímania. Vyjadrovali sa strojene, ale tón vždy zodpovedal presnému zmyslu viet. Už mi bolo jasné, kto chodí na všetky tie šialene drahé kurzy správneho prednášania na firemných prezentáciách. Evidentne však na túto pozíciu nechceli prijať hocikoho.

Ešte predtým, ako ma nechali odpovedať, ponúkli mi makadamo-vé oriešky. Odmietla som. Zapísali si to. Presnejšie, do svojho strie-borného notebooku si to zazna-čila jedna z asistentiek, ktorá by po-kojne mohla kráčať po milánskom móle v čase haute couture, no pochybujem, že by zarobila také peniaze ako tu.

Počas nasledujúcej hodiny som sa dozvedela hľbu de-tailov o svojom IQ, laxnom prístupe k problémom a nesvedomitosti. Akoby som to nevedela!

Pokračovalo sa sériou rýchlych otázok a mojich poma-lých odpo-vedí.

Ktorá televízna reklama ťa naposledy zaujala? Aký parfúm práve používaš a podľa čoho si si ho vybrala? Akú časťku priemerne mesačne míňaš na nákup potravín, ná-pojov, oblečenia a krmiva pre domáce zvieratá? Koľko pe-ňazí obetuješ počas rovnakého obdobia na kozmetiku? Vlastníš auto, ak áno, akej farby a triedy? Používaš vlasový kondicionér? Máš doma počítač, ak áno, stolový alebo laptop? Kopíruješ si hudobné cédečká? Fajčíš, ak áno, aké cigarety a prečo? Ako zvyčajne tráviš sobotňajší večer? Zaujímaš sa o dianie v šoubiznise? Ktoré časopisy pravi-delne čítaš? Používaš internet, ak áno, po akých webstránkach najradšej surfuješ? Kedy si naposledy čítala knihu? Sleduješ sezónne zľavy v hypermarketoch a inšpirujú ťa pri nákupoch? Farbiš si vlasy?

Následne na mňa vytiahli akýsi dotazník. Opäť ma nú-tili promptne odpovedať. Vymenuj tri kritériá, ktoré pova-žuješ za najdôležitejšie pri rozhodovaní sa o kúpe pečiva a jogurtov! Ktorú banku z tých, ktorých služby využívaš, považuješ za svoju hlavnú banku? Odporučila by si túto banku svojim rodinným príslušníkom a známym? Vyber len jednu možnosť: A) určite áno, B) skôr áno, C) skôr nie, D) ur-čite nie. Ktorú z nasledujúcich značiek bezvaječných cesto-vín poznáš aspoň z počutia? Nasledoval nekonečný zoznam. Mechanicky som odpovedala "áno, poznám", "nie, nepoznám". Jedna značka ma však upútala. Neve-dela som, že Taster Jimmie's Choice je aj značkou bezva-ječných cestovín!

Do akej miery je pre teba v tvojom osobnom živote dôle-žitý 1) sledovanie burzových správ, 2) každodenné nosenie dáždika, respektíve plášť a do dažďa, 3) priateľ'stvo a spo-lupatričnosť s inými, 4) odpovedanie na prijatú SMS? Vyber len jednu možnosť: A) nevy-hnutné pre môj život, B) veľmi dôležité pre môj život, C) skôr dôleži-té, D) menej dôležité, E) nedôležité, F) bezvýznamné pre môj život. Nakupuješ vôbec niekedy bylinkové čaje porciované vo vrecúškach okrúhleho tvaru? A) áno, B) nie. Ak áno, koľko balení kupu-ješ v priemere za mesiac? A) menej než 1 balenie, B) 1 ba-lenie, C) 2 - 3 balenia, D) 4 - 6 balení, E) viac ako 6 balení.

Práve, keď som prestala byť nervózna a začala som sa nudiť, Randers mi nečakane položil ďalšiu otázku: "Bola si niekedy na street party?"

"A vy nie?" opáčila som.

"Ja nie," odsekol Randers sucho. Vtedy som pochopila, že nešlo len o jedno z x kontrolných opýtání.

Prvý raz som si všimla jeho trochu nervózne a prudké spôsoby. V tvári sa mu zračil ustavičný chvat.

"Áno, bola som na street party. Veľakrát. Je to predsa normálka, dnes celkom bežná vec. Patrím k party generácii, chodíme na každú tanečnú akciu. Musíte o tom vedieť, ved' o tom píšú všetky noviny. Aj v televízii je už samostatný pro-gram s reportážami z akcií. Je to prasto náš spôsob zábavy. Príde víkend, tak ideme von. A kam sa dá v tomto meste ísť? Jedine na tanečné parties! Sú fajn."

Rozrozprávala som sa, hoci ma o to nik nežiadal. Asi je naozaj pravda, že s takým oduševnením ako o parties do-káže moja gene-rácia hovoriť iba o drogách a počítačových hrách. Zneistela som a nervózne som sa pohrávala s kávo-vou lyžičkou.

"Organizovala si niekedy takéto podujatie?"

Okamžite som to chcela poprieť, no zaváhala som. Uvedomila som si, že sa na to určite pýta iba preto, lebo od-poved' už dávno vie.

"Áno," priznala som.

"Pýtal som sa preto, lebo jednou z činností, ktoré robí-me, je or-ganizovanie práve takýchto podujatí."

"Takže vy ste promotéri? Nejaká veľká booking agentú-ra?" pote-šila som sa.

"V istom zmysle áno. Ale to všetko ti vysvetlíme neskôr. Zatiaľ ti prezradím len toľko, že t'a v najbližších týždňoch čaká intenzívny doškoľovací kurz. Si fyzicky mimoriadne zdatná a, prečo to tajiť, podľa výsledkov aj všestranne špor-tovo talentovaná. Rovnako úprimne poviem, že tvoje vedo-mosti sú vzhľadom na vek značne plytké. Máš sklon pre-ceňovať svoje znalosti i schopnosti, China. Ale istý potreb-ný základ tu je. Ten musíme rozvinúť. Ale predovšetkým, je tu tvoj zvláštny psychický stav a naozaj nezvyčajná od-vaha. Lebo ten, kto sa bojí, túto prácu vykonávať nemôže. Preto ti na mesiac pridelim osobného trénera a učiteľa. Ak všetko pôjde podľa plánu a ja predpokladám, že áno, tak potom sa o štyri-päť týždňov budeš môcť naplno pustiť do práce."

To ma dorazilo. Rozhnevaná som nechtiac hlasno cinkla lyžičkou o pohár. Náhle sa rozhostilo ticho.

Všetci svorne sklopili zraky a ja som mala z ich sklonených čiel vyčítať, čo si o mne vlastne myslia.

Pred sebou som videla čelá, nosy, oči, pery. Vnímala som ich ako tovar vo výklade cez plexisklo.

Zmocnila sa ma stiesnenosť. Bola som tam, a predsa som tam nebola, otu-pená, a predsa sústre-dená.

Zmätenie ma ochromilo ako spánok s otvorenými očami.

V hlave som mala džungľu. Aké doškoľovanie? Ja, ktorá som z univerzity zdrhla, sa mám vrátiť do lavice? Prečo? Čo sa mám nau-čiť? A hlavne, čo teda potom budem robiť?

Toto všetko som sa chcela opýtať, ale v hrdle mi trčala gundža. Iste aj pohľad som mala rozpačitý.

"A aký vlastne budem mať plat?" vyhrkla som nakoniec z ničoho nič, hoci som si chcela otázku poriadne pre-myslieť. Namiesto iskri-vej a duchaplnej reči som sa opýta-la na peniaze! No im predsa musí byť jasné, že aj keby mi dali výplatu tunajšej sekretárky, bol by to pre mňa majetok.

Otázkou som však zjavne preklenula vzniknuté napätie, pretože oproti mne sa rozoznel smiech. Znel prirodzene, ale kto to už dnes vie posúdiť?

"Dobrá otázka," odvetil Randers, "odpoviem na ňu ja. Ako tvoj u-čiteľ to mám dokonca napísané na výplatnej páske."

To, čo povedal, bol zrejme manažérsky humor, pretože jeho ko-legovia sa opäť zasmiali. Zato mne bolo trápne aj za neho. No už som vedela, že keď som prešla týmto všetkým, príjmem aj navrhnu-té doškoľovanie. Čo iné mi v tejto chvíli zostáva? Pozornejšie som si prezrela svojho školiteľa.

Bol to síce územčistý mladý muž, ale mal ostré, preni-kavé oči, zduchovenú tvár a suverénne správanie. Prekypoval ironickou bezočivosťou človeka, ktorý skoro a ľahko dosiahol kariérny úspech. Očné bielka mu pretínali krvavé žilky. Ale pravdu povediac, keby si pri svojich príj-moch nevedel zaplatiť istý nepopierateľný šarm, bolo by jeho zotrvanie vo funkcii na pováženie.

Potom sa Randers zrazu naklonil ponad stôl ku mne, šeptom mi povedal sumu a opäť sa decentne usadil. Zmeravela som ako pri-mrazená. Zízala som na neho s otvorenými ústami. V horúčkovitom chvate som zvažova-la, čo to má znamenať. Neveriacky som stiahla obrvy. To číslo som naposledy počula v jednej reklame na novú švédsku limuzínu, s ktorou si vraj zároveň kupujete prestíž doma i v zahraničí.

Nevyzerala zle, ale tá cena sa mi zdala premrštená aj za kamión.

Pribrzdí, hovorila som si. Nevedela som, či nesnívam a nezamo-távam sa do nejakého šialeného sebaklamu. Najprv mi napadlo, že sa mi Randers vysmieva. Od samej netrpezlivosti som však nevlá-dala ani odporovať. Asi príliš ostýchavo a rozpačito som sa spýtala: "To už za prvý rok?"

"Nie," odvetil. "Asi sme sa nerozumeli. Mal som na mysli mesač-nú mzdu. Ale sú v tom už aj výdavky na oblie-kanie a produkciu. Po-drobnosti ti vysvetlím neskôr. Samozrejme, plat za prvý mesiac máš istý, aj keby sme zmluvu nakoniec nepodpísali. Rekvalifikačný kurz ti hradí-me v plnej výške."

Zakrútila sa mi hlava. Toto nemôže byť pravda! Jeho slová ma opájali. Takýto vývoj som neočakávala

ani v naj-smelších snoch. Slabo som si uvedomovala, že takýto príjem so sebou určite prinesie špeciálne pracovné pod-mienky, ale spontánna radosť, ktorú som cítila, všetky podobné myšlienky prebila.

"Rozumiem," vyjachtala som. Na otázku, či som s pla-tom spokoj-ná, som neodpovedala, iba mechanicky kývla hlavou. Isto mi iskrili zreničky. Ústa sa mi samy rozosmiali. Zaručene som sa správala celkom detinský!

Moje tiché nadšenie uzemnili profesionálne pohľady, ktoré sa na mňa upierali spoza stola. Zároveň mi však po-tvrdili, že nešlo o súcit-nú lož, ale o ozajstnú pracovnú výzvu, ktorú mám naplniť. Natoľko som sa poznala, aby som vedela, že urobím všetko preto, aby som nasle-dujúcich tridsať dní nezlyhala.

"Ešte zopár praktických otázok," povedal Randers. "Najbližší me-siac budeš bývať tu. Ale asi najskôr potrebu-ješ zájsť domov po veci. Prídeš teda naspäť k nám zajtra, alebo by si tu mohla rovno zostať?"

"Radšej hneď zostanem tu," povedala som nástojčivo. Túto šancu si už za nijakých okolností nedám ujsť!

"Si si istá? Určite si nemusíš vziať nič z domu, ani ne-chceš niko-mu zanechať odkaz?" spýtal sa.

"To už vôbec nie!" odvetila som dôrazne, hoci som sa cítila veľmi vyčerpaná. Nohy mi oťaželi, v hlave mi čosi bzu-čalo a srdce mi prudko tlklo.

14

Po silných vzrušeníach mávam tvrdý a hlboký spánok. Zobudila som sa na hlasné pípanie. Otočila som sa za zvukom a zbadala som digitálne číslice, ktoré ukazovali 06:00. V byte pribudol budík, a to rovno nastavený. Čo najrýchlejšie som vstala. Prvýkrát ma na no-vom pôsobisku čakal pra-covný režim. A bol ešte tvrdší, než som predpokladala.

O siedmej som už vybiehala na prvé kolo ranného roz-behu. Ne-bola som vo veľkej telocvični sama, no to nezna-menalo, že som sa v nej necítila celkom maličká a stratená. Bol so mnou tréner, čierny Američan Nigel Lensen, ktorý bol pred desiatimi rokmi majstrom sveta v behu na štyristo metrov cez prekážky.

Ani jeho prítomnosť ma už neprekvapovala. Takéto veci tu zjavne boli normálka. Iste, ak mám povedať pravdu, mala som z toho všet-kého v mysli dosť veľký chaos, ale po-maly som si začínala zvykať. Čo zo mňa vlastne chcú urobiť? Nemala som tušenie. No povedala som si, že budem trénovať i študovať stopercentne, aj keby som tomu mala obetovať všetko. Ale pre každý prípad som sa mala na pozore.

Lensen ma od prvého dňa neuveriteľne driľoval. Ráno ani tak nie, to bola zakaždým skôr dlhšia rozcvička pred ná-ročnou výučbou. Ale poobede a večer to bolo peklo.

Podľa mňa ho platili zlatom, pretože sa spočiatku sprá-val zbytoč-ne servilne, čo ma roztrpčovalo. Keď bol so mnou nespokojný, skrý-val to za hlúpe čistenie okuliarov a dýcha-nie na displej hodínok.

Kritizoval váhavo. Tak som naňho po pol hodine nakričala, že nad sebou potrebujem silnú ruku, inak okamžite zleniviem.

To zapôsobilo. Hneď na mňa zareval, že som drevená a úplne neschopná. Konečne vyhlásil niečo, čo si naozaj myslí! A o chvíľu toho povedal oveľa viac, než som si pôvodne priala počuť.

Vytiahol stopky a až do konca premiérového tréningu mi robil vý-konnostné testy. Plávala som, šprintovala, posil-ňovala, ložila a bo-xovala, až zo mňa cícerkom stekal pot.

Výsledky mi Lensen čítal, keď som už osprchovaná le-žala na le-žadle. V oranžovom prísвите svetelných tienidiel som podstupovala thajskú regeneračnú masáž. Nedoká-zala som čísla z výsledkových listín posúdiť, no jemu pri-padali hrozivé.

Potom som šla na vodoliečbovú terapiu. Kulisou bubla-nia horúcej vody v hlbkej vírivej vani bol opäť Lensenov hlas. Perličkový kúpeľ na mňa pôsobil blahodarne. Ponárala som sa do tekutej beláskavej páľavy. Dno bolo vystlaté rôznofarebnou mozaikou so vzormi mušlí. Hovoril, že limity, ktoré mám po mesiaci podľa vedenia spoloč-nosti splniť, sú vraj nereálne.

Keď som stála pod sušičom na vlasy, zozadu na mňa sálali vlny tepla. Spredu mi Lensen opakoval, aby som na sebe makala. Inak bude zle! Afro účes sa mu vo vzdušnom víre vytvaroval takmer na funky mikrofón.

15

Vyučoval ma Randers. Opäť mi tykal a ja som mu vy-kala - až do úplného konca. Jeho úloha učiteľa spočívala v tom, že predomňa položil stoh kníh a sadol si o dve lavi-ce ďalej oproti mne. Ukázal mi, ktorou publikáciou mám začať. Prikázal, aby som všetky učebnice prečítala počas nasledujúcich

siedmich dní a pochopila ich natoľko, aby som bola schopná zodpovedať na akúkoľvek otázku týkajúcu sa obsahu.

Boli to hardcovery, skriptá a každé malo najmenej dve-sto strán. Márne som sa usilovala pôsobiť bezstarostne. To je nemožné, hovorila som si. To sa jednoducho nedá stihnúť! V živote som toho síce prečítala vcelku dosť, ale ani zďaleka nie takýmto tempom.

Zreteľne som cítila, ako mi začína búšiť v hlave. Hrdlo mi zovrelo sucho, akoby mi v ústach čadil a tlel pridusený oheň. Pozorovala som Randersa a nedokázala zo seba vydať ani hlásku.

Odvrátila som zrak a očami som premeriavala neveľ-kú miestnosť s vysokým stropom. Zjasňovalo ju súvislé a rozptýlené svetlo z početných lúčov. Do trámov v strope bola vsadená klimatizácia. Prednú stenu tvorila projekčná obrazovka. Stoly a stoličky boli obtiahnuté jasnočerveným vinylom. V pozdĺžnych poličkách naľavo i napravo ležali hrubizné knihy. Podľa prebalov som rozpoznala niektoré značkové slovníky a encyklopédie.

Už som vedela, že v učebni strávim veľa času a určite tam nebudem chodiť rada. No netrúfla som si protestovať. Keď Randers dohovoril, mlčky som prikývla na súhlas. Zhurta som sa pustila do štúdia, hoci som vôbec nevedela, čoho vlastne.

16

Prvá kniha mi osvetlila aspoň to, o aký odbor zhruba pôjde. Pri- znám sa rovno, že autorov pohľad na činnosť organizácií ako Svetová banka alebo Medzinárodný me-nový fond mi bol ukradnutý. To, že bol zákulisný a odhaľoval veci, ktoré sa nedostanú do televíznych správ, ma zrejme malo dojať. Srdce mi síce išlo puknúť, ale akurát tak od nudy.

Za naklonenou obdĺžnikovou pracovnou doskou som sa v prvej kapitole dozvedela, že kráľom bruselských lobistov je Európsky ok-rúhly stôl priemyselníkov, v skratke ERT. Založili ho v roku 1983 a tvorí ho 45 majiteľov najväčších nadnárodných korporácií v Európe. Medzi zastúpenými spoločnosťami sú Nestlé, Philips, Siemens, To-tal, Danone, Nokia, Renault, Sony, Volvo a ďalší giganti. Akoby som čítala názvy ulíc v centre nášho mesta!

ERT lobuje u inštitúcií v Bruseli a presadzuje obrovské investičné zámery, ktoré otvárajú cestu podnikaniu vo všetkých krajinách sveta. Spolu s Medzinárodným menovým fondom a Svetovou bankou tvrdo určuje pravidlá pri poskytovaní pôžičiek rozvojovým krajinám.

Takéto a podobné vety som sa bifľovala ustavične. Tri dni mi trvalo, kým som sa naučila, akými drastickými podmienkami sa pôžičky chudobným štátom podmieňujú. Práve úvermi sa posilňuje pozícia nadnárodného kapitálu, ale zhoršuje sa postavenie väčšiny obyvateľov chudobnej strednej a východnej Európy i tretieho sveta. Sociálne a ekologické zákony investorom prekazujú. Preto sa škrtá vo verejných výdavkoch, čo má za následok nedostupnosť zdravotníctva i vzdelania, prudké zvyšovanie cien základných potrieb, prepúšťanie, nezamestnanosť a obmedzovanie ľudských práv.

Neboli to práve oddychové texty. Spočiatku ma vyslovene otravovali, no čoskoro som sa začítala. A postupne som už informácie ani nespracovávala, ale doslova hltala. Vtedy mi už bolo jasné aj to, že jednou z tých zdevastovaných krajín - hoci sa to na prvý pohľad možno nezdá - je aj tá naša.

Dovtedy som vôbec netušila, že iba sedemnást konglomerátov pokrýva polovicu svetového obratu z audiovizuálnych médií. V hubebnom priemysle dokonca šesťdesiat percent trhu vlastní len päť spoločností. Rozdielne názvy značiek sú len šifrované figúry jedného a toho istého podniku, ktorý má rôznych správcov. Osemdesiat percent všetkého svetového obchodu kontroluje skupina asi 40 tisíc ľudí, ktorí sa nazývajú aj Súkromné ministerstvo hospodárstva. Premýšľala som, koľko percent z tej štyridsiatky asi tvorí táto firma?

Už pri tretej knihe som si všimla, že viac-menej všetky témy sa točia okolo jednej hlavnej: globalizácia. Uvedomila som si, že práve týmto slovom sa vyjadruje nový a všeobecný pocit, že sa nám veci vymkli z rúk. V mojom prípade to ešte donedávna platilo stopercentne. A ani teraz som k tomu nemala ďaleko. Pretože čo by som asi odpovedala, keby sa ma niekto spýtal: prečo vo firme, s ktorou nemám ani podpísanú zmluvu, už niekoľko dní bývam, celé dni čítam knihy a trénujem sama na štadióne, ktorý by mohol hostiť olympijské hry?

Paradoxné na tom však bolo, že isté odpovede na svoju situáciu som nachádzala práve v knihách, ktoré som čítala. Dozvedela som sa totiž, že v najhlbšom význame slova globalizácia sa odráža práve

neurčitost' a neusporiadanosť sveta, ktorý sa ženie dopredu už len vlastnou zotrvačnosťou. Chýba centrum, ovládaci panel, riadiaci úrad. Na prvý pohľad zložitú slovo znamená vlast-ne to, čo sama veľmi dobre poznám - nový svetový nepo-riadok.

Termín globalizácia sa vzťahuje na globálne účinky, nezamýšľané a nepredvídané, nie na naše iniciatívy a pred-savzatia. Jednoducho, globalizácia nie je to, čo chceme, od-mietame alebo v čo dúfa-me, ale to, čo sa nám všetkým deje, čo sa nás všetkých týka, bez ohľadu na to, či si to pra-jeme, alebo nie.

V kapitalizme existuje len jedna univerzálna vec - trh. Burzy sú dnešné štáty. Tie najidiotskejšie televízne hry majú preto taký ús-pech, lebo primerane vyjadrujú situáciu v našich firmách.

V tej chvíli už na mňa bolo tých poučiek a cudzích slov priveľa. Prestávala som rozlišovať, čo je naozaj dôležité. Uvedomovala som si, že to, čo čítam, sú asi dosť pod-statné záležitosti, ale nemala som dosť času na štúdium podrobností. Tlačil ma termín. Musela som sa ponáhľať.

17

Z hľadiska zážitkov tvorilo prvých sedem dní štúdia asi najnud-nejší týždeň v mojom živote. Ale pokiaľ ide o vzde-lávanie, toľko vecí naraz som sa za taký krátky čas nikdy predtým nedozvedela.

Aj po fyzickej stránke som sa rýchlo dala dohromady. Jazvy a modriny sa zahojili. Bolest' v kostiach ustúpila. Boky mi spevnili. Šťúple plecيا sa vyplnili a zosilneli. Vpadnute a akoby lačné líca sa rozšírili.

Aj porcelánová a priesvitná pokožka konečne dostala živší odtieň. A základná rada z článkov v kozmetických rubrikách mienko-tvorných žen-ských magazínov predsa znie: záblesk zdravia ihneď roz-jasní tvár.

Asi naozaj platí, že človeku nič nezvyšuje sebavedomie tak, ako keď sa znenazdania ocitne pred úlohou, ktorú musí zvládnuť jedine z vlastnej iniciatívy a vôle. Spočiatku sa hrozí najmä toho, čo je nezmerateľné, neuchopiteľné, zato všetko ohraničené, všetko určité ho vyzýva na skúšku a stáva sa mierou jeho sily.

Vedomie, že ma čakajú ešte tri týždne výučby, mi teraz paradox-ne dodávalo istotu. Musím to nejako zvládnuť! hovorila som si. Do-stala som ďalšiu hŕbu kníh.

Veľmi mi pomáhalo pravidelné cvičenie, ktoré som absolvovala trikrát denne. Tréningový program bol čoraz náročnejší. Začala som intenzívne trénovať kung-fu a oveľa dôslednejšie aj posilňovať. Ho-dinu a pol denne som trávila v bazéne a večer ma zakaždým čakali dva kilometre na bežeckej trati. Zlepšovala som sa takisto v šprin-toch i v plávaní.

V prestávkach som jedla veľa ovocia a denne som vypila liter a pol stopercentných džúsov a nesýtených minerál-nych vôd. Prázdne poháre a podnosy po mne upratovala Lara.

V štúdiu som neustále napredovala.

Doobeda som sa zväčša držala dobre. Ale po obedňaj-šej pre-stávke a tréningu bol nástup naspäť do učebne drsný. Písmená mi pred očami skákali a tancovali. Nedoká-zala som sa sústrediť.

Najhoršie mi bolo, keď som občas v študovni osamela. Pripadala som si ako na rozľahlom, hmlou obostretom, ne-priechodnom a neskrotnom území nikoho, ktoré sa rozpína kdesi ďaleko za dosa-hom mojich možností.

Usilovala som sa nepoplietť v pojmoch a v množstve cudzích slov. Obrovskú hŕbu novej látky som sa v pamäti snažila zatriediť. Pokúšala som sa postupovať systema-ticky a učivu naozaj rozumieť. Zatiaľ som mala dojem, že materiál prevažne chápem, hoci som ešte prednedáv-nom o väčšine týchto vecí nemala ani šajn.

Teraz som už vedela aj to, prečo je zahraničný kapitál, ktorý do chudobných krajín prichádza, zväčša špekulačnej povahy. Ide totiž o firmy, ktoré akurát využívajú chýbajúce sociálne a ekologické záko-ny. Ovládnu trhy a likvidujú celé priemyselné odvetvia.

Politika vynucovaná Svetovou bankou vraj k sľubované-mu eko-nomickému rastu nevedie. Naopak, väčšinou po nej zostávajú dlhy. Ak jednotlivé krajiny nechcú, aby podlž-nosti ďalej rástli, sú nútené platiť značné čiastky za úroky. Nedokázala som to posúdiť, ale po-dobné vyhlásenia sa mi zdali trochu pritiahnuté za vlasy.

Vôbec som nechápala, čo mám so všetkými takýmito správami spoločné ja?! Hádam sa len nemám stať porad-kyňou pre utajené informácie o globalizácii? Navyše ako môžu byť tieto fakty utajené, keď sú o

nich popísané de-siatky kníh? Lebo na samizdaty tieto u-čebnice vytlačené na kriedovom papieri a s farebnými obrazovými prílohami nevyzerali ani náhodou.

Na čej strane teda stojím ja - kritikov, alebo kritizova-ných? Niečo mi tu nehralo. A to som ešte netušila, že ma čaká sedem drsných kapitol venovaných oblasti, o ktorej som nevedela vôbec nič.

Čoskoro som ale pochopila, že poľnohospodárstvo sa jednodu-cho nedalo vynechať. Najužšie totiž súvisí so život-ným prostredím, kde sa páchajú najväčšie škody. Namiesto miestnej sebestačnosti uprednostňujú nadnárodné korpo-rácie dovoz úzkeho počtu predra-žených zahraničných pro-duktov. Následkom je monopolná nadvláda superznačiek. Nastáva nedostatok lacných a dostupných potravín a v nie-ktorých štátoch dokonca hladomor. Milióny ľudí sa kvôli tomu ustavične s'ahujú.

Prirýchlym tempom sa následne zvyšuje skupina tak-zvaných podzamestnaných. To sú ľudia, ktorí z rôznych dôvodov pracujú podstatne menej, než by si priali. Navyše dostávajú také nízke platy, ktoré im nevystačia ani na uspokojenie základných potrieb. Takže opäť niečo, čo sa týkalo aj mňa!

Ilúziou je aj predstava, že nadnárodné spoločnosti pomáhajú zni-žovať nezamestnanosť. Ony nevytvárajú nové pracovné príležitosti, skôr ich šikovne rozmiestňujú po celom svete, aby mohli znížiť platy a náklady na zdravotné poistenie i na ochranu životného prostredia.

Dosť ma zarazili kauzy, ku ktorým došlo výhradne vinou transna-cionálnych spoločností: rozšírenie a prehĺbenie francúzskeho prístavu Le Havre a následné poškodenie ná-rodného prírodného parku pri ústí rieky Seiny. Výstavba umelých nádrží pre chov rýb uprostred chránenej rezervá-cie Valdi di Comacchio v Taliansku. Financovanie bane firmy Bolinden na juhu Španielska, kde sa pretrhla nádrž s toxickými látkami, čo spôsobilo katastrofu v prírodnom parku Doana.

Watergate na entú! A to bol iba začiatok desaťstranového zo-znamu.

18

Do vecí mi jasno nevniesol ani Randers, ktorý na ôsmy deň zno-va prehovoril. Našťastie nie trápnyymi manažér-skými žartíkmi, ale k veci. Konečne na mňa nepozeral tým nervózne skúmvým, kontrolu-júcim pohľadom, ktorý mal na mňa vždy, keď som sedela nad kni-hami, nedôverčivo upieral spod privretých viečok.

"China, určite ťa zaujíma, prečo sa učíš práve toto, a nie voľačo celkom iné." Začal teda skutočne objavne.

"Máte absolútnu pravdu, pán Randers," odvetila som.

"Zatiaľ ti prezradím len toľko, že spomínaných tridsať dní, to je iba tvoj prvý deadline. Záverečný termín príde o desať mesiacov. K tomuto dátumu smeruje všetko tvoje snaženie vo firme. Preto ťa naň upozorňujem dostatočne vopred. Ak zly-háš, nedostaneš ani len šancu ukázať, čo v tebe naozaj je."

"Čo sa má o tých desať mesiacov stať?" spýtala som sa, lebo je-ho náznakom som nerozumela.

"Do nášho mesta príde tridsaťtisíc svetových bankárov, ekonó-mov a finančníkov. Bude tu zasadať Skupina Svetovej banky a Rada guvernérov Medzinárodného meno-vého fondu. Čo sú to za organi-zácie, ti už - dúfam - v tejto fáze nemusím vysvetľovať. Je to najpre-stížnejšia akcia eko-nomickej elity a prvá svojho druhu v tejto časti sveta."

"Ak môžem hádať - hlavnou témou bude globalizácia?" opýtala som sa.

"Presne tak, China. Delegáti sa zídu, aby prerokovali plán úplnej liberalizácie svetovej ekonomiky. Túto proble-matiku si ešte neštudo-vala, ale zrejme ti je jasné, že ide o spôsob, ktorý považujú za pros-triedok na vyriešenie problémov kdekoľvek na svete."

Zachraňovanie celého ľudstva? Nemohla som uveriť vlastným u-šiam. To si už dnes netrúfnu hovoriť ani v céckových akčných fil-moch a počítačových hrách.

"A prosím vás, čo na tej akcii budem robiť ja? Hostesku? Čašníč-ku?"

"Žarty teraz nechajme bokom, China. Je to pre nás omnoho váž-nejšia vec, než si myslíš. Ty to celé budeš organizovať. Presnejšie, budeš organizovať všetko, čo sa bude diať pred budovou a po ce-lom meste."

"Myslíte sprievodné podujatia?"

"Aj tak sa to dá nazvať," odvetil. "O všetkom budeš informovaná v pravý čas."

Neviem, prečo si väčšina ľudí pracujúcich v reklame a marketingu myslí, že robia niečo dôležitejšie ako ostatní. Prečo nemôžu rozprá-vať menej strojene? Uvedomila som si totiž, že som sa opäť vlastne

nedozvedela takmer nič. Neprijemný pocit mi neklamné našepkával, že za týmto roz-pačitým okolkovaním je určitý úmysel.

19

Dni i noci nasledujúcich troch týždňov som strávila mo-notónne. Počiatočné očarenie, ktoré mi rozochvievalo zmysly, sa veľmi rýchlo rozplynulo. Dostala som síce na po-žiadanie do bytu najnovšiu hernú konzolu aj ďalšie pro-dukty, ktoré blahodarne prehrievajú cudzí priestor útulnosťou, ale nestačilo mi to.

Čím väčšmi sa približoval termín skúšky, tým podráždenejšia som bola vo svojej stiesnenosti.

Nedokázala by som vysvetliť, na základe čoho, ale začínala som mať pocit, že moje postavenie sa mení a pomaly už chápem, čo sa okolo mňa vlastne deje.

Chcela som v sebe to abstraktné tušenie otupiť. Jasne som vní-mala povážlivú a nebezpečnú situáciu, ktorej krá-čam v ústrety. No spočiatku som si nevedela predstaviť, ako inak než apatiou by som ju mohla zmeniť.

Zdalo sa mi, že práve v tomto je základ celého problé-mu. Ako-kol'vek môžeme byť nespokojní so stavom, ktorý dnes na svete vládne, veľmi dobre vieme, že je nemenný. Neexistuje alternatíva, možnosť rozhodnutia, presnejšie - už v ničom inom, len pri nakupo-vaní, keď sa rozhodujeme, ktorý z konkurenčných produktov si v hypermarkete zakú-pime.

Uvedomila som si však, že presne takýto stav mi vy-hovuje.

Zatiaľ na mňa z celého štúdia najviac zapôsobil výrok, že dnes už v našej spoločnosti úplne chýbajú estetické kritériá, a tak je hodnotu diel možné a užitočné merať výhradne podľa zisku, ktorý prinesú.

Rozhodla som sa, že moja práca bude patriť k najhodnotnejším.

Samozrejme, hneď potom som sa rozhodla, že priprav-nú zmluvu podpíšem. Bez vyžiadania akýchkoľvek úprav. Kontrakt mal 121 strán, ktoré by som aj tak jednoducho fyzicky nestihla prečítať.

A netajím sa tým, že podiel na mo-jej právnickej ľahostajnosti mal aj značný počet núl na prvej strane zmluvy i zálohovej výplatnej páske.

Rozhodla som sa, že vypnem mozog a prinútim sa uve-riť v po-slanie, ktoré v tejto čudnej firme mám. Makala som na sebe v maxi-málnom tempe.

V istom zmysle som bola naozaj odhodlaná na všetko. V nie-ktorých chvíľach sa mi návrat do predchádzajúceho stavu zdal strašnejší ako všetky hrôzy, ktoré som si vedela predstaviť tu. Kam by som sa aj mohla vrátiť? Kvôli komu alebo čomu? Kto by ma pot-reboval? Kto by ma zháňal? A to hovorím napriek tomu, že sa mi protivia patetické slová.

20

Záverečné skúšky boli mimoriadne ťažké, ale mne to už nepreká-žalo. Do učebne, z ktorej som ešte včera odchá-dzala taká zúfalá, som v deň testov zamierila priam netrpez-livo. Odrazu som v nohách pocítila istotu. Nesadla som si rezignovane so sklonenou hlavou a zovretými perami. Nepremeriavala som stôl prázdny pohľadom.

Ovládol ma pokoj. Verila som si. Už som vedela, čo chcem, a toto bol dôležitý krok, ktorý mi to mal umožniť.

Teraz môžem s úľavou povedať, že vedomostný test som zvládla bravúrne. Ale dalo mi to poriadne zabráť. Iba teória trvala neuveri-teľných desať hodín. Pýtali sa ma hádam na každú knihu, na každé-ho autora, na každú tému.

A ja som to zo seba sypala: vek plytvania. Kapitalizmus ako uni-verzálny svetový systém. Nová satelizácia. Storočie drakov. Homo-genizácia sveta. Špirála mlčania. Zlyhanie koncepcie rozvoja.

Inter-akcia medzi globálnym a lokálnym.

Totálna inštitúcia. Neviditeľné hospodárstvo. Civilizácia po dy-miacich komínoch. Paradox kolonizácie.

Postmoderný rasizmus. Prvá a druhá globálna revolúcia. Populačný otras. Supersymbolická ekonomika.

Koniec marketizácie.

Na všetky otázky si už ani presne nespomínam. No za-ručene ne-zabudnem na to, že som dostala takmer plný počet bodov.

Myslím, že aj Randers bol spokojný. No na záver toho už mal e-videntne dosť. Nepokojne sa hniezdil, napätý a po-dráždený. Ner-vózne sa pohrával s fasciklami na stole. Vzdal sa aj svojho prísne

nacvičeného postoja. Široké ple-cia mu poklesli. Dokonca si rozopol golier. Kravata s uzlom sa mu posunula aspoň o päť centimetrov. Gratuloval mi. A potom aj ostatní ľudia z vedenia firmy.

No to bola iba prvá časť. Na druhý deň ma čakali výkonnostné preteky v športovej hale.

Tréner Nigel Lensen bol zjavne nervóznejší než ja. Chýbala mu motivácia. Mňa hnalo vpred žiarivé a vzrušujúce opojenie z rýchlosti. Občas som si síce pripadala smieš-ne, sama pred očami toľkých rozhodcov. Podchvíľou sa mi zasa zdalo, že krúžim na jednom mieste v čudnom fantas-tickom tanci a osamelá načúvam hlasu vzdialených predtúch. Meravé tváre šéfov mi pripadali ako nejasné preludy, ktoré žijú svojim chvíľkovým životom.

Bežala som, plávala, bicyklovala, skákala, bojovala. Hlavanehla-va som šla neustále dopredu. Zadúšala ma špára a nevysvetliteľné opojenie. Každý pohyb nôh a rúk bol útokom. Tvár sa mi naplnila napätým vytržením. Meravé oči sa mi leskli. Prekvapila ma vlastná energia, jej príval. Vzpierala som sa únave. Bez rozmyslu som plnila limit jed-nej disciplíny za druhou.

Ťažko opísať, čo som cítila, keď som večer podpisovala dekrét o korporátnom občianstve. Bolo to ako príval, na tvári som mala tichý úsmev. Konečne som vedela, kam patrí.

Opulentný firemný raut som prežívala. Spútala ma ospalosť. Uvoľnila som sa, až keď som sa hlboko v noci prepadla do snov, neskalených človekom.

21

Na druhý deň som už o ôsmej ráno bola obklopená pale-tou ostrých farieb a zvukov. Desať metrov nad mojou hlavou svetielko-vali obrovské čierne registračné tabule s bankovými a burzovými kurzmi.

Prebleskovali na nich oranžové, červené, zelené a žlté odtiene. Pri pohľade dohora to vyzeralo, akoby sa internet zrazu zviditeľnil a tie čiary farieb tvorili zobrazenia miliónov poprepájaných liniek.

Na displeji bežali aktuálne správy tlačových agentúr a online vý-sledky predaja produktov firmy. Na tejto infor-mačnej križovatke Boulevardu Breton sa zbíhali nitky obrovského množstva bezodklad-ných obchodných zá-ujmov.

"Musí to byť najväčšia party v dejinách európskej ta-nečnej scény, China," hovoril Randers pri stole v centrále našej spoločnosti a odpil si zo stopercentného paradajko-vého džúsu Simply. Na dnes si obliekol hnedý oblek Holland & Holland. Podšívku mal z alpaky, juhoamerickej lamy. Jemne kockovaná košeľa Ralph Lauren a kra-vata Canali boli o niečo svetlejšie, ale jednotlivé časti skvele ladili.

"Ale aj najkrvavejšia. Obaja vieme, že dnešný trh s hu-dobnými akciami je presýtený," vysvetľoval, "no my nielen-že musíme na hlavné podujatie prilákať rekordný počet návštevníkov, ale aj pripra-viť masovú kontraakciu pre celkom inú cieľovú skupinu."

Rozhodla som sa dať si na seba zelený nohavicový kostým. Go-lier na blúzke sa mi zdal príliš špicatý, ale ne-prekážalo mi to. Po prvý raz som urobila niečo, čo sa mi ešte nedávno hnusilo. Skúmala som svoje myšlienky a sa-ma som bola prekvapená, ako ľahko som to spravila. Ale vedela som, prečo som sa na to odhodlala.

Po mojom boku utiahnuto sedela Lara. Robila si do notebooku poznámky a nahrávala audio i video záznam rokovania, ja som len počúvala a neustále som si pripomí-nala, že musím mať zatvorené ústa.

"Ak mám byť krutý, tak poviem, že mottom tvojej práce má byť: najväčším verejným nepriateľom ľudstva je človek. A ja som krutý," povedal Randers.

Hore-dolu popri nás sa so sústredenou cieľavedomos-t'ou presú-vali sprostredkovatelia, obchodní zástupcovia, úradníci, stratégovia a ich asistentky. Vládol tu stisk a prekrikujúca tlačienica. Odvšadiaľ prúdili informácie a rozosie-lali sa ďalej do všetkých možných smerov. Zapisovatelia stáli na čiernych oceľových stupienkoch. Dlane mali zatvo-rené a roztvorené na znak nesúhlasu alebo prilákania.

Randers mi postupne vysvetlil všetky podrobnosti o pracovnej ú-lohe. O tri štvrté roka by som mala v tomto meste riadiť tri masy: mladých raverov, ich odporcov a polí-ciu zjednotenú s armádou.

Nevychádzala som z úžasu. Keď som skončila s crash-testmi, nepredstavovala som si, že sa stanem nájomnou vrahyňou. Lebo slušnejšie slovo pre tento typ promotérstva podľa mňa neexistuje.

Nepýtajte sa ma, prečo som neodmietla. Ani ja som sa na nič ne-pýtala. Mlčky som zvažovala všetky možnosti. Čo iné ako najhrubšiu a najsurovejšiu prácu som čakala? Nenamýšľala som si náhodou, že ma - hoci nemám nijaké vzdelanie - vezmú rovno do vedenia firmy? Zúrila som na seba. Utešoval ma jedine pocit, že konečne viem, na čom som. Na dne.

"Dnes je módne pranierovať hrôzy revolúcie a tvrdiť, že vo svojej budúcnosti plodia netvorov. Ustavične sa však pletú dve veci - bu-dúcnosť revolúcií a revolučné správanie ľudí," rozprával Randers, no ja som sa prichytila, že ho nevnímam pozorne. "V reklamnej kampa-ni preto musíme komuni-kovať to, že práve naša party bude pre ľudí na veľmi dlhú dobu jedinou ozajstnou historickou šancou na zmenu. Iba tak možno zažehnať hanbu a odpovedať na neznesiteľné."

Výstižne to povedal. Je to šanca. Minimálne pre mňa.

V ruke som zvierala hrubizný marketingový projekt. Navrhovaný rozpočet prekonával ročný zisk oboch výrobo-cov najpopulárnejších nealkoholických nápojov.

"Urobili sme presnú kalkuláciu, a ak sa nedostaneme k tejto su-me, ideme do značného rizika," zareagoval poho-tovo Randers. "Potrebujeme ešte výrazne navýšiť budget. To už bude tvoja úloha. Za akými sponzormi pôjdeš, keďže potrebuješ zorganizovať takéto podujatie? Kde budeš zhá-ňať vplyvných ľudí? Kto sú v tomto prípa-de opinion lídri?" opýtal sa ma Randers a uprene sa na mňa zahľ'a-del.

Napadlo mi, či nežartuje. "Akých sponzorov myslíte? Kto by in-vestoval do niečoho, čo je protizákonné?" opýtala som sa.

"Že akých? Toto sa ma opýtaš? Teraz? Načo si tu potom mesiac študovala?" rozkričal sa rozčúlene. Zreničky mal meravé ako čierne sklo.

Okolo nás sa v jednom chumli bez prerušenia uzatvárali transak-cie, no ja som strpla. Zjavne som zašla prid'aleko.

"Tu nie si na sprostej vysokej škole, kde sa učí pre zdrap papie-ra!" reval Randers. "Investujeme do teba, aby si sa stala ozajstnou profesionálkou! A ty namiesto toho začneš rozprávať niečo o zákon-nosti! Pamätáš si vôbec, ktoré firmy sú najväčšími investormi do zbrojného priemyslu na svete? Coca Cola a McDonald's! A vyčíta im to niekto? Akurát im občas nejakí nímandi rozbijú výklad, ktorý pois-t'ovňa vzá-päti preplatí. Teraz dávaj dobrý pozor a poriadne si roz-mysli, čo odpovieš. Koho, akých sponzorov, by si skúsila osloviť s naším projektom? Kto je na starom kontinente ekonomicky najvplyv-nejší?"

"Európsky okruhly stôl priemyselníkov," odvetila som spamäti. A vtedy mi to došlo: "Myslíte spoločnosti ako Nestlé? Alebo Philips, Unilever, Siemens, Procter & Gamble, Total či Danone?"

"No, že som sa dočkal!" povedal Randers a vydýchol si. "Už som o tebe začínal pochybovať." Od vzrušenia zvlhnu-té pery sa mu zno-va pohli, ale neposkytla som mu ani chví-l'u času, aby spustil príval výčitiek.

"A zašla by som za globálnymi osobnosťami," odpove-dala som ako učebnica. Moje prvé vety neboli vycibrené. Ale konečne som sa do toho dostala! "Za elitou tvorenou kultúrne hybridnými ľuďmi, ktorí sú si veľmi podobní, hoci majú odlišnú skúsenosť so svetom. No spája ich medziná-rodná politika, akademická kariéra, masmédiá a umenie."

"To ti teda trvalo!" odsekol Randers.

"Ospravedlňujem sa za nedorozumenie. Teraz vašu otázku už chápem," povedala som rozhodne, hoci som vôbec nerozumela, čo to má celé znamenať. "Všetko po-trebné zariadim. Zajtra ráno ku-riérmi rozpošleme projekty na marketingové oddelenia všetkých potenciálnych klie-n-tov. Môžete sa spoľahnúť," ubezpečila som ho.

Vymámil odo mňa sľub niečoho, čo by som si ešte pred pár dňa-mi nedokázala ani len predstaviť. Čím dlhšie som o tom premýšľala, tým som bola podráždenejšia. Hnevala som sa sama na seba za všetky pochybnosti. Keď som si to neskôr zrovnávala v hlave, po-chopila som, že až toto môže byť konečne ten pravý útok na me-chanizmus kontroly.

Áno, Randers sa krátko zmienil aj o dôvodoch. Spomí-nal preľud-nenosť, potrebu zvýšiť hrubý národný produkt. Tvrdil, že naša firma už ďalej nemôže znášať byrokráciu svetových inštitúcií. Potrebujeme otestovať nové modely trhového rozhodovania. Opakoval spojenie omyl ľavicové-ho neoliberalizmu, ktorému som nerozumela. Obsiahlo vysvetľoval riziká, ktoré so sebou nesie nová ekonomika. Tvrdil, že človek by dnes mal byť buď radikálny, alebo nech radšej nie je vôbec. Nepočúvala som ho.

Obdivovala som bezohľadný a stupňujúci sa spôsob, akým do-spel k tomu, aby som s ním súhlasila.

Presne si spomínam, ako mi na záver hovoril: "Vieš, China, ak všetko dobre dopadne, všetky zraky sa v

ten večer budú upierať na teba. Promotéri sú dnes hviezdy a noví hrdinovia tejto generácie."

22

Keď dnes chcete patriť k undergroundu, chodíte na to cez main-stream. Ak sa chcete zaradiť do mainstreamu, musíte byť pevne spätí s undergroundom. Ja som teraz už veľmi mainstreamové dievča, a tak som sa rozhodla vyze-rať tak undergroundovo, ako sa len dá.

Na druhý deň ráno som konečne vyrazila von.

Prvý raz v živote som vyšla z vlastnej kancelárie. Pridelili mi ju len pred hodinou. Veľké prípravy na akciu sa začali naplno. Na prvej pracovnej vychádzke ma sprevá-dzala Lara. Aby sme potvrdili vý-sledky kvantitatívnych výskumov, že drvivá väčšina ľudí počas pracovného času myslí na večerné nákupy, zamierili sme rovno do obcho-dov v centre.

Pre nekonvenčný, nezávislý či škandalózný look je dnes najlepšie zájsť na najdrahšiu ulicu v meste. U Guccioho som si zohnala čiernu kuklu na tvár. Otrhané street style oble-čenie som nakúpila v naj-drahsom značkovom butiky, aký som našla. Z prepychu u Dolce & Gabanna sa mi ani ne-chcelo odísť.

Pokiaľ ide o peniaze, vlastne musím povedať, že som po celý čas nijaké nevidela. Ale o to väčší pozor som si dá-va-la na novú zlatú kreditku. Neviem, či som vôbec mala ne-jaký denný limit. Ak áno, tak potom sedemciferný.

Za jeden deň som si stihla kúpiť auto, digitálnu video-kameru, mo-bil a zaplniť celý šatník. Až teraz som uverila, že marketing naozaj formuje nehanebnú rasu našich pánov.

Povedala som si, že keď už som tak poctivo študovala, nech z toho aspoň niečo mám. Dali mi poučky, a tak ich dovediem do dô-sledkov!

Hovorí sa, že ku každej spoločnosti sa dá priradiť neja-ký typ stro-ja. K tej svojej by som priradila point of sale ter-minál, čiže čítacie zariadenie na kreditné karty.

Nemám potuchy, koľko čo stálo. Pokladničné bloky som si síce z kasy zakaždým brala, no bez prečítania som ich zložené vkladala do striebornej kabelky Chanel. Odovzdávala som ich Lare, ktorá ich prepierala vo firem-nom účtovníctve.

Ak by som mohla byť ešte komerčnejšia, určite by som sa o to pokúsila. Ale väčšmi prepadnúť do osídel spoloč-nosti kontroly sa podľa mňa už nedá.

Zmena, ktorá sa so mnou udiala, ma neprekvapovala. Vyjadrova-la všeobecný trend znovuzrodenia konzumnej zmyselnosti a luxusu. Po dvoch dekádach strohosti a minimalizmu nastalo obdobie roz-dielnych chutí. Luxus už nie je výraz pre jedinú vec, ale súbor našich každodenných spo-trebných radostí a osobných úspechov.

Ani mňa už ekonomická moc symbolizovaná výlučne peniazmi a sociálnym statusom neuspokojovala. Za jediný deň sa stalo, že som oboch vecí mala až priveľa. Starý systém mi nevyhovoval. Čo mi môže ponúknuť? Ešte viac televíznych programov, ďalšie stovky internetových strá-nok? To má byť budúcnosť? Potrebujem niečo, čo dokáže naplniť moje sny a urobiť ma šťastnou.

Hlavu som mala myšlienkami ekonómov, futuroológov a marketin-gových i mediálnych expertov naplnenú doslova na prasknutie. Nepamätám si, ktorý z nich napísal, že sú-časnosť najvýstižnejšie charakterizujú tri nahradenia: na-miesto štrajkov máme počítačové vírusy, dídžejské vinyly sú imidžovejšie ako cédečka a nenávisť ku kapitalizmu vystriedalo pochopenie jeho nevyhnutnosti.

Aj na toto som myslela, keď som vo francúzskej reštau-rácii pre brandistov jedla ustrice pripravené na olivovom oleji. Stoličku, na ktorej som sedela, navrhol Christian Astuguevieille, osobnosť, ktorú generácia bourgeois bohemians - skrátene bobos - zbožňuje. Nedo-kázala by som vysvetliť prečo, ale páčila sa aj mne. Požiadala som o provensalské korenie a nabitie notebooku.

Medzičasom som si v hlave pripravovala konkurzné za-danie kampane pre reklamné agentúry. Zo všetkého najprv som vybrala názov akcie. Bude sa volať podľa toho, čo mám v živote najradšej: značky. Lebo to sú bohovia novej éry. Nie sú to len znaky, ale novodobé ikony, posolstvá slasti a moji najbližší priatelia. Sú predĺžením duše i tela, sú na mňa adaptované. Sama seba už spoznávam iba vďaka nim, inak o sebe neviem vôbec nič. Dnes už nie sú produktom ma-sového marketin-gu, ale splňajú moje osobné prania. Presne sa ho-dia k môjmu životnému štýlu a uvažovaniu. A ja vyžadu-jem, aby mi poskytovali intenzívny pocit bezpečia a výni-močnosti.

Takže akcia sa bude volať Brand Party.

Uvedomovala som si, že pri propagácii ma čaká mimo-riadne ná-ročná úloha. Treba vytvoriť oficiálnu reklamnú kampaň, no zároveň spustiť aj antikampaň. Infraportom som sa cez mobil pripojila na internet. Priamo od obedové-ho stola som zaregistrovala doménu brandparty.com a hneď vzápätí aj kontradomény Brandpartysucks a Fuckbrandparty so všetkými možnými koncovkami. Aj ná-rodnými. Pokúšala som sa rozmýšľať, čo sa so mnou vlastne deje. Stalo sa čosi, čo som vôbec neočakávala. Prvý raz ma tešilo, že nemô-žem mať strach.

Dokonca som bola rada aj tomu, že som si podrobne naštudovala siahodlhé a nudné elaboráty, ktoré popisali Noam Chomsky, Hakim Bey a Felix Guatarri. Vďaka nim som vedela, že takzvaný kapitaliz-mus bez trecích plôch po-trebuje kontrolnú ruku. Bola som ochotná sa ňou stať alebo jej pomôcť. Ešte radšej by som zareagovala na to, že nám už dlhšie chýba moderná teória peňazí. Samozrej-me, iba ak by mi zaplatili.

Takýchto bludov som mala plnú hlavu. Pohľad do sto-viek luxus-ných výkladov vo mne vyvolával akési zmyslové pohnutie a ešte stupňoval môj zmätok. Aby som sa trochu uvoľnila, nakúpila som si hrubé trendy magazíny Cheap Content, Postmodern Talking, Ima-generation a kopu ďalších. Už som vedela, že budem neustále meniť pôsobisko, a tak som sa chcela inšpirovať kvôli nutným častým a rýchlym zmenám imidžu. Ak bude treba, dokážem predstierať ne-dbalú veľkomestskú tínežderskú nonšalantnosť, snob-skú dekoltova-nú eleganciu, slušivú korporátnu strohosť aj smiešny zlovestný výzor subkultúr. Pobyt mimo Boulevardu Breton som si užívala naplno. Ak som práve nemíňala ťažké tisíce v obchodoch, míňala som ťažké stovky pri vysedávaní v drahých podnikoch.

Vonku som zostala, až pokým sa v uliciach nevznášal súmrak.

Dlho sme s Larou kráčali prázdny nočným mestom na-späť. Chcela som si vynahradiť únavný pobyt medzi múrmi firemného geta.

Fantastické kontúry hypermarketov blikotali. Pohľad sa mi zasta-vil na plexisklovom výklade obchodu s elektroni-kou. V desiatich radoch na sebe tam stáli naukladané tele-vízory. Všetky boli zapnuté na tom istom programe. V mo-mente, keď som si ich všimla, bol na všetkých obrazovkách veľký detail oka, ktoré rýchlo žmurklo. Sklopila som zrak a šla som ďalej.

V diaľke sa ozývalo rýchle klepotanie podpätkov, slová partner-skej hádky. Zvuky posledných nočných chodcov. Na ostrých hra-nách budov zneli duté ozveny. Lampy Osram vrhali na dlažbu syto-žlté svetlo. V dymových sklách po stra-nách ulice som sa videla roz-mazane.

Do centra Boulevard Breton som vrátila až neskoro v noci.

Po dlhom čase som bola opäť zvláštne vyrovnaná. Moja reč bola konečne skazená peniazmi.

23

Nastalo polročné najhektickejšie obdobie môjho života.

Neprestajne som cestovala z miesta na miesto. Ak vám zamest-návateľ platí business class letenky, vôbec vám neprekáža, keď sa kapitál v mene preniknutia na nové trhy zrieka požiadavky demokra-cie, aby nestratil voľný prístup k novým obchodným partnerom.

Navyšovala som rozpočet. Presviedčala opinion lídrov. Rokovala s desiatkami potenciálnych sponzorov. Schvaľo-vala jednotlivé zlož-ky reklamnej kampane. Vyberala naj-vhodnejšie lokácie. Bookovala špičkových hudobných in-terpretov. Vybavovala barter s leteckými spoločnosťami kvôli prevozu hostí i účastníkov. Zabezpečovala distribúciu propagačných materiálov. Dohadovala produkčné otázky. Koordinovala plán s mestskými úradmi, políciou i armádou, presnej-šie povedané - podplácala som všetkých možných byrokratov.

Možno to vyzerá hrozivo, ale ja som akurát zadávala prí-kazy, kto-ré som dostávala zhora. Všetci pre nás pracovali svedomito, pretože sme ich nanajvyš svedomito platili. Randers si ma v novej funkcii nevedel vynachváliť.

No napriek tomu zostávali v našom pláne trhliny, ktoré bolo treba riešiť čím skôr. Najlepšie osobne a ihneď. Neváhala som a rovno som si dohodla termíny rokovaní s najväčšími konkurentmi.

V slnkom prežiarenom Berlíne som sa na ulici Pod lipa-mi stretla s organizátormi Love Parade.

Predtým som nevedela, že toto mesto stojí na piesku. Páčilo sa mi tam viac, než som čakala. Akurát kvôli reklam-ným slnečníkom som slávne lipy po celý čas takmer nevi-dela.

Prezliekla som sa za bohatú raverku. Natiahla som si tyrkysové tričko s bordovými flitrami a obtiahnuté

zvonové nohavice z hrubého lesklého latexu. Moje nové tenisky vy-zerali ako bežecké tretry zo šesťdesiatych rokov minulého storočia, ale s akýmikoľvek inými by som pôsobila nedôve-ryhodné. Okolo krku som si dala strieborný náramok s trojcenti metrovým i ostňami. Mobil som vložila do strie-borné-ho obalu, aby nepôsobil nudne. Melódiu zvonenia som si stiah-la z prvého miesta aktuálneho britského rebríčka ta-nečných singlov. Tá hitová odrhovačka znela, akoby ju tvor-ca na mobile aj produkoval. V ruke som držala čínsky vejár s bambusmi a pandou a ovievala som sa. Celé telo som mala doslova posiate špičkovými logami.

Sedela som vonku na drevenej stoličke so slamenou výplňou v kaviarni pre bohatých turistov z takzvaného eko-nomického severu. Vnútri to bol starý lokál s pultom a pod-stavcom z lesklého mahagónu, celý obložený kachličkami z majoliky. Vo výkladných skriniach boli naukladané ška-tule so zákuskami a perníkové čierne berlínske medvede.

Iba po polhodinovom meškaní dorazil zlý DJ, mizerný producent a mimoriadne úspešný promotér Dr. Motte.

Zložil si slnečné okuliare so žltými sklami, aby si ma premeral. Hľadel na mňa nechápavo a pochybovačné. Váhala som, či neodha-lil príčinu, ktorá sa skrýva za mojím imidžom. Ale zakrátko sa nezú-častnene usmial, takže som naňho zjavne zapôsobila dôveryhodne. Zúfalo oblečeného človeka, ako je on, iste nič nepoteší viac, ako keď uvidí je-dinca s podobným vkusom.

Z jeho očí som videla iba zreničky. Podľa mierne za-pálených ok-rajov viečok som ihneď vedela, že spáva málo a zle. Všimla som si, že ružovo presvitajúce nozdry má znútra obložené silnou vrstvou zlata, aby si ešte vôbec dokázal šňupnúť.

Prišiel spolu s dievčinou menom Uta. Označil ju za svo-ju asis-tentku, čo bol očividne len slušnejší názov pre dealerku. Obaja ma pozdravili úsečné a odmietli si so mnou podať ruky. Objednali si šampanské v lavóre ľadu, dve cappuccina a fľašu minerálky.

Povedala som si, že pôjdem priamo na vec. V coolovom oblečení som sa nechutne rýchlo potila. Rovno som Mottemu navrhla, aby tohto roku zrušil Love Parade. Požiadala som ho, aby mediálne silnou váhou svojej po-chybnéj osobnosti podporil Brand Party. Ná-hradou som mu ponúkla bližšie nešpecifikovaný astronomický balík peňa-zí. Schválne som bola stručná, aby som si reakciu mohla vy-chutnať o to dlhšie. Vedela som, že Dr. Motte brával toľko chytrých drog, až celkom osprostel. Uta na to ani nepotrebovala party ché-miu. Obaja zosob-ňovali takzvaný progresívny životný štýl más globálnej klubovej generácie, čo je pomerne zložitá označenie pre intenzívne požívanie drog, nudu, životné sklamanie a frustračné nákupy hodnotných vecí.

Najprv sa Motte nadýchol a zvrátil obočie. Tvár mal znechutenú a ľadovo stiahnutú. Potom sa už-už chystal niečo vyhlásiť, no vzápä-tí zabudol čo. Odrazu povedal ráz-ne nie, a následne sa ma opýtal, aká bola otázka.

Zopakovala som mu svoju ponuku dôraznejšie. O pres-nej sume som zatiaľ nehovorila. Usmievala som sa.

Dlho mlčal a fajčil. Bol meravo vysmiaty a vysmädnutý. Kto by pri takom množstve tetrahydrocannabinolu nebol? Vypil liter minerálnej vody. Počula som iba dych z jeho pred-klonenej hrude. Potom ko-nečne zdvihol čelo sperlené po-tom. Oči mu hlboko žiarili. Suché pery odhaľovali žlté zuby.

"Nie, to nikdy neurobím. Moja republika lásky nie je o peniazoch." Hovoril namáhavo ako každý, kto trápne kla-me. Medzi dvoma rozo-chvenými prstami držal cigaretu, ktorá prezrádzala jeho zmätok. Viečka s predĺženými mihalnicami mu klesali pod vrst-vou make-upu. Naniesol si na ne piatkové kozmetické striebro od Christiana Diora. V žiare slnka ma ich odlesky oslepovali. Spakruky si zotrel pot zo zvlhnutých, strapatých vlasov.

Už ma nebavilo dlhšie čakať. Na strieborný kaviarenský stôl som vyložila svoj notebook. Oproti infraportu som nastavila mobil. Motte na mňa vyvaľoval od halucinácií zádu-mčivé oči.

Milujem elektronické bankovníctvo. Urobilo úplatká-r-stvo oveľa slušnejším. Autorizovanie platobného príkazu na ulici je ohromná vec. Keď v takýchto chvíľach zadávam heslo a robím pravým uka-zovákom diek, mám pocit, že na-ša spoločnosť funguje správne. Keď už dnes dokážeme vymyslieť najbezpečnejší a najdiskrétnejší spôsob prísu-pu k peniazom, znamená to, že sme dosiahli niečo nepre-konateľné.

Aj takéto myšlienky mi vírili hlavou, pretože som sa vôbec nepo-náhlala. Začala som sa na Mottem dobre zabá-vať. Opýtala som sa ho, či vie, že o Love Parade písal Günter Grass. Myslel si, že hovo-rím o nejakej odrode marihuany. Bol zvedavý, či mu ju môžem zohnať. Mňa zasa zaujímalo, koľko miliónov stojí exkluzívny sponzo-ring jeho neko-merčnej akcie.

No Dr. Motte bol taký zhulený, že sa smial, aj keď som ho u-rážala. Nervóznou rukou šťuchal do vecí porozkladaných na stole. Natiahol sa po kávu. Namiesto šálky a lyžičky však mimovoľne chytil klieštiky na cukor. Malátne nimi po stole kreslil čudné kruhové znaky.

Pozornosť zbystril, až keď som mu na monitore ukázala sumu 7 000 000 mariek. Aby ho LCD lesk náhodou nepo-mýlil, vytlačila som mu ponuku na digitálny fotopapier. Schválne som najprv urobila multiobrazový výťah, na ktorom bolo číslo v desiatich samostat-ných rámečkoch. Z tej záplavy núl sa zakrútila hlava aj mne. Netrú-fam si od-hadnúť, aké kruhové vidiny to spôsobilo jemu. Ospravedlnila som sa a vytlačila papier vo forme nálepky.

Ale Motte by mi nerozumel, ani keby som mu závrtné číslo pri-lepila na čelo.

Zmýlený sa zamračil a potom odrazu bľabotal o potrebe jednoty tanečnej scény i mladých ľuďi na celom svete a o všeobjímajúcej láske. Vyjadril sa, že je nutné, aby sa všetci príslušníci našej gene-rácie spojili, pretože sme jed-na klubová mládež, jeden národ s jed-ným srdcom na jednej party a na jednej zemi.

Vážne som rozmýšľala, že mu jednu strelím.

Z výrazu mojej tváre zmeravel. Tváril sa, že ho napĺňa nesmierna horkosť. Chcel toho určite povedať ešte oveľa viac. Už mi bolo jasné, prečo svoje tanečné akcie zakonču-je hodinovými príhovormi a na písomné vyjadrenie svojich infantilných myšlienok potrebuje vlastnú doménu. Ale zjav-ne sa zľakol, že mu nezaplátim.

Dlho uprene hľadel na sedmičku a nuly. O takej sume sa mu ne-snívalo ani pri najlepších tripoch pred dekadou. Samozrejme, že som vedela, koľko stojí exkluzívne sponzor-stvo jeho party. Desatinu. A on, prirodzene, vedel, že to viem.

Bledá tvár, vyčerpaná a bezkrvná, mu očervenela. Modré žilky na sluchách sa zvýraznili. Okolo perí mu zlo-vestne potrhávalo a poškl-bávalo. Vráska medzi očami sa prehĺbila. Uprene hľadel na imagi-nárne obrazce, ktoré jeho ruka vykreslila klieštikmi v rozsypanom cukre.

Ute medzičasom prestala účinkovať dávka. Chvil'kové chtivé a blažené uspokojenie jej mysle vystriedal chvat a stres. Oči mala plné akéhosi neurčitého a podozrivého lesku. Myslel sa jej zakalila. Pod sivou a namosúrenou tvá-rou sa črtala vyzíabnutosť. Pod kožou na líci sa jej po celý čas chvel a mihal sval.

Abstinenčné príznaky zapí-jala ľa-dovým šampanským. Zaberalo to. Ale iba na stupňovanie nervozity.

Už som toho mala akurát tak dosť. Prikázala som Mottemu, aby mi ukázal údaje o bankovom spojení svojej firmy. Z počítačového kufrika som vytiahla dve kópie zmlu-vy o zrušení budúcoročnej Love Parade. Kontrakt mal šty-ridsaťpäť strán a stačilo ho podpísať na dvanástich mies-tach.

Do riadku s bankovým príkazom som pozorne vyt'uká-vala číslo švajčiarskeho konta, ktoré mi spomalený Motte koktavo diktoval. Opantala som ho. Ako každý, kto v pe-niazoch vidí len rôzne typy práškov a tabletiiek, očakával, že mu zaplatím v hotovosti. Vysmiala som ho.

Podpísal sa s pohľadavým výrazom na tvári mojím korporátnym perom. Na požiadanie som mu dovolila sledovať na monitore letný okamih, keď transakcia prebehne ús-pešne a zaznie tiché pípnutie.

Vydýchla som si. Rokovanie pre mňa malo príchut' már-nivosti a uspokojenia.

Už som si myslela, že sa budem porúčať, keď odrazu Uta vysko-čila zo stoličky. Oborila sa na Motteho. Nečakane mu umelým nech-tom do krvi rozrezala líce. Potupne tvrdo ho uderila do brady. Vries-kala, že je zapredanec a scéna ho vyvrhne. Búšila mu do prs päsťami. Vyhrážala sa, že zverej-ní, čo urobil.

Najprv mi napadlo, že to majú pripravené vopred, aby ulahodili svojmu svedomiu a aj tento týždeň do sýtosti na-krmili lačných novi-nárov z tínedžerského bulváru.

Práve som sa im chystala povedať, že predt mnou sa za to, že kráľovský zarábajú na súčasnom životnom štýle mladých, vôbec nemusia hanbiť. Chcela som im vysvetliť, že každý, kto ich kritizuje, by na ich mieste robil to isté, ak by na to mal príležitosť. Je predsa všeobecne známe, že na generáciách X, Y a Net zarába ten, kto s niektorým trendom prišiel ako prvý.

Lenže situácia sa vyostřila.

Uta schmatla roh stola a prudko ním mykla smerom k Mottemu. Ten sa nezmohol na slovo. Chvil'ku mu

trvalo, kým v spomalenom mozgu spracoval, čo sa deje.

Celý servis sa s rachotom zosypal na dlažbu. Zarinčali črepy. Hr-kotali lyžičky. Rozbíjali sa tanieriky a poháre.

Odrazu sa Dr. Motte vztýčil. Chytil si hlavu do dlaní. S neuveriteľnou nástoľčivosťou zakričal, že všetko odvoláva. Osopil sa na mňa.

Takúto nevraživosť som teda po obojstranne výhodnej transakcii neočakávala. Rozzúrila som sa. Pozornosť návštevníkov i personálu sa ihneď obrátila na nás. Dokonca k nám zamierila skupinka zvedavých holandských turistov. Vo vzduchu som si všimla krepový oranžový tulipán, ktorý ich držal pohromade. Takýto vývoj som potrebovala zo všetkého najmenej.

Bleskovo som sa postavila. Motte mi rovno do ucha vrieskal, že som zradkyňa.

Nie som stvorená pre rozčarujúce a vznetlivé úlohy. No dnes prechodnosť poznačila nejeden môj čin.

Švihom som chytila Mottemu aj Ute ruky. V zlomku sekundy som im dla-ne zovrela ako vo zveráku.

Vzápätí som im skrútila prsty takou silou, až zapraskali kostičky.

Nestihli ani len zakričať, a už znova sedeli na stoličkách, každý so svojou prenikavou bolesťou. Uta omdlela, ale výraz na jej tvári sa tým veľmi nezmenil.

Zanechala som ich medzi prevráteným stolom, porozbíjanými šálkami a porozhadzovanými vecami, ktoré ležali na dlažbe v chao-tickom zmätku. S pokynutím ruky a so silným úsmevom som sa rýchlo vzdialila z ulice Pod lipami i z Berlína.

24

Už v preplnenej prázdninovej letiskovej hale som sa pripravovala na ďalšiu služobnú cestu. Okolie mojej mäkučkej bielej sofy Gain-sborough obklopovala iba ambientná hudba. Ešte šťastie, že my, ekonomicky úspešnejší, sa v čakárňach nemusíme tlačiť so zberbou pokútnych dovolenkárov-escapistov. Máme vlastné pohodlné business lounge miestnosti, kde môžeme snovať plány, ako splniť na-sledujúce pracovné výzvy.

Doma som si radšej ani poriadne nevybalila veci. Čakalo ma dru-hé, tentoraz ešte náročnejšie rokovanie. Pražské stretnutie s vedením organizácie INPEG mi totiž robilo oveľa väčšie starosti. Lenže nemohla som sa mu vy-hnúť, lebo táto Iniciatíva proti ekonomickej globalizácii ma-nipuluje obrovskou ma-sou ľudí v Čechách, ale aj v Európe i v zámorí.

Na cestu do Prahy som sa musela špeciálne pripraviť. Aby som pôsobila dôveryhodnejšie, za jedinú noc som me-tódou cut & paste dala dohromady vlastnú tenkú ideolo-gickú brožúru. Odpísala som ju z Bauman, Kinga & Schneidera, Naisbitta a Medowsa.

Vysvetlila som v nej svoju víziu sveta blízkej budúcnos-ti, založe-ného nie na zisku niekoľkých jednotlivcov, ale na skutočných potre-bách spoločnosti. Vyzývala som na hnutie zdola, na ktorom by sa spoločne podieľali odbory, neza-mestnaní, malí roľníci, ekologické iniciatívy a radikálne demokratické organizácie.

S potrebnou dávkou banality som objasnila, prečo sa súčasný model našej spoločnosti ukázal ako nevyhovujúci. Proti globalizácii sa nedá postaviť ochranná politika štátu, ktorý už x-krát ukázal, aký je skorumpovaný, a navyše nad-národným korporáciám ochotne pod-lieha. Hlavnou myš-lienkou bolo: postavme proti globalizácii kapitálu globalizáciu solidarity.

Doplnila som aj pasáž o potrebe vzájomnej ľudskej po-moci, trvalo udržateľnom rozvoji a podobné nezmysly.

Takéto humanistické kydy mi ako striktnej brandistke pri-padali odporné, ale vedela som, že cieľová skupina si jed-noducho žiada svoje.

Potom som na rôzne miesta textu pridala zopár fráz z Bondyho a Sorosa, aby to bolo čítavejšie. Na záver som do knihy podopĺňala čo najväčší počet rôznych prestížnych značiek a produktov, aby sme publikáciu mohli ponúknuť aj bohatým sponzorom a ešte na nej za-robiť. A hotovo!

Päťsto kópií som vytlačila na farebnej laserovej tlačiar-ni tak, že som vo Photoshope dorobila šedé pásy a čiary, aby to vyzeralo ako lacný cyklostyl.

Na druhý deň o siedmej ráno priletel z Ríma brazílsky superka-derník s americkým menom Sam McKnight. O ôs-mej mi už dokon-čoval príčesok s dlhými čiernymi dreadmi. Aby zvýraznil etnický vzhľad, pridala mi do vlasov sponky a stužky s jamajskými motívami, ktoré uviedol v limitova-nom náklade

na trh Benetton.

Dotrhanú čiernu mikinu s veľkou kapucňou a široké hnedé noha-vice s desiatimi hlbokými vreckami mi na objednávku navrhla Lolita Lempicka. Zažiadala si síce o desaťtisíc viac, než mi dovoľoval bud-get, ale zaručila sa, že ide o jediný exemplár.

Dlho som sa trápila s topánkami. Nijaké, s ktorými by som aspoň čiastočne zapadla medzi tú zberbu lenivcov nahnevaných na celý svet, som nemohla zohnať. Už som sa bála, že budem musieť zísť do second handu a po-budnúť medzi príslušníkmi spoločenskej triedy zrelej na vyhynutie.

Ale našťastie som na internetovej stránke dražieb statusového tovaru našla jedny brutálne drahé, vysoké hnedé baganče, ktoré do svojej minuloročnej avantgardnej dám-skej kolekcie zaradil Ermene-gildo Zegna. Našťastie som bola jediná, kto prebil vyvolávaciu cenu. Žeby ostatným pri-padala sedemmiestna suma privysoká?

Modro-šedé batikované tričko som ešte zniesla, ale iba preto, že šlo o značku Gap. Navyše špičkové tibetské látky zošívané v Číne sa nezaprú.

Najviac som zúrila, keď som si okolo krku musela zave-siť hrbu drevených korálikov. A priznám sa, že keď mi vizážistka Natacha Lopiano podala do rúk kruhovitý znak mie-ru a ukázala na moju hrud', nechutne som sa na ňu oborila.

Ale bola neústupná, takže o chvíľu sa mi kovová ohyzdnosť sym-bolizujúca krutý krach generácie šesťdesiatych rokov hompálala medzi prsami.

Aj po fyzickej stránke nastala drsnejšia fáza, lebo som si kvôli novému imidžu musela ostrihať mihalnice. Pri bo-lestivej procedúre som používala nožničky z manikúry a pinzetu. Voľnou ľavou rukou som si prichytávala viečka, aby som si chránila oči.

Vzápätí sa predomňa postavil Jérôme Dreyfuss a rozlo-žil si pred veľkým kruhovým zrkadlom rovnomenné šminky. Pricestoval pred pätnástimi minútami a odlet mal o tri štvrté hodinu. Vopred ma upozornili, že je táravý, no mne pripadal na uzúfanie nudný. Z jeho náhlivých viet som si zapamätala len to, že ekonomika je estetikou budúcnosti.

Tušila som, že na šéfov INPEGu zapôsobí, keď budem pôsobiť neumylo. Aby som v tvári vyzerala akurátne špina-vá, zvolil Dreyfuss medenobronzový odtieň, zvýrazňujúci farbu očí. Hovoril tomu tón v tóne. Oči a pery pôsobili vý-razne, nie však namaľované. Poklesnuté viečka zvýraznil pretiahnutím tmavšej hnedej k spánkom a opticky ich otvoril. Jemný fluid z púdru naniesol namiesto na líce kos-ti na obe strany tváre, aby oči vyzerali hlbšie. Pery vyplnil rúžom farby terakoty. Korektorom potom naschvál urobil zopár chýb, aby celok pôsobil trochu roztečeným dojmom. Očné linky zvýraznil bielym ka-jalom. Keď som sa pozrela do zrkadla, vyzerala som fakt dosť zúfalo. Podľa prieskumov by sa práve to malo antiglobalistom páčiť.

Poobede o štvrtej som už v tieni gotickej Prašnej brány čakala na šéfa INPEGu. V mobilnom telefóne sa predstavil ako Zdeněk Možný.

Okolo krku som najnovšie mala aj retiazku s kovovým listom ko-nopy indickej. Pod pazuchou som zvierala africký bubon, ktorý som narýchlo kúpila od Vietnamca na Staromestskom námestí. Kvôli autentickosti som ešte aj nechutne páchla. Vizážistka Natacha mi tesne pred odle-tom dala brutálnu parfumovanú zmes, ktorá pripomí-nala vzduch na techno party v uzavretej továrni ráno o siedmej. Pražák Zdeněk vyzeral zúfalejšie, než som predpokla-dala. V pr-vom rade, smrdel horšie než ja. Tvár mal chorob-ne bielu. Čelo tvrdé a klenuté, oči malé, belasé, nos tupý a ústa podobné zárezu. Dolnú časť tváre mal širokú, s aký-misi hrubými čeľušťami. Zastal predomnou s hlavou sklo-nenou ako pod neviditeľným bremenom. Kostna-tá lebka s riedkymi, púťcom rozdelenými a hnusne dlhými vlasmi sa mu leskla.

Predstavila som sa po anglicky. Priznala som skutočné meno a vyhlásila som sa za americkú antiglobalizačnú aktivistku. Nemala som najmenšiu chuť stráviť s ním ani o minútu dlhšie, ako bude nevyhnutné, a tak som mu rov-no povedala, že mienim finančne podporiť jeho mimoriad-ne potrebné hnutie.

No zrejme som nemala ihneď hovoriť o peniazoch, lebo Zdeněk ma okamžite považoval za najmilšiu osobu na sve-te. Dokonca ma objal okolo pliec, z čoho ma takmer naplo. Spýtal sa, či by som mu nemohla kúpiť bufetovú polievku a niekoľko nových cédečiek. Ako som len mohla zabudnúť na

Randersovo poučenie, že lakomým aktivistom nemám na úvod spomínať financie, lebo razom prestanú byť anga-žovaní?

Zdeněk sa rozhodol, že ma ihneď zavedie do konšpi-račného cen-tra. Trochu ma tým zaskočil, lebo to som mala naplánované až po hodine urputného prehovárania.

Zamierili sme popri Obecnom dome k akémusi súkrom-nému podzemnému klubu. Na Celetnej ulici som pustila Zdenka na chvíľu pri chôdzi pred seba. Pozorne som si prezrela chrbát jeho komfor-nej polartecovej bundy posia-ty nášivkami najrôznejších hnutí a organizácií, o ktorých som pred pár týždňami čítala v knihách. Všim-la som si, že na svojich mimoriadne drahých, ale lacno vyzerajúcich šatách nemá nijakú časť vyrobenú z kože. Premýšľala som, koľko asi stoja takéto exkluzívne ekologické výrobky. Vzhľadom na to, že ide o limitované produkcie, určite to ne-bude málo.

Keď Zdeněk zastal pri klube, otočil sa a rýchlo vyt'ukal bezpeč-nostný kód. Len čo otvoril bordovú drevenú bránu, bolo mi jasné, že sa musím pripraviť na najhoršie.

Rozľahlý klenbový interiér bol vymaľovaný na oranžovo a prizdo-bený početnými kresbami mandaly. Podlahy po-kryvali napodobeniny kobercov z Bali s psychedelickými motívami. V rohoch ležali arabské červené vyšívané vankú-še. Ľavej stene dominoval veľký modrý plastový Budha. Na pravej visela politická mapa Indie a Nepálu. Jednotlivé miestnosti oddeľovali pestrofarebné pásy drevených korálikov. Bohvie, koľko stojí mesačné nájomné za takéto priestory v centre Prahy?

Vo vzduchu sa vznášala ťažká vôňa sviečok z pomaran-čového oleja. Zo starých reproduktorov znel akýsi alterna-tívny rock spojený s infantilným technom, doplneným o šamanské výkriky a privoláva-nie yahmana.

Striaslo ma. Vnútri sa nachádzala skupinka asi desia-tich Če-chov. Sedeli v tureckom sede a opierali sa o svoje prenosné bubny. Vlasy mali zväčša zviazané do dredov a obviazané sponkami a stužkami s jamajskými motívami. Tváre niekoľkých som poznala zo správ CNN.

Očakávala som, že tu bude vládnuť akčná a tvorivá po-litická at-mosféra. Namiesto toho sa testovala nová zásiel-ka afgánskeho ha-šišu. Nakol'ko som rozumela, úplne všet-kým pripadal vynikajúci. Namiesto siahodlhého predstavovania som z vrecka na privítanie vytiahla vonné tyčinky s imitáciou vône marihua-ny a rozdala som ich. Vzbudili značný ohlas. O chvíľu už bo-li tieto nie práve lacné produkty spotrebované a pichľavo chemicky rozvoniávali po celom klube.

Vtom ktorýsi zo sezónnych radikálov spustil mongoloidné bubno-vanie. Všetci ostatní sa ako na povel pridali a vyzvali k spoločnej hre aj mňa, aby sme na úvod stretnutia zažili duchovné splynutie. To už bolo na mňa naozaj prive-ľa. Rozhodla som sa, že situáciu musím vyriešiť bleskovo, inak sa prestanem ovládať.

Ráznym vodcovským gestom som ich skutočne origi-nálnu hu-dobnú produkciu prerušila. Stručne som im vysvetlila plán antiakcie k Brand Party. Obvinila som orga-nizátorov oficiálnej časti podujatia zo zapredanosti zloči-neckej kapitalistickej firme a navrhla tvrdý protiúder. Zaujalo ich to. Omamné látky v tele im to síce veľmi neu-možňovali, no pokúšali sa pozorne počúvať moju prednášku.

"Brand Party má byť najväčšou akciou v dejinách európskej ta-nečnej scény," hovorila som. "Musíme ju za každú cenu prekaziť! Lenže na permanentnú vojnu zatiaľ nemáme, Zdeněk. Preto som za nové heslo a za nový cieľ. Za daných okolností nemá význam zos-távať na svete pri-dlho. Všetko, alebo nič! Treba skončiť s protireče-niami te-rajšieho režimu. Totálnu korupciu, v ktorej žijeme, nemož-no meniť, treba ju rozbiť. Odstrániť inštitúcie. Zapáliť supermarkety. Vytvoriť militantné jadro subkultúry. Nekupo-vať - krahnúť! Musíme rozšíriť akčný priestor, ale iba v ile-galite. Legálnosť dnes automatic-ky znamená korupciu."

"Ale myslíš si, že dnešní ľudia, totálne zmanipulovaní televíziou, sa na niečo také podujmú? Sú apatickejší, než si myslíš!" zapochy-boval Zdeněk. Ostatní jeho poznámke horlivo prikyvovali.

"Nijaké zázraky nečakám. Preto hovorím, že v prvom rade treba ľudí spolitizovať. Nebude to ľahké, pretože oni síce sú nespokojní, no nevedia o tom, lebo sa neprestajne radujú z konzumu. Ale ak to raz pochopia, potom začnú bojovať sami."

Vtedy som si uvedomila, že poučka z učebnice je naozaj pravdivá. Práve znovuoobjavenie politického priestoru je v období globalizácie najť-ažšou úlohou.

"Ale uvedomuješ si, že pri takomto útoku môže dôjsť k vážnym stretom s políciou a armádou? Je to

riskantné. Čo ak zahynú nevinní ľudia?" spýtal sa Zdenkov kamarát Jirka.

"Nevinní neexistujú. My, ktorým naozaj záleží na zme-ne, sa mu-síme stať novými veľkomestskými Indiánmi. Som za koncepciu zakladania geríl. V meste utvoríme počas Brand Party druhú demar-kačnú líniu. Spojíme boje na peri-férii systému s bojmi v centre a rozviníme ich politicky, vojensky a ekonomicky až na úroveň frontu. Naša gerila musí byť základom novej avantgardy. Budeme radikál-nejší než všetci doposiaľ."

"Čo je to gerila?" spýtal sa Zdeněk.

"Gerila je odbojová skupina, ktorá sa plne infiltruje do prostredia, v ktorom žije," vysvetľovala som.

"Tým pádom je prakticky neviditeľ-ná. Vzniká z ničoho, každý môže začať. Víťaní sú všetci, ktorí chcú rozbiť tento systém. Je to bo-jová forma, ktorá podľa mňa ako jediná dnes ešte môže mať úspech.

Gerila patrí k súčasnému mestu po-dobne ako multikiná, podzemné parkoviská, hypermarkety alebo houseové kluby. Nejde o gangsterstvo s politickým nádý-chom. Je to alternatíva. A úspešný útok urobí za niekoľko dní viac než tisíce pamfletov. Začneme novú dobu oslobodzo-vacích vojen. Práve akcie ako Brand Party sú naozaj jedinou šancou, ako ešte mladých ľudí nájsť na jednom mieste po-hromade. Sú totiž ekonomicky aj technologicky nezávislí, ale práve preto v nich rastie túžba po kolektívnom spojení."

Členovia INPEGu zo mňa zjavne nechápali. Dokonca mi zatlies-kali a zdvíhali päste na znak súhlasu.

Jeden z nich ubalil dlhočizný joint špeciálne pre mňa. S vďakou som od-mietla s vysvetlením, že konflikt ideológií si žiada čistú myseľ i svedomie. Vzbudila som tým rešpekt.

Zato oni u mňa stratili aj posledné body, keď zrazu vy-tiahli zmlu-vu o pracovnej činnosti. Bol to naozaj do detai-lov prepracovaný hru-bizný právnický dokument. Prečítali mi dlhý zoznam podmienok, za akých sú ochotní pricesto-vat' na pouličný boj proti Brand Party.

Tí protivní snobi mi rovno povedali, že prídu iba v prí-pade, ak im všetkým zaplatím letenky prvou triedou! A ubytovanie si nárokovali v Hiltone alebo v inom hoteli po-dobnej úrovne! Zoznam požadovaných potravín, jedál a služieb mal štyri husto popísané strany. A to sme sa ešte nedostali k paragrafu s výškou honoráru!

Priznám sa, v pôvodnom projekte som počítala s tým, že INPEG dorazí na Brand Party dobrovoľ-ne, maximálne za príspevok na dopravu. Teraz mi bolo jasné, že rozpočet budem musieť zásadne zrevidovať. Vodcovia si zapýkali ho-norár šesťtisíc libier na osobu. To je viac, než platíme nie-ktorým špičkovým dídžejom, ktorí nám naplnia obrovské námestie!

Kontrakt ma naplnil úžasom. Premeriavala som si ich žalostné zarastené tváre a musela som uznať, že sú profe-sionáli. Zmluvné podmienky boli fakt tvrdé, ale zoznam násilníckych činností, ktoré sú ochotní vykonávať, prekonal moje očakávania. Nedivím sa, že sa za také peniaze nebrá-nia ani vraždeniu. Inak by sa ich zabookovať neoplatilo.

Na odporúčania predchádzajúcich spokojných klientov mali celý fascikel. Svoje schopnosti už úspešne predviedli v Sydney, Seattli, Prahe, Moskve, Buenos Aires, Miláne i v Paríži. Na menšie akcie vyrážali minimálne raz mesačne a demonštrovali už na štyroch kon-tinentoch.

Rozhodovanie mi pripomenulo kritický článok o hlaso-vaní v Me-dzinárodnom menovom fonde, kde vraj platí hes-lo: koľko dolárov, toľko hlasov.

Uvažovala som, že sa s INPEGom pokúsim dohodnúť na zľave, ale zhrozila som sa, že by to mohlo byť zdĺhavé. Navyše mi Zdeněk oznámil, že na ten istý týždeň si ich predbežne objednávali aj bohatí producenti z Greenpeace a kto skôr príde, ten skôr... Neváhala som a rýchlo som pražské zmluvy podpísala i opečiatkovala.

25

O dva dni som sa v Miláne v noci zoznámila s Lombard'anom Sonzognom, lídrom talianskej organizácie Ya Basta. To je dnes špičkové profesionálne antiglobalizačné zoskupenie, ktorého história siaha až k hnutiu mexických Zapatovcov.

Tentoraz som už nič nenechala na náhodu. Vopred som si vo firme vyžiadala povolenie zaplatiť toľko, koľko si demonštranti za-žiadajú. Stále som však ešte čakala na odpoveď.

Títo tute bianche, pomenovaní podľa typických bielych kombinéz, sú zárukou úspechu každého ozbrojeného úto-ku zameraného proti renesancii neoliberalizmu. Tak to aspoň majú napísané vo svojom vynikajúcom prezentač-nom CD-ROMe.

Navrhla som Sonzognovi, aby sme rokovali v uprave-nom firem-nom byte na Via Tunisia 17. Na to však bol príliš obozretný. Odmie-tol aj oveľa bezpečnejšie miesto - dňom i nocou rušné Námestie republiky. Nakoniec som ho pre-hovorila, aby sme si urobili pre-chádzku. Dokonca som pri-volila, keď si vynucoval, že ma na úvod prehl'adá. Urobil to naozaj dôkladne a potom sa dlho ospravedlňoval. Kráčali sme prázdnyimi ulicami od Via Fatebenefratelli až po Námestie Leonarda da Vinci. Prechádzali sme popri nád-herných, starých a dôstojných domoch, akých postavili v 19. storočí v Miláne veľa a ktoré mu kedysi dodávali bohémsky charakter.

"Našu bojovú taktiku možno len ťažko označiť za pasív-nu. Pracujeme s veľkými masami neviditeľných ľudí, sme organizovaní hori-zontálne a robíme jednoznačné rozhod-nutia. Naša represívna sila nebráni ľuďom vyjadrovať sa, naopak, núti ich do toho. Je to pod-mienka pre vznik čohosi vzácneho a zriedkavého, čo si zaslúži byť povedané," cito-val mi pri rokovaní 21-ročný vodca Sonzogno od slova do slova vlastný public relations materiál. Len zriedkavo ma kreativita copywritera nadchne tak, že prestanem rozmý-šľať o pe-niazoch.

Alebo to bolo jeho výzorom? Bol vysoký, s hustými a brčkavými čiernymi vlasmi, s vypúlenými očami a s ľah-kými čel'ust'ami. Prilie-havé čierne tričko mu zdôrazňovalo široké plecia. V jeho gestách bolo čosi, čo ma provokovalo. Šiju mal takú mocnú, že sa zdalo, akoby ani nemal krk. Chvíľu som uvažovala, či sa mi pozdáva, alebo nie.

Vtom mi so zapípaním prišla smska. Zastala som pred neforem-nou bránou z pätnásteho storočia so štvorhrannými stĺpmi a vyrezá-vanými ornamentami. Predstavenstvo schválilo navýšenie rozpočtu.

Uvedomila som si, že Sonzogno sa mi nepáči. Bol to ten typ, ktoré-mu stačí iba pohľad, aby mu navreli žily na spánkoch a sfialovala tvár.

Podpísal mi dohodu o účasti na Brand Party, prevzal šek a podal vlhkú ruku. Do honosného hotela som sa odobrала sama. Potrebo-vala som každú minútu oddychu, ktorú som si mohla dopriať. Do neskorej noci som ešte na obrovskej vodnej posteli študovala naj-novšiu knihu o budúcnosti internetovej ekonomiky.

26

Dlhé mesiace príprav som prežila v neustálom kolotoči. So všet-kou marketingovou ľstivosťou, akej som bola schop-ná, som vytvára-la najvhodnejšie podmienky pre akciu.

Bola som príjemne prekvapená, že predovšetkým vý-robciovia ta-bakových i alkoholických výrobkov a smart drugs nás sponzorskými ponukami doslova bombardovali. Isto poznajú známy výrok, že dnešná mladá generácia sa dá rozdeliť na dve hlavné skupiny: na tých, čo už od niečo-ho závislí sú, a na tých, ktorí onedlho budú.

Záujem klientov nám umožnil vyšplhať sumu za gene-rálny spon-zoring do závratnej výšky.

Únavné rokovania s konkurentmi pokračovali bez pre-stávky ďalej. V Barcelone som sa v najdrahšej kaviarni na bulvári La Rambla stretla s organizátormi júnového festi-valu hudby a multimédií Sonar. Keď som spamäti opako-vala svoju marketingovú demagógiu, zrak som upierala cez ulicu na nápisy Bane de Sabadell a na priečelie novino-vého stánku La Vanguarda. Musela som hovoriť hlasno, lebo ma prekrikovala vykladačka tarotu. Nakoniec snobskí promotéri za obrovskú sumu privolili, že posunú termín svojho podujatia o mesiac neskôr.

Potom som ešte dlho sedela v slamenom kresle pri ka-viarenskom stole sama. Až do súmraku som si listovala agentúrnym rosterom najdrahších svetových antiglobalistov. Aby som sa nezdržovala, bookovala som ich priamo odtiaľ. Vďaka elektronickému podpisu som im rovno odo-sielala potvrdené a overené zmluvy. Kým som čakala na od-povede, pozorovala som fontánu Canaletas. Na jej vrchu sa medzičasom zapli štyri ornamentálne lampy. Keď som konečne odchádzala, nenapila som sa z jej vody, aby som sa tam nemusela vrátiť.

V Istanbule som sa pri stĺpe Yilanli Sútun narýchlo do-hadovala o výrobe webstránky Brand Party, ako aj o reali-zácii dodaných vizuá-lov celej internetovej kampane. Moji traja partneri mali štyridsaťštyri rokov. Dohromady. Prednedávnom získali za svoje flashové animá-cie druhú cenu na výstave Ars Electronica v Linzi.

O rok si ich už nebudem môcť dovoliť. Momentálne ešte robia nádenníkov pre miestnu pobočku európskeho transnacionálneho giganta cez informačné technológie. Radšej sa nepýtam, čo na to

UNICEF. Ja viem iba to, že na východ, na symbolickú globálnu perifériu, sa v ére kapitalizmu nadprodukcie sťahuje čoraz viac západných firiem. Nesústredia sa na výrobu ani na nákup surovín alebo pre-daj hotových výrobkov. Chcú iba predávať služby a nakupovať akcie.

Ešte šťastie, že som sa nemusela trepať do softvérových rajov, do Kórey alebo Malajzie, a mohla som obdivovať tri vzájomne pre-pojené telá hadov. Svoju púť začali už v Delfách.

V tom období som sa stravovala výlučne v lietadlách. S obľubou som striedala aerolinky, aby som si dopriavala neustále nové menu. Po čase ma už však vo vzduchu otravovala aj okázalosť a hojnosť VIP salónikov. Vyskúšala som všetky podoby novej formy pôžitkárstva, založenej na vsugerovávaní pocitov ozajstného šťastia. Vy-chutnávala som si zmyselnosť značkových materiálov, dizajnu, jedla aj interiérov. No prepadala som únave. Ale vedela som, že v prvom rade sa musím naučiť trpezlivosti, až potom si môžem dovoliť byť konzumne neuspokojená.

Desaťhodinové lety som si krátila čítaním drahých hard-coverov generácie takzvaných gýčových filozofov, ako sú André Compté Sponville alebo Paulo Coelho. Katastrofálne ma nudili. Ale potrebovala som ich poznať, aby som porozumela expanzii nového životného štýlu charakterizovaného outdoorovým trávením voľného času a túžbou opustiť veľkomesto po strate dôvery v novú ekonomiku.

S mediálnou agentúrou som cez mobil konzultovala presné zacielenie kampane. Orientovala som sa aj podľa národných kritérií. Na to sa pri dnešnom zdanlivo dokonale globalizovanom trhu často zabúda. Ale rozdiely sú podstatné. Napríklad vo Švédsku je na internet pripojených až 75 percent domácností, zatiaľ čo vo Francúzsku iba tri-násť. No ja na akcii potrebujem čo najviac Švédov i Francúzov.

To je podobné ako pri športových produktoch, ktoré si z viac ako osemdesiatich percent nakupujú ženy. Na každého Európana, ktorý hrá futbal, pripadajú dve ženy, ktoré sa aktívne venujú fitnessu.

Okolnosti sú v každej krajine iné, no jedno dnes majú všetky spoločné. Nikdy v dejinách nebolo toľko ľudí na svete kolektívne vyzbrojených takým neuveriteľným rozsahom vzdelania.

Podujatia typu Brand Party si vzhľadom na rozličné cieľové skupiny vyžadujú špecifickú marketingovú stratégiu, založenú na originálnej globálnej a integrovanej komunikácii i charakteristickej reklamnej kampani.

Prípravné portfólio malo štyristo strán. Detailnú znalosť trhu sme podložili desiatkami podrobných spotrebiteľských prieskumov. Na ich základe nám závatne drahá newyorská agentúra vypracovala súhrnnú typológiu potenciálnych návštevníkov, ktorá spájala demo-grafické údaje o veku, pohlaví, vzdelaní, finančnom zázemí, mieste bydliska so psychografickými charakteristikami životného štýlu, hodnôt a preferencií. Keď mi projektoví manažéri prezentovali svoje certifikované metódy, cítila som sa ako v krajine bielych golierov.

Postupne sa nám s pomocou moderátorov jednotlivých focus groups podarilo rozdeliť priaznivcov Brand Party na viacero homo-génnych typov. Vytvorili sme vylučujúce sa, štatisticky významné skupiny.

Kvalitatívna metóda zahŕňala skupinové rozhovory na troch kontinentoch, kvantitatívna reprezentatívny zber dát a ich analýzu.

Celé nás to stálo milión dolárov a dva mesiace času. Nakoniec nám nejaký naspeedovaný account manažér pre-zradil zhruba to, že dnešných raverov najviac zaujímajú sex a drogy. Keby sa firma spýtala mňa, povedala by som to hneď. A zadarmo.

No tu sme na všetko mali svojich ľudí. Našťastie. Pre mňa to bol vstup do pracovných oblastí, o ktorých som donedávna ani len netušila, že existujú. Platili sme si najlepšími odborníkmi, pretože sme chceli špičkové výsledky.

Učila som sa veľmi rýchlo. Mnohí profesionáli, s ktorými som sa stretla, boli na základe mojich otázok a pri-pomienok presvedčení, že v odbore pracujem dlhé roky. Ale ja som si jednu vec myslela a druhú hovorila. Mala som svoje dôvody.

V prvej fáze sme reklamu zamerali najmä na krajiny tretej vlny a na spotrebiteľov, ktorí pracujú v oblasti predaja informácií, inovácií, manažmentu, popkultúry a softvéru.

Kampaň sa neskôr rozvinie zachytením a využitím trendov nového globálneho životného štýlu mladých ľudí, ktorí sú veľmi sofistikovanými spotrebiteľmi. Kreatívne sa spracuje ich vnímanie nových hudobných žánrov, módy, spôsobu zábavy, formy komunikácie a životného postoja. Musíme skrátka

nájsť lákavé synonymá pre vše-obecnú dezilúziu, hnev a zatrpknutosť.

Pre zefektívnenie sme do mediálneho mixu zahrnuli médiá, ktoré ráznejšie a účinnejšie oslovujú mladých. Dôraz sme položili na podlinkové aktivity a komunikačné cesty sme vyberali naozaj prezie-ravo. Šlo jednoducho o to, aby cieľová skupina Clubbers vnímala značku Brand Party pozitívne so všetkými súvisiacimi faktormi a cieľová sku-pina Antiglobalists zasa zásadne negatívne.

Okrem toho je nevyhnutné, aby bola kampaň inter-aktívna a kore-lovala so štruktúrou ekonomík jednotlivých štátov, informačných systémov i ďalších stránok civilizácie. Keď mi niekto na trojhodinovej prezentácii odrazu povie takúto vetu a navyše mi k nej na slide uká-že pestrofarebný kruhový graf, okamžite mám tendenciu uveriť mu.

Lenže kdesi v nedohľadne nado mnou sedeli v horných poscho-diach Boulevardu Breton v mohutných kožených kreslách ľudia, ktorí tomu všetkému naozaj rozumeli. A oni sa nemienili spoliehať na náhodu. Aby nadobudli istotu, spätne si dali overiť až polovicu všet-kých spotrebiteľských dotazníkov.

Celý proces schvaľovania bol veľmi zdĺhavý. No dozve-dela som sa, že to je v tejto brandži bežné.

Situácia sa trochu zlepšila, až keď sa nachystaná reklamná kampaň konečne realizovala.

Grafické návrhy logá som si prezerala vo svojom foto-grafickom editore na monitore notebooku na Munsterovom námestí v Bazileji, kde kedysi táborili Rimania. Unaveným očiam som ul'avovala pohľ'a-dom na steny velechrámu z čer-veného pieskovca a na pestrofareb-nú strechu so štíhlymi vežami. Skomprimovaný storyboard televíz-neho spotu a jednotné vizuály letákov i billboardov mi práve režisér a kreatívny riaditeľ poslali e-mailom.

Okamžite po ich zhliadnutí som si ku značke Brand Party vytvori-la silné emocionálne puto. Zrejme preto, že mi poslali návrhy, urče-né pre segment s priamymi adresnými záujmami, ktoré sa presne zhodovali s mojimi.

Randers moje profesionálne výkony neustále kontrolo-val a jeho dvestočlenný prípravný tím koordinoval jednotli-vé činnosti. Našťastie, lebo inak by som to už dávno ne-zvládala. Kvôli tomu, čo mám s hlavou, som dosť ľahkomy-seľná a flegmatická. Nepokoj vyvolaný pracovnou zá'tažou však u mňa práve vďaka tomu neprešiel do zúfalej bezú-tešnosti, takej častej u menej vyrovnaných ľudí.

Ak som práve nocovala v Boulevarde Breton, čo bolo veľmi zriedkavé, Randers ma o deviatej večer brával do typizovanej firem-nej reštaurácie, pohotovo zriadenej materskou korporáciou na vý-hodnom mieste. Bol skutoč-ným gurmánskym znalcom. V prestáv-kach medzi jednotli-vými chodmi večere mi rozprával o novej super-diaľnici dobrých chutí a o konflikte medzi inováciou a výživou na tanieri súčasného rozmazaného stravníka. Napriek tomu, že bol únavný, vždy som pri ňom mala chuť do jedla. Dopriavala som si vrchovato.

Deň pred vyhodnotením skúšobných testov kampane mi Randers daroval nový parfum od Helmuta Langa. Názov neviem. Ani som nemala čo vedieť. Šlo totiž o produkt z no-vej exkluzívnej a limitova-nej série bez typového označenia, ktoré je predmetom tajomstva, aby sa o ňom nemohlo dozvedieť viac ako tristo ľudí. To jeho cenu zvyšovalo až päťdesiatnásobne.

Vôňa splnila svoj účel. Naplnila moju osobnú banku tú-žob bez to-ho, aby si povrchne vypomáhala reklamou. V kni-hách sa to nazýva kontrakultúra výnimočnosti, ale mne sa to prosto páči. Darovať luxusný darček, o ktorom nikto nič určité nevie, je ozajstným vzda-ním holdu mojej individuali-te. Uvedomila som si, že iba extrémne drahý obchod, bez výkladu a zastrčený kdesi v rohu, ešte dokáže vystupňovať moju konzumnú žiadostivosť.

Je to podobné ako s oblečením. Nik už dnes predsa ne-chce také isté nohavice, aké vlastní ktosi druhý, lebo by tým strácal mohutný zdroj zákazníckej moci. Kdesi som či-tala, že budúcim trendom módy je, aby mal každý obyvateľ zemegule k dispozícii vlastný obchod Gap, plne prispôso-bený svojim potrebám.

Za vôňu som sa poďakovala. A hneď na druhý deň ráno som sa Randersovi odvd'ačila.

Výsledky pre-testov reklamnej kampane totiž dopadli dobre. Do-konca vynikajúco. Nečudovala som sa. Logo bola úplná pastva pre oči priberčivej vizuálnej generácie. Belgické duo grafičiek PopCor-ner mi v explanácii napísalo:

Keď vytvárame fotku alebo grafiku, chceme ľudí zmeniť, a nie im gratulovať k tomu, akí už sú.

Zagratulovala som im. Mňa si zmeniť netrúfli.

Pohľad na letáky ma emocionálne vyžmýkal, hoci vôbec neboli určené pre mňa. Nerozumela som tomu. Našťastie som o tom ne-mala čas premýšľať.

Stačila mi istota, že kampane s generickým positioningom dodržiavali zvolené kľúčové estetické a emocionálne hodnoty. Lichotili inteligencii aj tých najväčších hlupákov a vždy súviseli s ich záujmami alebo s obsahom príslušného média, v ktorom sa objavili.

Odsúhlasený rozpočet štvornásobne prekročil rekordnú investíciu do propagácie podujatia tohto typu. No mne sa vzhľadom na to, že uvádzame na trh celkom novú značku, suma zdala ešte stále prinízka.

27

Tri mesiace pred dátumom Brand Party sme reklamnú kampaň konečne spustili. Načasovanie nám vyšlo. Podľa intenzity komunikácie to vyzeralo, že cieľovou skupinou je hádam každý živý človek na Zemi. Billboardy zaplavili svetové veľkomestá na oboch stranách Atlantiku. Inzeráty som nachádzala v každom medzinárodnom i lokálnom magazíne alebo denníku, ktorý som chytila do ruky. Letáky mi ponúkali doslova na každom rohu, nech som kráčala kamkoľvek. A to chodievam peši mimoriadne zriedkavo.

Aby sa Brand Party ľudom kvôli obrovskej propagácii neznechutila už vopred, stavili sme na to, čo je vraj úplne posledný faktor, ktorému spotrebiteľia pri sledovaní reklamy ešte veria - produktová pravda. Netváрили sme sa, že robíme dokonalé podujatie. Schválne sme v médiách pripomínali možné drobné chyby a zlyhania ľudského faktora. Vedeli sme, že mladá generácia trpí hladom po akýchkoľvek informáciách, a tak sme ju dennodenne krmili záplavou zbytočných, ale veľmi zaujímavých materiálov od špičkových copy-writerov a známych spisovateľov.

Zistili sme, že potenciálni návštevníci túžia počuť historky a zážitky, ktoré sa na akcii môžu udiť. Tak sme všetkým záujemcom zadarmo poskytli tenkú a graficky príťažlivú knihu fiktívnych príbehov obyčajných ľudí na akcii. Namiesto zunovaných tvárí populárnych osobností sme v kampani použili naratívne útvary, ktoré vyzerali ako rozprávania bežných clubberov z Brand Party. Do textov sme v rôznych variáciách zakomponovali štyri najkľúčovejšie slová mladej generácie: zábava, drogy, peniaze a party.

Súbežne sa začala aj masívna antikampaň. Tá bola oveľa konvenčnejšia, pretože myslenie tejto cieľovej skupiny je obmedzenejšie. Jej príslušníci sa síce orientujú na budúcnosť, ale vykreslenú v zidealizovaných farbách. Cítia sa byť outsidermi, ktorí nie sú pre nikoho potrební. Svoju angažovanosť vnímajú ako projekciu masovej nespokojnosti, no v skutočnosti je to výraz ich vlastných frustrácií zo sveta, ktorému nerozumejú. Sú ambiciózni, vnútorne veľmi motivovaní a s veľkou vôľou prekonávať prekážky. No na realizáciu vysnených cieľov im chýbajú potrebné schopnosti, a tak sa utiekajú k pomoci ideológií.

Rozhodli sme sa zneužiť predovšetkým ich dôverčivosť. Protiakciu k Brand Party sme im vysvetlili ako príležitosť na zisk veľkého počtu politických, ekonomických i sociálnych benefitov za veľmi krátky čas. Logo pôsobilo bystro, a zároveň informatívne. Jedine tak sa dalo docieľať, aby kampaň nezavrhl, pretože ich postoj k reklame a masmédiám je striktné odmietavý. Ich prístup k nakupovaniu je však menej prísny a to bola naša výhoda. Pri tvorbe vizuálov sme sa inšpirovali ikonografiou nezávislých vydavateľstiev obskurných hudobných žánrov, amerických undergroundových komiksov a zúfalých čierno-bielych propagačných materiálov ekologických hnutí. Letáky i plagáty sme vytlačili na recyklovanom papieri.

Antiglobalisti si s obľubou a účtyhodným nasadením vytvárajú vlastné nízkorozpočtové elektronické i printové médiá, na ktorých prezentujú svoje názory. Zväčša nie sú veľmi úspešné, ale je ich veľa a spoločne vytvárajú nezaľuditeľnú komunikačnú silu. Nenápadne sme sa ich snažili ovládnuť, ale nedarilo sa nám to. A drobné úspechy nás vyšli oveľa drahšie, než sme plánovali.

Napriek všemožným snahám korporácií je naďalej najvhodnejšou platformou pre propagáciu produktov a služieb určených subkultúram internet. Preto sme sofistickovanými public relations materiálmi nekomerčné webstránky doslova zapratali. Pod rôznymi pseudonymami sme v diskusných fórach upozorňovali na svoju akciu. Vyslali sme agentov, aby menšími čiastkami sústavne podplácali majiteľov webov, ktorí na svoj náročný životný štýl potrebujú značné sumy. Ak sa chcú na protestné demonštrácie po celom svete naďalej prepravovať lietadlami, peniaze jedno-ducho potrebujú a je im jedno, od koho

ich dostanú. Akurát sa o tom nesmú dozvedieť ich priatelia. My sme im garan-tovali absolútnu diskretnosť.

Najviac ma pri prípravách vytáčala početná medziná-rodná skupi-na presvedčených aktivistov, ktorí sa za nija-kých okolností nedajú kúpiť. Títo ad avoiders sú ideologic-ky neobyčajne podkutí. Vedia o korupcii v radoch antiglobalistov a dištancujú sa od nich. Demonštru-jú zásadne zadarmo, ale o to radikálnejšie. Patria k ultraalternatívnej scéne. Našou jedinou výhodou bolo, že táto škodná trpí paranojou z moderných telekomunikačných prostriedkov, lebo ich považuje za nástroje spoločnosti kontroly. Tým pá-dom ale veľmi ťažko kooperuje, takže pre nás nebola až taká nebezpečná. V tom čase som sa neustále pripájala na sieť, aby som mohla v reálnom čase sledovať návštevnosť našich webových inzerátov i bannerov. Počty zhlídnutých stránok a unikátnych IP adries boli závratné. No firmu to neuspo-kojovalo.

Rozvíjali sme reklamné aktivity d'alšími komunikačnými cestami, aby sme zlepšili znalosť značky nielen v cieľovej skupine, ale aj vo všeobecnej populácii. S návštevníkmi oficiálnych webstránok sme intenzívne pracovali. Posilňo-vali sme ich lojalitu a budovali silnejúcu komunitu budú-cich spokojných návštevníkov Brand Party. A keďže najpodstatnejšia vec pri akcii - vstupné - nebolo žiadne, dúfala som, že raverov príde dosť. O účasť demonštrantov som obavy nemala.

Prípravy už naozaj vrcholili, keď sa za mnou znova osobne za-stavil Randers. Rozprával dlho. Tentoraz pri tom nejedol.

Pridelil mi najť-ažšiu zo všetkých doterajších úloh. Na druhý deň o deviatej večer - tri týždne pred termínom Brand Party - som sa na-chádzala uprostred rozľahlého námestia Baumax.

28

Antiglobalista A. krátko škrtol mechanickým kovovým zapal'ova-čom. Keď som mu ho podávala, cítila som vlhkosť jeho dlane. Vyleš-tený kov sa mi pri preskočení iskry pred zrakom zablysol. Mladík priložil biely plameň pod handru prevlhnutú benzínom. Aj cez dunivé rytmy, ktoré sa v ozve-nách odrážali od stien námestia Baumax, som v jeho prs-toch začula tiché zaklapnutie.

Handra sa rozhorela a A. sa rozbehol smerom k antonom. Trúfol si na poriadnu diaľku. Rozohrial sa a osem-hrannú sklenú fľašu z celej sily vrhol dopredu. Na mieste sa otočil a vyrazil späť.

Molotov najprv dopadol na jeden z nastavených štítov. Vzápätí skĺzol do prostriedku kordónu policajtov. Z tej diaľky a cez infra oku-liare sa mi fľaša zdala bordová. Čre-piny biele. Výbuch a oheň ostro červené.

V tom okamihu mi od tlakovej vlny zaľahlo v ušiach. A. sa rozbehol k rohu vežiaka. Nad hlavou si krčovito držal okraje bundy. To už som vybiehala za ním. Celkom vľavo som totiž v infrazmätí čiernych a oranžových pásov rozoznala strelca. A. mi neskôr rozprával, že zásah projektilom považoval za prudšie poklepanie po pleci. Až o desatinu sekundy neskôr, keď mu stromová čiara bolesti vystrelila sponad pravej lopatky, pochopil, že to dostal.

Na zem sa zrútil hlavou napred. Pokým som k nemu do-razila, pred očami sa mi neustále zjavovala čiara dymu z granátovej kapsu-ly, štruktúra dlažby a vojenské topánky. Telá v uniformách som ne-vnímala. Infra kombinovaná s kontaktmi síce vytvárala jasný obraz, ale videný ako v negative.

Už mi bolo jasné, že policajtov ani tento kokteil neza-stavil. Všetci už prestali tancovať. Kukly so psami sa roz-behli k opustenému A.-ovmu telu. Za nimi sa v rozťahnu-tom poloblúku pomalšie sunul rad priesvitných plexiskiel. Ktosi reval do megafónu, aby rozohrial zhro-maždený dav.

V rýchlom oblúku preletel vzduchom slzný granát. A hneď ďalší. Oba so svišť-aním dopadli. Zaznelo hlasné prasknutie a celý obsah vysyčal.

V bielom opare sme bleskovo ustupovali. Prestal hrať aj posledný didžej. Na zlomok sekundy som sa otočila, preto-že náhle ticho po toľkých hodinách hudby ma takmer omá-milo. Zbadala som matné zadné svetlá posledného kamió-nu, ktorý odvážal sound systém.

Zo všetkých síl som sa rozbehla k A.-ovmu telu. Ležalo opustené v strede námestia. Valila sa k nemu vlna čiernych tiel.

Sústredila som sa na každý pohyb. Pri skokoch som sa krčila. Keď som k nemu dobiehala, spustila sa mi pred zra-kom spúšť. Do-padali dlažobné kocky. Trieštlo sa sklo. Vzblkli ohne. Cez infra sa mi betón okolo A.-ovho tela zdal až neuveriteľ-ne biely.

"To som ja, China! Teraz t'a zdvihnem. Bude to bolieť," revala som na bielu ázijskú tvár. Nemohol ma počuť. Všimla som si brušká prstov na jeho nehybnej ruke. Sčerneli. Nezdvihla som ho šetrne. Skôr som si ho cez plece su-rovo pre-hodila. Hoci bol chudý a vysoký, cítila som, že v svaloch má nezvyčajnú silu. Teraz som však oceňovala najmä jeho váhu. Na zlomok sekundy som zdvihla zrak. Psovodi s bre-chajúcimi vl-čiakmi sa ma pokúšali obkľúčiť. Zo všetkých síl som sa rozbehla späť. Vzduchový filter obviazaný šatkou sa mi pritlačil na vy-sušené pe-ry. Pred očami sa mi mihali chrčty vo vypasova-ných vetrovkách. Pod teniskami škripalo rozbité sklo. Preskočila som biely obal od vinyly. Vzduch sa presýtil pa-chom chemického ohňa a asfaltom. Pri zemi sa držal dym. Päta mi sklzla do diery v dlažbe. Pošmykla som sa. Našťastie som sa stihla zachytiť voľnou rukou. Udržala som rovnováhu a beža-la ďalej. Kovová bandaska. Deká v kaki farbách. Váhu presunúť na špičky. Vyššie dvíhať kolená. Synchronizovať pohyby končatín. Nádych. Výdych. Stupňovať rytmus. Modrá šatka. Roztrhnutý čierny transparent. Pri behu som neustále kľučkovala. Spomaľuje to. Ale zároveň mátie. Asi preto som očakávala, že ma jedna z kukiel dobehne. "Stoj! Prikazujem ti - stoj! Inak t'a zastavím ja!" kričal poliš. Výzvy, aby som okamžite zastala, neprestávali, jasne som počula tvrdé našľapovanie vojenských bagančí. A po-tom aj švih obušku. V okamihu, keď zaznel, som neskočila dopredu, ale prudko doľa-va. Pri dopade na nohu som bleskovo uro-bila otočku. Nehybné telo som našťastie udržala. Vtom poliš uprostred mojej kapucne zbadal infry a vy-stúpené okuliare. Vydesil sa. Kým sa po mne stihol opäť zahnať, okolo zá-pästia som mu omotala nunčaky. Mykla som prstami, aby dostal spätný úder. Nestihla som zare-gistrovať, ako reagoval. V skoku som urobila obrat a nakoľko to so záťažou šlo, hnala som sa preč. Tlačili ma päty. Dostala som krč do stehna. Priestor, ponorený do červenej tmy, sa mi pred očami nakláňal a mihotal. Ale už som cítila, že to môžem stihnúť. Robila som dlhé skoky a neprestávala kľučkovať. Zreteľne som však opäť začula, že ma ktosi prenasle-duje. Na konci námestia ma naozaj dobehla druhá kukla. "Stoj! Inak strelím!" reval mi poliš priamo za uchom. Rozhodla som sa prudko spomaľiť. V prstoch som zovrela nunčak. Práve som sa chystala otočiť na výpad, keď mi náhle úder pažbou revolvera skoro odtrhol sánku. Nechápal som prečo, ale zaplavilo ma teplo. Úplne som sa spo-tila. Poklesla som na koleno a A. sa mi takmer zosunul z pleca. Pred zrakom mi preblesla náprotivná budova. Striebor-né lešenie. Zrkadlové posledné poschodie. Výrez oblohy. Rozmazaný text re-klamy. Keď som sa bezvládne rozohnala na prvý úder, myslela som na to, koľko námahy som už pre úspech Brand Party obetovala. Pate-tické a sebaľútostivé, ale pomohlo mi to k bleskovému pohybu rukou. Šlo o zlomok sekundy. Na líci som ešte cítila studenú pažbu. Zovrela som zápästie s piš-toľou a hranou dlane som policajta kolmo udrela do ramenného kĺbu. Bol to dobrý výpad. Vystrelená guľka mi pri prelete spá-lila kožu na ľavom spánku a výstrel z tej blízkosti ma len zázrakom nepripra-vil o sluch. Do ďalšej rany som dala hádam všetku silu. V tom hluku som to nedokázala rozoznať presne, ale v krku kukly som začula prasknutie. Zbesilo som sa rozbehla. Tentoraz rovno k autu. V momente, keď som dobiehala, otvorili sa dvere. Najskôr som dnu vsunula zraneného. Dalo sa ním hýbať ako bábkou. Ani som nestihla zabuchnúť dvere a akcelerácia ma vtlačila do sedadla. Viezla som sa späť do Boulevardu Breton.

29

Simulovanú akciu na námestí Baumax sme vyhodnoco-vali nasle-dujúcich sedem dní do najmenších

detailov. Ťahali sme šesťnásťho-dinové služby.

Netuším, kde Randers zohnal dvetisíc profesionálnych kompar-zistov. Zrejme si okrem mňa zohnal ďalšie veľmi schopné produkčné.

Postavil ma pred hotovú vec a ja som nemohla zlyhať. Kvôli uta-jenosti cvičenia bol priestor okolo námestia Baumax uzatvorený v okruhu dvoch kilometrov. Z výšky sle-do-vali bezpečný priebeh firem-né helikoptéry.

Prezlečení demonštranti vyzerali celkom ako skutoční. Aj policajti a vojaci pôsobili úžasne hodnoverne. Rovnako ako moje zranenie na ľavej časti hlavy. Lara mi ho pravidelne postrekovala dezinfekč-ným sprejom a preväzovala gázou.

Zo všetkých účastníkov na mňa najviac zapôsobil antiglobalista A., vlastným menom Joi Ito. Bol to bývalý čínsky supermodel a dnes uznávaný hongkonský kaskadér. V umastenom oblečení antiglobali-zátora od Yves Saint Laurent vyzeral neuveriteľ-ne autenticky. Ľuto-vala som, čo si počas testu Brand Party musel vytrpieť. Kožu na tvári mal od ohňa hnedočervenú a vpadnuté tmavé oči sa mu strá-calí v jamkách. Pri páde si rozrezal široké čelo. Zlomený nos sa mu sploštil a veľké bez tvaré ústa s kľukatými fialovými perami zaliala krv.

Zdalo sa mi, že toto organizátori trochu prehnali. Súcitila som s Itom. Najmä kvôli tomu, že si pri páde roz-trhol nádhernú bundu high-end značky. Netrúfala by som si odhadnúť, či náboje v zbraniach bezpečnostných zložiek boli pravé, alebo atrapy. Ale odhadujem, že pravé.

Toto všetko však boli len moje subjektívne dojmy, o kto-rých som nikomu nehovorila. Ak som nemusela, radšej som pri hodnotení tes-tu nerozprávala vôbec. Toto už ne-bolo náplňou mojej práce. Na stovku videozáznamov zo skúšobnej Brand Party sa vrhol dvojnásobný počet marketierov, ktorí vytvorili dotaz-ník pre kvantita-tívnu časť nového prieskumu. Následne skupina certifikovaných moderátorov začala ďalšiu sériu skupinových rozhovorov s cieľom zistiť spontánne reakcie potenciálnych návštevníkov. Mne takýto perfekcionizmus pripadal v danej situácii pridrahý, ale jeho závery som do-kázala oceniť. Rovnako i naši klienti, ktorí boli ochotní pla-tiť za overené personálne údaje konzumentov nehorázne peniaze.

Hlavným zámerom nových marketingových prieskumov bolo udr-žať naďalej štandard značky Brand Party, podporiť jej dynamiku a maximálne stupňovať teasing až do dátumu konania. O návštevní-koch Brand Party sme toho už vedeli toľko, že viac by sme o nich podľa mňa nezistili, ani keby sme sa so všetkými stretli osobne.

Opustila som biele goliere. Neskôr mi aj tak budú pre-zentovať svoje výsledky. Tešilo ma, že im môžem rozkazovať. Konečne som pochopila, prečo sa hovorí, že v spoločnosti kontroly je disciplína neohraničená a nekonečná. Tentoraz mi zavedenie nového režimu ovládania neprekážalo.

Presunula som sa k druhej rokujúcej skupine. Randers a jeho ko-legovia sa skláňali nad vojenskou mapou nášho mesta i nad podrob-ným plánom námestia, kde sa akcia o štrnásť dní uskutoční.

Pôvodných návrhov na lokáciu Brand Party bolo viac. Zvažovali sme mnohé varianty: mliečna štvrť Danone, park na sídlisku bielej techniky Moulinex, nadúrovňový objazd Panasonic DVD, námestie Hewlett-Packard aj bulvár Intel.

Nakoniec to dopadlo inak. Randers presadil, aby sme vybrané priestranstvo pri rieke Samsung River Cellular premenovali na ná-mestie Brand Party. Netuším, koľko to stálo. Budget, ktorý som spravovala ja, by na to ani zd'ale-ka nestačil.

Potom mi ukázali rozľahlý trojrozmerný model, ktorý verne zobra-zoval námestie i priľahlé ulice. Detailnú make-tu sme pozorovali s malými žltými špendlíkovými zástavka-mi v rukách a zapichovali sme ich na sporné miesta plánu.

Riešili sme posledné detaily produkcie.

Zabezpečenie plynulého spojenia so šoférmi luxusných autobu-sov, ktoré budú privázať hudobných hostí i profe-sionálnych antiglo-balistov. Hlasovalo sa, kde bude hlavný stan organizátorov a kolo-sálny VIP backstage pre sponzo-rov. Dohodli sme, kadiaľ sa bude riadiť prívoz a odvoz štá-bu na pridelené miesta. Vytýčili sme príjaz-dové cesty k ob-rovskému parkovisku pre návštevníkov. Rozmies-tňovali sme bezpečnostné zátarasy. Zostávalo ešte dobudovať na múroch fiktívne sklené výklady značkových obchodov, aby mali antiglobalisti neprestajne čo rozbiť.

Špeciálnu pozornosť sme venovali presnému určeniu pozícií, kde dôjde k najväčším stretom demonštrantov s políciou a armádou. Prihliadali sme najmä na to, aby šlo o vizuálne zaujímavé miesta, ktoré nám následne zabezpečia spontánne PR v médiách. Rovnako sme nesmeli zabudnúť na product placement a dobre viditeľné logá sponzorov. Je bezpodmienečne nutné, aby protestujúci mali oblečenie alebo držali v rukách výhradne produkty našich klientov, ktorí požadujú exkluzivitu.

Neprekvapovalo ma, že najatí experti na masovú ko-munikáciu kladli taký dôraz na optimálne podmienky pre reportérov. Pri infor-movaní o Brand Party nám totiž nešlo o odovzdanie správy a ucele-ných faktov, ale o falošnú divácku ilúziu participácie a zážitku. Takis-to musíme preu-kázať zmluvne dohodnutý počet sponzorských odkazov. Trend zrežirovanej aktuálnosti pri informovaní verejnosti sme prijali za svoj. Len čo INPEG vyprovokuje prvú ozbro-jenú po-týčku, začne sa priamy TV i internetový prenos.

Práve som sa chystala telefonovať do ďalších televízií, ktoré by mohli mať záujem o autorské práva na zábery prvej mŕtvoly policajta, keď si ma zavolať Randers. Oznamil mi, že sa so mnou súrne potrebuje rozprávať.

Strieborný výťah Mitsubishi nás vyviezol na dvadsiate poschodie, kde sídlia tí, ktorí najmenej pracujú, no majú najväčšie právomoci. Usmieval sa. Zašli sme do jeho chró-movanej kancelárie. Zavrel za mnou dvere a neprijemne náhle zväžnel. Úkladkom som sa pozrela okolo seba. Nik ďalší v miestnosti nebol. Uvedomila som si, že ma zmiatlo veľké lomené zrkadlo, ktoré nás strojnásobilo.

V Randersových žltových očiach sedel hnev. Vážne si ma pre-meriaval. Mechanicky mu pomykávalo čeľusťou. Bol netrepezlivý a červený v tvári.

Okamžite mi napadlo, že som urobila nejakú chybu. Voľačo som pokazila! Dostanem výpoveď. Teraz, krátko pred Brand Party!

Ale Randers mlčal. To ma deptalo viac než akákoľvek odpoveď. Usúdila som, že zrejme stratil dôveru v moju in-teligenciu i pracovné schopnosti. Ale ani táto myšlienka ma neprestrašovala. Nemohla som sa báť.

Spýtala som sa ho, či mi nechce niečo povedať.

Neodpovedal. Iba sa nepatrne usmial. Mlčal a potuteľne sa škeril. Prepichoval ma pohľadmi. Mala som dojem, že byť so mnou preňho znamená konať nasilu neprijemnú vec.

Cítila som k nemu v tej chvíli zvrátené puto podrobenia. Fascino-val ma a podmaňoval. Pociťovala som rozpaky a sú-časne akýsi temný údiv.

Odrazu som na okraji vnímania zaregistrovala blesku-rýchly po-hyb. Nedokázala som rozpoznať, z ktorého smeru prišiel.

A to je celkom posledný vnem, ktorý si z toho dňa pa-mätám.

30

Dodnes presne neviem, čo sa stalo. Sporadicky sa mi zjavujú flashbacky.

Ležala som horeznak. Kamsi ma viezli. Nedokázala som urobiť ani najmenší pohyb. Klinika bola veľmi biela. Pred zmäteným a zahmleným zrakom sa mi striebisto trblietali lekárske nástroje. Odsávací aparát. Príkaz, ktorý sa týkal desiatich miligramov morfia. Sterilné rukavice. Tep 140 za minútu a stúpa! Nemohli mi namerať krvný tlak. Dávka digatilisú do žily. Striekač-ka. Biely záblesk okruhlej lampy a tma.

Potom som 72 hodín mala halucinácie.

Dostala som sa mimo svojej osobnosti.

Kryštalický lesk v očiach. Úžasnuté oči a vedomá potre-ba. Hra, ktorá zdolá svojho hráča. Protiprúdy horúcich telesných tekutín. Tok proti toku. Triaška.

Tiene sa objavovali bez príčiny a neprestávali rásť. K ži-votu sa prihlásil každý chl p na tele. Čiary sa znásobovali.

Hranaté tvary s vrcholmi sa nedali spočítať. Zvinutá kob-ra. Mokrú ruku zvierala žltý molitan. Zmätené špirály lietali zhora nadol. Zlovestné znamenia. Vlhká prikrývka z angory. Steny sa hýbali, vydúvali, preliačovali. Jazyk sa zmenil na beztvary chumáč. Karta, ktorá otvorí každú zámku. Náhle, nepredvídané, totálne prerušenie. Uda-lost' pre každého. Hadie prstence sú zložitejšie ako krtie diery. Biela záclona za nemocničným lôžkom. Roztrasené zápästie.

A zrazu prebudenie.

Mokrý odtlačok hlavy obkreslený horúcim potom na vankúši.

Vzápätí znova spánok. A dlhé, návratné sny.

31

Prebudila som sa s vytrestanými očami. Okamžite som bola čulá. Ležala som vo svojej izbe v centrále firmy v Boulevarde Breton. Lara tam práve nebola. Netušila som, aký je deň, ani koľko je hodín. Spoza okien presvitalo tlme-né biele svetlo.

Na posteľnej plachte som cítila vlastný zaschnutý pot. Zaklonila som hlavu. Uvidela som pás voskovo vyleštenej dlážky a ďalej vzadu spodnú časť dvoch krídel dverí. Ale to ma nezaujímalo. Uvedomila som si oveľa desivejšiu vec. Vôbec som nemala vlasy!

Dlho som si roztrasenými prstami ohmatávala oholenú lebku. V zadnej časti hlavy som objavila zreteľné chirurgické stehy. Pálilo ma čelo a svrbel krk.

Nevedela som prečo, ale v bdelom stave som ihneď pocítila netrpezlivosť zvláštneho druhu, neskrotnú a temnú. Prenasledovali ma predtuchy. Snažila som sa chladnokrvne uvažovať o tom, čo sa sta-lo. Ale nešlo to.

Preľakla som sa.

Moja ohlušená a otupená myseľ tento dlho nepoznaný pocit ne-dokázala spracovať.

Ale strach silnel. Začínala som si ho uvedomovať. Spočiatku to bolo skôr tušenie. Ale zakrátko mi už bolo jasné, čo sa stalo.

Otriasla mnou vlna úzkosti. Naskočili mi zimomriavky.

Akakoľvek myšlienka, ktorá mi napadla, pocit strachu ešte zintenzívňovala. Po hodine vo mne už aj tie najbežv ýznamnejšie pod-nety vzbudzovali hrôzu. Každý nápad ma strašil. Zatvárala som oči, aby som vôbec nič nevidela. Ale vtedy som zasa cítila, ako sa zúfal-stvo valí priamo z môjho vnútra. Bolo to neznesiteľné.

Rýchlo som odlepila viečka a moje oči uzreli skutoč-nosť, ktorú nenávideli. Znova som sa bála!

Zakaždým keď sa mi zdalo, že to ustupuje a prestáva, pocítila som v hrudi prudké trhnutie. Vtedy toho už na mňa bolo priveľa. Rozplakala som sa.

Nekričala som, aby som neprivolala zbytočnú pozornosť.

Nedokázala som sa skoncentrovať. Bolo mi strašne. Túžila som privinúť sa k niekomu. Ale vôbec nikoho som nemala.

Zakázala som si sebaľútosť a pokúšala som sa porozu-mieť tomu, čo sa vlastne deje. Zatínala som prsty do okrajov postele, až som si dolámala nechty. Náramná bolesť aspoň na chvíľu prehlušila strach.

Presnú anamnézu dodnes nepoznám. Pravdepodobne mi cez nervový systém prehnaní konskú dávku mykotoxínu, aby mi odbúrali senzorové receptorové bunky, ktoré pod-porujú zmyslovú skúsenosť.

Zrejme mi zdevastovali aj spinotalamický systém, ktorý reaguje na bolesť, teplotu a niektoré druhy dotykov.

Nedokázala som pochopiť, ako som mohla byť taká naivná! Ne-napadlo mi, že keď mi prezradili toľko informá-cií, tak sa predomnou aj poistia! Odkedy som pracovala vo firme, myseľ som mala prepl-nenú plánmi do budúcnosti. Zabudla som, že som iba nahraditeľný poskok. Svoju prácu som odvieďla a prestala som byť komerčne zaujímavá.

Potom som si v hlave zasa vykombinovala predstavu, že ide o súčasť celkovej marketingovej stratégie.

Aj moja bolesť zrejme musí byť autentická, podobne ako Itova pri teste Brand Party na námestí Baumax. Bez pocitov strachu by som podujatie nedokázala prežiť tak ako ostatní. Tvrdošijne som sa tejto myšlienky pridŕžavala, ale cítila som, že je celkom bezdôvodná. Boli to žalostné domnienky.

Z neistej diagnózy sa príčiny dedukujú ťažko. Nero-zumiem, prečo sa Randers bál, že niečo prezradím.

Ale čoho sa vlastne obával?! O niektorých častiach projek-tu som toho síce vedela dosť veľa, ale celku som nerozu-mela ani trochu! Až teraz som porozumela, čo je to prostre-die disciplinovania.

Ak chcel Randers docieľiť, aby som po zákroku nechá-pala už vôbec nič, tak sa mu to naozaj podarilo.

Keď za mnou po ôsmich dňoch od operácie znova prišiel, bola som celkom na dne. Neobť-a-žoval sa s vysvetľ-ovaním. Prikázal mi, aby som sa čo najrýchlejšie dala znova doko-py, lebo ma na Brand Party chce mať zdravú a silnú.

Špičkovým lekárom trvalo iba sedem dní, kým ma po fyzickej stránke dali dohromady. Nerozumela som, prečo to robia. Ale práve tu som sa medzičasom naučila, že kontrolné mechanizmy nezvyknú nič vysvetľovať.

V čase rekonvalescencie som si naozaj trochu oddýchl. Lara mi dávkovala lieky a pichala injekcie. Predlaktie som mala od vitamíno-vých infúzií úplne rozšľahané.

Nechcela som, ale dostávala som sa znova do formy. Nepriala som si to, ale moje telo žilo ďalej. Krv mi prúdila v žilách. Žalúdok a črevá trávili. Nechty rástli. Chlpy vyrážali. No do mysle sa mi vkradla tma. A už tam zostala.

Tušila som, že bola postihnutá aj usudzovacia schopnosť. Pri najmalichejších drobnostiach sa ma zmocňovala popudlivá nervozita.

Bola som odjakživa veľmi aktívna a energická, ale teraz som cítila odpor k hocijakému zamestnaniu i rozptýleniu. Odovzdala som sa nedbalosti. Neumývala som sa. Prestala som sa starať o svoj zovňajšok.

Keď ma Lara zanechala samu, vyfajčila som všetky cigarety s hociakými pásmi, ktoré ležali na servírovacom stolíku. Po chvíli ma obkľúčovali mračná dymu. Neprekážalo mi to. Vylihovala som na gauči a listovala v hrubom lesklom magazíne. Nepozrela som si názov. Najprv som si myslela, že ide o tínedžerský časopis o nahých ženách a drahých autách, no neskôr som z podtitulu zistila, že v skutočnosti je o dynamickom životnom štýle top manažérov. Pri prezeraní fotiek lesklých stehien a karo-sérií som rýchlo upíjala z ginu. Prepíato som gestikulovala a rozprávala som sa neviem s kým. Myslela som si, že alkohol nepokoj ubije, ale opitá som sa bála ešte viac. Každý pohľad a zvuk ma zbavoval odvahy. V takomto stave som prežila nasledujúce otupné dni.

Noc pred Brand Party som nemohla oka zažmúriť. Prevracala som sa na posteli v úplnej tme s vyjavenými očami. Bdela som až do vysilenia.

32

Ráno v deň, na ktorý som donedávna tak úpenlivo čakala a ktorý mi bol teraz celkom ľahostajný, ma Lara nado-povala energetickými pilulami. Prvú várku som vydávala. Druhá zabrala.

Musím sa priznať, že v tele som následne opäť pocítila ne-zvyčajnú silu. No v hlave som zažívala posledný stupeň zúfania.

Lara ma vyviedla z bytu a pri východe si ma vyzdvihol osobne Randers. Mal na sebe hodvábnu košeľu Lanvin s červenými pruhmi na tmavomodrom podklade. Na korporátnom obleku sa mu lahodne vynímala čierna krepová kra-vata Kenzo. Akási blond'avá tínedžerka okolo neho šermovala cestovnou žehličkou Braun.

Spoločne sme vyšli pred Boulevard Breton. Bolo krátko po siedmej. Opojné ráno mi dýchalo do tváre vlhrou hmlou. Vzduch bol svieži ako z klimatizácie Bauknecht.

Nastúpila som do Randersovho offroadu Toyota Land Cruiser FX. Vyrazili sme a za nami sa pohla kolóna firemných limuzín.

Uvedomovala som si, že mierime na námestie Brand Party na akúsi akciu, ale na nič podrobnejšie som si nedokázala spomenúť. Moja zmätaná hlava sa ustavične rozptyľovala v malicherných pozorovaniach: vreckovky Kleenex na prístrojovej doske. Nákras automatickej prevodovky. Stojan na nápoje. Zelenomodré blikanie ergo-nomického ovládacieho panelu autorádia na minidisky Sony Mobile. Červený kurzor globálneho satelitného navigačného systému GPS, ktorý ukazoval našu presnú polohu v meste a po zväčšení aj v Európe a vo svete. Implementovaný bezpečnostný ovládač s jediným multi-funkčným tlačidlom prispôbeným veľkosti a tvaru ukazováka.

Sedela som so skríženými nohami. Žiadostivo som vdýchl studený vzduch, ktorý mi zafúkal do tváre, keď Randers zapol klimatizáciu. Potrpel si na špičkové vybavenie, a preto si kúpil sport utility vehicle, ktorý zvláda každý terén od veľkomestských bulvárov až po hlboké horské brody. Auto uháňalo, hoci na ceste bola hustá, živá premávka. Randers odvážne predbiehal, trúbil a pchal sa do každej voľnej medzery. Keď sa dostal k nejakému vozidlu príliš blízko, detektory prekážok zúrivo zapípali.

Po čase som prekonala bojovnosť. Priškrteným hlasom som sa spýtala: "Čo mám dnes na Brand Party urobiť? Potrebujete ešte moju pomoc? Aká je moja úloha?"

"Chcem, aby si sa zabávala, China. Nič viac. Toto je tvoj veľký deň. Už si party. Dobré sa bav!" odvetil meravo a ne-spomalil svoju divokú jazdu.

Po celý čas bol vážny. Keď musel prvý raz zapnúť stierače, mala som dojem, že zúri.

Reklamy na Brand Party nás sprevádzali počas celej polkruhovej cesty mestom. Keď sme zastavili na sema-foroch na križovatke ulíc Coca-Cola Light a Diet Pepsi, obsypali nás letáky. Videla som aj pútače upozorňujúce na sprísnené bezpečnostné opatrenia kvôli rokovaniu Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky, kto-ré sa takisto začínalo dnes.

Uprostred veľkej rýchlosti sme dorazili na miesto. Keď som vy-stúpila, spočiatku som nemohla uveriť vlastným očiam. Uprene som hľadela na opar, ktorý zahaloval nesmieme rozľahlé námestie Brand Party. Na brehu sivomodrej rieky Samsung River Cellular, ved-la ná-kladného prístavu, sa rozprestieralo gigantické festi-valové mesto. Randers zaparkoval pár krokov od VIP stanu.

"Chod' sa prejsť, China," prikázal mi Randers. "Ale za-pamätaj si, ako sa sem dostaneš. To je jediná cesta, ktorá zostane počas celej akcie prístupná. Ak ťa dav strhne pri-d'aleko, už sa sem naspät' nedostaneš."

Prikývla som. Zanechala som Randersa produkčným povinnos-tiam a zamierila do centra rušného diania. Neponáhla som sa. Pozorne som sa rozhliadala.

Na betónových pilótach zapustených do štrkovitých bre-hov vyrás-tol nad mohutným tanečným parketom najväčší megaboard, aký som kedy videla. Neúnavné ruky robotní-kov a technikov usilovne vykladali posledné časti aparátú-ry. Pracovníci produkcie neprestajne hovorili do vysielá-čiek. Klienti dohliadali na rozmiestňovanie reklamných pla-chiet. Dokončovalo sa zariaďovanie siedmich pódíí. Na ploche bývalých prekladísk ležali dva úzke pásy ko-lajnic, na ktorých nepretržite v oboch smeroch jazdili rých-le vozíky s technikou i hosťami. Projekčné obrazovky boli kolosálne kosodlžníky z ligotavého skla.

Okraje námestia boli posiate výstražnými tabuľami s bezpečnos-tnými oznamami pre návštevníkov.

Randers dúfal, že ich bude dodr-žiavať čo najmenej ľudí.

Veže s reproduktormi pripomínali menšie mrakodrapy. Hlavný stage stál vyvýšený na obrovitej konštrukcii z oceľ-o-vých nosníkov a mal tvar diskogule. Vtedy som ešte netuši-la, že sa aj rovnako otáča a trblietavo blýska. Svetelné ram-py boli posiate dymostrojmi, reflek-tormi, lasermi a skenermi Martin.

Medzičasom sa na tanečnej ploche v rozstupoch rozo-stavili aj kamióny so sound systémami. Skúšali si orientá-ciu na dráhach, po ktorých sa budú pohybovať.

Dorazila som na západný koniec námestia, ktorý bol vy-hradený doplnkovým službám pre návštevníkov.

Jeden na druhom sa tlačili stovky fast foodov, barov a pultov so smart drugs. Nechýbali ani tetovacie a piercingové štúdiá, kozmetické salóny, kyslíkové stany či stánky s testovaním kvality drog. Práve tu sa nachádzali aj chill-outy, internetové kaviarne, šiatre s hernými konzolami, pódia pre žong-lérov, žeriavy na bungee jumping, nonstop kiná i stano-visko zdra-votníkov so sanitkami a službou prvej pomoci.

Celkom na konci bolo v samostatnej budove press cent-rum, kde sa pripravovali priame TV a internetové prenosy. K dispozícii bol aj kompletný informačný servis svetových tlačových agentúr.

Toto veľikánske námestie sa pre Brand Party nevybralo náhodou. Pri pohľade do rohov to vyzerá, že z neho vedie mnoho únikových uličiek, ale to je iba zdanie. V skutočnos-ti boli priechody uzavreté a teraz ich navyše strážili vojaci.

Vzduch rozochvievali nárazy akustických vln prvých zvukových skúšok.

Videla som, že Brand Party je precízne pripravená na-ozaj do najmenších detailov. Ale pri organizovaní akcií exis-tujú aj faktory, ktoré sa ovplyvniť nedajú. V prvom rade, v tomto meste sa na vyda-rený open air nedá spoľahnúť ani v najhorúcejšom období - začiat-kom leta.

Od rána sa prudko pokazilo počasie. Biele mraky hneď na svitaní zahalili celú oblohu. Prvý raz spáchlo už v noci. Doobeda bol vzduch síce lahodný, ale presiaknutý drsnotou blížiaceho sa chladu. Fúkal čoraz prudší vietor.

Natiahla som si mikinu, lebo mi začínalo byť zima. Neviem, koľko hodín som strávila prechádzkou po námestí Brand Party. Kúpila som si čínske rezance Osem zázrakov a nenáhľivo som ich zjedla.

Zabíjala som čas, ktorý zostával do začiatku akcie. Opierala som sa chrbtom o múr a zvažovala, ako je naplá-novaný presný scenár podujatia. Definitívna verzia pro-gramu sa totiž pripravovala v čase, keď som už do diania nemohla zasiahnuť.

Potom sa konečne rozoznalo dunenie hudby. Repetitívne rytmy temne burácali. Farba popoludňajšej oblohy pripomínala chrómový lesk limitovanej série chladničiek AEG od tokijských dizajnér-ských minimalistov De:Sein. Vlhký vzduch sa otriasal trha-vými nárazmi vetra. Predo mnou sa rozprestieral rozľahlý vypuklý povrch námestia. Všimla som si, že security už začala do areálu púš-tať ľudí. Postavila som sa do vstupného koridoru a pozorovala ich. Siluety sa od počiatku vynárali bez prestania, ojedinelé alebo v skupinách. S postupujúcim časom sa na námestie Brand Party valili čoraz väčšie davy. Sem už všetci museli kráčať peši. Pred zrakom mi defilovali príslušníci generácie, ktorej už teraz patrí budúcnosť, akurát ešte nikto nevie aká. Počas prvej hodiny som zachytila útržky rozhovorov hádam v dvadsiatich jazykoch. Pozorovala som, ako sa aktuálne trendy sezóny prejavujú na mód-nych doplnkoch. Biele tenisové potítka. Nohavice kovbojského strihu s imitáciou bahna naspodku. Kovové náhrdelníky so strie-bornými ostňami. Kožené opasky so šerifskými prackami. Vejáre. Sandále z priehľad-ného plastiku. Lakované minisukne. Miniatúrne umelé kožuchy. Červené šticne na člen-ky. Predpraté riflové kraťasy. Biele overaly. Fialové a žlté slnečné okuliare. Fosforeskujúce žuvačky v ústach. Svetiel-kujúce palice. Vo vzduchu sa miešali vône parfumov. Od rozmanitých pachov sa mi zastavoval dych. Videla som toľko log, že som ich ani nestíhala vní-mať: Ca-terpillar, Moschino, Pepe Jeans, Base, Airwalk, Stride, Emporio Armani, Mango, DKNY, Adidas, Reebok, Callaghan, Versus, Miu Miu, Louis Vuitton, Esprit, Levis, Gucci, Ralph Lauren, Simple, Prada, Nike, Carhartt, Diesel, Gap, Galliano, Vaude, Stussy, Lacoste, Kenneth Cole, Blaack, Converse, Puma, Guess, Acupuncture, H&M, Southpole, Costume National, Royal Elastics a desiatky ďalších. Oblečenie must-have-brand značiek mali na sebe najmä náv-števníci zo západnej Európy, z Japonska, Číny, Spojených štátov a Austrálie. Stredoeurópania nosili prevažne look-alike tenisky a no-name módu. Ukrajinci a Rusi upred-nostňovali šmelinu, ktorej pôvod radšej nechceli poznať. Potom som zbadala aj prvých antiglobalistov. Na proti-akciu k Brand Party pricestovali z najrôznejších krajín sve-ta. Ich pôvod a postoj prezrádzali transparenty s nápismi ako Brazill, Bankcock, Germoney, UŠA, Singapoor... Vedela som, že desaťtisíc objedna-ných demonštrantov so sebou priviedlo deväťdesiat tisíc dobrovoľní-kov. Ponáhľala som sa do stredu námestia, ktoré sa medzi-časom z väčšej časti zaplnilo. Nechcela som, aby mi ušiel okamih, keď dôjde k prvej potýčke. No keď som sa ocitla uprostred dunivej hudby a tancu-júceho da-vu, uvedomila som si, že tam nechcem zostať. V priebehu pol hodi-ny bola totiž väčšina raverov sfetovaná úplne na šrot. Premýšľala som, či sa dá moc drog zachytiť bez toho, aby som ich brala, bez toho, aby som sa nimi dala zničiť? V obrovskej mase sa začala poriadna tlačienica. Počet návštevni-kov sa odhadoval na milión a pol. Nebol teda pre-konaný rekord, ale na tom už nezáležalo. Teraz som chápa-la, prečo heslo raverov znie: svet sa aj tak nedá zmeniť, tak si aspoň urobme party! Uprostred davu som si pripa-dala celkom bezmocná. Protestujúci demonštranti obsadili východný koniec námestia. Ih-neď ich obkolesili investigatívni reportéri a prí-slušníci bezpečnos-tných zložiek. Zamierila som tam, no pre istotu som si udržiavala odstup. Zvečerilo sa. O hodinu už na mesto padla tma. Neprívetivé počasie sa naďalej zhoršovalo. Husté mra-ky sa s hu-kotom prevaľovali ponad námestie. Mreže na priečeliach fiktívnych obchodov rachotili. Kdesi prudko buchla kovová brána. Zhromaždené zástupy tanečníkov vírili. Počasie im zatiaľ zábavu nekazilo. To, čo zažívali, nebola iba akási vnútorná extáza, ale úplná emocionálna rozjarenosť. Rozhorúčení a omráčení tancovali do úplného vyčerpania, až sa z nich prúdom lial pot. Všimla som si, že niektorí raveri s obľubou postávajú pred vyso-kánskym múrom burácajúcich reproduktorov, kde si vytiahnu mobil, vyťukajú číslo a s vážnou tvárou niečo dlho a sústredene vysvetľujú. Vtom ožil aj dav antiglobalistov. Rozozvučala sa ich vlastná do-vezená aparátúra so samostatným generátorom elektriny. S úžasom som zmeravela, keď ktosi začal do me-gafónu predčítavať z mojej tenkej brožúry o globalizácii! Rečník s oduševnením citoval celé pasáže z môjho pa-škvilu a argumentoval nimi v prospech svojich

pochybných, politicky naiv-ných názorov. Správne som predpokladala, že najväčší úspech budú mať pasáže ukradnuté od Sorosa a Bondyho.

Po prejave plnom neznyslov a poloprávd zaznel mo-hutný aplauz. Dav žiadal znárodnenie transnacionálnych monopolov a ich prevzatie do rúk ľudu.

Policajti a vojaci s ochrannými plexisklovými štítmí sa vzápätí po-kúsili porozdeľovať demonštrantov do menších skupiniek. Obkľúčili ich a každého chceli individuálne pre-hľadať, aby eliminovali najväč-ších a najznámejších radiká-lov. Nepodarilo sa im to, lebo obeť začali hlasito protesto-vať. Viacerí antiglobalisti sa na protest naraz prudko vrhali proti radu nastavených štítov a martenskami s kovovou špičkou tvrdo kopali na všetky strany. Ostatní sa dali na útek, no hneď vzápätí sa vrátili z opačnej strany a napá-dali policajtov odboku. Podarilo sa im vyvolať u ozbrojen-cov paniku.

Niektorí demonštranti búchali ručnými boxerami a bejzbalovými palicami do pristavených áut. Netušili, že ide o reklamné makety bez motorov, ktoré nám ochotne venoval klient - prestížny francúzsky výrobca. Následne sa rozbito čelné sklo a hneď aj ďalšie. Strhla sa prvá bitka. Do rozrastajúceho sa chaosu sa ihneď zaplietli novinári a kameramani.

Netušila som, čo z toho je vopred naplánované a čo sa organizá-torom vymklo z rúk. Matne som si spomínala, že presne takýto úvod protestov mal INPEG dohodnutý v pracovnej zmluve. Ale napriek tomu mi tu niečo nehralo. V prvom projekte sme počítali s účasťou 15 000 policajtov a s rovnakým počtom vojakov. No teraz sa mi zda-lo, že ich je tu oveľa menej. Žeby rozpočet nakoniec nestačil? Masa protestujúcich sa dala do pohybu smerom k hlav-nému pó-diu.

Presuny z miesta na miesto však už v tejto fáze večera tr-vali ne-uveriteľ-ne dlho. Miliónový natlačený dav síce neustá-le pulzoval energiou, ale po celý čas bol vlastne statický. Prejsť krížom cez ná-mestie mohlo trvať hodiny. Aj ja som preto o celom dianí odvtedy mala už len neúplný obraz.

Prudko sa rozpršalo. Stroboskopické svetlo bleskov ma nútilo pri-vierať oči.

Atmosféra na parkete smerovala k prvému vrcholu noci. Tanečný hit sezóny, ktorý som poznala z vyzváňania svojho mobilu, dostal všetky ruky nad hlavy. Roztvorené dlane pre-ťali modré lúče reflekt-rov a zelené pásy laserov. Z hrdiel sa vydral nadšený jasot. Pódiová diskoguľa sa plynulo otáča-la a vrhala do všetkých smerov pestrofa-rebné kruhovitú od-lesky. Hotová zmyslová pastva pre moju vybičo-vanú obrazotvornosť.

Zamierila som tam, kde som v dave cítila najlepšiu ná-ladu. Chce-la som, aby niečo z nej prešlo aj na mňa. Túžila som dať sa strhnúť rytmom a už vôbec na nič nemyslieť. Do klubov som v minulosti pra-videlne chodievala najmä kvôli tomuto.

Ale pri pohľade na tanečníkov zblízka som pocítila roz-čarovanie.

Spotená bieloba pokožky zvyrazňovala v ich telách čosi pokrive-né a nemotorné. Prudko dýchali a nozdry sa im chveli. Ústa mali pootvorené. Vlasý neupravené. Oči im od chytrej i menej chytrej chémie temne iskrili. Antiperspiranty už nezvládali únavu podpazu-šia. Rúže na našpúle-ných perách sa rozotreli. Púdre sa zmyli. Tváre nadobudli zanovitý, krčovitý výraz. Šaty im od prudkého dažďa a sile-ného namáhania celkom zvlhli a stratili tvar.

Myslela som si, že prietrz mračien raverov rozoženie, ale mýlila som sa. Neprekázali by im zrejme nijaké extrémny. Nevedela som, či sa sem prišli smiať, alebo plakať, umierať, alebo sa rodiť.

Vtedy som uvidela, že v diaľke lietajú vzduchom dlažobné kocky, ktoré sme na tony nakúpili pred mesiacom počas cenovej akcie v Baumaxe. Zaregistrovala som aj oranžové plamene. Bez váhania som vyrazila tým smerom. V prudkom daždi som neustále nazerala ponad okolité hlavy, aby som nestrácala prehľad o dianí. Antigloba-listi zapal'ovali sponzorské autá, ktoré na ploche rozostavili organi-zátori. Rozbíjali aj narýchlo zbudované výklady, za ktorými neboli nenávidené obchody pre bohatých, ale iba vybrakované sklady. Zhadzovali billboardy s vizuálnymi pomyselných kampaní, ktoré pro-pagovali výrobky, čo nikdy neexistovali.

Hudba mi hučala do uší zo všetkých strán, a tak som udalosti pred sebou vnímala ako zábery na televíznej ob-razovke s vypnutým zvukom.

Násilie demonštrantov vyprovokovalo štart priprave-ných helikop-tér. Do pohybu sa dali aj požiarné vozidlá a sa-nitky. Vrtuľníky polície a médií prelietavali nízko nad ravermi. Tanečníci ich zjavne považovali za súčasť zábavného programu, lebo na ne kývali a jačali.

Chcela som sa čo najskôr dostať k epicentru konfliktu. No zakrátko som narazila na vysoké pletivo s pásmi ostna-tého drôtu, ktoré pohotovo natiahli policajti. Na viacerých miestach však už v oplotení vznikli trhliny. O kus ďalej sa mi podarilo preliezť na druhú stranu. Rozbehla som sa zo všetkých síl a ledva som stíhala vnímať, čo sa deje.

Jediný východ na druhú stranu ulice zablokovala kolóna opencie-rovaných transportérov. Vpredu kráčalo v šiku asi päťsto policajtov s vojakmi a za nimi stáli v rade obrnené antony. Vodné delá polievali rozvášnený dav antiglobalistov, ktorí hádzali molotovove kokteily a dlažobné kocky.

Demonštranti i strážcovia pochybných zákonov mali na hlavách čierne kukly a na nich plynové masky. Skupinky najodvážnejších protestujúcich na rôznych miestach súčasne prerážali policajné kor-dóny. V úzkych unikových ulič-kách horeli navŕšené barikády.

Príslušníkom talianskej jednotky Ya Basta sa podarilo ukradnúť policajtom kovové zátarasy. Bránili sa nimi pri spoločných nájazdoch. Telá v bielych kombinézach mali obtočené molitanovými chráničmi. Jeden z nich do mega-fónu po anglicky vyzýval na obranu chudobných občanov z krajín tretieho sveta.

Polícia na jeho apel odpovedala dávkou slzotvorných granátov. Mohutný sivý oblak zasiahol aj mňa. Také pálenie v očiach som ešte nezažila! Zakrývala som si tvár. Dusilo ma tak, že som sa nemohla nadýchnuť.

Vtedy jeden antiglobalista vytiahol automatickú pištoľ a odbachol policajta, ktorý bol k nemu najbližšie. Musel to byť profesionál. Bez zaváhania trafil presne do krku, ktorý si poliš na zlomok sekundy odkryl. Zavládla hystéria. Ktorýsi vojak vypálil do húfu antiglobalistov dávku zo škorpióna. Zarinčalo sklo. Niekoľko ľudí vo vykriko. Štyri mladé telá padli na dlažbu ako podťaté. Nemohla som tomu uveriť. Niekoľkotisícový dav antiglobalistov s palicami v rukách sa bez-hlavo vrhol do útoku. Začala sa surová bitka muža proti mužovi. Besnenie znepriatelených strán bolo propa-gačnou demagógiou vy-bičované do fanatickeho šialenstva. Videla som horiace telá. Na dlažbe sa rozprskla krv. Mŕtvolý nik neodnášal. Z jednej helikoptéry sa spustila krátka guľo-metná strelba, ale vzápätí prestala, pretože už sa nedalo rozlíšiť, kto je za a kto proti.

Z diaľky to zrejme vyzeralo ako bojová počítačová hra. Za chrb-tom mi totiž naďalej bez prestávky hrala muzika a spolu so svetel-nou šou burcovala nespútaný tancujúci dav. Možno to celé bolo zin-scenované podľa princípu zrežirovanej aktuálnos-ti. Nemala som potuchy. Ničomu som už nerozumela. Ledva som dýchala. Odmietla som ďalej sledovať túto vojnu kultúr.

Nahnutá dopredu som sa celá bez seba hnala spať. Až teraz som oceňovala tvrdý tréning, ktorému ma podro-boval Lensen. Rozrážala som si cestu lakťami. Bezhlavým behom som prekrížovala námestie. Keď som sa konečne pretisla zástupom, zastala som pri prvom sound systéme. Na korbe kamiónu hral didžej psychedelický trance. Do uší mi bilo melodické čvirikáme a dramatické nástupy drum rollov. Zmoknutí raveri boli hustejšie zhluknutí okolo sound systémov než inde. Dostať sa ku dverám mi trvalo desať minút. Za ten čas mi štyrikrát ponúkli extázu, dva razy GHB a raz rajský plyn a ketamin.

Trhla som dverami na strane spolujazdca a vyskočila hore. Šofér nedržal volant. Jednou rukou si pri nose zvieral úzku striebornú tru-bičku a roztrasenou druhou pridŕžal zrkadielko s páskom bieleho prášku. Schmatla som ho za modré vlasy a surovo mu tresla hlavu o prístrojovú dosku. Stratil vedomie. Otvorila som dvere a nohami na-pred som ho vysunula z kabíny.

Priamo nad námestím sa zablyslo.

Pohľad z výšky na náhle osvetlený dav návštevníkov Brand Party vo mne oživil všetko, čo bolo dovtedy strnulé. Zunovalo ma premýš-ľať o dôsledkoch vlastnej nerozváž-nosti. Moja fantázia bola konečne rozohriata, kvasila. Už som sa dokázala sústrediť. V živote som tak rýchlo neu-važovala. Mala som vlastný plán. Konečne som vedela, čo chcem. Lebo ja za to stojím.

No to nebolo všetko. Už išlo o oveľa viac.

Posadila som sa na miesto šoféra. Zapla som si bez-pečnostný pás. Takmer som necítila vlastné telo, ktoré sa chvelo hrozným vzrušením a strachom.

Naštartovala som a pomaly som sa s kamiónom otáča-la. Do ne-príčetnosti ma znervózňovalo, ako zdĺhavo, tak-mer krokom, si mu-sím razit' cestu masou. Trvalo to nezne-siteľných dvadsaťpäť minút.

Len čo som sa vyteperila zo zástupov, plynový pe-dál som stlačila až na doraz. Pri zrýchlení som v spätnom zrkadielku zbadala, že ľudia okamžite vystrašene zoska-kujú z korby. Zachytával ich hustý dav,

ktorý to považoval za naplánovaný stage diving a vynikajúco sa zabával.

S prudkou akceleráciou som vyštartovala v ústrety kataklizmatickej zmene vynútenej zdola. Všetky moje myšlienky smerovali k jedinému vystupňovanému zvratu. Triasli sa mi ruky, a tak som volant zovrela zo všetkých síl, čo mi ešte zostali. Všetko sa vymanilo z nehybnosti a prudko sa dalo do pohybu spolu so mnou.

Múry a billboardy sa pred mnou rozostupovali. V plnej rýchlosti som mierila na jediné miesto, ktoré snáď spôsobí potrebnú kolíziu na viacerých úrovniach. Zúfalo som potrebovala nájsť styk so skutočnosťou, aj keby som tým mala spôsobiť bolesť. Našťastie som si zapamätala, ktorá cesta na námestí Brand Party zostala ako jediná po celý čas priechodná. V diaľke pred sebou som už videla širokú bránu VIP stanu. Nasmerovala som sa presne na jej stred.

Možno práve toto bude konfrontácia s rozkladom hraníc. Zrod ohniska konfliktov. Výbuch v gete. Súbor síl a funkcií, ktoré vzdorujú. Odhalenie účelu. Nový záhyb ekonomie. Útok na veselicu marketingu.

No odrazu všade prestala hrať hudba. Náhle ticho po toľkých hodinách hudby ma takmer omámilo. V šoférskej kabíne sa automaticky zaplo interiérové osvetlenie. Netušila som, čo sa deje! Kamión sa rútil vpred.

Najprv mi napadlo, že kvôli búrke zrejme nastal skrat elektriny, ale vtom som na prístrojovej doske zbadala drobný objektív. Mieril priamo na moju tvár. Zmätene som sa obzerala okolo seba a na opačnej strane som pri okienku uvidela ďalšiu malú kameru a mikrofón!

Pritlačila som tvár k oknu, aby som videla, čo sa deje vonku.

Obrovská masa tiel bola nehybná. Nik už netancoval. Pódiové svetlá i lasery boli vypnuté. Všetci návštevníci v tme mlčky upierali zrak rovnakým smerom. K projekčným obrazovkám. Aj môj pohľad sa vzápätí zafixoval na ne.

Vo veľkom detaile som uvidela svoje červené oči a vlhké líca. Po tom ktosi na diaľku zaostril na moju vyholenú hlavu, po ktorej cícerkom stekal pot. Videla som aj roztrašené ruky, ktorými som zvierala volant. Odpudivú grimasu na svojej tvári.

Zhíkla som od hrôzy. Môj výkrik sa mnohonásobne zo-silnený špičkovou aparátúrou rozliehal po celom námestí Brand Party. Roztriasla som sa. Vyhĺkli mi slzy. Prenikavé vzlyky sa ku mne v ozvenách vracali zo všetkých strán.

Nepustila som plynový pedál, hoci mi už bolo jasné, že VIP stan je dávno vypratý. Cez predné sklo som videla, že moju dráhu lemuju natlačení novinári. Na pravej strane letela tesne vedľa mňa helikoptéra a odvážny štáb nakrúcal celú moju jazdu. Predpokladala som, že nejaký bulvárny web vďaka ich live prenosu práve láme rekordy v návštevnosti.

Zaťala som zuby. Už nevydám ani hlások! Takú radosť im neurobím! Mikrofón snímala iba rachota motora bežiacého na plné obrátky a hrmost veľkých kolies. Cez reprodukciu to bolo ohlušujúce.

Už som chápala, prečo som sa musela znova začať báť. Inak by moja tvár na projekčných obrazovkách nevyzerala tak strhujúco. Bolo to presne tak, ako som sa naučila. Nový establishment predsa obľubuje hybridnú kultúru bez špeciálnych efektov. Už nič zinscenované - zaujíma nás autentická realita!

Nákladník sa valil neustále dopredu a mne v mysli prebleskovali spomienky. Každá akcia potrebuje moment, na ktorý sa nezabudne! Kulminálny bod, ktorý znudených novinárov zaujme natoľko, že nakrúti dokument, nafotia reportáž alebo napíšu článok. Party potrebuje jedno ozajstné vyvrcholenie, inak zapadne do šedého priebehu. Chce to niečo celkom nové, originálne, lebo konkurencia je obrovská! Už som vedela, že na Brand Party sa to organizátorom podarilo.

V spätných zrkadielkach som videla, že kamión sa vysvietil aj zvonku, no veľikánske logá na bočných plachtách som z tohto uhla nedokázala prečítať. Randers mal pravdu - všetky zraky sa v tú noc upierali na mňa. Bol to naozaj môj veľký deň.

Pri posledných prípravách som už nebola potrebná. Celkom stačilo, aby som vedela, ktorá cesta zostane na akcii ako jediná po celý čas priechodná.

Zrak som uprela pred seba. Závrtnou rýchlosťou som sa približovala k masívnej kovovej konštrukcii. Ešteže viem, ktoré automobilové nehody sú najnebezpečnejšie. Odopla som si bezpečnostný pás.

Po tých rokoch si už viem okamih zrážky vyrátať úplne presne.

V poslednej chvíli som otvorila oči.

Späťne si z toho momentu vybavujem blikanie modrých húkačiek a hustú oranžovú sieť, natiahnutú po celej šírke VIP stanu. Na vo-jenských lodiach sa ňou zachytávajú pri-stávajúce stíhačky.

Hoci som dupala na pedál plynu, kamión prudko brzdil. O štyri sekundy neskôr bol už celý ponorený do sivej záchranej peny a s trhnutím zastal. So sykotom sa bles-kovo nafúkli biele airbagy. Oka-mžite som rozpoznala, že šlo o smart bagy Morton tretej generácie, ktoré som tes-tovala počiatkom minulého roka. Pri aktivovaní v krízo-vej situácii zohľadňovali váhu aj výšku šoféra, rýchlosť auta, smer a silu zrážky i ďalšie aktuálne vyhodnotené dáta. Obalili mi celé telo tak, že ma ani nesešlo v krku.

Uvoľnila som nohu z pedálu. Vyprostila som sa zo zo-vretia bez-pečnostných vankúšov a vypla som motor.

Ako som mohla zabudnúť, že smrť v priamom prenose by síce zaručila vysokú znalosť sponzorovej značky, ale ne-gatívne by ovplyvnila postoj k nej! Následne by mohli prud-ko poklesnúť spotre-bitel'ské preferencie. Naopak, zázračná záchrana ľudského života v havarovanom sound systé-me klientovi zabezpečí spontánne PR v médiách a výrazne zvýši efektivitu kampaní na jeho produkty.

Pustila som volant. Čakala som, kým sa otvoria dvere.

Vonku znova začala hrať hudba.

Brand Party sa ešte ani zd'aleka nekončila.

Popkultúra v príbehu

Knihy sú produkty a autori sú značky, rovnako ako móda, autá, turistické destinácie, speváci alebo nemocnice.

Michal Hvorecký™ je mladou, avšak silnou značkou s jasnou personalitou, hodnotami a benefitmi pre spotrebi-teľa. Značka bola uvedená na trh Silným pocitom čistoty (1998, L.C.A), ktorý v produk-tovej kategórii sci-fi short stories naplnil potreby spotrebiteľ'ov čítať up-to-date texty so zaujímavým a silným príbehom.

Každá značka, ak chce byť úspešná, ak chce mať dlho-dobo ve-dúcu pozíciu na spotrebiteľ'ských shopping lists a ak chce prinášať akcionárom zisk, musí mať schopnosť dynamicky a flexibilne sa rozvíjať. Michal Hvorecký™ je celkom určite takou značkou, čoho dôkazom je strategické rozhodnutie brand managerov expandovať z čisto literár-neho segmentu na celý popkultúrny trh a napĺňať tak po-treby spotrebiteľ'ov v oblasti Net-u, hudby, tanca, comicsu, parties, filmu, gastronómie a čipkárstva. Expanzívne ambície značky Michal Hvorecký™ sú zreteľ-né aj v jej najnovšej knihe, ktorá je intenzívnym overdrive sú-časným popkultúrnym svetom: dočítame sa tu o TV series, shopping malls, fashion shows, celebrities, reklame, mar-ketingových stratégiách, sile médií, vraždách a odhaleniach, kosačkách, Forde T a podobne. Rozsah knihy, jej štýl a výber tém a príbehov nie je náhodný. Je výsledkom toho, čo strate-gický a kreatívny team značky Michal Hvorecký™ identifikoval ako najrelevantnejšie prvky agendy sveta súčasného človeka a jeho života - značka musí rozumieť svojmu cieľo-vému trhu, svojmu spotrebiteľ'ovi. Ak mu neponúka to, čo potrebuje a požaduje, stáva sa ťažko predajnou a v prípade spotreby kultúry jej zostáva len lamentácia, že sa síce nepre-dáva, ale na druhej strane je mimoriadnym prínosom. Prínosom komu alebo čomu, to sa zvyčajne nedozvieme. Toto však určite nie je prípad značky Michal Hvorecký™, ktorá sa dostala pod kožu svojim spotrebiteľ'om, rozumie im a ponúka im to, čo chcú, potrebujú a čo ich zaujíma.

Pri hľadaní relevantnej agendy a z nej plynúcich tém a príbehov boli v prípade najnovšieho produktu značky Michal Hvorecký™ použité štandardné metódy a techniky marketingového výskumu - kvantitatívny a kvalitatívny prieskum trhu (pozorovanie, mystery shopping, reprezentatívny výskum, face-to-face interviews, hlbkové individuálne rozhovory, skupinové rozhovory s využitím projektív-nych techník), ďalej desk research a pod. Cieľom takto obsažne dimenzovaného výskumu bolo určiť s pravdepodobnosťou hraničia-cou s istotou, čo spotrebiteľ'ov zaujíma, čo ovplyvňuje ich životy a o čom chcú čítať.

Ukážme si niektoré výsledky reprezentatívneho kvantitatívneho výskumu, ktorý na vzorke 2 500 respondentov v novembri a decembri 2000 realizovala renomovaná výskumná agentúra Almost Accurate:

Od knihy, ktorú by som si nielen kúpil, ale aj prečítal, očakávam, že bude...

Ostatné metódy marketingového výskumu hlbšie precizovali spotrebiteľské usage & attitudes, ich potreby, očakávanie a nálady a desk research zasa odhalil, že najvhodnejším nástrojom na naplnenie týchto potrieb je techno a hard sci-fi (W. Gibson, B. Sterling, G. Egan, N. Stephenson, P. K. Diek, J. Womack), mystery, horroza thriller (T. Pynchon, C. Carr, J. Finney, N. Gaiman, M. Frost, B. Elton, C. Barker, P. Straub) a romány o súčasných living strategies (D. DeLillo, E. Wurtzel, P. Sayer, B. E. Ellis) a to všetko pre našich spotrebiteľov vyrozprávané v príbehovej skratke vlastnej comicsu resp. graphic novel.

Všetky tieto zistenia boli sformulované do zadania, resp. creative brief-u pre kreatívne oddelenie starajúce sa o značku Michal Hvo-recký™, ktoré pripravilo tri idey knihy. Z nich kvalitatívne a kvantitatívne pre-testy agentúry Almost Accurate určili jednu ideu ako najvhodnejšiu z hľadiska záujmu trhu, a teda aj predajnosti. Vybratá idea bola následne exekúovaná do podoby návrhu knihy. Návrh prešiel ďalším pre-testom, ktorý odhalil slabšie miesta exekúcie a potenciality pre ďalšie modifikácie a zlepšenia. Zistenia tohto pre-testu boli potom podkladom pre finálnu verziu knihy. Ukážme si, ako to prebiehalo:

Poviedka Berlin so pôvodne končila smrťou hlavnej žen-skej pred-staviteľky, čo však účastníci pre-testov odmietli:

"To, že sa ju rozhodne zabit', aby ešte viac zarobil, je jasné dlho dopredu." Ivan, 32 r., veľké mesto

"Malo by sa to končiť nejako inak, nie takto, takto sa končí väčšina takých filmov či vlastne poviedok."

Elain, 16 r., stredne veľké mesto

"Tá dlho pripravovaná vražda to robí zbytočne násilným. Už aj bez toho tomu chýba pozitívne posolstvo a lite-ratúra predsa musí byť s pozitívnym koncom, to je každému jasné, nie?" Jozef, 58 r., malá obec

Team stratégov tieto reakcie respondentov porovnal s celosvetovým fenoménom Girl Power (Lara Croft, Tank Girl, Ally McBeal, Laetitia Casta, Thora Birch, Zora Czoborová, Nutella) a kreatívci dostali zadanie zásadne prepracovať koniec v prospech hlavnej hrdinky.

Rozsiahly hororový príbeh Najhorší zločin vo Wilsonove mal pôvodný názov Vraždy na Fončorde a odohrával sa v súčasnosti na populárnom banskobystrickom sídlisku. Respondenti však túto myšlienku odmietli:

"Večina ľudí žije na sídlisku a dejú sa tam aj horšie veci jak len tieto diabolské vraždy, načo o tom ešte máme čítať." Sandy, 17 r., veľké mesto

"Nech to není o Banskej Bystrici, tam sa nič nedeje, ľudí zaujíma, čo je v Bratislave alebo New Yorku." Peter, 29 r., stredne veľké mesto

"Mohlo by to byť také nejaké historické. Historické veci sú cool. Fakt. Ale nezas až moc, to potom nikoho nebaví, čítať jak robili ohník alebo čo." Kitty, 15 r., malá obec, v súčasnosti žije v Hambur-gu

"Aj trochu jako americké by to mohlo byť, americké ho-rory sú dobré, slovenské sú na prd. To je jak s českým a slo-venským pivom. Aj keď slovenské piva majú teraz reklamu, ja im neverím a verte mi, viem, čo hovorím, rozumiete mi? Áno?" Marián, prezývaný Džeky, 48 r., veľké mesto

Aj na základe týchto pripomienok sa Vraždy na Fončorde zmenili na Najhorší zločin vo Wilsonove a brutálne vraždy v starej Bratislave politicky nekorektnými metódami vyšetruje zvláštny agent FBI Aaron Food.

Najnovší produkt značky Michal Hvorecký™ je výsledkom aplikácie najmodernejších techník budovania značky, detailného marketingového výskumu trhu a precíznej stratégie. Preto si v nej nájde uspokojenie svojich needs & wants široký okruh spotrebiteľov:

Je to čítanie pre brandistov, fashionistov a ľudí, pre ktorých je dôležitý ich osobný image.

Je to však aj pre ľudí, ktorí lietajú vo first class po celom svete, aby mohli v neznákových mikinách s kapucňou rozbiť nejakú tú metropolu a miestny McDonald's, lebo globalizáciu treba zastaviť a konzum je zlý.

Je to však aj produkt pre tých, ktorí si chcú len tak niečo dobré "nemotivovane" prečítať, pretože ide o zábavnú, napínavú a čitateľnú literatúru. A priznajme si, čitateľná literatúra nie je u nás až takým samozrejmým faktom.

Pavol Minár
Worldwide & Milky Way
Strategic Planning Director
Illiterate Publishing Group, Ltd.

Podakovanie

Výslednú podobu textov v tejto knihe rôznymi spôsobmi ovplyvnili viacerí ľudia. Za vynikajúcu pomoc a potrebnú posilu nielen pri príprave definitívnej verzie rukopisu som úprimnou vďakou zaviazaný svojmu editorovi a priateľovi Pavlovi Minárovi, pravdepodobne najväčšiemu stredoeurópskemu expertovi na značkové outdoorové vybavenie.

Cennými pripomienkami v rôznych fázach písania prispeli aj Ivan Adamovič, Egon Bondy, Kornel Földvári, Jozef Kelemen a Ondrej Herec. Za to, ako i za dlhoročnú podporu im všetkým ďakujem. Akékoľvek chyby alebo nedostatky v textoch však v nija-kom prípade nemožno pripísať na vrub ani jednému z tých-to skvelých mužov, ale výlučne mne.

Špeciálne ďakujem svojim rodičom a bratovi Jurovi, ktorý mi mnohokrát poradil. Takisto celej rodine Šulajovcov, obzvlášť Katke a Spockovi, bez ktorých by táto kniha nevznikla.

Ďalej Braňovi, Dalovi, Mikimu, PartyGirl, Baši, Bebemu, Macike, Jarovi, Valérii, Katke, Milošovi, Marcinovi, Lenke, Marekovi, Roma-novi, Danielovi a osobitne Tiborovi a Janke. A v neposlednom rade môjmu agentovi, vydavateľovi a ka-marátovi v jednej osobe Koloma-novi Kertézsovi Bagalovi, ktorý sa do toho so mnou pustil.

Všetky príbehy vyrozprávané v tejto knihe sú dielom obrazotvornosti. Akékoľvek odvolávanie sa na skutočné udalosti alebo osoby je náhodné.

Ešte upozornenie: vo všetkých piatich textoch sú použité upravené "sample" z najrozmanitejších časopisov, kníh a slovníkov. Ich výpočet by bol veľmi dlhý a zostaviť by som ho už nedokázal ani ja sám. Autorov alebo prekladateľov, ktorí prípadne na niektorom mieste spoznali úryvok zo svojho diela, chcem poprosiť, aby verili, že som ich výtvor použil s dobrým úmyslom, a úprimne im ďakujem za pochopenie.